

УТВЪРДИЛ:

/ ИНЖ. ПЕНЬО НЕНОВ/

**КМЕТ НА ОБЩИНА БЯЛА И ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ОБЩИНСКИЯ СЪВЕТ ЗА
НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ БЕДСТВИЯ**

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО ПРИ БЕДСТВИЯ В ОБЩИНА БЯЛА

СЪГЛАСУВАЛ:

/МАРИО СМЪРКОВ/

**ОБЛАСТЕН УПРАВИТЕЛ НА ОБЛАСТ
С АДМИНИСТРАТИВЕН ЦЕНТЪР ВАРНА И ПРЕСЕДАТЕЛ НА ОБЛАСТНИЯ
СЪВЕТ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ БЕДСТВИЯ**

ПРИЕТ С РЕШЕНИЕ №.....

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ОБЩИНСКИ СЪВЕТ В ОБЩИНА БЯЛА
/ АНАСТАС ТРЕНДАФИЛОВ/**

СЪДЪРЖАНИЕ НА ПЛАНА

№	СЪДЪРЖАНИЕ
1.	Съгласуване и утвърждаване на плана
2.	История на разпространените екземпляри от плана
3.	История на направените промени в плана
4.	РАЗДЕЛ I. Въведение
5.	РАЗДЕЛ II. Профил на риска
6.	РАЗДЕЛ III. Превенция на риска от бедствия
7.	РАЗДЕЛ IV. Готовност за борба с бедствията
8.	РАЗДЕЛ V. Реагиране при бедствие
9.	РАЗДЕЛ VI. Подпомагане и възстановяване след бедствие
10.	РАЗДЕЛ VII. Мониторинг и оценка
11.	РАЗДЕЛ VIII. Управление и ръководство
12.	РАЗДЕЛ IX. Терминология и използвани съкращения
13.	РАЗДЕЛ X. Приложения към основния план
14.	Приложение № 1 План за провеждане на евакуация
15.	Приложение № 2 План за защита при земетресение
16.	Приложение № 3 План за защита при наводнение
17.	Приложение № 4 План за защита при ядрена авария
18.	Приложение № 5 План за защита при пожар
19.	Приложение № 6 План за защита при снегонавявания и обледеняване
20.	Приложение № 7 Отговорности и задължения
21.	Приложение № 8 План за привеждане на общинския щаб за изпълнение на плана за защита от бедствия.
22.	Приложение № 9 Схема на свръзките за оповестяване Изисквания към членовете на общинския щаб
23.	Приложение № 10 Изисквания към членовете на общинския щаб
25.	Приложение № 11 Норми на заразяване
26.	Приложение № 12 Инstrukция за употреба на Калиев йодит
27.	Приложение № 13 Логистична схема за раздаване на Калиев йодит
28.	Приложение № 14 Разчет на необходимите продукти и медикаменти.
29.	Приложение № 15 Образец на план за действие
30.	Приложение №16 Организационна структура
31.	Приложение № 17 Телефонен указател.
32.	Приложение №18 СНАРВ при нефтен разлив

Republic of BULGARIA, District of Varna
9101 Byala Municipality
29 *Andrei Premyanov Str.*
Fax: +359 5143 / 23-79
Mayor+359 5143 /24-02

Република БЪЛГАРИЯ, област Варна
9101 Община Бяла
ул. "Андрей Премьянов" 29
Факс: +359 5143 / 23 79
Кмет +359 5143 /24-02

ИСТОРИЯ НА РАЗПРОСТРАНЕНИТЕ ЕКЗЕМПЛЯРИ ОТ ПЛАНА

[illegible]

Republic of BULGARIA, District of Varna
9101 Byala Municipality
29 *Andrei Premyanov Str.*
Fax: +359 5143 / 23-79
Mayor+359 5143 /24-02

Република БЪЛГАРИЯ, област Варна
9101 Община Бяла
ул. "Андрей Премянов" 29
Факс: +359 5143 / 23 79
Кмет +359 5143 /24-02

ИСТОРИЯ НА НАПРАВЕНИТЕ ПРОМЕНИ В ПЛАНА

[illegible]

РАЗДЕЛ

I

ВЪВЕДЕНИЕ

I. Основание за разработване на плана

Планът е разработен на основание:

- чл.9 ал. 10 и ал.11 от Закона за защита при бедствия, който урежда осигуряването на защитата на живота и здравето на населението, опазването на околната среда и имуществото при бедствия;
- Направените прогнози и изводи от вероятната обстановка, която може да се създаде на територията на общината.

II. Цел на плана

Общата цел на Плана за защита при бедствия на община Бяла е насочена към предоставяне на възможност за ефикасно и ефективно управление на опасностите и рисковете, което изисква координиран подход.

Планът за защита при бедствия определя стратегическата насока в съответствие с Общинската програма за намаляване на риска от бедствия, осигурявайки рамката за непрекъснато подобряване на защитата при бедствия.

Планът за защита при бедствия на Община Бяла:

- Укрепва връзките и взаимодействието между институциите, ведомствата, организациите и др. участващи в защитата при бедствия;
- Насърчава съвместното планиране и действия за защита при бедствия между отделните институции/ведомства и общности;
- Участие на местната власт, териториалната администрация и териториалните звена на централната администрация на изпълнителната власт, службите за спешно реагиране, доставчици на основни стоки/услуги, юридически лица, включително юридически лица с

нестопанска цел, и други, имащи отношение към намаляване на риска от бедствия в рамките на Община Бяла, за постигане на по-ефективна защита при бедствия.

Основни цели са:

- Осигуряване на ефективно и ефикасно управление на риска от бедствия чрез партньорство и по – добра координация;
- Намаляване на рисковете от природни и причинени от човека опасности;
- Свеждане до минимум неблагоприятното въздействие на опасностите върху човешкия живот, социалната и икономическа структура на общността, инфраструктура, собственост и природна среда.
- Създаване на способности за реагиране и възстановяване от природни и технологични бедствия.

Основните задачи поставени в плана:

1. Изследване, анализ и оценка на риска на възможните бедствия и прогноза за последиците от тях.
2. Определяне на мерките за предотвратяване или намаляване на риска от бедствия. Планиране на защитата.
 - провеждане на превантивна дейност;
 - поддържане в готовност на силите и средствата.
3. Набелязване на мерки за предотвратяване и намаляване на последиците от бедствие.
 - изграждане и поддържане в готовност на компоненти от системата за наблюдение, ранно предупреждение и оповестяване;
 - осигуряване и поддържане на колективни и индивидуални средства за защита;
 - обучение и практическа подготовка на органите за управление, общинската администрация, силите за реагиране и населението;
 - подпомагане и възстановяване при бедствия;
 - създаване на резерви от финансови и материални средства за мероприятия по превенция и ликвидиране на последствия от бедствия;
 - приемане и разпределяне на помощи;
 - ред за погребения на хора и загробване на животни при масови поражения при бедствия.

4. Набелязване на мерки за защита на населението.

- строго спазване на законодателството на Р.България и международните споразумения по защитата при бедствия.

5. Разпределение на задълженията и отговорните органи и лица за изпълнение на набелязаните мерки.

6. Уточняване на средствата и ресурсите, предвидени за ликвидиране на последиците от бедствия.

7. Определяне на начини на взаимодействие между органите на изпълнителната власт и съставните части на Единната спасителна система.

8. Реда за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт, на съставните части на единната спасителна система и населението при опасност или възникване на бедствия.

Уточняване реда за навременно уведомяване на органите на изпълнителната власт и населението при опасност или възникване на бедствия.

9. Предоставяне на информация за екипите и средствата на съставните части на единната спасителна система на територията на общината.

10.Определяне на времето за готовност за реагиране на съставните части на единната спасителна система на територията на общината.

Връзка с други планове:

“Плана за защита при бедствия на Община Бяла кореспондира и е координиран с “Плана за защита при бедствия на област Варна и представлява неразделна част от Националния план за защита при бедствия.

На горната фигура е показана връзката между планиращите документи.

Въвеждане на плана в действие:

Планът за защита при бедствия се въвежда след обявяване на "Бедствено положение" в приложната си част (Специализирани планове), според вида на бедствието в съответствие с чл. 51 от Закона за защита при бедствия.

Право да въвежда плана в действие има кмета на общината, за което издава заповед, копие от която, се изпраща незабавно на Областният управител.

Кметът на общината обявява със Заповед "Бедствено положение" за цялата територия на общината или за част от нея.

Заповедта влиза в сила незабавно и се разгласява, чрез средствата за масово осведомяване. Копие от заповедта се изпраща незабавно на областния управител и на Министъра на вътрешните работи.

Бедственото положение се отменя предсрочно при отпадане на обстоятелствата, послужили за основание за обявяването му със заповед на кмета.

Началото на въвеждане на бедственото положение и срокът на неговото действие е не повече от 30 дни от датата на обявяването му.

При необходимост срокът на действие може да бъде удължен след съгласуване с областния управител.

Допуска се планът да се въведе в действие и без обявяване на бедствено или кризисно положение.

При възникване на бедствена ситуация на територията на общината, спасителните и неотложни аварийно-възстановителни работи се организират и провеждат от кмета на общината с подчинените органи за управление и наличните сили и средства.

Когато районът на бедствието обхваща територията на две и повече общини, спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи се организират и провеждат от областния управител.

Плана за защита при бедствия на Община Бяла е "отворен документ" с възможност за актуализации при промени на нормативната уредба и силите и средствата, участващи в превенцията и ликвидирането на последствията от бедствия с цел осигуряване на "работещ режим" на плана.

III. Описание на географския район.

1. Физикогеографска характеристика на общината.

Община Бяла е разположена в най-югоизточната част на Варненска област в централната част на българското черноморско крайбрежие и заема площ от 162 квадратни километра, като терена изцяло е полупланински. Средната надморска височина на територията на общината е 150 метра, най-високата точка е в западната част - 269.3 метра /връх „Тауктепе/. На север и северозапад граничи с община Долни чифлик, а на юг и югозапад с община Несебър. В състава на Община Бяла влизат шест селища с общо население 3212 жители. Община Бяла е най-малката по площ и население черноморска община. Център на общината е гр. Бяла в който живеят около 75 % от цялото население. През територията на общината преминават следните републикански и общински пътища:

-път **I-9** Граница Румъния-Дуранкулак-Шабла-о.п. Каварна-Балчик-Оброчище-Кранево-Златни пясъци-Свети Константин – Варна- Старо Оряхово- Обзор-о.п. Слънчев бряг-Бургас-Маринка-Звездец-Малко Търново- граница Турция;

- път **III-906** (Старо Оряхово-Обзор)-Дюлино-Оризаре-Каблешково-(о.п.Слънчев бряг-Бургас)

-път **VAR 2070 / III-906**, Рудник-Дюлино/-Господиново;

-път **VAR 2071 / III-906/** Дюлино –Попович-граница община (Бяла- Несебър)- /I-9/;

-път **VAR 3178 / III-906**, Рудник-Дюлино/-граница община(Бяла- Долни Чифлик)-Солник-
/VAR 1175/.

1.1Хидрография.

Долината на река Двойница обхваща южната и югозападната част на общината. Територията на общината е насечена изцяло от приточни долини на реките Двойница, Перпери дере и Фандъклийска. Най-изявени екзодемични процеси са абразията и свлачищните процеси в бреговата зона.

2. Климатична характеристика.

Климатът е умереноконтинентален със средна годишна температура в диапазона от 11 – 12.5 градуса, Годишната сума на валежите е около 530 л.на кв.м. Относителна влажност е 80 %. Снежна покривка се образува и задържа за 10 – 20 дни в годината. .Броя на мразовитите дни е 20-25. Броя на ясните дни е около 80.

3. Демографска характеристика на общината.

Общината се състои от 6 населени места от които 1 град и 5 села.
Брой на население 3212 човека.

№	Населено място	Численост на населението	Територия в /кв. м./	Гъстота на населението
1.	Гр. Бяла	2061	2478884	1 ж./ 1202 м ²
2.	с. Господиново	255	479321	1 ж./ 1879м ²
3.	с. Попович	552	396074	1 ж./ 717м ²
4.	с Дюлино	281	806030	1 ж./ 2868 м ²
5.	с. Горица	61	360040	1 ж./ 5902 м ²

6.	с. Самотино	2	111847	1 ж. /55923 м ²
	ОБЩО	3212	4632166	1 ж. /1442 м ²

4.Стопанска характеристика на общината.

Промислеността е слабо развита. Няма големи производствени фирми и предприятия. Мебелната фабрика и цеха за дограма са най-големите фирми занимаващи се с промишлено производство, по-голям е дела на фирмите които се занимават с туризъм и търговия. В областта на селското стопанство с основно направление зърно- производство, четири арендатора обработва земите в община Бяла. В района се развива непромишлен риболов, в пристанището домуват около 120 лодки и един действащ риболовен кораб.

5.Водостопанска характеристика на общината.

След изграждане на водопровода „Камчийски пясъци“ /1993г/ в Бяла няма проблеми с водоснабдяването, като се изключат отделни аварийни ситуации. По начина на водоснабдяване , населените места се разпределят както следва:

- гр. Бяла- захранва се от „Камчийски пясъци“, от Старо Оряхово и Обзор
- с. Господиново- захранва се от група Солник
- с. Дюлино от собствен водоизточник
- с. Попович- от Обзор и Бяла
- с. Горица- от група Старо Оряхово
- с. Самотино- от местни водоизточници /няма изградена водопреносна мрежа/.

В община Бяла има изградени следните водоеми-Водоем високо захранване, Водоем средно захранване, Водоем ниско захранване и ПСЗ – хлораторно. Водопреносната мрежа на община Бяла е с дължина – външна-78 000метр и вътрешна -71,600метра.

В град Бяла има изградена канализация за отпадни води като външния колектор е с дължина 9 300метра, а вътрешния е с дължина 35 500метра. Към тази канализация има изградени – КПС „Глико“, КПС „Централен плаж“, КПС-1 и КПС „Чайка“. В село Попович също е изградена канализация за отпадни води и собствена пречиствателна станция-ПС „Попович“

На територията на общината има изграден един язовир който в момента е занулен и на практика вода в него няма, има и един микроязовир който е с малък обем.

6.Транспортна характеристика на общината.

-път I-9 Граница Румъния-Дуранкулак-Шабла-о.п. Каварна-Балчик-Оброчище-Кранево-Златни пясъци-Свети Константин – Варна- Старо Оряхово- Обзор-о.п. Слънчев бряг-Бургас-Маринка-Звездец-Малко Търново- граница Турция е с дължина19,975км.

- **път III-906** (Старо Оряхово-Обзор)-Дюлино-Оризаре-Каблешково-(о.п.Слънчев бряг-Бургас) е с дължина **14,200км.**

Състоянието на пътната мрежа е **добро** и не създава проблеми за връзка между населените места. Пътническите превози се осъществяват от транспортни фирми от гр. Варна

IV. Предназначение на Плана за защита при бедствия.

Общинският съвет за намаляване на риска от бедствия отговаря за нуждите на две основни целеви групи:

- Членовете на общинския съвет за намаляване на риска от бедствия имащи отношение към намаляване на риска от бедствия и местните структури и части на Единната спасителна система /ЕСС/, които имат отговорности и задължения по изпълнение на плана;
- Общностите играят важна роля в процесите на подготовка и достигане на състояние за справяне с възникнали бедствия. Планът за защита при бедствия на Община Бяла е предназначен за информиране и запознаване с опасностите и рисковете, които застрашават общностите.

V. Връзка на плана за защита при бедствия на Община Бяла с други планиращи документи, касаещи защитата при бедствия.

Плана за защита при бедствия на Община Бяла кореспондира с:

- Национален план за защита при бедствия;
- Национална стратегия за намаляване на риска от бедствия;
- Национална програма за намаляване на риска от бедствия;
- Областен план за защита при бедствия;
- Областна програма за намаляване на риска от бедствия;
- Общинска програма за намаляване на риска от бедствия.

VI. Процес на разработване и съгласуване на плана за защита при бедствия на Община Бяла.

Общинският план за защита при бедствия се разработва от Общинския съвет за намаляване на риска от бедствия, съгласно чл.65а, ал.1 от Закона за защита при бедствия.

Областният съвет за намаляване на риска от бедствия, съгласно чл. 64а, ал 1 от Закона за защита при бедствия съгласува Общинския план.

Общинския съвет приема Плана за защита при бедствия на Община Бяла.

Плана за защита при бедствия се преразглежда и актуализира най – малко веднъж на 5 години, след всяко въвеждане на съответния план, както и при промяна на нормативната уредба, свързана с изпълнението му.

Плана за защита при бедствия може да се преразглежда по всяко време от Общинския съвет за намаляване на риска от бедствия, като при необходимост може да бъде изменен, допълнен, отменен или заменен по нормативно установения ред.

РАЗДЕЛ

II

ПРОФИЛ НА РИСК

I. Цел и основни компоненти.

Целта е да се характеризира средата на риска и да предостави основа за приоритизиране на ресурсите и усилията в планирането на защитата при бедствия, основано на управлението на риска.

Основни компоненти на профила на риска:

- Обобщено описание на природната, социалната и икономическа среда и инфраструктурата в Община Бяла;
- Описание на всички рискове, които биха могли да окажат въздействие в Община Бяла, и характеристика на тяхната вероятност и последствия;
- Качествена оценка на рисковете в Община Бяла;
- Преценяване и приоритизиране на рисковете и идентифициране на потенциалните мерки за въздействие чрез превенция, готовност и възстановяване.

II. Анализ на възможни бедствия и прогноза за последиците от тях.

За района на общината е възможно и са възниквали следните природни бедствия: земетресения, наводнения, ядрена или радиационна авария с трансграничен пренос на радиоактивни вещества, снегонавявания и обледявания, пожари, свлачища и др.

Общата методика за оценка на риска, която ще използваме за определяне на количествена оценка на риска от възникване на възможните бедствия на територията на община Бяла ще бъде чрез метода на трите фактора. Трите фактора за анализ и оценка на риска, както и степените за тяхната количествена оценка са:

Последиствия (размер на щетата; нежеланите резултати от дадено събитие или поредица от събития) и степени:

- **нулеви(=0.1)**, не е имало пострадали и не са възниквали щети;
- **минимални(=1)**, например леко нараняване или възникване на щета в размер до 10 000 евро;
- **значителни(=3)**, например тежко нараняване, загуба на трудоспособност или възникване на щети в размер от 10 000 до 100 000 евро;
- **сериозни(=7)**, например причиняване на трайна инвалидност или възникване на щети в размер 100 000 до 1 000 000 евро;
- **много сериозни(=15)**, например злополука със смъртен случай, тежко заболяване или възникване на щети в размер от 1 000 000 до 2000000 евро;
- **крупни щети(=40)**, например злополука с няколко смъртни случаи или щети в размер от 2 000 000 до 20 000 000 евро;
- **катастрофа(=100)**, например много смъртни случаи и щети в размер над 20 000 000 евро.

Заплаха (честотата, с която дадена система е изложена на определена опасност; колко често системата е застрашена от авария) и степени:

- **не се е случвало(=0.1)**, не може да възникне такава заплаха;
- **много рядко(=0.5)**, например по-рядко от един път на година;
- **рядко(=1)**, например един път на година;
- **понякога(=2)**, например до четири пъти в година;
- **случва се(=3)**, например един път на месец;
- **редовно(=6)**, например един път на седмица;
- **непрекъснато(=10)**, например ежедневно.

Вероятност от настъпване на определено последствие и степени:

- **няма вероятност(=0)**;
- **вероятно(=0.2)**;
- **почти невъзможно(=0.5)**;
- **възможно в дългосрочен план(=1)**;
- **възможно в краткосрочен план(=3)**;
- **възможно(=6)**;
- **почти сигурно(=10)**.

Количествената оценка на риска се изчислява по формулата:

Риск = Последствие x Заплаха x Вероятност

По този начин получаваме следните зони на риск:

- **минимален риск(<20)** – предприемането на мерки е въпрос на допълнителна проверка;
- **възможна заплаха(<70)** – предприемането на мерки за намаляване на риска е задължително;
- **висока заплаха(<200)** – предприемането на мерки за подобряване на безопасността е задължително;
- **опасност(<400)** – необходими са спешни действия;
- **предавारीна ситуация(>=400)** – необходимо е да се спре използването на съоръжението.

Възможните бедствия и прогноза за последиците от тях върху населението, националното стопанство /икономиката/, инфраструктурата и околната среда са както следва:

1. Земетресения

На базата на сеизмичното райониране на Р България, община Бяла попада в зона със земетръсно проявление от VII степен по скалата на Медведев - Шпонхоер - Карник (МШК - 64).

Количествената оценка на риска от възникване на земетресения изчислена по формулата: **Риск = Последствие x Заплаха x Вероятност е: Риск = 15 x 0.5 x 6 = 45**. Следователно съществува **възможна** заплаха от възникване на земетресение на територията на община Бяла, с нанасяне на значителни щети.

При възникване на земетресение с максимален интензитет на територията на общината ще се създаде следната обстановка:

- ще бъдат разрушени много сгради, голяма част от населението ще се окаже затрупано в развалините, а друга още по-голяма част ще остане без подслон. Особено тежка обстановка ще възникне при разрушаване на сгради с масово пребиваване на хора.

Затруднения при провеждането на СНАВР ще създадат затрупаните участъци от улиците в град Бяла и всички населени места от общината.

Силни повреди ще бъдат нанесени на комунално - енергийните мрежи - електроснабдяване, водоснабдяване и канализация, далекосъобщения.

- Електроснабдяване – силни повреди ще се получат по основните далекопроводи 50 KV и подстанция – 20 KV и електросъоръжения;

- Водоснабдяване – силни повреди се очакват да получат тръбопроводите, поради което ще бъде нарушено водоподаването, а от там и опасност от възникване на епидемии.

- Далекосъобщения - силни повреди се очакват да получат мобилните оператори в населените места от общината.

2. Наводнения

Количествената оценка на риска от възникване на наводнение изчислена по формулата: **Риск = Последствие x Заплаха x Вероятност е: Риск = 3x 0.5 x 1 = 1.5**. Следователно

съществува **минимален** риск от наводнение на територията на община Бяла, с нанасяне на минимални щети.

На територията на Община Бяла наводненията могат да възникнат при обилни валежи и рязко стопяване на сняг. Щети ще бъдат нанесени на стопанската дейност и бита при преливане на реките Двойница, Перпери дере евентуано от язовир „Господиново-117“ който е с прокопан преливник до кота „0“ и река Фандъклийска, като основно ще бъдат залети земеделски земи, района около хотел „Сол Луна Бей“ и път I – 9 което вече се е случвало. Опасност за по-сериозни материални щети и евентуално човешки жертви има единствено в района на хотелския комплекс „Сол Луна Бей“

3. Аварии в А Е Ц.

Количествената оценка на риска от възникване на инциденти и аварии, свързани с радиационни, химични и биологично опасни вещества и материали изчислена по формулата: **Риск = Последствие x Заплаха x Вероятност е: Риск = 15 x 0,5 x 6 = 45.** Следователно съществува **възможна** заплаха от инциденти и аварии с радиационни, химични и биологично опасни вещества и материали на територията на Община Бяла, с нанасяне на сериозни и значителни щети.

При тежка авария в АЕЦ Козлодуй или Черна вода е възможно радиоактивно замърсяване на територията на общината и повишаване на радиационния фон до 20 - 30 пъти. Възможната радиационна обстановка ще изисква провеждането на мероприятия за защита на хората, животните и растенията, водата и хранителните продукти и подготовката на населението за радиохиgienно поведение. При над проектна или провокирана авария в АЕЦ /Козлодуй, Черна вода, Чернобил или др. / на територията на общината в зависимост от разстоянието, мащаба на аварията, типа на аварирания реактор, височината на изхвърлените радиоактивни продукти, метеорологичните условия /посока на вятъра и дъждове/, релеф и др. фактори, може да се формира сложна радиационна обстановка. При неразумно действие и поведение на населението в резултат на ниска радио хигиенна култура и липса на материално техническо осигуряване за профилактика, дезактивация и укриване в херметизирани помещения, ефектите от въздействието на радиоактивното замърсяване могат да се окажат разнообразни и със сложни соматични и генетични последици.

Радиоактивното замърсяване е възможно да обхване цялата територия на общината. Нивото на повърхностното радиоактивно замърсяване на плодове и зеленчуци е възможно да достигне от 200 до 10 000 Бекерел/кг, на водоеми до 6000 Бекерел/л; на фуражи до 30 000 Бекерел/кг.

Нивото на радиационния фон е възможно да се повиши 20-30 пъти и да достигне 0.5 $\mu\text{Sv/h}$ (както бе измерено през май 1987 г. във Варна).

В началото на аварията основния радионуклид формиращ дозата вътрешно облъчване ще бъде J-131 поради малкия ППР - 8.5 дни. Най-силно радиотоксични хранителни продукти ще бъдат млякото и млечните продукти от тревопасни животни използващи открити пасища и фуражи. След 60-70 дни основен източник на вътрешно облъчване ще бъде Cs-137 и Sr-90 поради неравномерното му разпределение в организма, големия период на

полуразпад и трудното прогнозиране на разпределението и преразпределението в екосистемите.

Рискова група под въздействието на J-131 ще се окажат децата на възраст от 2 - 10 години защото тогава щитовидната жлеза използва най - много йод (J-125) за синтез на тиреоидни хормони. Рисковите групи ще бъдат много по-силно засегнати тези които не използват йодирана сол.

Рискови групи по отношение на Sr-90 и Cs-137 ще бъдат децата до 2 - годишна възраст поради натрупване на цезий и стронций в млечните зъби, костите и мускулите.

При непълноценно минерално хранене с храна бедна на калций ще се наруши калциево фосфатната обмяна на децата до 15 години.

Община Бяла разполага с **960** бр. таблетки калиев йодит. Същите се съхраняват на тъмно в сградата на общинска администрация гр.Бяла.

Организацията по раздаването на таблетките ще се извърши от следните длъжностни лица: специалист ОМП, ССИ и ГЗ и Оперативните дежурни по ОБСС на Община Бяла.

При аварии в АЕЦ " Козлодуй" и наличие на съответни метеорологични условия е възможно радиоактивния облак да обхване цялата територия на Общината. Ще се замърсят водоизточниците, въздуха, почвата, селскостопанските растения, сгради и съоръженията. В зависимост от вида на радиоактивните изотопи в радиоактивния облак замърсяването ще има продължителност от няколко седмици, месеци до години.

Замърсени ще бъдат около 80% от сградния фонд, водоизточниците и селскостопанските растения.

Трансгранични радиоактивни и други замърсявания

Най-опасен за Община Бяла е трансграничен пренос, свързан с повишаване на радиоактивния фон и замърсяване на средата който може да се получи при авария в АЕЦ "Черна вода" - Румъния. При разхерметизиране на активната зона и изхвърляне на ядрено гориво в околната среда или изтичане на топлоносителя / или забавителя / ще се отделят същите изотопи, както и при авария в АЕЦ " Козлодуй ". В този случай в зависимост от метеорологичната обстановка радиоактивно замърсяване може да има по - малка продължителност - от дни до седмица, месец, година.

Възможни загуби са в зависимост от количеството тритий изхвърлено в атмосферата в резултат на авария.

Очакваните загуби сред населението са:

- безвъзвратни - 25%
- медицински - 40%

Сред селскостопанските животни:

- безвъзвратни - 70%
- ветеринарни - 125%

Замърсени ще бъдат около 40% от сградния фонд, водоизточниците и селскостопанските растения.

4. Снегонавявания, обледявания и свлачища.

Количествената оценка на риска от възникване на снегонавяване и обледяване изчислена по формулата: **Риск = Последствие x Заплаха x Вероятност е: Риск = 3 x 2 x 6 = 36.** Следователно съществува **възможна** заплаха от снегонавяване и обледяване на територията на община Бяла, с нанасяне на сериозни и значителни щети.

Поради морският климат на територията на Община Бяла е слабо вероятно да има обилни снеговалежи, виелици и обледявания. При трайно задържане на температурите под - 10°C се получават:

- обледявания по електропроводите	- около 15%
- обледяване по пътищата	- около 30%

В региона не са регистрирани свлачища, от които да произтичат трайни увреждания на участъци, прекъсвания на комуникативни връзки и стопански загуби.

5. Терористични действия .

В условията на усложнена криминогенна обстановка и в резултат на терористични действия е възможно преднамерено предизвикване на бедствия, аварии и катастрофи с тежки последствия.

Количествената оценка на риска от терористични действия изчислена по формулата: **Риск = Последствие x Заплаха x Вероятност е: Риск = 7 x 0,5 x 6 = 21.** Следователно съществува **възможна** заплаха от терористични действия на територията на община Бяла, с нанасяне на сериозни и значителни щети.

Особен интерес за терористите са онези биологични отрови, срещу които не са открити ефикасни средства за профилактика и лечение. Предпочитат се онези биоагенти, при които тежестта на заболяването е голяма - с висока смъртност и култивирането им е в големи количества. Голямо значение се отдава и на степента на устойчивост на причинителите спрямо различните въздействия на околната среда и спрямо въздействието на различните дезинфекционни средства. Ето защо изключително внимание се отделя на споровите форми на микроорганизмите и особено на причинителите на антракса.

Възможните загуби сред населението от подобни действия са:

-безвъзвратни	-4%
-медицински	-6%
-заразени водоизточници	-1

6. Невзривени боеприпаси.

Количествената оценка на риска от възникване на инциденти с взривни вещества и боеприпаси изчислена по формулата: **Риск = Последствие x Заплаха x Вероятност е: Риск = 7 x 1 x 6 = 42.** . Следователно съществува **минимална** заплаха от инциденти с взривни вещества и боеприпаси на територията на община Бяла, с нанасяне на сериозни и значителни щети.

На територията на общината има вероятност най- вече на морския бряг да бъдат изхвърлени откачили се от котвите си морски мини и дроневи които са запазили бойните си възможности и представляват смъртоносна опасност при неправилно боравене с тях и с голяма вероятност от човешки жертви и значителни материални загуби.

7. Промислени аварии.

Количествената оценка на риска от възникване на промишлени аварии изчислена по формулата: **Риск = Последствие x Заплаха x Вероятност е: Риск = 0,1 x 0,1 x 0 = 0.** Следователно **не съществува** заплаха от промишлени аварии на територията на община Бяла, с нанасяне на сериозни и значителни щети.

8. Пожари.

Количествената оценка на риска от възникване на пожари изчислена по формулата: **Риск = Последствие x Заплаха x Вероятност е: Риск = 3 x 2 x 6 = 36.** Следователно съществува **възможна** заплаха от пожари на територията на Община Бяла, с нанасяне на сериозни и значителни материални и човешки щети.

В следствие на дълготрайни засушавания през последните години, поради хълмистия характер на територията на Общината са възможни до 10% горски пожари. Други могат да възникнат поради техническа неизправност, или нарушения на техниката на безопасност.

На територията на Община Бяла съществува реална опасност от възникване на пожари в селското стопанство, горите, особено опасни ще се окажат пожарите възникващи в обекти работещи с лесно запалими материали, отделящи при горенето си отровни вещества, пожарите в бензиностанциите, газстанциите намиращи се на територията на общината, Възникването на пожари на територията на общината ще доведе до щети с материални средства и затруднения в работата на редица обекти и нормалния ритъм на живот в общината.

9. Възникване на епидемични взривове, епидемии, епизоотия.

Количествената оценка на риска от възникване на епидемични взривове, епидемии, епизоотия изчислена по формулата: **Риск = Последствие x Заплаха x Вероятност е: Риск = 15 x 0.5 x 6 = 45.** Следователно съществува **възможна** заплаха от възникване на епидемични взривове, епидемии, епизоотия на територията на Община Бяла, при което е необходимо вземането на незабавни мерки за локализиране и ограничаване последвало разпространение на болестите.

10. Урагани и бури.

Количествената оценка на риска от възникване на урагани и бури изчислена по формулата: **Риск = Последствие x Заплаха x Вероятност е: Риск = 15 x 0.5 x 6 = 45.** Следователно съществува **възможна заплаха** от урагани и бури на територията на община Бяла с нанасяне на сериозни и значителни щети. Възможно е скъсване на електропроводи и пропадане на електро подаването към населените места от общината, както и нанасяне на щети върху съобщителната система.

11. Катастрофи с наземен, въздушен и воден транспорт.

Количествената оценка на риска от възникване на катастрофи с наземен, въздушен и воден транспорт изчислена по формулата: **Риск = Последствие x Заплаха x Вероятност е: Риск = 40 x 0.5 x 6 = 120** Следователно съществува **висока заплаха** от катастрофи с наземен, воден и въздушен транспорт на територията на Община Бяла, с нанасяне на сериозни и значителни щети. Пътната инфраструктура на територията на община Бяла не отговаря на европейските стандарти за сигурност и комфорт на пътуването, което е предпоставка за възникване на тежки катастрофи с големи материални и човешки жертви. Катастрофи с плавателни средства са възможни при лоши метеорологични условия и при не спазване на правилата за управление на плавателните средства. Катастрофи с въздушен транспорт са по- малко вероятни, но не е изключено да аварират прелитащите над територията на Община Бяла средства за летене и да предизвикат материални и човешки жертви.

Изводи от анализа на възможните бедствия.

Населението на община Бяла е застрашено от различни опасни бедствия и опасности, които могат да нанесат значителни загуби на човешки ресурси, материални ценности, разрушения на жилищни сгради, както и поражения върху инфраструктурата - пътища, канализация и др.

- с наличните сили и средства с които разполага общината не може да се справи при големи бедствия, като силни земетресения, големи пожари, обледявания и други.

- без специалните сили на единната спасителна система на областта при големи бедствени ситуации общината не е в състояние да се справи сама .

РАЗДЕЛ III

ПРЕВЕНЦИЯ НА РИСКА ОТ БЕДСТВИ

Бедствие е събитие или поредица от събития, предизвикани от природни явления, инциденти, аварии или други извънредни обстоятелства, които засягат или застрашават живота или здравето на населението, имуществото или околната среда в размери, които изискват предприемането на мерки или участието на специални сили или използването на специални ресурси. През последното десетилетие статистиката показва увеличение на броя на бедствията, предизвикани от природни явления, които имат негативни последици за населението, инфраструктурата и икономиката на страната.

I. Анализ на възможните бедствия и прогноза за последиците от тях върху населението, националното стопанство /икономиката/, инфраструктурата и околната среда.

За района на община Бяла са възможни:

бедствия - земетресения, наводнения, суша, свлачища и срутища, бурни ветрове, смерчеви явления, прашни бури, горски и полски пожари, градушки, снегонавявания и обледявания, огнища на заразни болести и епидемии по хората, животните и растенията;

аварии - в рисковите обекти, работещи с взривно и пожароопасни материали, отровни вещества и радиоактивни замърсявания при аварии в АЕЦ.

катастрофи - пътно-транспортни, въздушни и от преднамерени действия.

Същността и последствията от най – характерните бедствия, аварии и катастрофи се заключава в следното: наводнения; аварии в АЕЦ; земетресения; снегонавяване и обледяване; пожари; засушавания, градушки, гръмотевични и ветрови бури; биологично заразяване на хора, животни и растения; терористични действия; не взривени боеприпаси и други.

РД „ПБЗН” гр .Варна извършват проверки и дават указания за подготовката на общината за намаляване и управление на риска при бедствия.

С цел превенция на риска от бедствия е разработена Общинска програма за намаляване на риска от бедствия в община Бяла, приета с решение на ОбС № 19-134/08.10.2020г.

Общинската програма за намаляване на риска от бедствия цели да се изгради една рамкова програма с която да се определят обекти с приоритети за действие, за да се намали риска от бедствия и да се подпомогне изпълнението на мерките ,които се залагат в нея на общинско ниво.

I. Направления за реализиране на мероприятията за намаляване риска от бедствия:

- Планиране и прилагане на превантивна дейност, чрез която възможните бедствия на територията на община Бяла могат да бъдат не само очаквани но и до някаква степен управляеми.
- Информираността е важно направление, чрез което се дава възможност да се събира и разпространява информация за добрите практики, прилагани за намаляването на риска от бедствия.
- Информираността и взаимодействието между институциите, отговорни за защитата на населението, гарантира прилагането на добрите практики в сферата на планирането на превантивните мерки и мероприятия, а за самото население се улеснява тяхното изпълнение.
- Изготвяне на оценки, анализи и мониторинг на рисковете от евентуални бедствия.
- Формирането на култура на превенция на бедствията и правилното поведение на цялото общество как да действа по време на различни бедствия. Повишената обществена култура за риска от бедствия, включва провеждане на обучения на всички нива в общинската администрация и населението.
- Поемане на по-голяма и сериозна обществена отговорност от страна на населението, с която вземат участието си в управлението на риска от бедствия, изисква стриктно публично определяне на отговорностите и ясна персонализация на тяхното изпълнение.

II. Природни и причинени от човешка дейност опасности, предизвикващи бедствия.

1. Основни и причинени от човешка дейност опасности:

Идентифицирането на опасностите, които могат да предизвикат настъпването на бедствия е продължителен процес, насочен не само към сега съществуващите опасности, но и към тяхното развитие във времето.

Важно е да се отчита историческото развитие на опасностите, защото инциденти, които са се случили веднъж или са били предотвратени, могат да допринесат за анализиране на историческата повтораемост на някои видове бедствия –природни или причинени от човешка дейност.

През последното десетилетие Република България бе засегната от голям брой и с висок интензитет бедствия, което поставя страната ни в териториите, характеризиращи се с висок риск в тази сфера.

Територията на Република България и в частност на община Бяла е изложена на следните видове опасности:

- Опасност от наводнения;
- Сеизмична опасност;
- Опасност от горски пожари;
- Опасност от замърсяване на въздуха при ядрена авария или трансгранично радиоактивно замърсяване;

- Опасност от промишлени аварии, аварии при превоз на опасни вещества и отпадъци;
- Опасност от свлачища;
- Опасност от неблагоприятни метеорологични явления, като засушаване, снежни бури, обилни снеговалежи, заледяване, градушки и силни ветрове;
- Опасност от биологично заразяване (епизодични и други епидемии, не само разпространявани чрез животните).

Опасност от наводнения.

Наводненията са най-често срещаните природни бедствия, както в световен мащаб, така и в България. Наводненията причиняват огромни щети, защото засягат урбанизирани територии, земеделски земи, горски масиви и не рядко свързани с отнемане на човешки животи. Съгласно научната класификация за този вид опасност и Закона за водите, наводненията се разпределят на:

- Местни – засягат се отделни реки или речни участъци;
- Средно обхватни – обхващат района на няколко реки;
- Машабни – обхващат значителна територия;
- Крупно-машабни, повсеместни – обхващат голяма част от страната или цялата страна.

В зависимост от начина, по който възникват наводненията, се наблюдават две групи:

1. природни наводнения (в болшинството от случаите - близо 80% от наводненията) - в резултат на обилни валежи, интензивно топене на снегове, заприщване на речни корита и др.;

2. антропогенни (20%) - дължащи се на аварии, скъсване на стени на изкуствени водоеми и др.

Най-често стават т.нар. наводнения от дъждовно-речен тип. Проливни дъждове, падащи на обширни територии от водосбора на реките, образуват огромна водна маса, която речните корита не са в състояние да поберат.

Водата излиза от коритата на реките и потича надолу към устието като едновременно с това залива огромни пространства в речните долини.

Основната задача на Община Бяла е да разработва и изпълнява мерки за предотвратяване на отрицателните последствия от наводнения. В изпълнение на мерките предвидени в Плана за управление на речните басейни в Черноморски район 2016-2021 г. за басейново управление на водите са идентифицирани и картографираны рисковите зони за наводнения, а в Плана за управление на риска от наводнения в Черноморски район са определени мерките за намаляване на риска от наводнение.

Съществува потенциален риск от наводнения по поречието на реките „Двойница“, „Перпери дере“ и Фандъклийска“ При тази обстановка се очаква да се залееят основно земеделски земи, района на хотел „Сол Луна Бей“ и път I-9, което вече се е случвало. Намаляването на риска от наводнения се осъществява преди всичко, чрез изграждането на хидротехнически съоръжения, доброто устройствено териториално планиране и повишената готовност за предотвратяването и/или намаляването на негативните последици от наводнения, чрез превантивни мерки, обучението на населението и адекватното реагиране в конкретната ситуация.

Важна и необходима превантивна мярка е редовното почистване на речните корита и поддържането на нормалната и естествена проводимост на водите.

Сеизмична опасност

Сеизмичните въздействия се характеризират със своята непредвидимост, особено по отношение на времето, поради което при проявата им се причиняват големи по размер негативни последици - жертви и пострадали сред населението, значителни материални щети и др. От сеизмологична гледна точка България е разположена в Алпо-Хималайския сеизмичен пояс. Територията на Република България е характерна с висока сеизмична активност и е сред класифицираните като "втори ранг земетръсно-опасни участъци" по Земята. Тази територия попада под въздействието както на вътрешни, така и на външни за страната сеизмогенни райони с очакван магнитуд до 8-ма степен по скалата на Рихтер и интензивност от 9-та и по-висока степен по скалата на Медведев - Шпонхойер - Карник. На територията на страната се определят три вътрешни сеизмични района:

- Североизточен – включва Горнооряховската сеизмична зона (очакван магнитуд по скалата на Рихтер до 7,5 –та степен, интензивност от 9-та и по-висока степен по скалата на Медведев – Шпонхойер – Карник /МШК/), Шабленска зона (максимален магнитуд до 8-ма степен, интензивност до 9-та степен по скалата на МШК за Черноморското крайбрежие), Дуловската зона (максимален магнитуд 7,5 поради относително голямата дълбочина на огнището, максималното въздействие е с интензивност над 8-ма степен по скалата на МШК);
- Средногорски – състои се от Софийска зона (максимален очакван магнитуд 6,5 – 7 и интензивност около 9-та степен по скалата на МШК), Маришка зона (максимален магнитуд 7,5 и интензивност до 10-та степен по скалата на МШК), Тунджанска зона (магнитуд до 6, интензивност в епицентъра до 9-та степен по скалата на МШК) и Подбалканска зона (магнитуд до 7,5 и епицентрална интензивност между 8-ма и 9-та степен по скалата на МШК);
- Рило - Родопски – включва Струмска зона (максимален очакван магнитуд 8, интензивност над 9-та степен по скалата на МШК в епицентралната област), Местенска и Западно-Родопска (Велинградска) зони (във всяка от тях максимален магнитуд 6, съответно епицентрална интензивност около 8-ма степен по скалата на МШК).

Община Бяла попада в Шабленска зона (максимален магнитуд до 8-ма, интензивност от 9-та степен по скалата на МШК за Черноморското крайбрежие) на Североизточен сеизмичен район, в който е възможно възникване на земетресение от VII и VIII степен по скалата на МШК. Въпросът за същинското прогнозиране - едновременно определяне на силата, мястото и времето на земетресението все още няма еднозначно решение в световен мащаб. Сеизмичната опасност не може да бъде контролирана, но сеизмичният риск може да бъде управляван и намален. Намаляването на сеизмичния риск се осъществява преди всичко чрез подобряване на устройственото планиране и инженерно-техническото проектиране, изграждането и експлоатацията на строежите.

Въпросът за намаляването на сеизмичния риск включва няколко стъпки:

- Създаването на адекватни карти за сеизмичната опасност;
- Строителство съобразено със сеизмичната опасност, което ще доведе до намаляване на човешки и икономически загуби;
- Повишаване на готовността за посрещане на последиците от силни земетресения, тук се включват превантивните мерки, обучение на населението и др.;
- Активното взаимодействие между държавните и всички други ръководни органи.

Опасност от свлачища и ерозия на морския бряг

Свлачището е процес, при който се нарушава устойчивостта на огромни количества земни маси и се създават предпоставки за предвижването им. Свлачищните процеси нямат внезапен характер и са достъпни за интервенция. Във времето те имат периоди на затихване/активизиране/ и усилване. След активизирането на земните маси може да се стигне до възникване на бедствена ситуация.

През последните десетилетия се наблюдава увеличаване броя на свлачищата, които оставят негативни последици за населението, инфраструктурата и икономиката на страната. Със Закона за устройство на територията е вменено задължението на Министерството на регионалното развитие да извършва дейности по регистриране и мониторинг на свлачищните райони в страната и на районите с ерозионни и абразионни процеси по Дунавското и Черноморското крайбрежие като превантивни мерки чрез държавните дружества за геозащита, формирани на териториален принцип – „Геозащита” ЕООД – Варна, Плевен и Перник.

За община Бяла дейностите по регистриране и мониторинг на свлачищните райони в страната и на районите с ерозионни и абразионни процеси е „Геозащита” ЕООД -Варна.

За територията на община Бяла е характерна високата степен на свлачищна и ерозионно-абразионна активност, изразяваща се в проявени и регистрирани свлачищни, срутищни, абразионни и други неблагоприятни геодинамични процеси, които действат разрушително. Тези явления се проявяват внезапно и трудно се прогнозира по мащаб и направление за развитие. Със своята непредсказуемост такива процеси застрашават сигурността на отделни части от територията на общината. Най-висок е процентът на активните свлачища във Варненска област, а именно 31 бр. или 56 % от всички активни свлачища по Черноморското крайбрежието. Броят на стабилизирани свлачища по Черноморското крайбрежието е 38, което е 18 % от всички стабилизирани в страната свлачища. **На територията на общината по крайбрежната ивица са регистрирани 4 броя свлачища с обща площ -6680 м².**

Морска абразия е разрушаването на морския бряг под действие на морското вълнение и теченията. Тя е два вида: - брегова абразия, при която се разрушават бреговете; - дънна, при която се вдълбочава самото дъно, макар и с по-малка скорост. Нашето крайбрежие е с разнообразен геоложки строеж, който оказва влияние върху скоростта на протичане на процесите на разрушаване на бреговата ивица. Борбата с морската абразия е много трудна. Брегоукрепителните съоръжения са скъпи и невинаги прилаганите методи за брегоукрепване са ефикасни, тъй като морето работи срещу съоръженията и понякога ги събаря. Ето защо е необходимо заделяне на значителни средства за тяхната поддръжка.

Опасност от горски пожари

Горските пожари са една от основните опасности за състава, структурата и функционирането на горските екосистеми. Климатичните промени през последното десетилетие доведоха до повишаване на честотата на възникване на горските пожари и бразмера на засегнатите от тях територии. Антропогенният характер на над 90% от пожарите налага категоризирането на горите в близост до урбанизирани територии като високорискови. В настоящия момент такива са около три четвърти от горите в България.

На територията на община Бяла, има вероятност от възникване на горски пожари в насаждения с I клас на пожарна опасност. Това са предимно широколистни насаждения, растящи на много сухи, сухи и сухи до свежи месторастения, силно съхнещи със суха и паднала маса над 10%, с ветровални и снеговални петна над 10%.

По-често срещани са случаите на полски пожари предизвикани от човешка небрежност от страна на граждани, на земеделски стопани при палене на стърнища и от пастири при изгарянето на сухи тревни площи и растителни отпадъци при почистване на дворни места. За намаляването на горските пожари е необходимо стриктно да се спазват правилата за пожарна безопасност.

Ежегодно се изготвя план за защита на горските територии от пожари от СИДП ДП ТП ДЛС „Шерба“ с. Старо Оряхово който се съгласува с РД ПБЗН-Варна и се утвърждава от РДГ-Варна.

Опасност от неблагоприятни метеорологични явления, като засушаване, снежни бури, обилни снеговалежи, заледряване, градушки и силни ветрове

Засушаването е следствие от намаляването на валежите за дълъг период от време. Често редица метеорологични елементи, като високи температури, силни ветрове и ниска относителна влажност се проявяват съвместно със засушаването, което прави това явление много силно изразено. Редица индикатори за суша в атмосферата и земната повърхност трябва да бъдат наблюдавани оперативнo, за да се определи степента на сушата и нейното влияние.

За територията на община Бяла следва да се отбележи, че през последните години не се наблюдава продължителен период на воден режим.

Спецификата на континенталния климат е в основата и на възможни снегонавявания.

Снежните виелици и заледрявания са често явление за нашата страна, особено в нейната североизточна част. Характерни са за месеците декември и януари, но могат да се проявят и през останалите зимни месеци. Снежните бури и заледрявания водят до нарушаване на въздушните комуникации, блокиране на пътищата и е възможно да поставят в рискова ситуация живота на много хора. Снеговалежите могат да имат бедствен характер главно в населените места и да причинят не само блокиране на транспорта, прекъсване на електроснабдяването и водоснабдяването, но и медицинското осигуряване и снабдяването с хранителни продукти на населението.

Ниските температури са причина за обледеняването на електропроводите и други открити комуникационни линии. Годишно около 50–60 % от страната е засегната от снегонавявания и заледрявания.

Като атмосферно явление градушките причиняват чувствителни загуби на аграрното производство и едновременно с това нанасят големи материални щети на сградния фонд и на стопанските постройки, а нерядко водят и до човешки жертви. Най-опасни са градовите щормове, при които щетите, нанесени на селскостопанските култури на полето, възлизат от 50 до 100%. Градобитията, в техните екстремни проявления като отделни или серия от щормове и като акумулирани в един сезон събития имат бедствен характер и могат да повлияят съществено на икономическите резултати от селското стопанство и от там и на националната икономика.

Силните ветрове не са често явление за страната. Средногодишният брой на дни със силен вятър за непланинската част на страната е между 5 и 20 дни. Ураганният вятър, надхвърлящ

значително ветровото натоварване при оразмеряването на сгради и обекти, е рядко явление, но въпреки това се случва. Силните ветрове на територията на община Бяла могат да доведат до прекъсване на електроснабдяването, блокиране на пътища, нарушения на инфраструктурата и са заплаха за живота и имуществото на хората.

Опасност от замърсяване на въздуха при ядрени или радиационни аварии

Въпреки строгите мерки за сигурност при работата на различните видове ядрени реактори и наличието на автоматизирани системи за управление, контрол и защита, практиката по експлоатацията им показва, че е възможно възникването на ситуации, които са съпроводени с аварийно изпускане на радиоактивни вещества в околната среда, което може да се отрази на въздуха на територията на община Бяла.

Радиоактивно замърсяване би могло да се получи, при трансгранично радиоактивно замърсяване, вследствие на ядрена или радиационна авария в други страни, а също и при инциденти с транспортни средства, преминаващи на нашата територия (автомобили и самолети), превозващи радиоактивни материали.

Опасност от промишлени аварии, аварии при превоз на опасни вещества и отпадъци

На територията на Република България работят предприятия, класифицирани и регистрирани като „предприятия с висок рисков потенциал“, както и „предприятия с нисък рисков потенциал“, съгласно изискванията на Закона за опазване на околната среда и Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и за ограничаване на последствията от тях. Това са предимно предприятия от химическата промишленост, производство и търговия с взривни вещества, предприятия за Нефтепреработка и търговия с петролни продукти и газ.

На територията на община Бяла предприятия, които влизат в класификацията и регистрацията като „предприятия с висок рисков потенциал“ няма.

Опасност от биологично заразяване(епизоотични и други епидемии, не само разпространявани чрез животните)

Съществуващите производствено-икономически условия, структурата на селското стопанство, географското разположение на страната, влошената международна епизодична и епизототична обстановка, търговията, вносът и износът с живи животни, продукти от животински и растителен произход са условия за възникване на огнища на биологично заразяване. Масови заболявания от епидемичен и епизодичен характер може да бъдат причинени и от нашествия на вредители /комари, кърлежи, хлебарки, плъхове и др./

Опасност от замърсяване на бреговата ивица вследствие на разлив на нефт или други петролни продукти.

Черноморският регион, според преобладаващите експертни оценки, има стратегически характер както за Евразийската зона, така и в световен мащаб, който в резултат на съвременните процеси на глобализация придобива нова и нарастваща значимост. Протичащите промени все повече го превръщат от граница и преграда в

магистрала и зона за сътрудничество, за чието поддържане са необходими нарастващи колективни усилия в областта на сътрудничеството за повишаване на сигурността и стабилността.

Черноморският регион е вече част от Европа.

Разположени между нефтените и газови полета на Русия и страните от Каспийския регион от една страна, и главните центрове на потребление на Запад от друга, Балканите и Черноморският регион като цяло се превръщат в основна транзитна зона за пренос на стратегически енергоизточници, в която се преплитат множество интереси. Черно море и прилежащият към него регион имат изключително значение - геополитическо, икономическо, инфраструктурно, енергийно, комуникационно и друго.

Ежегодно през Черно море преминават над 50 000 кораба, принадлежащи на 85 държави, превозващи над 450 млн. тона товари с тенденция за растеж от 10-17% годишно. 30 000 прекосяват българските морски пространства. Черно море е световен енергиен коридор (40% от нефтените доставки за ЕС са през Черно море). Прогнозите са те да нарастнат на 75%. По данни на турската страна, на ден 150 кораби преминават Черноморските проливи. 400 000 тона от товарите им са опасни. 150 милиона тона петролни продукти годишно се транспортират през района.

Понастоящем нефт в региона на Черно море се транспортира по 5 тръбопровода, а също така през акваторията на Черно море и Проливите от руските нефтени терминали в Новоросийск и Туапсе и гурзинското Супса.

Темата за енергийната сигурност е неразделно свързана с черноморската проблематика и основна причина за нарастването на интерес към региона от страна на водещи международни фактори, но наред с нарастващия морски транспорт и други, расте и опасността от екологичните проблеми

Значението на Черно море за икономиката, особено за външната търговия на България е изключително голямо.

2. Основни цели и приоритети за намаляване на риска от бедствия.

Отчитайки състоянието в момента, както и слабите, и силните страни в сферата на намаляването на риска от бедствия в Република България, може да бъде формулирана следната основна цел:

Предотвратяване и/или намаляване на неблагоприятните последици за човешкото здраве, социално-икономическата дейност, околната среда и културното наследство в България, вследствие на природни и причинени от човешка дейност бедствия.

За постигане на целта, в **Програмата за намаляване на риска от бедствия** се определят следните приоритети за действие на територията на община Бяла

- Прилагане на устойчиви национални политики за провеждане на мероприятия за развитие капацитета на ръководния състав и служителите от администрацията за идентифициране и оценка на рисковете от бедствия, застрашаващи живота и здравето на населението и околната среда.

- Идентифициране, оценка и мониторинг на рисковете от бедствия, включващи изграждането и поддържането на национални системи за прогнози, мониторинг, ранно предупреждение и оповестяване при бедствия.
- Изграждане на култура за защитата при бедствия на всички нива на управление в обществото чрез провеждане на обучения и по-голяма публичност.
- Намаляване на съществените рискови фактори и повишаване на готовността за ефективно реагиране при бедствия и спасително-възстановителни дейности след бедствието.

III. Мероприятия за намаляване на риска от бедствия

№	Мероприятия	Изпълнител	Срок
	<i>I. Прилагане на устойчиви национални политики за провеждане на мероприятия за развитие капацитета на ръководния състав и служителите от администрацията за идентифициране и оценка на рисковете от бедствия, застрашаващи живота и здравето на населението и околната среда</i>		
1.	Разработване на Общинска програма за намаляване на риска от бедствия	Общ.СНРБ	2026 г.
2.	Актуализиране на Общинския план за защита при бедствия	Общ.СНРБ	При промяна на Нормативната уредба, свързана с изпълнението му и веднъж на 5 години при въвеждане на плана, както и ежегодно по съответния ред от ЗЗБ
3.	Преглед и запознаване с измененията на законовата и подзаконовата нормативна уредба в сферата на защитата на населението при бедствия	Председател на Общ.СНРБ, Кметове на населени места	Ежегодно при всяка промяна
4.	Подпомагане в обучението за защита на населението и развитие на капацитета на служителите от Общинската администрация на всички нива, по актуални теми	ССИ,ОМП,ВО и ЗН	Ежегодно
5.	Създаване на ефективен механизъм за координация и взаимодействие между Общинската администрация, държавните институции и институциите, занимаващи се със	Кмет, Общ.СНРБ	Постоянен

	защитата на населението		
	<i>II. Идентифициране, оценка и мониторинг на рисковете от възможни бедствия, включващо изграждането и поддържането на национални системи за прогнозиране, мониторинг, ранно предупреждение и оповестяване на населението при бедствия</i>		
1.	Установяване, картографиране и обследване на рисковите места, където е възможно настъпването на бедствия и събраната информация да бъде разпространена и публично достъпна	Общ.СНРБ и Дирекция РРАБОС	Постоянен
2.	Превантивни дейности по проводимостта на реки и дерета с проблемни участъци в урбанизираната територия на община Бяла	Кмет, кметски наместници, специалист ЗН	Ежегодно
	<i>III. Изграждане на култура за защитата при бедствия на всички нива на управление в обществото чрез провеждане на обучения и по-голяма публичност</i>		
1.	Оказване на методическа помощ при организиране на обученията в детските и учебни заведения за действия и защита при бедствия. Провеждане на тренировки по евакуация	Министерство на образованието и науката Представители от РС ПБЗН и БЧК	Ежегодно
2.	Подобряване на координацията и взаимодействието по обучението за реакция и поведение при бедствия между училищните ръководства, РД ПБЗН и общинската администрация чрез организиране на годишни срещи	Директори на училища РД ПБЗН	Ежегодно
3.	Проиграване на планове за защита на населението от Общинска администрация	Секретар на Общ.СНРБ	Ежегодно
4.	Организиране на обучение на доброволните формирования за защита при бедствия	Ръководител на ДФ РС ПБЗН и РД ПБЗН	Постоянен

5.	Повишаване нивото на качества и компетентност за защита при бедствия на членовете на Общинския съвет за намаляване на риска от бедствия, чрез провеждане на обучения	Секретар на ОбСС	Постоянен
<i>IV. Намаляване на съществените рискови фактори и повишаване на готовността за ефективно реагиране при бедствия и спасително-възстановителни дейности след бедствието</i>			
1.	Изграждане, рехабилитация и поддръжка на съоръженията за защита от вредното въздействие на водите	Дирекция „ПРАБОС“	Постоянен
2.	Изготвяне на годишни доклади с информация за състоянието на изпълнението на мерките за намаляване на риска и защита на населението от бедствия, заложи в програмата	Общ.СНРБ	Ежегодно
3.	Наставяване на лица, пострадали от настъпили бедствия, осигуряването им с храна, вода и вещи от първа необходимост и оказване на първа помощ	Об. Щаб при бедствия Общинска администрация, БЧК	При необходимост
4.	Набиране на доброволци за доброволното формиране	Кмет на община, ССИ,ОМП,ВО и ЗН	Постоянен
5.	Организиране на обучение на доброволните формирования за защита при бедствия	Ръководител на ДФ РС ПБЗН и РД ПБЗН	Постоянен
6.	Провеждане на тренировки със служителите от Общинската администрация за поведение, действия и защита при бедствия	ССИ,ОМП,ВО и ЗН РС ПБЗН	Ежегодно

РАЗДЕЛ IV

ГОТОВНОСТ ЗА БОРБА С БЕДСТВИЯТА

В Община Бяла със заповед на кмета е сформирани Общински съвет за намаляване на риска от бедствия, който изготвя „План за защита от бедствия в Община Бяла“, „План за намаляване на риска от бедствия.“ Този съвет заседава най-малко 2 пъти в годината и се свиква от кмета на общината. Съветът е ангажиран с цялостната подготовка на община Бяла /администрация, фирми, институции и население/. За готовността на населението за реакция при бедствия ще се направи рубрика в сайта на община Бяла <https://www.byala.org/>, в която ще има информация за действие при различните видове бедствия. Ще се напечатат брошури за раздаване по семействата за действие при бедствия.

В Община Бяла е възможно възникването на различни по вид интензивност бедствия и аварии, които могат да предизвикат значителни загуби в човешки и материални ресурси.

Прогнозата на възможните събития показва, че тяхното проявление ще доведе до сериозни затруднения в нормалната работа на инфраструктурата в района на бедствието, аварията, катастрофата (квартал или цялата община) като ще се засегнат или застрашат здравето на населението, имущество или околната среда, жизнено важни системи за управление и нормалното функциониране на производствената и търговска дейност, които ще изискват предприемането на мерки или участието на специални сили и използването на специални ресурси.

Най-сложна обстановка ще се създаде при разрушително земетресение, и радиационна авария. Тези случаи ще се наложи взаимодействие с Областния щаб за изпълнение на областния план за защита при бедствия и ръководни и спасителни структури на национално ниво.

За овладяване на кризисните ситуации, намаляване на загубите и ликвидиране на последствията са планирани и съгласувани мероприятията по защитата на населението и собствеността от органите на изпълнителната власт, местното самоуправление и местната администрация.

Характерът на последствията от вероятните бедствия и аварии изисква готовност за използване на всички способности и средства за защита на населението и националното стопанство и провеждане на предварителни мероприятия за недопускане и намаляване на вредното им въздействие. Изключително важно значение за успешната защита на

населението имат превантивните дейности и особено такива, които позволяват да се прогнозира появата и / или развитието на бедствените явления, както и за отстраняване на предпоставките за аварии и катастрофи. Необходимо е да се полагат непрестанни грижи за укрепване на националните сеизмологична, метеорологични и хидрологичните системи за наблюдения и прогнози и се развиват техните предупредителни функции.

При възникване на огнище на биологично заразяване от особена важност е да се проведе своевременно провеждане на профилактика, лечение и дезинфекция. Необходимо е да се определят границите на огнището на биологично заразяване от специални протиепидемични и протоепизооточни формирания на Областна дирекция по безопасност на храните / ОДБХ / и Регионална здравна инспекция / РЗИ /.

Ограничаване появата и разпространението на остри заразни болести и вредители по селскостопанските животни и растения е задача на Българска агенция по безопасност на храните, Националната служба по растителна защита и техните структури в област Варна.

Обемът и спецификата на спасителните и неотложните аварийно възстановителни работи налага поддържането в готовност и подготовка на щатните сили и средства на Министерството на вътрешните работи – РД „Пожарна безопасност и защита на населението”, ведомствата; Български червен кръст и доброволните формирания. Възможните последствия за населението при възникване на бедствия и аварии налагат непрекъснато и целенасочено обучение по способите за защита и самозащита и своевременно информиране.

Предвид горното и това, че общината е застрашена от многобройни и разнообразни бедствия и опасности, които могат да доведат до значителни загуби на човешки ресурси, материални ценности, разрушения на сгради и постройки, както и поражения върху инфраструктурата /пътища, електроснабдяване и ВиК системите/ се налага:

- подготовка на органите за ръководство и управление при бедствия;
- координация и взаимодействие между органите и институциите и фирмите, които участват по ликвидиране на последиците от бедствия;
- предварителната подготовка и обучение на населението за защита при бедствия;
- средства за оповестяване и измервателна апаратура като компоненти от системата за наблюдение, ранно предупреждение и оповестяване;
- планиране на финансови средства в общинския бюджет;
- разходи за поддържане на готовност на автотракторна и инженерна техника за реагиране при бедствия;
- непосредствени разходи за извършване на дейности по защитата при бедствия;
- резерв за осигуряване на неотложна помощ на пострадали лица при бедствия, включваща: изхранване и временно настаняване на пострадалите лица, домашни и селскостопански

животни, раздаване на облекло, завивки и битово имущество на пострадали лица, предприемане на други не планирани мер

РАЗДЕЛ

V

РЕАГИРАНЕ ПРИ БЕДСТВИЕ

Целта на раздела е да регламентира принципите за реагиране, приоритетите, системите, организационната рамка, функциите и задачите на съставните части на ЕСС, които ще бъдат задействани, развърнати и координирани по време на бедствие.

Съставните части на ЕСС реагират при получени сигнали по принципи и критерии определени с техни вътрешни документи. Основен приоритет е живота и здравето на хората и защита на имуществото и инфраструктурата.

Наблюдението, ранното предупреждение и оповестяването се основават на:

- информация и данни, предоставени от физически лица, организации и институции;
- информация и данни от системи за мониторинг на метеорологични, хидрологични, сеизмологични, химически, биологични, радиологични, ядрени, екологични и други обекти и явления;
- информация и данни, получени в центровете на Националната система за спешни повиквания с единен европейски номер 112;
- хидрометеорологична прогностична информация за опасни явления от Националния институт по метеорология и хидрология и други;
- международен обмен на информация и данни.

Ранното предупреждение изисква:

- осъществяване на наблюдение за наличието на признаци за предстоящо бедствие;
- анализ на данните от наблюдението;
- вземане на решение от страна на компетентните органи;
- разпространение на предупредителна информация за предстоящо бедствие;
- предприемане на подходящи действия.

Ранното предупреждение се извършва по разпореждане на Кмета на общината, на кметовете на населени места, на кметските наместници или на упълномощени от тях служители.

На територията на Общината е развърната сирена система за оповестяване, която е ново изградена и речева може да се предава информация. Системата може да се активира централизирано и от пулта на Дежурния в Общински съвет по сигурност.

В Общината няма изградена работеща система за ранно предупреждение за наводнения, като данните от нея да се получават при Дежурния по Общински съвет по сигурност. Ранното предупреждение и оповестяването на подлежащите на заливане райони се извършва от Дежурния по Общински съвет по сигурност след получено разпореждане. Кметовете на населени места оповестяват населението по населени места с ел. сирени или ръчни с които са оборудвани населените места.

Оперативния център на „РДПБЗН“- Варна, извършва ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт и съставните части на единната спасителна система. Оповестяването се извършва чрез Националната система за оповестяване, пример:

Имате съобщение! Моля въведете вашия ПИН!. Имате съобщение! Моля въведете вашия ПИН!“. „Внимание земетресение”!. Внимание земетресение” !

Освен посочения по-горе пример, може да бъде давана и допълнителна информация.

Оповестяването на населението се извършва със специализирани автомобили, лично, от определени хора в населените места или чрез средствата за масово осведомяване.

При получен сигнал за внезапно възникнало бедствие като земетресение , наводнение или промишлени аварии с отровни вещества, екипите на съставните части на ЕСС (без тези на БЧК) действат по правилата утвърдени в техните структури. Екипите на БЧК се включват в дейностите след решение на Щаба и искане от Кмета.

След явяване на място и уточняване на пораженията екипите може да поискат допълнителни сили и средства за справяне със ситуацията, като актуалната информация се предава на техните дежурни.

Дежурния в Общинския съвет по сигурност, след получаване на сигнала незабавно уведомява гл. експерт ГЗ и ССИ на Общината и изпълнява неговите разпореждания.

При необходимост и след разпореждане на Кмета на Общината се привеждат в готовност и изпращат на мястото на бедствието силите на общината. На базата на проведения оглед на района на бедствието и оценката на ситуацията, Кмета може да вземе решение за обявяване на бедствено положение и свикване на щаба за изпълнение на общинския план за защита при бедствия.

Бедствено положение е режим, който се въвежда в зоната на бедствието от определените в закона органи, свързан с прилагането на мерки за определен период от време с цел овладяване на бедствието и провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи.

Бедствено положение се обявява, при условие че се случва, случило се е или има опасност да се случи бедствие, свързано със:

- загуба на човешки живот, и/или
- увреждане на здравето на хората, и/или
- значителни вреди на имуществото и/или икономиката, и/или
- значителни последици за околната среда, свързани със замърсяване на почвата, водата или въздуха с химически, биологически или радиоактивни вещества и материали или с унищожаването на биологични видове.

Когато наличните сили и средства за изпълнение на обичайните дейности от една или повече служби за реагиране на общинско ниво са недостатъчни и са необходими допълнителни ресурси за справяне с мащаба на възникнал инцидент, Кмета на Общината може да обяви бедствено положение с което се въвежда общинския план за защита при бедствия. Териториалните структури и звена на органите на изпълнителната власт, физически и юридически лица с отговорности по изпълнението на общинския план за защита при бедствия изпълняват своите функции и задължения, като координацията и управлението на силите и средствата на ЕСС на общинско ниво се осъществява от Кмета на Общината и общинския щаб за изпълнение на общинския План за защита при бедствия.

Кметът на общината обявява със заповед бедствено положение за цялата или за част от територията на общината. Копие от заповедта се изпраща незабавно на областния управител и на министъра на вътрешните работи.

В заповедта за обявяване на „бедствено положение“ се посочват:

- обстоятелствата, послужили като основание за обявяване на бедственото положение;
- обосновка на необходимостта от обявяване на бедственото положение, съгласно чл. 48, ал. 3 от ЗЗБ;
- границите на територията, на която се обявява бедственото положение;
- мерките за овладяване на бедствието, включително налагането на временни ограничения върху правата на гражданите по чл. 52, ал. 1 от ЗЗБ;
- органите или длъжностните лица, отговарящи за прилагането на предприетите мерки;
- началото на въвеждане на бедственото положение и срокът на неговото действие, но не повече от 7 дни.

Копие от заповедта за обявяване на „бедствено положение“ се изпраща незабавно на областния управител и министъра на вътрешните работи.

Удължаване срока на действие и прекратяване на бедственото положение

- При необходимост срокът на действие на бедственото положение може да бъде удължен до 30 дни от кмета на общината след съгласуване с областния управител.
- Бедственото положение се отменя предсрочно при отпадане на обстоятелствата, послужили като основание за обявяването му от органа, който го е обявил.

Заповедите за обявяване на бедствено положение, за удължаване на срока на действие на бедственото положение и за предсрочно отменяне на бедствено положение се разгласяват чрез средствата за масово осведомяване.

Незабавно след получаване на заповедта на Кмета, Дежурния в Общински съвет по сигурност уведомява членовете на Щаба, като нарежда да се явят на определеното място.

Общинския щаб за изпълнение на общински План за защита при бедствия и за взаимодействие с Областния и Националния щаб извършва следните основни дейности:

1. извършва анализ и оценка на обстановката при бедствие;
2. предлага за одобрение решения относно необходимия обем и ресурсно осигуряване на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи за предотвратяване, ограничаване и ликвидиране на последствията от бедствието и за подпомагане на засегнатото население;
3. осъществява контрол по изпълнението на задачите и мерките за овладяване на бедствието;
4. информира чрез медиите населението за развитие на бедствието, за предприетите действия за неговото ограничаване и овладяване и за необходимите предпазни мерки и действия;
5. докладва за хода на провежданите защитни мероприятия.

На базата на възникналите последици от бедствието, Кмета на Общината със заповед определя ръководител на операциите, който притежава необходимата експертиза и опит в зависимост от характера на бедствието.

Ръководителят на операциите :

- осъществява взаимодействието и координацията между частите на ЕСС, участващи в изпълнението на дейностите по чл. 19, ал. 1 от ЗЗБ в района на бедствието;
- организира и контролира изпълнението на одобрените решения на областния щаб;
- при провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи има право да:
 - забрани или ограничи влизането на лица в района на бедствието;
 - нареди временно извеждане на лица от района на бедствието;
 - разпреди незабавно извършване или спиране на строителни работи, теренни преустройства или разрушаване на строежи или части от тях с цел предотвратяване или намаляване на негативните последици от бедствието;
 - поиска от юридически или физически лица предоставяне на помощ в съответствие с възможностите им;
 - създаде щаб на ръководителя на операциите с представители на участващите екипи от ЕСС, да раздели района на бедствието на сектори или на участъци, да определи техни ръководители, да им възлага задачи, както и да разпределя сили и средства за тях.

Също на базата на последиците се определят задачите, те могат да бъдат:

търсене и спасяване;

- медицинска помощ;
- евакуация;
- конкретни мерки за намаляване на последиците или предотвратяване на разрастването му.

Всяка от задачите се възлага на конкретна структура, като се съобразяват възможностите им. В случай, че силите и средствата на общинско ниво са недостатъчни за справяне с бедствието се иска помощ от Областния управител.

• **Реагирането при бедствия** ще бъде управлявано така, че да се осигури, доколкото е възможно:

- запазване на живота;
- предотвратяване на ескалация на бедствието;
- поддържане на законността и реда;
- грижи за болни, ранени и зависими хора (първа помощ, медицински грижи, евакуационни центрове и социални грижи);
- предоставяне на основни услуги (жизненоважни услуги, храна, подслон, обществена информация и медии);
- запазване на управлението (непрекъснатост на механизмите на управление);
- защита на активите, включително сгради и историческо наследство
- защита на природните ресурси; и
- запазване на икономическата дейност.

3. Роли и функции при реагирането

За да се постигнат целите на реагирането е важно всички заинтересовани страни добре да разбират основните си роли и функции.

3.1. Основни роли при реагиране

Идентифицирани са следните основни роли при реагиране:

3.1.1. Кмет на община

- поддържане на способности за реагиране в границите на общината;
- наблюдение на събитията и отправяне на предупреждения към населението;
- оценяване на местните ресурси за реагиране, необходими при бедствие и привличане на тези ресурси;
- осигуряване на координирано реагиране при бедствие в границите на общината;
- осигуряване на неотложна помощ в подкрепа на пострадали и засегнати лица (изхранване и временно настаняване на пострадалите и засегнатите лица, раздаване на облекло и др.);
- предоставяне на подкрепа и помощ на други общини, ако е необходимо.

3.1.2. Областен управител

- поддържане на способност и капацитет за ръководство и координация на реагирането на територията на областта;

- мониторинг на събития и издаване на предупреждения към населението;
- оценка на ресурсите, необходими за реагиране при бедствие на територията на областта и активиране на тези ресурси в подкрепа на засегнатите общини;
- осигуряване на координация при реагиране според нуждите на общините в областта;
- осигуряване на координация при реагирането между област Варна и компетентния с оглед характера на бедствието министър, както и при оказването на помощ на други области, ако е необходимо.

3.1.3. Областна дирекция на МВР – Варна (ОДМВР-Варна)

- поддържане на законността и обществения ред;
- предприемане на всички мерки в рамките на правомощията за защита на живота и имуществото;
- координиране на контрола на движението по пътищата, включително за подпомагане придвижването на службите за спешно реагиране;
- провеждане на търсене и спасяване на изчезнали лица;
- подпомагане на разпространението на предупредителни съобщения;
- обезпечаване сигурността на евакуирани райони;
- провеждане на евакуация;
- идентифициране на загинали и уведомяване на близките им.

3.1.4. Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“-Варна (РДПБЗН-Варна)

- гасене на пожари;
- спасяване на пострадали лица при катастрофи;
- търсене и спасяване на пострадали при срутване на сгради и конструкции, свличане или срутване на земни и скални маси и др .;
- подпомагане на евакуацията;
- други дейности съобразно разполагаемите ресурси;
- координация на съставните части на ЕСС чрез ОЦ;
- оповестяване на органите на изпълнителната власт.

3.1.5. Регионална здравна инспекция – Варна (РЗИ-Варна)

- управление, организация и ресурсно осигуряване на здравната помощ в съответствие с регионалния план за действия при бедствия, аварии и катастрофи;
- взаимодействие между лечебните заведения в областта ;
- създаване на необходимите условия за медицинска сортировка, първична обработка, лечение, рехабилитация и медицинска експертиза на пострадалите;
- формиране и подготвяне на органи за управление и екипи за медицинска помощ;
- осигуряване защитата на стационарно болните и медицинския персонал от външни фактори;

- организиране и осъществяване на противоепидемични и хигиенни дейности и санитарен контрол в засегнатата територия.

3.1.6. Център за спешна медицинска помощ

- оказване на спешна медицинска помощ при бедствия, аварии и катастрофи;
- взаимодействието между екипите на центъра и ОДМВР и РДПБЗН при оказване спешна помощ на пострадали;
- координира помощта със съседни центрове при необходимост.

3.1.7. Областен съвет на БЧК-Варна

- извършване оценка на нуждите;
- подпомагане на пострадалото население;
- оказване на първа психологична помощ;
- оказване на първа долекарска помощ;
- оказване психосоциална подкрепа;
- събира, получава, съхранява и разпределя хуманитарни помощи и дарения от страната и чужбина;
- извършва издирване на членове на семейства, разделени в резултат на бедствието и поддържа система за подпомагане на семействата за намиране на своите близки;

3.1.8. Областна дирекция по безопасност на храните – Варна (ОДБХ-Варна)

- организира и провежда противоепизоотични мероприятия за ограничаване и ликвидиране на болести по животните и хранителни отравяния при хора и животни и мероприятия за ограничаване и ликвидиране на огнища от карантинни вредители;
- осъществява контрол и при необходимост извършва дезинфекция, дезинсекция, дератизация и девастация;
- осъществява лабораторни изследвания за диагностика на болести по животните и растенията, безопасност и качество на суровини, храни, фуражи, растителни продукти, почви;

3.1.9. Държавно горско стопанство / Държавно ловно стопанство (ДЛС)

- разработва план за действия при гасене на пожари в горски територии;
- организира специализирана група от служители и работници на ДГС/ДЛС и участва в действия при гасенето на пожари в горски територии;
- сключва договори с физически и юридически лица за провеждане на противопожарните мероприятия и дейности при гасене на пожари в горски територии;
- осигурява обезопасяването на пожарищата след тяхното ограничаване или гасене и организират последващи наблюдения за евентуално възобновяване на пожара.

3.1.10. Доброволни формирания по чл. 41 от ЗЗБ

Съобразно завършените курсове за обучение и придобитата квалификация, доброволците участват в:

- спасителни операции;
- ограничаване и ликвидиране на пожари;
- операции по издирване и спасяване;
- извършване на неотложни аварийно-възстановителни работи;
- оказване на първа помощ на пострадалите при пожари, бедствия и извънредни ситуации;
- други операции, свързани със защитата.

3.1.11. Формирования на въоръжените сили

Предоставят помощ при провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи с разрешение на министъра на отбраната.

3.1.12. Други участници в реагирането

Дейности свързани с реагирането изпълняват звената, службите и другите структури на министерствата и ведомствата, общините, търговските дружества, лечебните и здравните заведения, юридическите лица с нестопанска цел, при запазване на институционалната или организационната им принадлежност и определените им функции или предмет на дейност

Описание на процеса на преход към по – високо ниво на управление :

Преминаване на управлението:

1. С въвеждането в изпълнение на общински план за защита при бедствия, управлението на силите и средствата на ЕСС се осъществява на общинско ниво.

Когато мащабът на бедствието надхвърля възможностите за справяне с наличните сили и средства на ЕСС на общинско ниво и са необходими допълнителни ресурси, съответният кмет на засегнатата община може да поиска помощ от областния управител.

2. С въвеждането в изпълнение на областния план за защита при бедствия, управлението преминава на областно ниво.

Кметът на засегнатата от бедствието община и щабът за изпълнение на общинския план за защита при бедствия изпълняват своите функции и задължения, като координират дейностите с областния управител и щабът за изпълнение на областния план за защита при бедствия.

3. Когато мащабът на бедствието надхвърля възможностите за справяне с наличните сили и средства на ЕСС на областно ниво и са необходими допълнителни ресурси, областният управител може да поиска помощ на национално ниво.

4. При въвеждане на националния план за защита при бедствия управлението преминава на национално ниво, като областният и общинските щабове за изпълнение на съответните планове за защита при бедствия в засегнатите територии продължават да изпълняват своите функции и задължения, като координацията и управлението на силите и средствата на ЕСС се осъществява на национално ниво.

5. Евакуация

Евакуацията е организирано извеждане на хора и животни от застрашени райони и настаняването и осигуряването им в безопасни места с цел защита от вредното въздействие при потенциално или вече случващо се бедствие. В определени случаи по-подходяща мярка за защита може да бъде временното извеждане или укриването в обитаваните сгради.

В зависимост от времето за подготовка и оповестяване евакуацията и разсредоточаването могат да бъдат незабавни - при земетресения, ядрена или радиационна обстановка, инциденти с опасни вещества и материали, самолетни катастрофи, горски пожари и други опасности, или след предупреждение и оповестяване - наводнения, урагани, бури, снегонавявания и обледенявания.

Планът за евакуация и разсредоточаване на населението, културните и материалните ценности е комплекс от мероприятия по организираното извеждане на населението от зона на бедствие или авария от природен или техногенен характер и неговото кратковременно разполагане в подготвени безопасни (вън от зоните на действие на поразяващите фактори на източника на бедствие и аварии) райони.

Дейностите по провеждане на евакуация и разсредоточаване включват:

- вземане на решение за провеждане на евакуация;
- ранно предупреждение и оповестяване на хората в риск;
- извеждане и транспортиране;
- настаняване и осигуряване на условия за живот;
- връщане на евакуираните по места.

Евакуацията се провежда по заповед на:

- кмета на община - на територията на общината;
- областният управител - на територията на повече от една община в областта;

Органът, разпоредил евакуацията, със заповед организира връщането по местата.

Организираната евакуация на населението, се извършва чрез:

- сборни евакуационни пунктове (СЕП);
- евакуационни центрове (ЕЦ);
- места за настаняване (МН).

Провеждането на евакуация е сложен процес, като евакуацията и разсредоточаването се планира на общинско, областно и национално ниво, като към съответните части от плановете за защита при бедствия по чл. 9 от Закона за защита при бедствия се изготвят разчети.

Кметът на общината съгласно чл.10 от „Наредбата за условията и ред за провеждане на евакуация и разсредоточаване“, приета с ПМС № 337 от 20.12.2012 г., Обн. ДВ. бр.103 от 28 Декември 2012г., изм. ДВ. бр.55 от 7 Юли 2017г., изм. ДВ. бр.36 от 13 Май 2022г., изм. ДВ. бр.9 от 30 Януари 2024г., изготвя разчети за евакуация и разсредоточаване за съответните части на общинския план за защита при бедствия съвместно с представители на ведомствата и юридическите лица, имащи отношение към тази дейност на територията на общината.

Разчетите за евакуация и разсредоточаване включват:

1. начините и способите за оповестяване;
 2. местата на СЕП, ЕЦ и МН;
 3. отговорниците и състава на СЕП, ЕЦ и МН и техните задължения при провеждане на евакуация и разсредоточаване;
 4. транспортните средства, необходими за провеждането на евакуацията и разсредоточаването;
 5. основните и резервните маршрути за евакуация и разсредоточаване и организацията на движението;
 6. реда за настаняване и осигуряване на евакуираните лица и за съхранение на разсредоточените културни и материални ценности;
 7. мерките за осигуряване на обществения ред и опазване на имуществото на евакуираните;
 8. реда за връщане на евакуираните по местата за постоянно местоживее и на разсредоточените културни и материални ценности.
- (3) В СЕП се осигуряват условия за регистрация и разпределение на подлежащите на евакуация, минимални хигиенно-битови условия и подпомагане с храна и вода.
- (4) В ЕЦ се осигуряват условия за регистрация на евакуираните, консултиране, комуникации, услуги и раздаване на продукти от първа необходимост.
- (5) В МН се осигуряват условия за подслон, предоставяне при необходимост на храна, вода, дрехи, одеяла, комуникации, достъп до медицинска помощ и други.
- (6) Настаняването на евакуираните лица и съхранението на разсредоточените културни и материални ценности по възможност се планира на територията на съответната или на най-близката съседна община (област).

Евакуацията в община Бяла се провежда съгласно „План за евакуация и разсредоточаване на населението при бедствие и аварии“

СРЕДСТВА И РЕСУРСИ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНА
- **Финансово осигуряване**

Финансовото осигуряване на изпълнението на Плана за защита при бедствие се извършва по няколко направления:

- собствени средства на общината предвидени в бюджета за всяка календарна година финансиране посредством корекция на бюджета за непредвидени и неотложни разходи за предотвратяване, овладяване и преодоляване на последиците. Промяната се отразява по бюджета на Общината за годината във функция II "Отбрана и сигурност", група Д "Защита на населението, управление и дейности при стихийни бедствия и аварии";
- кандидатстване пред МВКВП за дейности по чл.1, ал.2 от Правилника на Комисията;
- чрез фонд "Солидарност" на НСОРБ.

Отговорник за финансовото осигуряване е Директор дирекция "ФСДУС".

- Материално осигуряване

Община Бяла разполага с 1 багер, 2 товарни камиона до 5 тона, 4 автобуса с по 32 места, 3 автобуса с по 16 места, и 4 леки автомобили, които могат да бъдат привлечени за спасителни и аварийни дейности. При необходимост може да се привлече техника от физически и юридически лица пребиваващи на територията на община Бяла на основание чл.65, ал.2, т.5 от ЗЗБ, както и да се окаже помощ от „Областен управител на област с административен център гр.Варна, от РДПБЗН или от Военно окръжие - Варна. За недостигащата техника, специалисти за експертиза и оценка на щетите се прави искане до Областния управител.

РАЗДЕЛ

VI

ПОДПОМАГАНЕ И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ СЛЕД БЕДСТВИЕ

Целта на раздела е да се определят мерките, включително ролите, отговорностите, структурите и дейностите, които могат да бъдат изпълнени в помощ на населението за възстановяване от бедствие.

При настъпване на бедствие в една общност или в цял регион е необходима бърза и ефикасна помощ. Тази помощ трябва да отговори на реалните нужди на засегнатите хора, за да им позволи да оцелеят в извънредната ситуация с достойнство, да възстановят и да се завърнат възможно най-бързо до състоянието, което наричаме "нормален живот". Възстановяването започва незабавно след спиране на въздействието от бедствието,

приключване на спасителните дейности и осигуряване на безопасни условия за работа на комисии, ремонтни групи, строителни и възстановителни организации и др.

Извършва се оценка на първоначалните нужди и щети непосредствено след бедствието, като основните показатели за оценка са:

- необходимост от подслоняване/настаняване;
- персонални загуби;
- липса на електричество, вода, транспорт и др.;
- състояние на здравеопазването;
- състояние на икономическата дейност;
- околна среда
- оценка на безопасността.

В Общината се изграждат работни комисии от специалисти строителни инженери – конструктори, техници и лицензирани експерти - оценители за извършване на оглед на пътища, пътни съоръжения, язовири, жилищни и нежилищни сгради. Важността на обектите за възстановяване се определя въз основа на целесъобразността от тяхното използване, а именно:

1. Възстановяване критичната транспортна инфраструктура – единствени пътища и техните съоръжения.

2. Обекти определящи жизнената дейност на общината и осигуряващи стоки от първа необходимост.

Комунално - енергийни мрежи.

Обекти на здравеопазването и образованието.

Жилищни и стопански сгради.

Кмета на Общината издава заповед за изграждане на комисиите. Отговорен за изготвяне на заповедта е директор дирекция „РРАБОС“

Задачите на комисиите са:

Да извърши оглед и оценка на нанесените щети на “пострадалите обекти” от инженерната и транспортна инфраструктура на територията на Общината;

Да изготви списък на всички “пострадали обекти”, степенувани по важност;

Да възложи при необходимост от проектиране - изготвяне на технически проекти / задания / за възстановяване на обектите;

Да осигури необходимите финансови средства за тяхното възстановяване или изграждане;

Да възложи процедура за сключване на договори;

Да следи изграждането на обектите и приемане на същите.

В заповедта се указва времето, реда за работа на комисията и срока за изготвяне на констативния протокол с предложения за провеждане на:

- краткосрочни мероприятия;
- средносрочни мероприятия;

- дългосрочни мероприятия.

В 14-дневен срок от възникване на бедствието се изпращат в МКВП – МС информационните форми за всеки отделен обект. Копие от информационните форми се изпращат и до Областния управител.

Въз основа на протоколите от комисиите за оглед, Кметът на общината отправя искане към Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане (МКВП) към Министерския съвет (МС) за предоставяне на средства за извършване на неотложни възстановителни работи за трайно възстановяване на обекти.

В 3-месечен срок от изпращане на информационните форми в комисията се внасят исканията за финансиране.

Подпомагане на засегнатото население

1. Вътрешно подпомагане

Длъжностните лица от общинската администрация , отговорни за подпомагане на засегнатото население са ресорните заместник кметове.

Дейности за осигуряване на подслон, храна, вода и други от първа необходимост на нуждаещите се, включват;

- определяне на длъжностни лица от ресорните зам. кметове за работа на "мястото за намеса";
- осигуряване на транспорт включително и с висока проходимост;
- изготвяне на списък на лицата, нуждаещи се от помощ /на кой адрес са, от каква помощ се нуждаят /;
- даване на указания / разяснения / къде ще бъдат насочени;
- необходимост от транспорт за евакуация или настаняване /от определен адрес до определените места за настаняване/;
- други мероприятия /според обстановката /.

Останалото без подслон население се настанява в незасегнати от бедствието сгради, а при недостиг на такива се организират палаткови лагери и се изготвят заявки за доставка на фургони.

Посочените по-горе дейности изискват:

а/ Организиране осигуряването на населението от засегнатите райони с необходимия фонд от облекло, обувки и други стоки от първа необходимост;

б/ Организиране на снабдяването с обменен фонд облекла и обувки на силите работещи в мястото на бедствието;

в/ Организиране изхранването на населението:

- в населените места засегнати от бедствието;
- в районите за настаняване;
- в заведенията за обществено хранене;
- в училищните столове.

г/ През зимния сезон се осигуряват отоплителни материали и уреди за отопление;

д/ Осигуряване с продоволствие на личния състав на силите определени за извършване на СНАВР

е/ Организиране и ръководство на техническото осигуряване и осигуряване на ГСМ на инженерна и специална техника за провеждане на НАВР и евакуация.

Връзката на общината с хуманитарни, благотворителни и неправителствени организации се осъществява и координира от директор на дирекция "ОКССДЗ", която организира изхранването и настаняването на пострадалите в училищата и др. места за настаняване.

Взаимодействието с търговските обекти и заведенията за обществено хранене се осъществява от директор на дирекция "ДСП".

Ред за извършване на спешни доставки след бедствие

Ред за извършване на спешни доставки се определя от Кмета на Общината след:

- получаване на актуална информация от "Ръководителя на операциите" или специално изпратени служители за обстановката в района или в най-засегнатите райони;
- анализ на информацията в Щаба;
- набелязване на мероприятия за незабавно изпълнение;
- вземане на решение от кмета на общината;
- даване на указания на длъжностните лица по видовете осигурявания;
- приоритетни доставки в определени обекти на общината – определените места за настаняване на пострадали, училища и детски градини, големи квартални магазини и др.

Отговорните длъжностни лица по доставката и разпределянето, са ресорните заместник кметови с техните дирекции и служители.

Ред за извършване на доставките е както следва:

Изпращане на факс до фирмите доставчици, съгласно предварително изготвените таблични форми и определените за тяхното получаване на места;

Извършване на доставка от фирмите до местата за получаване;

Разтоварване и разпределение на доставките;

Раздаване на необходимите продукти и материали на изведеното население;

Подготовка на разчети за следващия ден.

Охраната на доставените стоки и съдействието за раздаването се осъществява от служители на ОД на МВР.

Външно подпомагане

Въз основа на направената от Общината оценка за нуждите на пострадалото население се изготвят заявки за външно подпомагане , като приоритетно се изготвят такива за стоки от първа необходимост.

Исканията за външно за общината подпомагане се изпращат до Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерски съвет чрез Областния управител на област Варна. Към искането се прилагат:

1. Акт за възлагане провеждането на неотложни аварийни работи на привлечените сили и средства на единната спасителна система;

2. Разходооправдателни документи.

Външното подпомагане се извършва от:

- Български червен кръст;
- Страни от ЕС.

Редът за извършване на доставките е както следва:

- Изпращане на искане до фирмите доставчици, съгласно предварително изготвените таблични форми и определените за тяхното получаване места;
- Извършване на доставка от фирмите до местата за получаване;
- Разтоварване и разпределение на доставките;
- Раздаване на необходимите продукти и материали на изведеното население;

Методическото ръководство и контролът по изготвяне на заявките /исканията се осъществяват от Заместник кмета.

Техническото изготвяне на заявките /исканията се осъществява от директорите на дирекции и отделите, отговарящи за ликвидирането на последствията. Заявките се изпращат до:

- Областния кризисен щаб;
- Областния оперативен щаб на БЧК;
- РДПБЗН - Варна

Определяне на местата в общината за получаване на помощите

Местата за получаване на помощите се определят със заповед на кмета на Общината съобразно свободните налични складове съгласувано с Дирекция "ДСП".

Получените помощи се съхраняват в складовете на общината и търговските дружества, а за бързо развалящи се продукти се използват хладилните камери на общинската столова и млекопреработвателните предприятия.

Помощите се приемат във временните складове от секретаря на Общината, а отговорност за съхранението и охраната им носят домакините. Организацията за раздаването им на населението се извършва от „АСП“ и дирекция "ДСП". Отчитането на раздадените помощи се извършва в обратния ред.

Отговорни лица за разпределението, раздаването и отчитането на подпомагането са ресорните заместник кметове, според вида на помощта и конкретната обстановка.

Отговорно длъжностно лице от общинската администрация, координиращо външното и вътрешното подпомагане е заместник кмета и директорите на дирекции имащи отношение.

РАЗДЕЛ VII. МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА

Целта на раздела е да осигури основа за наблюдение и оценка на Плана за защита при бедствие и дейностите по неговото изпълнение.

Оценката на Плана за защита при бедствия на Община Бяла ще се извършва по време на прегледа му, тогава ще се проверяват и актуалността и приложимостта на разделите.

При оценяване дали Плана е адекватен, се преценява дали същият:

- е точен;
- е практически приложим;
- обхваща всички необходими функции;
- осигурява необходимата координация между организациите и институциите включени в него.

Точността се оценява чрез проверка дали:

- съществуват съответстващи, пълни и актуални приложения;
- връзките към организациите и определените функции и ресурси са пълни и актуални;
- структурирането на частите на ЕСС и щаба за изпълнение на Плана, съответстват на тяхното описание.

Практическата приложимост се оценява като се взема предвид дали:

- Общината и включените организации са в състояние да изпълнят определените задачи;

- организациите представени в СНРБ и съставните части на ЕСС на общинско ниво разполагат с необходимите ресурси, за да бъдат в състояние да изпълнят функциите описани в ПЗБ.

Обхватът се оценява чрез:

- проверка на наличието на опасности, които не са разгледани в Плана;
- разглеждане на механизмите за въздействие чрез превенция, готовност, реагиране и възстановяване по отношение на разгледаните рискове;

- оценка на адекватността на съществуващите връзки между Плана и плановите на участващите организации и институции.

Координацията се оценява като се вземе предвид дали:

- ролите и отговорностите са ясно дефинирани;
- описанието на това как институциите ще работят заедно в случай на бедствие е недвусмислено;
- функциите в Плана са ясно описани;
- целите и задачите на Плана са в съответствие с целите и задачите на НСНРБ;
- заложените мерки в Плана са в съответствие с тези в Националния план за защита при бедствия.

Планът се поддържа в актуално състояние от секретаря на Общинския щаб за изпълнение на Общинския План за защита при бедствия на община Бяла.

Актуализациите на Плана задължително се правят при организационни промени или промени в процедурите, както и при други събития, които оказват въздействие по изпълнението на плана и процедурите. Планът може да се преразглежда по всяко време от Съвета за намаляване на риска от бедствия, като може да бъде изменен, допълнен, отменен или заменен по реда на Закона за защита при бедствия.

РАЗДЕЛ VIII. УПРАВЛЕНИЕ И РЪКОВОДСТВО

I. Кметът на общината/съгласно чл.65 от Закон за защита при бедствия :

Чл. 65. (1) Кметът на община:

1. организира и ръководи защитата при бедствия на територията на общината;
2. организира, координира и провежда превантивни мерки за недопускането или намаляването на последиците от бедствия;
3. създава организация за ранно предупреждение за бедствия;
4. планира в проекта на общинския бюджет финансови средства за защита при бедствия;

5. създава със заповед общински щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия и за взаимодействие с щабовете по чл. 62а, ал. 2, чл. 63, ал. 2 и чл. 64, ал. 1, т.10;

6. със заповед определя ръководител на операциите;

7. координира и контролира разработването и изпълнението на общинската програма за намаляване на риска от бедствия;

8. координира и контролира разработването и изпълнението на общинския план за защита при бедствия;

9. осигурява способностите за реагиране на общината;

10. организира и отговаря за обучението на общинската администрация и населението на съответната община, за начините на поведение и действие при бедствия и изпълнение на необходимите защитни мерки;

11. предоставя данни за изготвянето на областната програма за намаляване на риска от бедствия и на областния план за защита при бедствия;

12. осигурява фургони за живеене, сглобяеми къщи или палатки, ако не разполага с резервни жилища по чл. 45 от Закона за общинската собственост.

II . При изпълнение на условията по чл. 48, ал. 3 от ЗЗБ на територията на общината кметът:

1. може да обяви бедствено положение на територията на общината;

2. може да привлича юридически и физически лица за предоставяне на помощ в съответствие с възможностите им;

3. може да включва в дейностите по защитата и създадените доброволни формирования;

4. може да поиска обявяване на бедствено положение от областния управител, когато не могат да бъдат обезпечени дейностите по чл. 19, ал. 1 чрез изпълнението на общинския план за защита при бедствия;

5. организира и координира временното извеждане и предоставя неотложна помощ на пострадалите лица;

6. организира и координира предоставянето на възстановителна помощ на населението при бедствия и оказва съдействие на органите на Агенцията за социално подпомагане при извършване на анкетата по чл. 55, ал. 3;

7. организира и контролира извършването на неотложни възстановителни работи при бедствия.

- Обявява „бедствено положение“ за цялата или за част от територията на общината;
- въвежда се общинския план за защита при бедствия.

Когато наличните сили и средства за изпълнение на обичайните дейности от една или повече служби за реагиране на общинско ниво са недостатъчни и са необходими допълнителни ресурси за справяне с мащаба на възникнал инцидент, кметът на общината може да обяви „бедствено положение“, с което се въвежда общинския план за защита при бедствия. Териториалните структури и звена на органите на изпълнителната власт, физически и юридически лица с отговорности по изпълнението на общинския план за

защита при бедствия изпълняват своите функции и задължения, като координацията и управлението на силите и средствата на ЕСС на общинско ниво се осъществява от кмета на общината и общинският щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия.

- Председателят на съвета по чл. 65а, ал. 1 от ЗЗБ, ежегодно до месец април внася в съвета по чл. 64а, ал. 1 доклад за приоритетните дейности за намаляване на риска от бедствия, за които е необходимо финансиране през следващата календарна година.
- Представя на областния управител ежегоден доклад за състоянието на защитата при бедствия на територията на общината.

III. Органи по опазване на обществения ред – Районно управление на министерството на вътрешните работи.

1. Охрана на обществената и частната собственост в бедстващите райони.
2. Поддържане на проходи в районите, пострадали при бедствие с цел осигуряване на маршрути и условия за въвеждане на формирования на спасителни екипи от съставните части на Единната спасителна система.
3. Съдействие на медицинските екипи при оказване на първа помощ на пострадали и установяване самоличността на загиналите.
4. Контрол по спазване на безопасността на движение при транспортиране на стоки от първа необходимост, медикаменти и други към засегнатите и отцепени райони.
5. Осигуряване на изолирането на райони и осигуряване на пропускателен режим при налагане на забрана за движение.
6. Осигуряване на реда и безопасността при евакуиране на населението и разсредоточаване на материалните ценности от бедстващите райони.
7. Активни мерки за пресичане на възможна паника и безпорядък, своевременно разкриване на криминални престъпления, борба с мародерствата и пресичане на нарушения на обществения ред.

- Съставни части на Единната спасителна система

Единната спасителна система е организацията, координацията и ръководството на действията при подготовката за реагиране при бедствия, при възникване на бедствия и при необходимост за провеждане едновременно на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи от две или повече нейни части или единици.

Основни съставни части на единната спасителна система са структурни звена на Министерството на вътрешните работи – Областна дирекция полиция (IV^{-то} Районно управление на МВР), Регионална дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението", РС "Пожарна безопасност и защита на населението", Центъра за спешна медицинска помощ и Българския червен кръст.

Основните съставни части на единната спасителна система осигуряват непрекъсната готовност за приемане на съобщения при възникване на бедствия, тяхната оценка и незабавни действия.

Дейностите по защитата на населението от съставните части на ЕСС в случай на заплаха или възникване на бедствия се състоят в:

- предупреждение;
- изпълнение на неотложни мерки за намаляване на въздействието;
- оповестяване;
- спасителни операции;
- оказване на медицинска помощ при спешни състояния;
- оказване на първа психологична помощ на пострадалите и на спасителните екипи;
- овладяване и ликвидиране на екологични инциденти;
- защита срещу взривни вещества и боеприпаси;
- операции по издирване и спасяване;
- радиационна, химическа и биологична защита в случаи на инциденти и аварии с опасни вещества и материали и срещу ядрени, химически и биологични оръжия;
- ограничаване и ликвидиране на пожари;
- временно извеждане, евакуация, укриване и предоставяне на индивидуални средства за защита;
- извършване на неотложни аварийно-възстановителни работи;
- ограничаване на разпространението и ликвидиране на възникнали епидемични взривове, епидемии и епизоотия от заразни и паразитни болести;
- други операции, свързани със защитата.

- Основни правомощия и задължения на съставните части от ЕСС:

Съгласно Чл. 124. от ЗМВР : (1) При извършване на пожарогасителна и спасителна дейност, неотложни аварийно-възстановителни работи, оперативна защита при наводнения, операции по издирване и спасяване, химическа, биологическа и радиационна защита при инциденти и аварии, свързани с опасни вещества и материали, органите за пожарна безопасност и защита на населението имат право:

1. да влизат в жилища, производствени и други сгради и помещения на физически и юридически лица;
2. да разрушават сгради или части от тях, да разглобяват конструкции, да отстраняват, унищожават или повреждат имущество или насаждения, когато няма друг начин за извършването на дейността;
3. да използват спасителни, пожарогасителни, транспортни, съобщителни и други технически средства - собственост на физически или юридически лица;
4. да привличат длъжностни лица, участници в доброволни формирания и граждани за оказване на съдействие;
5. да изменят реда за движение и да ограничават достъпа на външни лица в района, където се извършват дейностите, до пристигането на съответните компетентни органи;

6. да използват безвъзмездно водоизточници и водопроводни мрежи за осигуряване на необходимите количества вода при бедствия, за гасене на пожари и при извънредни ситуации;
7. да извършват евакуация на хора и движимо имущество в района, където се извършват дейностите.

РД "Пожарна безопасност и защита на населението" – е специализирана служба на министерството на вътрешните работи за пожарна безопасност и защита на населението при пожари, бедствия, аварии и катастрофи. Осъществява дейността си самостоятелно или съвместно с други общински органи, организации и граждани.

В изпълнение на задачите си РД "Пожарна безопасност и защита на населението" осъществява:

- пожарогасителна дейност;
- аварийно-спасителна дейност;
- държавен противопожарен контрол;
- превантивна дейност;
- научно приложна и експертна дейност;
- информационно аналитична дейност;
- разрешителна и контролна дейност на търговци, извършващи пожарогасителна или аварийно-спасителна дейност или противопожарно обследване на обекти.

Пожарогасителната дейност включва: определяне на способите, начините и средствата за пожарогасене; разработване на планове за ликвидиране на произшествията; незабавно изпращане на сили и средства при съобщение за пожар; спасяване на хора и имущество; ограничаване и ликвидиране на пожари; оказване на първа медицинска помощ на пострадалите; организиране транспортирането на пострадалите до болничните заведения.

Аварийно-спасителната дейност включва: определяне на способите, начините и средствата за извършване на дейността; незабавно изпращане на сили и средства при съобщения за бедствия, аварии и катастрофи; ограничаване и ликвидиране на последствията от бедствия, аварии и катастрофи; спасяване на хора, имущество и материални ценности; оказване на първа медицинска помощ на пострадалите; организиране транспортирането на пострадалите до болничните заведения.

Превантивната дейност включва: информационно разяснителна дейност сред населението за формиране на необходимото поведение и действия при пожари и катастрофи; координация и взаимодействие с държавните органи и организации във връзка с подготовката на населението за действия при пожари и катастрофи; издателска дейност в областта на пожарната безопасност и защитата на населението.

Правомощия на органите на РД "Пожарна безопасност и защита на населението" град Варна – МВР.

При гасене на пожари и спасяване на хора и имущество при пожари, аварии, бедствия и катастрофи имат право да:

- влизат по всяко време в жилищни, производствени и други сгради и помещения на физически или юридически лица;
- разрушават сгради или части от тях, разглобяват конструкции, отстраняват, унищожават или повреждат имущество, дървета или други насаждения, когато няма друг начин за действие;
- използват спасителни, гасителни, транспортни, съобщителни и други технически средства - собственост на физически или юридически лица;
- привличат длъжностни лица и граждани за оказване на съдействие;
- изменят реда за движение в района, където се извършват спасителни и гасителни действия, до пристигането на съответните компетентни органи;
- използват безвъзмездно водоизточници и водопроводни мрежи за осигуряване на необходимите количества вода за гасене.

Държавните органи, организациите, юридическите лица и гражданите са длъжни да спазват разпореденията на органите на РД "Пожарна безопасност и защита на населението" и да оказват съдействие при изпълнение на правомощията им.

- Задължения на юридическите лица и едноличните търговци.

Съгласно Чл. 35 (1) от ЗЗБ : Юридически лица и еднолични търговци, собственици и ползватели, осъществяващи дейност в обекти, представляващи строежи по чл. 137, ал. 1, т. 1, буква "г" или "д" от Закона за устройство на територията, която представлява опасност за възникване на бедствие, разработват аварийен план на обекта, който съдържа:

1. максимални възможни последици за персонала, населението и околната среда от авария в обекта, определени въз основа на оценка на риска;
2. мерките за ограничаване и ликвидиране на последиците от авария в обекта;
3. мерките за защита на персонала;
4. разпределението на задълженията и отговорните структури и лица за изпълнение на предвидените мерки;
5. средствата и ресурсите, необходими за изпълнение на предвидените мерки;
6. времето за готовност за реагиране на структурите и лицата по т. 4;
7. реда за информиране на органите на изпълнителната власт при необходимост от въвеждане на планове за защита при бедствие.

(2) Съдържанието на аварийния план може да бъде различно от посоченото в ал. 1, ако е определено в специален закон или в издадените въз основа на него подзаконовни актове.

(3) Лицата по ал. 1:

1. утвърждават и актуализират при промяна на обстоятелство плана по ал. 1;
2. организират провеждането на тренировки по изпълнение на аварийния план най-малко веднъж годишно;
3. предоставят на кмета на общината информация за изготвяне на общинския план за защита при бедствия относно:
 - а) източниците на рискове от дейността им;
 - б) вероятните последствия при аварии и начините за ликвидирането им;
 - в) възможните въздействия върху населението и околната среда;

г) мероприятията, силите и средствата за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи в обекта;

4. при възникнала авария в обекта са длъжни:

а) незабавно да започнат провеждането на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи;

б) незабавно да съобщят за аварията на съответния оперативен център на Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" - МВР, и на кмета на непосредствено застрашената община;

в) да предоставят на съставните части на единната спасителна система информация за взривни вещества, опасни химически вещества, източници на йонизиращо лъчение, както и друга информация за опасности за живота и здравето на хората;

г) при участие на екипи от единната спасителна система да им сътрудничат при отстраняване на аварията;

д) да осигурят безопасно унищожаване на отпадъците вследствие на аварията и нейното ликвидиране;

5. (доп. - ДВ, бр. 97 от 2017 г.) изграждат и поддържат локални системи за оповестяване за осигуряване на ранно предупреждение на персонала, компетентните органи и населението;

6. (изм. - ДВ, бр. 51 от 2016 г., в сила от 05.07.2016 г.) създават, подготвят и поддържат в готовност силите и средствата по ал. 1, т. 4 и 5 и средства за защита на работещите на територията на обекта;

7. провеждат обучение на работещите за защита при бедствия.

Съгласно Чл. 36, (1) от ЗЗБ: (1) Юридическите лица и едноличните търговци, осъществяващи дейност в сгради за обществено обслужване, представляващи строежи по чл. 137, ал. 1, т. 2, буква "д" от Закона за устройство на територията, както и в лечебни заведения за болнична помощ, училища и детски градини, независимо от тяхната категория по чл. 137 от Закона за устройство на територията, изготвят план за защита при бедствия на пребиваващите, който съдържа:

1. рисковете за обекта съгласно общинския план за защита при бедствия;

2. мерките за защита на пребиваващите;

3. разпределението на задълженията и лицата за изпълнение на предвидените мерки;

4. ресурсите, необходими за изпълнение на предвидените мерки;

5. времето за готовност за реагиране на лицата по т. 3;

6. начина на взаимодействие със съставните части на единната спасителна система.

(2) Лицата по ал. 1:

1. утвърждават и актуализират при промяна на обстоятелство плана по ал. 1;

2. организират провеждането на тренировки за изпълнение на плана по ал. 1 най-малко веднъж годишно;

5. провеждат обучение на персонала за защита при бедствия.

Съгласно Чл. 37 от ЗЗБ : Юридическите лица и едноличните търговци, включени в планове за защита при бедствия, са длъжни да предоставят при поискване планираната помощ съгласно сключените споразумения.

Съгласно чл.9 (17) от ЗЗБ : (Нова - ДВ, бр. 51 от 2016 г., в сила от 05.07.2016 г.) Във връзка с осигуряване изпълнението на планове за защита при бедствия по ал. 4, 8 и 10 се сключват споразумения съответно между министъра на вътрешните работи, областния управител или кмета на община и лицата по глава четвърта, раздел II.

Съгласно Чл.36 от ЗЗБ : Юридическите лица и едноличните търговци, осъществяващи дейност в сгради за обществено обслужване, представляващи строежи по чл. 137, ал. 1, т. 2, буква "д" от Закона за устройство на територията, както и в лечебни заведения за болнична помощ, училища и детски градини, независимо от тяхната категория по чл. 137 от Закона за устройство на територията, изготвят план за защита при бедствия на пребиваващите, който съдържа:

1. рисковете за обекта съгласно общинския план за защита при бедствия;
 2. мерките за защита на пребиваващите;
 3. разпределението на задълженията и лицата за изпълнение на предвидените мерки;
 4. ресурсите, необходими за изпълнение на предвидените мерки;
 5. времето за готовност за реагиране на лицата по т. 3;
 6. начина на взаимодействие със съставните части на единната спасителна система.
- (2) Лицата по ал. 1:
1. утвърждават и актуализират при промяна на обстоятелство плана по ал. 1;
 2. организират провеждането на тренировки за изпълнение на плана по ал. 1 най-малко веднъж годишно;
 5. провеждат обучение на персонала за защита при бедствия.

Юридическите лица и едноличните търговци - оператори на радио- и телевизионни програми, при поискване от оперативните центрове на МВР на единната спасителна система излъчват незабавно и без изменение на съдържанието и смисъла неотложна информация, необходима за защитата на населението.

Информацията се излъчва безвъзмездно.

Съгласно Чл. 38а. от ЗЗБ : Всяко юридическо лице е длъжно:

1. да понесе ограниченията във връзка с обявено бедствено положение, произтичащи от мерките, приложени от компетентните служби при провеждане на дейностите по защитата;
2. да окаже съдействие в съответствие с възможностите си по искане на кмета на община или на ръководителя на операциите;
3. да допусне при необходимост от провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи влизането на спасителни екипи и техника, извършване на теренни преустройства, изграждане на съоръжения за защита от рискови фактори, разчистване на поземлен имот и отстраняване на сгради или техни части, съоръжения и насаждения, когато е собственик, ползвател или управител на недвижимия имот;
4. да допусне безвъзмездно разполагането на съоръжения на системите за ранно предупреждение и оповестяване в недвижимите имоти, които са негова собственост, и да осигури достъп до тях за експлоатацията им;

5. да не възпрепятства достъпа на оправомощени длъжностни лица до колективните средства за защита за контрол, профилактика и ремонт;

6. да вземе мерки за предпазване на имуществото си от вреди и за ограничаване на вредите от бедствието, както и да спазва предписанията на компетентните органи за отстраняване на източниците на опасност за причиняване на вреди.

Координацията на съставните части на единната спасителна система се осъществява чрез оперативните центрове на Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" - МВР.

Оперативният център на министерството на вътрешните работи:

1. Приемат и оценяват информация за възникнали бедствия;
2. Уведомяват компетентните съставни части на Единната спасителна система и координират по-нататъшната дейност на основата на стандартни оперативни процедури;
3. Извършват ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт, съставните части на единната спасителна система и населението при бедствия;
4. По искане на ръководителя на място, на кмета на общината или на областния управител организират включване на предвидените в планове за защита при бедствия съставни части на единната спасителна система, както и на допълнително сили и средства.

Предаване на информация между органите на изпълнителната власт и между съставните части на Единната спасителна система при подготовката за реагиране при бедствия и при провеждането на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи се осъществява и чрез комуникационно информационната система за управление при бедствия и аварии.

Предприятията, осъществяващи електронни съобщения, са длъжни да съдействат на Министерството на вътрешните работи за осъществяване на комуникациите при бедствия и аварии на Националната система за спешни повиквания с единен европейски номер за спешни повиквания 112.

Взаимодействието и координацията между частите на единната спасителна система, участващи в спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи в района на бедствието се извършва от ръководителя на място.

Ръководител на място е ръководителят на териториалното звено на Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" или оправомощено от него длъжностно лице, освен в случаите на епидемии и епизоотия.

Съгласно Чл. 32. От 33Б : Ръководителят на операциите при провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи има право да:

1. забрани или ограничи влизането на лица в района на бедствието;
2. нареди временно извеждане на лица от района на бедствието;
3. разпорежи незабавно извършване или спиране на строителни работи, теренни преустройства или разрушаване на строежи или части от тях с цел предотвратяване или намаляване на негативните последици от бедствието;

Republic of BULGARIA, District of Varna
9101 Byala Municipality
29 Andrei Premyanov Str.
Fax: +359 5143 / 23-79
Mayor+359 5143 /24-02

Република БЪЛГАРИЯ, област Варна
9101 Община Бяла
ул. "Андрей Премьянов" 29
Факс: +359 5143 / 23 79
Кмет +359 5143 /24-02

4. поиска от юридически или физически лица предоставяне на помощ в съответствие с възможностите им;

5. създаде щаб на ръководителя на операциите с представители на участващите екипи от единната спасителна система;

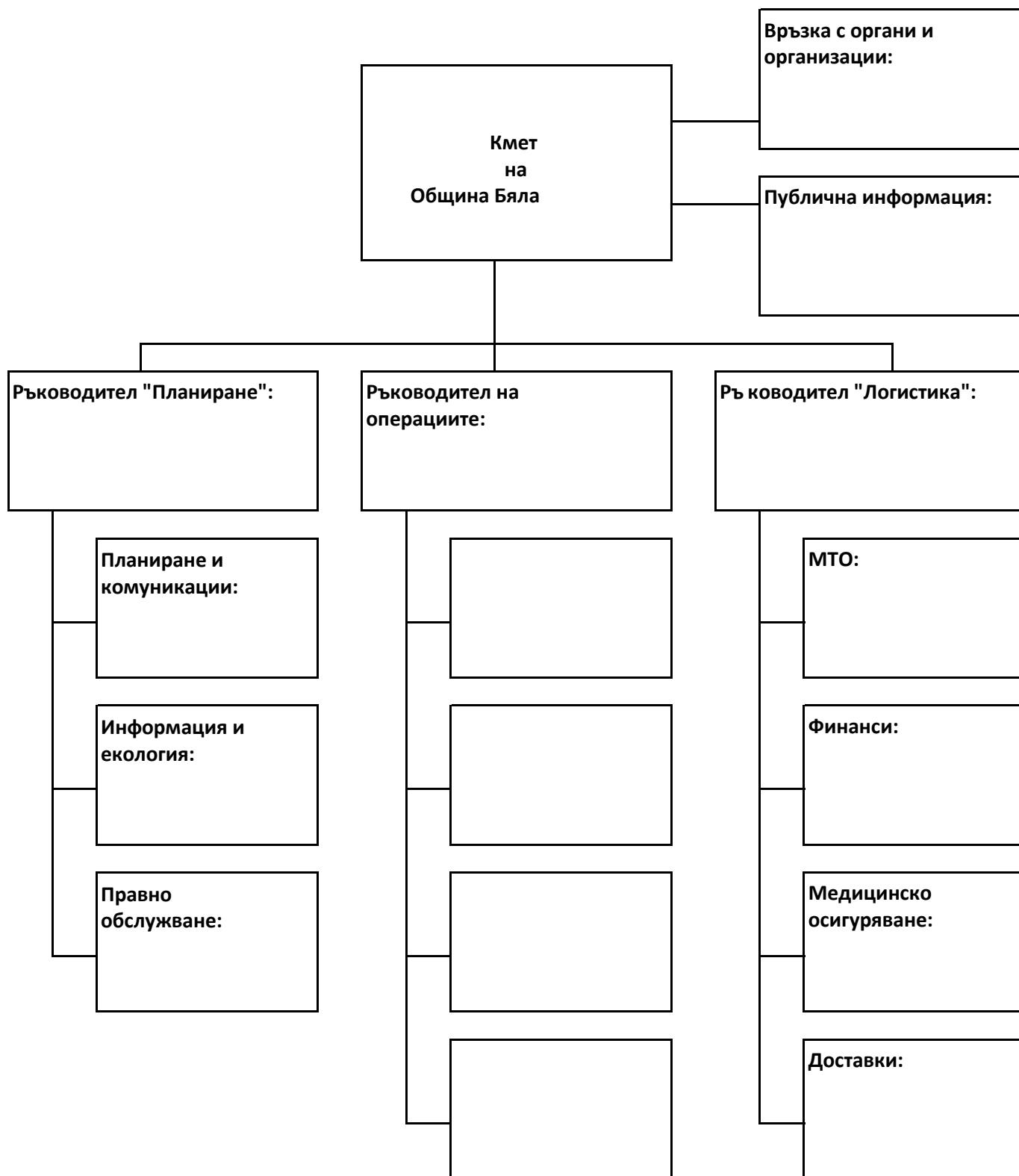
6. раздели района на бедствието на сектори или на участъци, да определи техни ръководители, да им възлага задачи, както и да разпределя сили и средства за тях.

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ И ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ ПРИ БЕДСТВИЕ **СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ ПРИ БЕДСТВИЕ В ОБЩИНА БЯЛА**

Инцидент:

Дата:

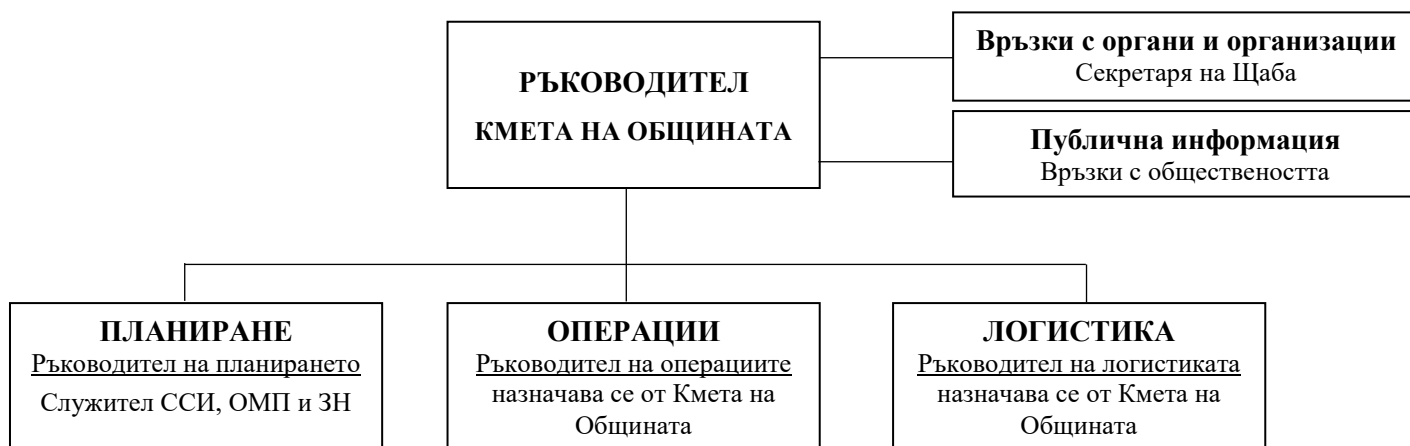
Време:

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ			
Вид на бедствието: Местоположение: Дата: Час: Данни за контакт:		Кратко описание на ситуацията:	
		Цели:	
План за действия:	Дейности и задачи от критично значение: (какво трябва да се случи кога и кой е отговорен)	Необходими ресурси (кой какво и кога трябва да осигури)	% на изпълнение

КООРДИНИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ ПРИ БЕДСТВИЯ В ОБЩИНА БЯЛА

Отговаря за:

- събирането, оценяването и предоставянето на информация за бедствието и състоянието на ресурсите;
- определя дейностите по реагиране и ползване на ресурсите за периода.

Отговаря за:

- координира дейностите и отговаря за изпълнението на плана;
- докладва на Кмета за развитие на ситуацията в заповяданите срокове; определя необходимите ресурси и организационна структура „операции“/щаб на ръководителя на операциите, сектори , участъци/
- организира и координира всички операции, осигурявайки безопасност за работа на персонала, включен в осъществяването им .

Отговаря за:

- осигуряването на техника, съоръжения, материали, услуги, финасови средства и всички необходими ресурси.

ФУНКЦИИ НА "ВРЪЗКА С ОРГАНИ И ОРГАНИЗАЦИИ" И ФУНКЦИИ НА ОТГОВОРНИКА ЗА „ПУБЛИЧНА ИНФОРМАЦИЯ”

Функции на "Връзка с органи и организации"

Осъществява взаимодействието с органи и организации, подпомагащи овладяването на бедствието.

Организира гореща телефонна линия за получаване на информация за пострадали, места за настаняване и др.

Функции на отговорника за „Публична информация”

Подготвя информационни бюлетини за изпращане на медиите (след одобрението на Кмета на Общината) съдържащи информация за развитието на бедствието, предприетите действия за неговото ограничаване и овладяване и необходимостта от прилагане на защитни мерки и действия;

Следи потока на информация излъчван в медиите относно бедствието;

Организира изявления и срещи на Кмет или неговите заместници за предоставяне на информация на населението и медиите.

ФУНКЦИИ ПО "ОПЕРАЦИИ"

Функциите по изпълнение на операциите се възлагат на ръководител на операциите със съответната заповед по ЗЗБ. Функциите по изпълнение на Операциите” включват:

- управлението на всички дейности, които са предприети за справяне с бедствието;

- управлението на всички ресурси (хора, техника и оборудване), включени в секция „Операции”.

Ръководителят на операциите, отговаря за:

- създаване на оперативната структура, разпределяне на ресурсите и осигуряване на безопасност при изпълнение на работата от екипите на терена;
- участва в разработване на планове за действие;
- създава ефективна организация за връзка и сътрудничество между всички участващи лица;
- ефективно и ефикасно въвежда изпълнението на одобреният план за действие;
- регламентира процесът за инструктаж на персонала преди въвеждане в действие;
- осигурява и следи за подходящото оборудване на персонала за изпълнение на възложената задача;
- следи за поставяните задачи на персонала, да бъдат в съответствие с квалификацията, която притежават;
- осигурява информираност на персонала за ситуацията, във връзка с възможните проблеми, които могат да застрашат тяхната безопасност;
- въвежда процедури за информиране и инструктаж на персонала преди освобождаване или необходимост от смяна;
- осигурява редовни доклади за развитието на действията до Кмета на Общината;
- идентифицира нови и непредвидени рискове на терена, които докладва и обсъжда с Кмета.

За изпълнение на възложените отговорности, изпълнява специфични задачи, включващи:

- осъществяване на редовна комуникация и обмяна на информация със секции „Планиране” и „Логистика”;
- изготвя оперативната част от плана за действие;
- при необходимост създава секция „Операции” с необходимата структура, съгласувано с Кмета на Общината;
- дава указания и разпределя персонала за изпълнение на операциите в съответствие с плана за действие;
- управлява и контролира операциите на терена и следи за тяхното развитие;
- дава препоръки на секцията по „Планиране” и ръководителя за ситуацията, контролът за нейното овладяване и непредвидените рискове ;
- създава зони за посрещане и дислоциране на ресурсите;
- определя необходимостта от искане на допълнителни ресурси;
- определя необходимостта от логистична помощ;
- формира и разформира групи от наличните единични ресурси при необходимост;
- пренасочва и/или освобождава екипи от секция „Операции”;

- инициира препоръки за освобождаване на ресурси;
- докладва за събития и инциденти;
- води запис на дейностите.

ФУНКЦИИ ПО "ПЛАНИРАНЕ"

Функциите по планиране могат да се изпълняват от едно или повече лица, в зависимост от спецификата, сложността и обхвата на бедствието. Целта е да се осигури пълната картина за бедствието, как може то да се развие, какви могат да бъдат възможните последици, да се изработят насоките и план за действие, които да се предложат за одобрение от ръководителя.

Функциите по планиране, включват:

- събиране и анализ на цялата оперативна информация получена за бедствието;
- следене на метеорологичните прогнози;
- правене на прогнози за възможни предстоящи събития и за усложняване на обстановката;
- изготвяне на обобщени доклади за състоянието на обстановката;
- получаване на обратна връзка от потребителите на информация, за качеството на предоставената информация, достоверността на източниците и др.;
- съгласува всички разходи със ръководител „Логистика” (или съответното звено към секция „Логистика”);
- води отчет/архив на цялата събрана информация, на всички изготвени документи и взети решения;
- планира, изготвя и предлага на Кмет на Общината решения относно необходимия обем и ресурсно осигуряване на спасителни и неотложно аварийни-възстановителни работи за предотвратяване, ограничаване и ликвидиране на последиците от възникналото бедствие;
- осъществява контрол на изпълнението на решенията, които трябва да бъдат изпълнени от ръководителя на операциите;
- осъществява координация и контрол на останалите секции/звена за изпълнението на функциите им;
- предлага включването на доброволни формирования в дейностите по защитата;
- предлага привличането на юридически и физически лица за оказване на помощ в съответствие с възможностите им;
- предлага обявяване на бедствено положение от областния управител, когато не могат да бъдат обезпечени дейностите по защита на населението чрез изпълнението на общинския план за защита при бедствието;
- предлага мерки за подпомагане на населението;
- предлага решение за временно извеждане на пострадали лица;
- следи състоянието на ресурсите на място на бедствието (пристигнали ли са, в готовност ли са за действие или не са на разположение по някаква причина);

- изготвя доклади до Кмета за хода на провежданите защитни мероприятия.

В зависимост от спецификата, сложността и обхвата на бедствието функциите по планиране могат да се изпълняват от едно лице или секция по „Планиране” с ръководител и звена от по-нисък ранг. В секцията по „Планиране” се включват лица от съответния щаб за изпълнение на ПЗБ, длъжностни лица от съответните ведомства предвидени за участие в плана.

Член на тази секция може да бъде всяко лице притежаващо необходимата експертиза и опит в зависимост от вида на бедствието.

.

РАЗДЕЛ

IX

ТЕРМИНОЛОГИЯ И ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

Нормативна уредба:

Конституция на Република България

ЗАКОН за защита при бедствия

ЗАКОН за администрацията

ЗАКОН за местното самоуправление и местната администрация

ЗАКОН за отбраната и въоръжените сили на Република България

ЗАКОН за министерството на вътрешните работи

ЗАКОН за опазване на околната среда

ЗАКОН за безопасно използване на ядрената енергия

ЗАКОН за водите

ЗАКОН за здравето

ЗАКОН за здравословни и безопасни условия на труд

Легални дефиниции в българското законодателство:

"Природни явления" са явления с геологичен (геофизичен, геоложки), хидрометеорологичен и биологичен произход, като земетресения, наводнения, движения на

маси (свладища, потоци от отломки, лавини), бури, градушки, големи снежни натрупвания, замръзвания, суши, горски пожари, масови заболявания от епидемичен и епизоотичен характер, нашествия на вредители и други подобни, причинени от природни сили.

"Инцидент" е непредвидимо или трудно прогнозируемо, ограничено по време и пространство действие, с висока интензивност на сили или вследствие на човешка дейност, застрашаващо живота или здравето на хора, имуществото или околната среда.

"Авария" е инцидент от голям мащаб, включващ пътища, магистрали и въздушен трафик, пожар, разрушаване на хидротехнически съоръжения, инциденти, причинени от дейности в морето, ядрени инциденти и други екологични и промишлени аварии, причинени от дейности или действия на човека.

"Промислена авария" е внезапна технологична повреда на машини, съоръжения и агрегати или извършване на дейности с рискови вещества и материали в производството, обработката, използването, съхраняването, натоварването, транспорта или продажбата, когато това води до опасност за живота или здравето на хора, животни, имущество или околната среда.

"Зона на бедствието" е територията, засегната от бедствие.

"Опасност" е природно явление или събитие, причинено от човешката дейност, което може да причини вредни последици за населението и имуществото му, околната среда, икономиката и културните и материалните ценности.

"Уязвимост" е показател за степента на податливост на дадена територия или обект на различните опасности.

"Риск" е вероятност от възникване на вредни последици за населението и имуществото му, икономиката и околната среда в резултат на опасността и уязвимостта за дадена територия/обект.

"Анализ и оценка на риска" е определяне същността и размера на риска като функция на опасността, уязвимостта и вероятността.

"Критична инфраструктура" е система или части от нея, които са от основно значение за поддържането на жизненоважни обществени функции, здравето, безопасността, сигурността, икономическото или социалното благосъстояние на населението и чието нарушаване или унищожаване би имало значителни негативни последици за Република България в резултат на невъзможността да се запазят тези функции.

"Европейска критична инфраструктура" е критична инфраструктура, разположена на територията на Република България, чието повреждане или разрушаване би довело до негативни последици за поне две държави – членки на Европейския съюз. При оценката на негативните последици се прилагат критерии - брой загинали или ранени, икономически и социални последици, като се отчита и влиянието на повреждане или разрушаване на тази критична инфраструктура върху други видове инфраструктури.

"Информация, свързана със защитата на критичните инфраструктури" е всеки факт относно дадена критична инфраструктура, който, ако бъде оповестен и разкрит, може да бъде използван за планиране и/или за извършване на действия с цел причиняване на повреди или унищожаване на обекти, елементи или инсталации от критичната инфраструктура.

"Защита" е съвкупност от дейности, целящи гарантиране на нормалното функциониране, непрекъснатостта и целостта на критичните инфраструктури с цел възпиране, намаляване, смекчаване или неутрализиране на заплахите, рисковете или уязвимостта им.

"Собственици/ оператори на европейски критични инфраструктури" са физически лица, юридически лица или организации, които отговарят за инвестирането или за нормалното функциониране, непрекъснатостта и целостта на определена система или част от нея, означена като ЕКИ.

"Евакуация" е организирано извеждане на хора и животни от застрашени райони и настаняването и осигуряването им в безопасни места.

"Разсредоточаване" е организирано изнасяне на културни и материални ценности от застрашени райони и преместването и опазването им в безопасни райони.

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАШЕНИЯ

АД - Акционерно дружество

АЕЦ - Атомна електроцентрала

АЯР - Агенция за ядрено регулиране

БВП - Брутен вътрешен продукт

БДЧР - Басейнова дирекция „Черноморски район“

БЧК - Български червен кръст

ВИК - Водоснабдяване и канализация

ГДПБЗН - Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението"

ДПРАО - Държавно предприятие „Радиоактивни отпадъци“

ДФ - Доброволно формирование

ЕАД - Еднолично акционерно дружество

ЕЕНСП - Единен европейски номер за спешни повикания

ЕООД - Еднолично дружество с ограничена отговорност

ЕСС - Единна спасителна система

ЕТ - Едноличен търговец

ЗБИЯЕ - Закона за безопасно използване на ядрената енергия

ЗЗБ - Закон за защита при бедствия

ЗООС - Закон за опазване на околната среда

ЗУТ - Закон за устройство на територията

ИЙЛ - Източници на йонизиращи лъчения

ИСЗ - Индивидуални средства за защита

МКВП - Междуведомствена комисия за възстановяване и подпомагане

МО - Министерство на отбраната

МОСВ - Министерство на околната среда и водите

МПС - Моторно превозно средство

МС - Министерски съвет

МТО - Материално техническо осигуряване

МШК - Медведев-Шпонхойер-Карник

НИМХ - Национален институт по метеорология и хидрология

НСИ - Национален статистически институт

НСНРБ - Национална стратегия за намаляване на риска от бедствия

НСРПО - Националната система за ранно предупреждение и оповестяване при бедствия

ОА - Общинска администрация

ОДБХ - Областна дирекция по безопасност на храните

ОДМВР - Областна дирекция на Министерството на вътрешните работи

ОДСП - Областна дирекция „Социално подпомагане”

ООД - Дружество с ограничена отговорност

ОПЗБ - Областен план за защита при бедствия

Общ. ПЗБ - Общински план за защита при бедствия

ОПУ - Областно пътно управление

ОСЗ - Областна служба по земеделие

ОСНРБ - Областен съвет за намаляване на риска от бедствия

Общ.СНРБ - Общински съвет за намаляване на риска от бедствия

ОЦ - Оперативен център

ПЗБ - План за защита при бедствия

ПСПВ - Пречиствателна станция за питейни води

РДГ - Регионална дирекция по горите

РДПБЗН - Регионална дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението"

РЗИ - Регионална здравна инспекция

РИОСВ - Регионална инспекция по околната среда и водите

РО - Ръководител на операциите

РПМ - Републиканската пътна мрежа

РЦСМП - Регионален център за спешна медицинска помощ

СНРБ - Съвет за намаляване на риска от бедствия

СОП - Стандартна оперативна процедура

ТЕЦ - Топлоелектрическа централа

УКВ - Ултракъси вълни

ФПЧ - Фини прахови частици

ХС - Хлораторна станция

ЦСМП - Център за спешна медицинска помощ

Ч - Официалното време в Република България, в което е възникнала криза, бедствие или извънредна ситуация, изискващи въвеждане на настоящия план.

ЮЛ - Юридически лица

РАЗДЕЛ X. ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ОСНОВНИЯ ПЛАН

Приложение № 1

П Л А Н ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ЕВАКУАЦИЯ И РАЗСРЕДОТОЧАВАНЕ НА НАСЕЛЕНИЕТО НА ОБЩИНА БЯЛА ПРИ БЕДСТВИЯ И АВАРИИ

Планът за евакуация и разсредоточаване на населението в община Бяла при бедствия е разработен на основание чл. 52, ал.2, т.1 и т.6 и ал. 3 от Закона за защита при бедствия и чл.9 от „Наредба за условията и реда за провеждане на евакуация и разсредоточаване“ приета с ПМС №337 от 20.12.2012 г., изм. ДВ, бр. 9 от 30 януари 2024г.

В зависимост от времето за подготовка и оповестяване евакуацията и разсредоточаването могат да бъдат незабавни - при земетресения, ядрена или радиационна обстановка, инциденти с опасни вещества и материали, самолетни катастрофи, горски пожари и други опасности, или след предупреждение и оповестяване - наводнения, урагани, бури, снегонавявания и обледенявания.

I. ЦЕЛ НА ПЛАНА

1. Планът за евакуация и разсредоточаване на населението, културните и материалните ценности на община Бяла, е комплекс от мероприятия по организираното извеждане на населението от зона на бедствие или авария от природен или техногенен характер и неговото кратковременно разполагане в подготвени безопасни (вън от зоните на действие на поразяващите фактори на източника на бедствие и аварии) райони.

2. На евакуация подлежат всички хора и животните от територията, определена за евакуация.

3. На разсредоточаване подлежат:

3.1 Ценни исторически и архивни документи, научна и техническа документация.

3.2 Движими културни ценности.

3.3 Лекарствени средства, медицински изделия, кръв и кръвни продукти, медицинска апаратура и болнично имущество.

3.4 Хранителни продукти и промишлени стоки от първа необходимост, семена и фуражи.

3.5 Електронноизчислителна, комуникационна и информационна техника и програмни продукти.

3.6 Резервни части, инструменти, ценно оборудване, суровини и готова продукция.

3.7. Административни и производствени дейности и услуги.

3.8 Ценни книжа, парични знаци и скъпоценности, съхранявани в кредитни институции.

II. ПЛАНИРАНЕ НА ЕВАКУАЦИЯТА И РАЗСРЕДОТОЧАВАНЕТО

Кметът на общината изготвя разчети за евакуация и разсредоточаване за съответните части на общинския план за защита при бедствия съвместно с представители на ведомствата и юридическите лица, имащи отношение към тази дейност на територията на общината.

Евакуацията и разсредоточаването на територията на община Бяла се планира на общинско ниво в съответствие с чл. 9 от Закона за защита при бедствия, като планирането, организацията и провеждането на евакуацията на населението се възлага на Общинския щаб за изпълнението на общинския план за защита при бедствия (ОБЩИПЗБ) на община Бяла, като се изготвят **разчети за евакуация и разсредоточаване**, които включват:

1. Начини и способите за оповестяване.

1.1 Населението се оповестява за началото на евакуацията и разсредоточаването по реда на Наредбата за условията и реда за функциониране на Националната система за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт и населението при бедствия и за оповестяване при въздушна опасност, приета с Постановление № 48 на Министерския съвет от 2012 г.

1.2 Указания и сигнали към населението на община Бяла при обявяване на евакуация и разсредоточаване на населението се дават чрез озвучителните средства, монтирани на автомобилите на IV РУ ОД на МВР - Варна, ПУ Бяла и монтираните 3 бр. акустични сирени в гр.Бяла, задействани централизирано от Националния контролен възел (НКВ) – оперативен център на ГД ПБЗН или ръчно от обучените за тази цел служители на община Бяла, както следва:

- Сирена, монтирана на сградата на община Бяла;
- Сирена, монтирана на сградата на Дом за възрастни хора с увреждания ;
- Сирена, монтирана на сградата на Професионалната гимназия.

1.3 Указания и сигнали към населението в кметствата на територията на община Бяла при обявяване на евакуация, се дават чрез озвучителните средства, монтирани на автомобилите на IV РУ ОД на МВР - Варна, ПУ Бяла и монтираните 4 бр. електромеханични сирени / С 40 / на местно задействане.

1.4 Чрез системата BG-ALERT

1.5 Съобщението за евакуация трябва да съдържа:

- издаващ орган;
- дата и час на издаване;
- точно описание на бедствието или опасността и район, който е или е вероятно да бъде засегнат;
- указания за евакуация съгласно разчетите – сборни евакуационни пунктове (СЕП), евакуационни центрове (ЕЦ) и места за настаняване (МН), както и какво евакуиращите се да вземат със себе си;

2. Места на сборни евакуационни пунктове (СЕП), евакуационни центрове (ЕЦ) и места за настаняване (МН) на територията на община Бяла.

2.1 Организираната евакуация на населението на община Бяла, се извършва чрез:

- сборни евакуационни пунктове (СЕП);
- евакуационни центрове(ЕЦ);
- места за настаняване(МН).

2.2 В сборните евакуационни пунктове (СЕП) се осигуряват условия за регистрация и разпределение на подлежащите на евакуация, минимални хигиенно-битови условия и подпомагане с храна и вода.

2.2.1 Сборните евакуационни пунктове, се разполагат в непосредствена близост до места, осигуряващи условия за събиране на хора, като за територията на община Бяла, според конкретната ситуация ще се използват паркове, стадиони, площади, паркинги, прилежащите дворни пространства на всички учебни заведения.

2.3 В евакуационни центрове /ЕЦ/ се осигуряват условия за регистрация на евакуираните, консултиране, комуникации, услуги и раздаване на продукти от първа необходимост, като за територията на община Бяла, според конкретната ситуация ще се използват паркове, стадиони, площади, паркинги, прилежащите дворни пространства на всички учебни заведения.

2.4 В местата за настаняване /МН/ се осигуряват условия за подслон, предоставяне при необходимост на храна, вода, дрехи, одеяла, комуникации, достъп до медицинска помощ и други, като за територията на община Бяла, според конкретната ситуация ще се използват училища, детски градини, читалища, клубове, стадиони и други обществени и административни здания, осигуряващи временно разполагане на хора.

3. Отговорниците и състава на СЕП, ЕЦ и МН

3.1 Състава на евакуационните пунктове, се определят със заповед на кмета на община Бяла.

3.2 За членове на /СЕП/, ЕЦ/ и /МН/, се назначават административни ръководители, органи на здравеопазването, образованието, социалното осигуряване, транспортни организации (фирми), служители на МВР или Министерство на отбраната.

III. ОТГОВОРНОСТИ И УПРАВЛЕНИЕ ПРИ ЕВАКУАЦИЯ И РАЗСРЕДОТОЧАВАНЕ

1. Евакуация или разсредоточаване се осъществява при обявяване на бедствено положение или при възникване на опасност от бедствие.

2. Решение за евакуация и разсредоточаване на населението се провеждат със заповед на:

- кмета на община Бяла- на територията на община Бяла;
- областния управител на област Варна - на територията на повече от една общини в областта;
- министър-председателя на Р. България - на територията на повече от една област.

3. Ръководството на евакуацията и разсредоточаването се осъществява от кмета на община Бяла, който съгласно чл. 65, ал. 1, т. 7 от Закона за защита при бедствия се

подпомага от Общинския щаб за изпълнението на общинския план за защита при бедствия /ОБЩИПЗБ/ на община Бяла.

4. За изпълнение на дейностите по евакуация и разсредоточаване ОБЩИПЗБ на община Бяла:

- организират оповестяването за евакуация и разсредоточаване;
- организират извеждането (транспортирането) на подлежащите на евакуация и разсредоточаване хора, животни и имущество;
- организират посрещането и настаняването на евакуираните, както и съхраняването на разсредоточеното имущество на съответната територия;
- организират логистичното осигуряване на евакуираните и защитата на разсредоточеното имущество на съответната територия;
- осъществяват непосредственото ръководство на СЕП, ЕЦ и МН;
- организират охраната на територията от която е извършена евакуацията и разсредоточаването;
- организират и координират получаването и раздаването на хуманитарни помощи;
- предоставят информация за проведената евакуация и разсредоточаване.

5. Организацията на движението по маршрутите за евакуация и разсредоточаване се извършва от Министерството на вътрешните работи (МВР), Министерството на транспорта и съобщенията, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на отбраната и други съставни части на единната спасителна система.

6. Министерството на транспорта и съобщенията организира евакуацията и разсредоточаването с железопътен транспорт и съдейства за организирането с автомобилен, воден и въздушен транспорт.

7. Кмета на община Бяла, съвместно с превозвачите, които притежават лиценз за извършване на превоз на пътници или товари, уреждат необходимите транспортни средства, включени в разчетите за евакуация и разсредоточаване.

8. Оказването на спешна медицинска помощ в СЕП, по маршрутите за евакуация, в ЕЦ и в МН се организира и извършва от Министерството на здравеопазването (МЗ) чрез центровете за спешна медицинска помощ и други лечебни и здравни заведения, предвидени в съответните планове за защита при бедствия.

9. Хигиенно-противоепидемичните мероприятия в МН се организират от съответната регионална здравна инспекция.

10. Контролът по храните в СЕП, маршрутите за евакуация, ЕЦ и МН се осъществява от Българската агенция по безопасност на храните и от областните дирекции по безопасност на храните към Министерството на земеделието и храните.

11. Общественият ред по време на евакуация и разсредоточаване се осигурява от МВР.

12. Логистичното осигуряване на евакуацията и разсредоточаването се извършва от кмета на общината.

IV. ПРОВЕЖДАНЕ НА ЕВАКУАЦИЯТА, НАСТАНЯВАНЕ И ВРЪЩАНЕ НА ЕВАКУИРАНОТО НАСЕЛЕНИЕ

1. Организирането на дейностите по провеждане на евакуация и разсредоточаване се извършва от СЕП непосредствено след оповестяването.
2. В СЕП се извършват регистрация и разпределение на евакуиращите се по маршрути и ЕЦ и осигуряване на условия за временен престой.
3. В СЕП се създава организация за оптимално използване на превозните средства, включително на личните автомобили.
4. Приоритетно се евакуират деца, болни и възрастни хора, а за евакуираните хората от социални, лечебни и здравни заведения се полагат изискващите се за тях грижи от персонала на съответното заведение.
5. Евакуацията от зони със степен на радиационно и химическо замърсяване и биологическо заразяване се извършва след провеждане на деконтаминация.
6. В ЕЦ се извършва регистрация на евакуираните, оказване при необходимост на психологическа помощ, консултиране, раздаване на продукти от първа необходимост и разпределение по МН.
7. При разпределение по МН не се разделят семейства и се отчитат нуждите на групи с определени специални нужди и с различни културни, етнически или религиозни идентичности.
8. В МН се предоставя подслон, снабдяване с храна, вода, дрехи и одеяла и при необходимост се оказва медицинска и психологическа помощ.
9. Общинският щаб за изпълнение на ПЗБ на община Бяла предоставя на областния щаб за изпълнение на областния ПЗБ на област Варна информация за проведената евакуация и разсредоточаване.
10. Органът, разпоредил евакуацията и разсредоточаването, със заповед организира връщането по местата за постоянно местоживееене.

СЪДЪРЖАНИЕ НА РАНИЦА ЗА БЕДСТВИЯ

ОСНОВНИ МАТЕРИАЛИ И СРЕДСТВА, НЕОБХОДИМИ ЗА ОКОМПЛЕКТОВАНЕ НА « РАНИЦА ЗА БЕДСТВИЕ »		Проверка за наличност и годност
1	Бутилирана питейна вода в количество за цялото семейство поне за 3 дни	
2	Консервирана и суха храна в количество за цялото семейство поне за 3 дни	
3	Радио на батерии – добре е да имате и резервни батерии	
4	Фенерче на батерии – добре е да имате и резервни батерии	
5	Мобилен телефон и зарядно устройство	

6	Свирка	
7	Чаени свещи, кибрит и запалка	
8	Инструменти – отвертка, клещи, джобно ножче, отварачка за консерви и бутилки	
9	Пластмасови или картонени чашки и чинийки, найлонови торбички, тиксо, домакински фолио, средства за почистване и дезинфекция	
10	Пакет влажни кърпички и няколко пакета носни кърпички, стари вестници	
11	Спасително фолио за членове на семейство- предпазва от прекомерно висока или ниска околна температура, служи и като дъждобран, както и за заслон	
12	Медицински комплект за първа помощ	
13	Санитарни и прахозащитни маски	
14	Вашите лекарства и за членовете на семейството	
15	Семеен план за бедствие и карта на вашия район	
	ДОПЪЛНИТЕЛНИ МАТЕРИАЛИ И СРЕДСТВА, НЕОБХОДИМИ ПО ВАША ПРЕЦЕНКА	
1	Водоустойчив пакет с важни семейни документи	
2	Пари	
3	Специализирани храни и пелени за кърмачета, дамски превръзки и други подобни	
4	Дрехи за променливо време	
5	Хартия и средства за писане	
6	Книги, игри, пъзели и други за възрастни и деца	

Забележка: Телефон 112 приема спешни и аварийни обаждания при необходимост. Telefona се избира без код.

Приложение № 2

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ ЗЕМЕТРЕСЕНИЯ

Цел на плана

Целта на плана е да се създаде оптимална организация за своевременно и точно прогнозиране последствията от възникнали земетресения и успешно осъществяване на

спасителни, неотложни, аварийни и възстановителни работи (СНАВР) във възникналите огнища на поражения, за ограничаване загубите, защитата на населението и икономиката и безаварийна работа на производствените мощности.

Обхват на Плана

В обхвата на Плана влиза територията на цялата Община Бяла, заедно със всички части от ЕСС разположени тук.

Описание на ситуацията

Земетресенията представляват внезапно освобождаване на енергия в земната кора, при което за кратко време се генерират сеизмични вълни.

Земетръсната опасност за дадена територия зависи от нивото на земетръсната активност, т.е. от силата и честотата на възможните бъдещи земетресенията. За оценка на силата на земетресенията се използват две скали:

= инструментална на Рихтер за определяне на магнитуда

= макросеизмична (неинструментална) на Медведев-Шпонхоер-Карник (МШК)

за определяне интензивността на земетресенията върху земната повърхност.

Магнитудът (М) по Рихтер характеризира енергията отделена в огнището на земетресението, т.е. силата на излъчените от него сеизмични вълни.

Интензивността (I) по макросеизмичната скала МШК характеризира силата на въздействието на сеизмичните вълни върху земната повърхност.

Интензивността се измерва в степени от I до XII и се определя въз основа на три групи признаци:

- а) усещанията на хората и въздействието върху заобикалящите ги предмети;
- б) въздействието върху различните типове сгради;
- в) въздействието върху природната среда (остатъчни деформации в почвата, изменение режима на плитките и дълбоките подземни води, изворите, свлачищата, срутищата и др.).

Земетресението е природно бедствие което не може да бъде предсказано. Неговата продължителност е кратка, но последствията могат да бъдат изключително тежки.

Земетресенията възникват в земните ядра при бързото освобождаване на натрупаната там енергия. Обемът, където се освобождава енергията, се нарича земетръсно огнище. В земетръсното огнище настъпва разрушение на земната кора по една основна равнина на разкъсване, в резултат на което се формира земетръсния разлом. Образуването на разлом е типично за тектонските земетресения и при плитките земетресения разломът се наблюдава на земната повърхност. Неговата дълбочина може да достигне до 700 км. От земетръсното огнище се разпространяват различни по скорост земетръсни вълни, които разтърсват земната повърхност и се възприемат като трусове. Колкото по-голяма енергия се освобождава, толкова те са по-силни. Сеизмичните вълни са еластични вълни, които в реалната земна среда се разпространяват във вид на трептения.

По характера на движението вълните се делят на:

- **надлъжни** / означават се с буква **P** – от **prima**– първа /. В надлъжната вълна движението е по посоката на разпространение на сеизмичния лъч. От тях настъпва редуващо се компресиране и разтягане на земната кора. Скоростта на надлъжните вълни е най-голяма – от 5 до 13 км/сек., поради което те най-рано се регистрират от сеизмографите и първи се усещат от хората;
- **напречни** / означават се с буква **S** – от **sekonda**– втора / движението на земните частици е по посока, перпендикулярна на лъча. При тях се предизвиква змиеподобно огъване на средата. Скоростта на напречните вълни е от 3,5 до 7,5 км / сек. ;
- земните частици е по посока, перпендикулярна на лъча. При тях се предизвиква змиеподобно огъване на средата. Скоростта на напречните вълни е от 3,5 до 7,5 км / сек.;
- **повърхностни** / означават се с буква **L** – от **long** – дълги / елиптични движения на средата /. Повърхностните вълни са най – бавни и имат скорост до 3,5 км/ сек.

Огнището на земетресението представлява цялата зона на разрушение, в която има пукнатинообразуване в недрата на Земята.

Параметри на земетресението:

Хипоцентър – началната точка на земетресението /дава се чрез географски координати/. **От нея започва разпаянето на пукнатината;**

Епицентър – проекцията на хипоцентъра на Земната повърхност / дава се чрез географски координати / т.е. **точката, лежаща на земната повърхност над хипоцентъра;**

Магнитуд – мярка на силата на земетресенията. Думата магнитуд произлиза от латинската дума „ **magnitudio**”, което означава величина;

Макросеизмична интензивност – мярка за земното движение, на конкретно място, базирана на ефектите върху хората, сградите и съоръженията и при много силни земетресения върху релефа.

Период на повтаряемост – средния интервал от време между две подобни събития на дадено място / или област /, например земетресения надвишаващи даден магнитуд, земни движения надвишаващи дадена стойност и др. Единица върху периода на повтаряемост е вероятността за поява на разглежданото събитие.

Обикновено земетресенията са съпроводени с бучене и светене. Какво представляват :

Бученето представлява звук с ниска честота, близка до долната граница на чувствителност на човешкото ухо. Понякога този звук прилича на гръм или канонада от далечни оръдия или на шум на тежък транспорт. То възниква непосредствено при преминаване на еластичните вълни от Земята във въздуха. Обикновено **сеизмичното бучене се чува малко преди да се усети първия трясък**. При някои земетресения / с магнитуд над 6,0 / предадената сеизмична енергия във въздуха е толкова голяма, че може да бъде чуто звук на няколко километра от огнището. / Вранча - 1977г. /.

Светенето се наблюдава във въздуха, близо до земната повърхност, най-вече над някои части в епицентралната област, малко преди, през време и след труса. При земетресение над 6,0 сеизмичното сияние може да се види на разстояние до 300 – 400 км. от епицентъра.

Причина за земетресенията могат да бъдат и вулканичните изригвания. Такива земетресения се проявяват само около вулканите.

Главни сеизмични зони в България

Горнооряховска сеизмична зона

Разположена в Централна Северна България, тази зона може да бъде описана като линия от земетръсни епицентри по продължение на десния бряг на р. Янтра в изток-западна посока. Най-силното събитие от този век се е случило на 14.07.1913 г. с $M=7$ (по други източници – 6.75) и интензивност от X степен в епицентралната област. Разрушени са селищата Горна Оряховица – до 95%; Велико Търново, Лясковец и Долна Оряховица – до 80 %. Площта, на която е усетено земетресението, е оценена на около 400 000 км². Затихването на реализираната сеизмична енергия е много бързо на югоюгоизток и север-северозапад. Най-силно влияние тази зона има върху територията на Централна Северна България.

Шабленска сеизмична зона

Епицентрите на земетресенията са разположени по продължение на морския бряг. Най-силното земетресение за последните 100 години е било събитието от 31.03.1901 г. с $M=7.2$ и интензивност в епицентъра от X степен. Епицентърът е бил в Черно море, на около 10 km източно от нос Калиакра. Дълбочината му не е коректно определена и варира от 15 km до 30 km. Градиентът на затихване е много голям за бреговата област и намалява на запад. Този факт се обяснява с блоковата структура на горната част на земната кора близо до брега. Въздействието на земетресението е било по-значимо само за района на най-източните територии на страната, а за Южна България въздействието е било от IV-V степен (МШК-64). Тази зона е известна с не особено дълъг времеви период за силните земетресения. Изследванията показват, че на всеки 450-500 години земетресения с магнитуд около 7.0 поразяват тази област.

Провадийска сеизмична зона

Характеризира се с висока честота на слаби земетресения, чийто магнитуд рядко надминава 4.5. Тази концентрация на земетресения се дължи на солния шок, който се е внедрил в отслабената зона при пресичането на няколко разлома. Допълнителен фактор за нарастване на броя на земетресенията през последните 20-25 години е интензивната експлоатация на солта чрез излужване и формирането на огромни камери под земята пълни с разсол. Това ускорява тектонските процеси около солния шок, защото той става по-лек в

горната си част. За по-доброто изследване на развиващите се процеси е създадена локална сеизмична мрежа в района около гр. Провадия.

Софийска сеизмична зона

Тази сеизмична зона съвпада със Софийската котловина и обкръжаващите я планини. Епицентрите на известните силни земетресения са разположени между центъра на гр. София и югозападните околности. Хипоцентрите на земетресенията оконтурват активно разломяване на дълбочина от около 30 km. Максималната описана интензивност е X степен за епицентралната зона за земетресението от 30.09.1858 г. с оценен магнитуд от 6.6. Изчислено е, че земетресения с магнитуд $M = 7.0$ могат да се очакват на всеки 800 години.

Струмска (Кресненска) сеизмична зона

Тази зона е известна с най-силното земетресение в Европа през последните 200 години – 04.04.1904 г. Магнитудът, според изчисленията в Пасадена (САЩ) е бил $M=7.5$ с епицентрална интензивност $I_0=10-11$ МШК, но съществуват данни за възможни две последователни събития с магнитуди, съответно 7.2 и 7.8. Това е най-силното известно земетресение в България и най-силното плитко земетресение, станало през XX век на Балканите и континентална Европа. Земетресението е предшествано (25 минути преди него) от друго много силно събитие с магнитуд 7.1-7.3. Площта, на която е усетено земетресението, е оценена на около 1 400 000 км². Земетресения с магнитуд $M=7.0$ могат да се очакват на всеки 500 години.

Маришка сеизмична зона

През последния век най-голямата катастрофа за тази част от територията на България е провокирана от две събития – земетресенията от 14.04.1928 г. ($M=6.8$) и 18.04.1928 г. ($M=7.0$). Интензивността в епицентралната зона е била X степен за първото събитие и XI за второто. Едно трето събитие следва в района на с.Гълъбово с магнитуд 5.7, но ефектите от него не са били катастрофални. Повърхностното разломяване от тези земетресения е имало обща дължина от около 100 km. Сеизмичните вълни са имали слабо затихване в посока изток-запад (по дължина на основната Маришка разломна зона).

Територията на Общината е характерна с висока сеизмична активност и е класифицирана като “втори ранг земетръсно-опасни участъци по Земята”. Тази територия попада под въздействието на вътрешни и външни за страната сеизмогенни зони с очаквано въздействие върху земната повърхност до 7 степен по 12 степенната Скала на Медведев – Шпонхойер - Карник или Европейската макросеизмична скала / EMS98/ която заменя Скалата на Медведев-Шпонхойер-Карник.

Външните сеизмогенни зони оказващи най-голямо влияние на територията на България са районите на Мраморно море, Бяло море и района на Вранча в Карпатите. Тъй като Стара планина е свързана с Карпатите, Северна България е особено чувствителна към

земетресенията във Вранча. То е локален сеизмичен център с дълбочина до 150 км. и за това се чувства на далече.

Вътрешните сеизмогенни зони оказващи влияние на Общината са Софийската, с вероятен магнитуд 7.0, Пловдивската с вероятен магнитуд 7.0 и Варненската /по точно Шабленската/ с вероятен магнитуд 7.0. Влияние в това отношение върху района на Общината могат да окажат и районите на Стражица , Чирпан , Ямбол и др.

Важно е да се знае , че на територията на страната от 60 години не е възниквало земетресение с магнитуд над 6.0 при положение, че условията на повторимост е много по - малък / пример Вранча – 25-30 год. /. Това показва че постоянно нараства вероятността за възникване на катастрофално земетресение на територията на Общината.

Земетресенията се характеризират с:

Сравнително дълъг период на повторимост на силните земетресения;

- Не е установена цикличност;

Краткотрайност;

Засяга големи площи;

Изключително многообразни, неопределености заложи в самото явление;

Изключително негативни директни последици;

Голяма вероятност за вторични последици;

Дори и слаби до умерено силни земетресения могат да доведат до кризи;

Споменът от последиците избледнява с времето;

Невъзможност за организирана реакция по време на бедствието;

- Голям обем НАВР за кратко време;

Дълъг възстановителен период.

При възникване на земетресение с интензитет от 7-ма степен по МШК (съгласно картата за сеизмичното райониране на територията на България), ще възникнат следните поражения и въздействие върху хората:

- Разрушения на сгради;
- Възниква ужас и паника;
- Отчупват се единични клони от дърветата;
- Част от висящи лампи се повреждат;
- Малки срутвания на стръмните, наклонени почви и улични платна;
- В почвата се появяват пукнатини;
- Многократно се променя дебитът и нивото на водоизточниците;

Постройките с подсилена конструкция и дървените къщи получават следните повреди: малки пропуквания на стените, пукнатини в комините и срутване на част от тях;

Постройките от печени тухли, панелни постройки и постройки с носеща конструкция получават повреди, като големи пукнатини в стените, срутване на комините;

Много от селските постройки от кирпич и камък получават разцепване на каменните основи;

Част от зданията се срутва.

Направените изследвания показват, че тяхното проявление ще доведе до сериозни поражения на инфраструктурата, а именно:

- нарушаване на жизнено важни системи за управление и нормално функциониране на обекти от националното стопанство;
- част от сградния фонд /над 20 –30 % / ще получи пълни или силни разрушения, а останалата – частични или слаби;
- човешки жертви, затрупани хора, хора нуждаещи се от извличане и спасяване;
- голяма част от населението / около 10% / ще остане без подслон и ще се нуждае от настаняване и всестранно осигуряване;
- ще бъде нарушена системата за електроснабдяване на населението. Ще се разрушат хидротехническите съоръжения за водоснабдяване, като помпени и пречиствателни станции, тръбопроводи и водонапорни кули;
- голяма част от предприятията ще спрат производствения процес;
- в част от промишлените предприятия е възможно да възникнат взривове, пожари и огнища на заразяване с промишлени отровни вещества;
- нарушено движение на ППС и поражения по изградените съоръжения на инженерната инфраструктура – мостове, надлези, подлези, ж.п. линии и др.;
- ще се наруши съобщителната система;
- създаване на сложна пожарна обстановка. Нараства вероятността от взривове и пожари в съоръженията и обектите пренасящи, съхраняващи и работещи с природен газ, пропан-бутан и др. нефтопродукти.
- поради нарушаване на технологичните процеси в много промишлени обекти е възможно да възникнат взривове, а в други замърсяване с отровни химични вещества;
- възможно е възникването на епидемии, психически стрес и паника сред населението;
- значителни загуби ще понесе животновъдството. Ще възникне голям обем от ветеринарно-санитарни и екарисажни работи и клане на животни по необходимост.
- възможно е да се създаде тежка обстановка в кварталите със старо и несъобразено с антисеизмичните изисквания строителство.

ИЗВОДИ:

При възникване на земетресение с интензитет 7 – 8 степен по скалата на МШК ще се създаде сложна обстановка;

Спасителните работи ще се организират и провеждат с използването на оцелелите сили и средства, много малко е вероятно да бъдат привлечени сили и средства от други области тъй като района на поражение ще бъде голям;

Силите и средствата от Единната спасителна система, общинските предприятия и др. сили и средства, предвидени за провеждане на ЧНАВР ще са най-вероятно с големи загуби;

Ще има човешки загуби (медицински и безвъзвратни);

В по-голямата си част ВиК и Енергийната мрежи ще бъдат значително повредени или разрушени;

Ще бъде невъзможно да се използва част от пътната мрежа /затрупани улици, пътища, булеварди и др. обекти /;

Ще възникнат масови пожари в населените места, вследствие на които ще се образуват и вторични огнища на поражение.

Приети условия за планиране

1. Земетресение с интензитет над 6-7 степен по ЕМС може да доведе до ограничен брой човешки жертви.

2. Земетресението е широкомащабно бедствие и ще обхване територията на цялата Община.

3. Предварителното прогнозиране и оповестяване за сега е невъзможно. Изградената система DACEA може да се използва за ограничаване на пораженията върху критични обекти в индустрията, но няма практическо приложение за защита на хората, поради минималното време за реакция.

Оперативна готовност

В общината се носи 24 часово дежурство от оперативни дежурни в оборудвано помещение. В Дежурната стая са изведени всички комуникации и интернет системи за оповестяване.

Информацията за възникнало земетресение ще се получи от Дежурните в Общинския съвет по сигурност чрез:

- от оперативните дежурни на Оперативен център – ПБЗН;
- от кметове и кметски наместници на селата;
- от средствата за масово осведомяване;
- от граждани.

Ред за активиране на плана

На базата на проведения оглед на района на бедствието и оценката на ситуацията, Кмета може да вземе решение за обявяване на бедствено положение и свикване на щаба за изпълнение на общинския план за защита при бедствия.

Кметът на общината обявява със заповед бедствено положение за цялата или за част от територията на общината. Копие от заповедта се изпраща незабавно на областния управител и на министъра на вътрешните работи. При силно земетресение най-вероятно бедственото положение ще бъде обявено на територията на цялата Община.

Незабавно след получаване на разпореждането, Дежурния в Общински съвет по сигурност уведомява членовете на Щаба за заповедта на Кмета, като нарежда да се явят на определеното място (залата в сградата на Общината). По същия начин се действа и при обявяване на бедствено положение от Областния управител.

Определяне на защитни действия от Щаба за изпълнение на ПЗБ

Щабът за изпълнение на общински План за защита при бедствия извършва следните основни дейности:

Извършва анализ и оценка на получената информация за мащабите на земетресението. Привежда в изпълнение настоящия План, като в зависимост от получената информация конкретизира действията си по:

- търсене и спасяване на затрупани хора;
- обезопасяване на опасни сгради, изключване на електрозахранването, изключване на газта и водоснабдяването;
- осигуряване на безопасни условия за работа на спасителните екипи;
- оказване на първа помощ на пострадалите.

Информацията се получава от съставните части на ЕСС, аварийните екипи на дружествата и група от Общината под ръководството на специалиста по ОМП и ССИ.

Избор на защитни действия

На базата на извършения анализ се определят незабавните действия, а именно:

- търсене и спасяване на затрупани хора;
- оказване на медицинска помощ на пострадалите;
- временно извеждане от района или евакуация;
- осигуряване на безопасни условия за работа на спасителните екипи чрез изключване на електрозахранването, газоподаването и ВиК мрежата;
- доокомплектоване на спасителните екипи с хора и техника;
- разчистване на проходи за движение на хора и техника;
- организиране на охраната на засегнатите райони;
- оглед на сградния фонд и подготовка за настаняване на останали без подслон хора;
- осигуряване чрез електроагрегати на аварийно осветление;

Предупреждения и оповестяване на населението

Тъй като не съществува система за ранно предупреждение за очаквано земетресение, то първоначално населението ще се информира за незабавните действия които трябва да извърши за да се намалят последиците от труса, а именно:

- да се изключи електрозахранването, да не се палят свещи, кибритени клечки или да се използват запалки по време и след трусовете;
- да се запази спокойствие и хладнокръвие и да не се изпада в паника;

- след спиране на трусовете да се провери за ранени и ако има такива да им се окаже първа медицинска помощ;
- много внимателно да се освободят хората, затрупани от леки елементи на конструкцията. При необходимост да се потърси специализирана медицинска и друга помощ;
- напусналите жилищата си да отидат на открито място, по-далече от електропроводи, стрехи и прозорци на сградите;
- местата на които маже да се отиде са градинки, паркове, стадиони;
- да съберат членовете на семейството си и да помогнат на съседите си или колегите;
- да уведомят незабавно екипите на ЕСС за затрупани хора;
- да започнат самостоятелно да търсят и спасяват затрупани, като спазват всички възможни мерки за безопасност.

Населението трябва да бъде предупредено да очаква вторични трусове, които е възможно да предизвикан по-големи разрушения, тъй като от първоначалния трус сградите ще са получили сериозни повреди.

Горната информация ще се предава на населението чрез:

- автомобили на ПБЗН и МВР;
- лично чрез обход от служители на Общината;
- средствата за масово осведомяване;
- от кметовете и кметските наместници в селата.

Информацията трябва да бъде подготвена, разпечатана и раздадена на служителите които ще отидат в определените райони. Отговорник Секретаря на Общината.

В случай , че няма връзка с отделни села е необходимо да се изпратят хора от съседното село или от Общинска администрация за уточняване на ситуацията.

Изпълнение на защитните действия

След оценката на пораженията, Щаба за изпълнение на ПЗБ взема следните решения:

1. Привежда в готовност за търсене и спасяване на затрупани хора
Общината с цялата налична техника, екипи и хора. Спасителните дейности се провеждат под ръководството на Ръководителя на операциите или по негови указания;
2. Незабавно привежда в готовност Доброволното формирование на Общината и поставя задачи на ръководителя му;
3. Извиква Управителите (директори или техни представители и др.) на основните строителни и специализирани фирми, изисква от тях информация за наличната изправна техника, определя време за готовност и места за съсредоточаване;
4. При необходимост от евакуация или придвижване на спасители.

Планирани дейности и задачи след земетресение

Основните усилия се насочват спасителните работи да започнат чрез използване на основните части на Единната спасителна система. Същите следва да имат готовност за работа в комбинирани огнища на поражения, екипировка с индивидуални средства за защита и спазване правилата за работа в пожароопасна и взривоопасна среда.

Спасителните дейности да се провеждат с цел своевременно изваждане на затрупаните хора, оказване на Първа медицинска помощ и организиране на временното извеждане, настаняване и изхранване на останалото без подслон население. Аварийно-възстановителните мероприятия да се насочат към потушаване на локалните пожари, изключване на електрозахранването и водоснабдяването и поетапно възстановяване на комунално-енергийните системи за нуждите на спасителните и възстановителни работи. Възстановяването на мрежите започва след осигуряване на безопасни условия на работа на аварийните екипи.

Спасителните и аварийни работи да се провеждат непрекъснато на четири смени.

Основните приоритетни действия

А. Гасене на пожари:

Осъществява се от дежурните екипи на РС ПБЗН –Долни чифлик и УПБЗН-Бяла, впоследствие се привличат екипи от съседни незасегнати общини .

Основните усилия се съсредоточават за:

- локализиране на аварии в предприятия работещи с промишлени отровни вещества;
- гасене на пожари в сгради с масово пребиваване на хора;
- потушаване на пожари в жилищни и обществени сгради.

За осигуряване на вода се привличат водоноски от РД ПБЗН Варна, частни фирми, водоноски от В и К, резервоарите с вода във фирмите, градските шадравани и от реките и язовирите.

Важно значение за гасенето на пожарите има разчистването на маршрутите за движение и подходите към огнищата на горене.

Б. Разкриване и спасяване на затрупани хора:

Осъществява се от:

- спасителни екипи на РДПБЗН и ДФ Общината;
- работни групи на ПУ "Бяла", РДПБЗН и Общината;
- неорганизирани доброволци.

В последствие усилията могат да нараснат с:

придадени сили и средства от съседни незасегнати или по-малко засегнати общини .

В. Оказване на Първа медицинска помощ:

Осъществява се от:

- дежурни екипи от Центъра за спешна медицинска помощ – филиал Бяла;
- екипи за кръвопреливане от МБАЛ и болнични заведения частна собственост;

Евакуацията на пострадали се осъществява в МБАЛ.

Г. Доставка на вода и продоволствие:

Вода се доставя с водоноски. Във всяко населено място /квартал, и село/ предварително са определени пунктове за раздаване на вода и предмети от първа необходимост, развръщани от Българския червен кръст.

Д. Настаняване на останалото без подслон население:

Евакуацията на останалото без подслон население се осъществява в сгради /след оглед в хотели, спортни зали, почивни станции, туристически хижи и др., незасегнати от земетресението./

При необходимост, след разрешение на Министъра на отбраната се осигуряват палатки от военните формирования или от ГД ПБЗН. Местата за изграждане на палатковите лагери са стадионите в населените места или определени от кметовете места.

Ненастаненото население, може да се евакуира и в съседни незасегнати общини по решение на Областен управител.

Е. Защита на животните и растенията:

За защита на животните и растенията се провеждат следните мероприятия:

- спасителни и сортировъчно-оздравителни ветеринарни дейности и лечение на животни с травми;

организира се клане на животни по необходимост и преработка и съхранение на продукцията от тях;

умрелите животни се предават на екарисаж или се загробват. Загробват се и отпадъците от животински произход;

осигурява се подслон или лагери за животни;

осигурява се доставка на незамърсени фуражи за изхранване и чиста вода за водопой;

осигуряват се необходимите лекарства, ваксини и дезинфекционни средства;

- установява се непрекъснато епизодично наблюдение на животните, възстановяват се производствено - технологичните процеси във фермите;

провеждат се възстановителни работи в складовете за растителна продукция. Ветеринарно-медицинската служба осъществява контрол по епизодичната обстановка, оказва ветеринарна помощ и организира клането по необходимост.

Ж. Събиране и охрана на материалните ценности:

Събирането на материалните ценности се осъществява със силите на съответните организации и обекти. При невъзможност за съхранение същите се евакуират от обекта или от населеното място.

Охраната се осъществява със силите на ОД МВР и охранителните фирми.

З. Отцепване и охрана:

Осъществява се от силите на ОД МВР и охранителните фирми. Основните усилия се насочват към:

осигуряване на пропускателен режим, чрез развръщане на КПП по входно-изходните артерии на населеното място;

организация на комендантска служба в зоните на разрушения.

Охраната на обектите осигурява:
въвеждането на групировката от сили за провеждане на неотложни аварийно-възстановителни работи;
водене борба с нарушителите на реда, с кражби на имуществото на гражданите;
недопускане на външни лица в зони на разрушения;
охрана на пътни съоръжения, държавни обекти, производствени предприятия и други.

II. Опознаване, отчет и организиране погребването на загиналите:

Осъществява се със силите на:

- ОД МВР (група "Български документи за самоличност");
- следствената служба;
- отдел ГРАО;
- МБАЛ.

В населените места се организират места за разпознаване на загиналите в зоните на разрушения от близки и роднини.

След разпознаването се изготвят смъртни актове от съответните служби, а погребението се извършва в градските (селските) гробищни паркове.

2. Провеждане на неотложни аварийно-възстановителни работи Неотложните аварийно-възстановителни работи се провеждат успоредно със спасителните работи и включват:

A. Възстановяване на улиците и пътищата:

Извършва се с цел въвеждане на формиранията в зоните на разрушения; подаване на медикаменти, вода и продоволствие и евакуация на пострадалите.

Възстановяването на пътищата включва:

ремонт и временно възстановяване на участъци от пътното платно (направа на обходи);

разчистване на пътищата от завали, наноси и натрупвания;

устройство на прелези през ж.п. линиите;

усилване и временно възстановяване на повредени мостове.

Осъществява се от силите на ОПУ, и допълнително привлечена техника от други фирми.

Б. Устройство на проходи:

а) осъществява се по основните пътни артерии с цел осигуряване придвижването на необходимата техника и евакуиране на пострадалите;

б) устройство на странични проходи с ширина 3 - 3,5 метра за приближаване на машините до обектите за работа. Същите са за еднопосочно движение с площадки за разминаване на 200 - 250 метра;

в) изключване на разрушени участъци от мрежите на водоснабдяване и електроснабдяване;

г) работи по предотвратяване на взривове и възникване на пожари при разрушени технологични тръбопроводи на промишлените обекти;

д) работи по електро мрежите;

Повредите в подстанциите и по далекопроводните мрежи се осъществява със силите на създадените аварийни групи на "Енерго-Про Варна";

е) работи по отстраняване повреди по проводната съобщителна система се осъществяват от собствениците на мрежите.

Г. Осигуряване на електроподаване

На основата на запазената електромрежа и съоръжения електроподаването се осъществява чрез:

осигуряване електроподаване на подстанциите;
подаване захранване на трафопостовите;
възстановяване на най-малко пострадалите електропроводи и съоръжения;
устройване на временни трафопостове и въздушни линии;
подаване на напрежение от съседни общини;
използване на електроагрегати за конкретни обекти (болници; водоснабдяване; пекарни и други)

Д. Осигуряване на водоподаване

Осигуряване на водоподаването се осъществява от "ВиК" АД:
от запазени водопроводни системи;
от автономни източници;
чрез подвижни средства – цистерни и водоноски до пунктовете за снабдяване на населението и други важни обекти – детски и здравни заведения;
- чрез запазената търговска мрежа.

Вода за технически нужди се доставя от естествените водоеми.

Е. Укрепване или обрушване на пропукани стени

Инженерните мероприятия при неотложните аварийно-възстановителни работи имат за цел осигуряване ефективно провеждане на някои спешни работи, за да се предотвратят вторични последствия от земетресението. Те се свеждат до:

ликвидиране опасността от нови срутвания;
разчленяване на разрушените конструкции и отстраняването им;
временно укрепване на конструкции със сериозни повреди с оглед предотвратяване на по-нататъшното им разрушаване и създаване на безопасни условия за работа;
- събаряне на разрушени и непригодни за възстановяване сгради и съоръжения. За провеждането им се извършва предварително обследване на пострадалите сгради и съоръжения от технически експертни комисии, назначени от ведомствата (обектите) и от общинската администрация.

Изпълнение на дейности по възстановяване

Дейностите по възстановяване след силно земетресение ще започнат след приключване на спасителните действия, извършване на оглед и оценка на щетите, осигуряване на безопасни условия за работа. Трябва да се има предвид, че след силно

земетресение са възможни множество вторични трусове, които в някои случаи могат да предизвикат по-големи разрушения от първичния трес. Това налага особено внимание при огледите и осигуряването на безопасните условия за работа.

Организация и разпределение на отговорностите

Посочените в раздел "Изпълнение на защитни действия" дейности се ръководят както следва:

1. По т.1 – Председател на общински щаб, екипи от общината;
2. По т.2 – Ръководителя на Доброволното формирование и ОМП и ССИ
3. По т.3 – Директор на дирекция "РРАБОС", Управители на определени фирми;
4. По т.4 – Зам.-кмет

Отговорно длъжностно лице за осигуряване на необходимата техника за спасителни и възстановителни дейности е ръководител БКС, транспорт и чистота.

Отговорно длъжностно лице от Общинската администрация за връзката на общината с хуманитарни, благотворителни и неправителствени организации е Директора на дирекция "ДСП". Дирекцията организира изхранването и настаняването на пострадалите в училища, спортни зали и др. места за настаняване. Основните задачи които следва да се изпълняват са следните:

Изготвяне на списък на съществуващите хранителни припаси, лекарствени средства, дрехи, постелъчен материал и други стоки от първа необходимост намерени в наличност към момента на бедствието;

Осигуряване на необходимите количества постелъчен материал, легла, одеала и др. само за населението настанено във временни помещения, палаткови лагери, фургони и др.

Издирване на фондации и организации за доставка на дарения от страната и чужбина и определяне на необходимостта от инвентар и имущество.

Взаимодействието с търговските обекти и заведенията за обществено хранене се осъществява от Директора на дирекция "ДСП". Основната задача е определяне на доставчици и влизане в договорни отношения с тях за доставяне на недостигащи материали и стоки от първа необходимост.

Отговорно длъжностно лице от Общината по законосъобразното разходване на отпуснатите финансови средства е Зам. Кмета.

Отговорно длъжностно лице за контрола по възстановяването и качеството на изпълнението на възложените дейности е Зам.кмета и главния архитект на Общината.

Комисиите за оценка на щетите се организират и ръководят от Директор на дирекция "РРАБОС". Необходимата документация за финансовото подпомагане от Междуправителствената комисия за възстановяване и подпомагане се събира и оформя от Директор дирекция РРАБОС.

Кметът организира и ръководи защитата при бедствия на територията на Общината.

Кметът на Общината със заповед определя Ръководител на екипите.

Ръководителят на екипите при провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи има право да:

1. забрани или ограничи влизането на лица в района на бедствието;
2. да нареди временно извеждане на лица от района на бедствието;
3. да разпорежи незабавно извършване или спиране на строителни работи, теренни преустройства или разрушаване на строежи или части от тях с цел предотвратяване или намаляване на негативните последици от бедствието;
4. поиска от юридически или физически лица предоставяне на помощ в съответствие с възможностите им;
5. създаде щаб на ръководителя на операциите с представители на участващите екипи от единната спасителна система;
6. раздели района на бедствието на сектори или на участъци, да определи техни ръководители, да им възлага задачи, както и да разпределя сили и средства за тях.

Ръководство и координация

Кметът организира и ръководи защитата при бедствия на територията на Общината и със заповед определя Ръководител на екипите.

Ръководителят на екипите при провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи има право да:

- забрани или ограничи влизането на лица в района на бедствието;
- нареди временно извеждане на лица от района на бедствието;
- разпорежи незабавно извършване или спиране на строителни работи, теренни преустройства или разрушаване на строежи или части от тях с цел предотвратяване или намаляване на негативните последици от бедствието;
- поиска от юридически или физически лица предоставяне на помощ в съответствие с възможностите им;
- създаде щаб на ръководителя на операциите с представители на участващите екипи от единната спасителна система;
- раздели района на бедствието на сектори или на участъци, да определи техни ръководители, да им възлага задачи, както и да разпределя сили и средства за тях.

Кметът на Общината заедно с Щаба организира взаимодействието с всички структури които имат участие в спасителните и аварийно възстановителни дейности.

Координацията на дейностите в Общината се извършва от Кмета, използвайки целия капацитет на Щаба и Общинската администрация.

Събиране и обмен на информацията

Мащабите на бедствието определят и голямото количество информация необходима за справяне с последиците от земетресенията.

Основната информация необходима непосредствено след затихване на трусовете е следната:

- има ли затрупани хора и къде са разрушените обекти;
- колко човека има затрупани под всяка сграда;
- има ли опасност от допълнителни срутвания при търсене и спасяване на затрупани хора;
- има ли опасност от пожари, наводнения или обгазяване в района на пораженията;

Първоначално част от горната информация ще се получи от Оперативните центрове на ПБЗН. Доуточняването и разширяването на информацията ще става чрез екипите на ЕСС, групата за оценка на обстановката от Общината и личен оглед от членовете на Щаба.

В хода на издирването и спасяването, информацията ще се получава от населението и от Ръководителя на операциите.

Цялата получена информация ще се събира и обобщава в Щаба за изпълнение на ПЗБ, отговорник за дейността е Секретаря на Щаба.

След първите 24 часа от началото на бедствието, Кмета определя времена за докладване на всички дейности.

Информацията необходима за работата на екипите от ЕСС и всички други екипи работещи за отриване и спасяване се предава незабавно, информация за населението и средствата за масово осведомяване се предава след разпореждане на Кмета.

Комуникации

Комуникацията между екипите на ЕСС и Щаба за изпълнение на ПЗБ ще се осъществява чрез:

- мрежите на мобилните оператори;
- стационарни телефони;
- радиостанции;

При силни земетресения клетките на мобилните оператори ще изключат, след това тези които не са повредени ще започнат работа , но е възможно да блокират поради очаквания голям трафик.

По-голямата част от стационарните телефони вероятно ще работят, но връзката от мобилни да стационарни телефони ще бъде затруднена поради горепосочените причини.

Ресурсно осигуряване изпълнението на плана

Финансово осигуряване

Финансовото осигуряване на изпълнението на Плана за защита при земетресения се извършва по няколко направления:

- собствени средства на Общината предвидени за тези дейности, плюс фонд Резервен на общинския бюджет;
- финансиране посредством корекция на бюджетните взаимоотношения на Общината с Централния бюджет за непредвидени и неотложни разходи за

предотвратяване, овладяване и преодоляване на последиците от земетресението. Промяната се отразява по бюджета на Общината за годината във функция II "Отбрана и сигурност", група Д "Защита на населението, управление и дейности при стихийни бедствия и аварии";

- кандидатстване пред МВКВП за дейности по чл.1, ал.2 от Правилника на Комисията;
- чрез фонд "Солидарност" на НСОРБ.

Отговорник за финансовото осигуряване е заместник кмета.

Материално осигуряване

Фирмите, които могат да бъдат привлечени за спасителни и аварийни дейности са само три на които техниката не винаги е на територията на общината, телефоните и адресите при необходимост от друга техника се вземат от офис за водене на Военен отчет – Долни Чифлик или Военно окръжие-Варна. Физически и юридически лица се привличат на основание чл.65, ал.2, т.5 от ЗЗБ.

За недостигащата техника, специалисти за експертиза и оценка на щетите се прави искане до Областния управител.

Отговорни органи и връзки

Плана за защита при земетресение се разработва, преразглежда и актуализира от Общинския съвет за намаляване на риска от бедствия. Техническите дейности при актуализирането се извършват от секретаря на общинския щаб за изпълнение на плана за защита при бедствие на общината.

ДЕЙСТВИЯ ПРИ ЗЕМЕТРЕСЕНИЕ

Основни правила, които могат да помогнат на гражданите в случай на сеизмичен тряс

Земетресението е природно бедствие, което не може да бъде предсказано. Неговата продължителност не е голяма, но последствията са тежки. На територията на нашата страна най-опасните сеизмични зони с възможен максимален магнитуд 7.0, са Кресненската,

Пловдивската, Софийската, Горнооряховската и Шабленската. За недопускането на човешки жертви и тежки материални загуби, държавните органи предприемат мерки свързани с антисейзмичното строителство, спазване на строителните норми, създаване на готовност за адекватно реагиране и за ликвидиране на последиците. Не трябва обаче да забравяме, че правилното поведение на всеки от нас може да бъде животоспасяващо. МВР и Националният институт по геофизика, геодезия и география - БАН предоставят полезна информация на гражданите за превантивни действия в случай на сеизмичен тряс.

ДЕЙСТВИЯ ПРИ СЕИЗМИЧНО СПОКОЕН ПЕРИОД

- Вкъщи трябва да имате, поставени на удобно място фенерче, чанта за документи и особено ценни вещи, аптечка с необходимите ви лекарства, топли дрехи, резерв от храна и вода. Вземете „Раница за бедствия”.
- Закрепете здраво мебелите вкъщи и не поставяйте тежки, лесно падащи предмети на високи места.
- Съхранявайте пожароопасните вещества и отрови в плътно затворени съдове.
- Оставете свободен входа на жилището и не го задръствайте с предмети.
- Помислете и определете в жилището си най-безопасното място. Имайте предвид, че при земетресение най-опасни са балконите, външните стени, стълбищата и асансьорите.
- Подгответе семеен план за действие.
- Определете лице за връзка между членовете на семейството, което е извън вашия регион.

ДЕЙСТВИЯ ПРИ УСЕЩАНЕ НА ПЪРВИЯ ТРУС

- Не трябва да напускате сградата, в която се намирате. Направете го само ако прецените, че можете да излезете на открито за около 10 секунди.
- Заемете най-безопасното място в сградата – под рамката на вратата /в зависимост от типа на строителната конструкция/, близо до вътрешна /носеща/ стена, колона, под стабилна маса или легло.
- След първите вибрации люлеенето ще се засилва, запазете самообладание и не хуквайте към асансьорите и стълбите.
- Ако трясът ви завари зад волана, спрете на открито безопасно място и изчакайте.
- В обществения транспорт е по-добре да изчакате края на труса в превозното средство.
- Ако сте на улицата, застанете далеч от сгради и далекопроводи.

ДЕЙСТВИЯ СЛЕД ПРЕМИНАВАНЕ НА ПЪРВИЯ ТРУС

- Изключете електричеството, газта и водата.
- Вземете подготвения багаж и бързо напуснете сградата.
- Слезте по стълбите, не ползвайте асансьор.
- Осигурете предимство на майките с деца и на възрастните хора.
- След като излезете от сградата, отдалечете се на открито място, най-малко на разстояние равно на височината на най-близката постройка.
- Не заставайте под далекопроводи, електрически, трамвайни и тролейбусни мрежи.

- Окажете първа помощ, ако около вас има пострадали.
- Обозначете местата, на които има затрупани хора. Помогнете, ако това е възможно.
- Следете информацията, които ще се излъчват по средствата за масова информация и по местните радиостанции. Изпълнявайте указанията на органите на Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението” – МВР, полицията и други компетентни органи.
- Спазвайте общественния ред.

ДЕЙСТВИЯ СЛЕД ЗЕМЕТРЕСЕНИЕТО

- Изчакайте излъчването на информация за затихване на земните трусове и отминалата опасност.
- Можете да влезете в жилището си само след основен оглед на сградата и проверка, направена от компетентните органи.
- Не претоварвайте телефонните линии с ненужни телефонни разговори, кратко съобщете на близките си, че сте живи и здрави.
- Спазвайте висока лична хигиена и не пийте вода от непроверени източници. След земетресение има опасност от възникване на епидемии.
- По време на бедствия нараства престъпността, бъдете внимателни, пазете имуществото си и сигнализирайте при констатиране на нередности.

СЪДЪРЖАНИЕ НА РАНИЦА ЗА БЕДСТВИЯ

ОСНОВНИ МАТЕРИАЛИ И СРЕДСТВА, НЕОБХОДИМИ ЗА ОКОМПЛЕКТОВАНЕ НА « РАНИЦА ЗА БЕДСТВИЕ »		Проверка за наличност и годност
1	Бутилирана питейна вода в количество за цялото семейство поне за 3 дни	
2	Консервирана и суха храна в количество за цялото семейство поне за 3 дни	
3	Радио на батерии – добре е да имате и резервни батерии	
4	Фенерче на батерии – добре е да имате и резервни батерии	
5	Мобилен телефон и зарядно устройство	
6	Свирка	
7	Чаени свещи, кибрит и запалка	
8	Инструменти – отвертка, клещи, джобно ножче, отварачка за консерви и бутилки	
9	Пластмасови или картонени чашки и чинийки, найлонови торбички, тиксо, домакински фолио, средства за почистване и дезинфекция	
10	Пакет влажни кърпички и няколко пакета носни кърпички, стари вестници	
11	Спасително фолио за членове на семейство- предпазва от прекомерно висока или ниска околна температура, служи и като дъждобран, както и за заслон	

12	Медицински комплект за първа помощ	
13	Санитарни и прахозащитни маски	
14	Вашите лекарства и за членовете на семейството	
15	Семеен план за бедствие и карта на вашия район	
	ДОПЪЛНИТЕЛНИ МАТЕРИАЛИ И СРЕДСТВА, НЕОБХОДИМИ ПО ВАША ПРЕЦЕНКА	
1	Водоустойчив пакет с важни семейни документи	
2	Пари	
3	Специализирани храни и пелени за кърмачета, дамски превръзки и други подобни	
4	Дрехи за променливо време	
5	Хартия и средства за писане	
6	Книги, игри, пъзели и други за възрастни и деца	

Забележка: Телефон 112 приема спешни и аварийни обаждания при необходимост. Telefona се избира без код.

Скала на Медведев-Шпонхойер-Карник

Скала на Медведев-Шпонхоер-Карник (MSK64). Най-често използваната сеизмична скала в Европа и Индия, създадена през 1964 г. Тя се базира на разрушенията по сградите и затова зависи от издръжливостта им. Поради различната издръжливост на нови и стари сгради, се получават големи отклонения. Скалата е ревизирана през 1981 - (MSK81), а през 1998 г. е заменена от Европейската макросеизмична скала (EMS).

Скалата на Медведев-Шпонхойер-Карник класифицира земетресенията в степени (балове) от 1 до 12 степени въз основа на три критерия:

Усещанията на хората

Въздействие върху сградите

Остатъчни деформации в земната основа и изменения в режима подземните води

По тази скала 1-ва, 2-ра и 3-та степени отговарят на незабележими за човека разтърсвания на повърхността. Земетресенията от 4-та и 5та степен се усещат от всички хора, при това се разлюляват висящи предмети, мебелите се преместват и стените се пукат. При 6-та и 7ма степени се появяват пукнатини в стените, разрушават се слаби постройки и се напукват азбесто-циментовите тръби за водоснабдяване. Последното води до отклонения в качествените показатели на питейната вода.

Земетресение от 8-ма степен предизвиква многобройни повреди, пукнатини, откъртване на мазилка, падане на комини, разрушаване на отделни сгради. Разрушаване на етернитови и бетонови тръби. Скъсване на местата на включване на водоснабдителната мрежа към съоръженията. Възможно е изчезване на води от водоизточниците.

При 8-ма, 9-та и 10-та степен се срутват и разрушават голяма част от сградите, събарят се кули, чупят се клони и стебла на дърветата. Масово разрушаване на метални водопроводи и съоръжения от водоснабдителните системи. Земетресение от 11-та и 12-та степен представлява катастрофа с огромни разрушения и топографски изменения на местността.

Степен	Описание	Ефект върху хората	Ефект върху сградите	Геологически ефект
I	Микро-земетресения	Не се усещат	-	-
II	Много леки	Усещат се случайно	-	-
III	Леки	Усещат се от чувствителни хора	-	-
IV	Умерени	Усещат се в затворено помещение	Прозорците вибрират	-
V	Сравнително силни	Усещат се на открито	Мазилката се напуква; леките мебели се местят; висящите предмети се клатят	-
VI	Силни	Предизвикват страх	Повреди по комините и зидарията	Изолирани пукнатини
VII	Много силни	Хората напускат жилищата си	Комините падат; сериозни повреди по леките постройки	Изолирани свличания
VIII	Разрушителни	Паника	Срутвания на леките постройки; повреди по напоителните	промени в дебитата на минералните извори; срутвания на камъни

			каналы	
IX	Унищожителни	Обща паника	Сериозни повреди на нестандартните постройки; прекъсване на подземните водопроводи	Пукнатини; пясъчни измествания; големи свличания
X	Опустошителни	Повсеместна паника	Разрушения на тухлените постройки	Изкривявания на жп линиите; срутвания по речните брегове; формиране на нови езера
XI	Катастрофални	—	Малко постройки остават частично здрави	Широко разпространени дислокации; цунами
XII	Тотални	—	Наземните и подземни постройки са напълно разрушени	Геологически размествания: цунами

Скала на Рихтер

„Скала на Рихтер” е скала за определяне и сравняване силата на земетресенията. Скалата на Рихтер показва енергията на земетресението или т.нар. **магнитуд**.

Описание	Магнитуд по Рихтер	Ефект	Честота	Пример
Микро	По-малко от 2,0	Микр-оземетресения, не се усещат.	Около 8 000 на ден	
Много слаби	2,0–2,9	Обикновено не се усещат, но се отчитат.	Около 1 000 на ден	
Слаби	3,0–3,9	Често се усещат, но рядко причиняват щети.	Около 49 000 годишно	

Леки	4,0–4,9	Усещат се трусовете. Често причинява щети.	Около 6 200 годишно	
Средни	5,0–5,9	Може да причини големи щети.	800 годишно	7 декември 1986 Стражица България - 5,7; 27 октомври 2004 Вранча Румъния - 5,8 ; 25 април 2009 Вранча Румъния - 5,3; 22 май 2012 Перник България - 5,9
Силни	6,0–6,9	Нанасят сериозни щети в голям радиус.	120 годишно	22 февруари 2010 Тайван - 6; 16 януари 1995 Кобе Япония - 6,9
Големи	7,0–7,9	Разрушителни в радиус около 100 км.	18 годишно	17 август 1999 Измит Турция - 7,6; 12 януари 2010 Порт о Пренс Хаити - 7,3 ; 27 февруари 2010 Окинава Япония - 7,3 ; 4 март 1977 Вранча Румъния - 7,4
Много големи	8,0–8,9	Нанасят сериозни щети в радиус от стотици километри.	1 годишно	19 септември 1985 Михоакан Мексико -8,5 ; 27 февруари 2010 Консепсион Чили - 8,8
Изключително силни	9,0–9,9	Нанасят огромни щети в радиус от хиляди километри. Възможни са дори мащабни промени в релефа близо до епицентъра.	1 за 20 години	11 март 2011 Япония - 9,0 ; 26 декември 2004, Суматра, Индонезия - между 9,1 и 9,3 ; 22 май, 1960, Чили - 9,5 (най-силното земетресение в историята); 27 декември 2011 Тува , Русия 9,5
Глобална катастрофа	$\geq 10,0$	Напълно катастрофални за цели континенти и дори за целия свят.	Изключително рядка (неизвестна / може и невъзможно)	Никога регистрирани

Европейска макросеизмична скала

Европейската макросеизмична скала (EMS) е скала за оценка на сеизмичната активност (силата на земетресенията), използвана в страните от Европейския съюз и другаде по света. Създадена е след като Европейската сеизмологична комисия решава да преразгледа и подобри скалата на Медведев-Шпонхойер-Карник. Бива обнародвана през

1998 г. като подобрене на пробната версия от 1992 г. и затова е известна и със съкращението **EMS-98**.

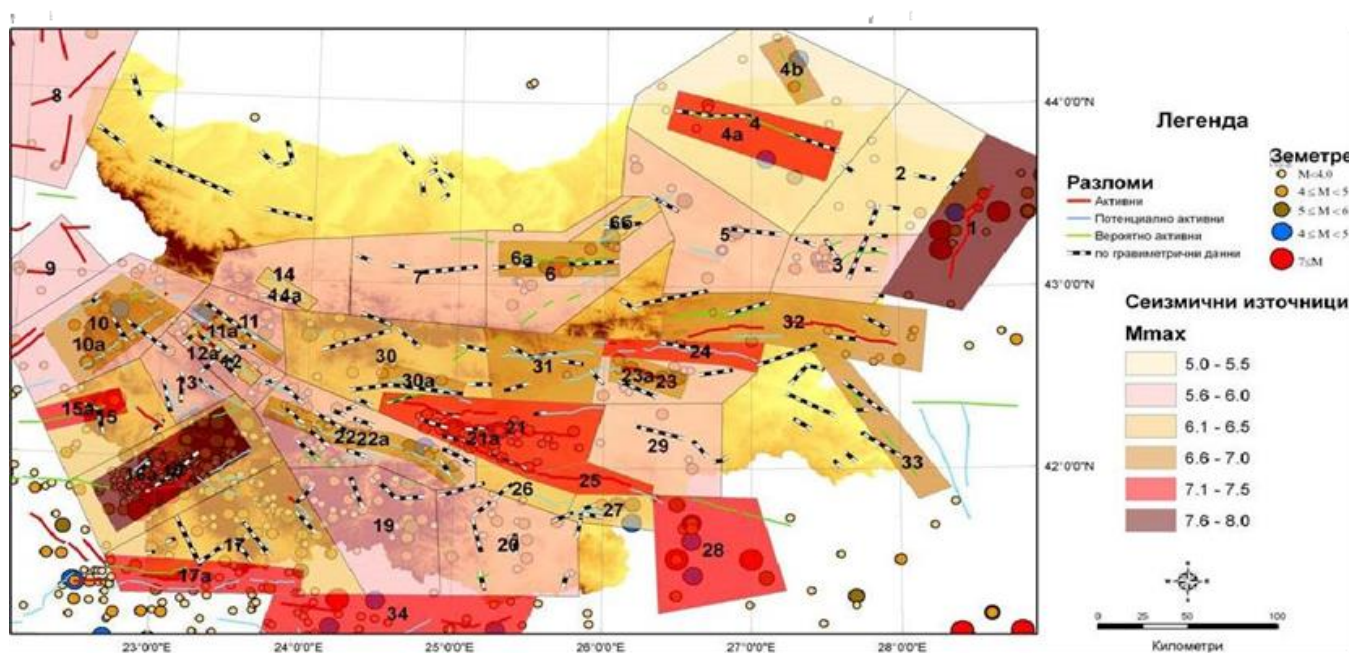
Степен	Описание	Ефект върху населението	Ефект върху инфраструктурата
1	Микроземетресения	Не се усещат	—
2	Много слаби	Усещат се случайно	Горните етажи на сградите се клатят
3	Слаби	Усеща се леко люлеене или треперене	Вибрации на прозорците и вратите; висящите предмети се клатят едва забележимо
4	Умерени	Трудно се усещата извън сгради, в сгради се усещат от много хора	Прозорците, вратите и домакинската посуда трака; висящите предмети се клатят
5	Силни	Усещат се извън сгради; спящите се събуждат	Сградите вибрират силно; висящите предмети се клатят силно; някои предмети падат
6	Слаборазрушителни	Хората напускат сградите	Падат леки предмети; слаби повреди по сградите
7	Разрушителни	Хората панически наускат сградите	Местят се мебелите; падат тежки предмети; пукнатини по стените на сградите; леки повреди по комините
8	Силноразрушителни	—	прекатурват се мебели; падат комини; големи пукнатини по стените на сградите; по-нестабилните сгради са частично разрушени
9	Деструктивни	—	Подпорите и колоните се усукват; повечето сгради са частично разрушени, а някои от по-нестабилните са напълно разрушени
10	Унищожителни	—	Разрушени сгради
11	Опустошителни	—	Голяма част от сградите са разрушени
12	Напълно опустошителни	—	Всички сгради намиращи се под или над земната повърхност са разрушени или непоправимо повредени

Карта на сеизмичните източници

Republic of BULGARIA, District of Varna
 9101 Byala Municipality
 29 Andrei Premyanov Str.
 Fax: +359 5143 / 23-79
 Mayor+359 5143 /24-02

Република БЪЛГАРИЯ, област Варна
 9101 Община Бяла
 ул. "Андрей Премьянов" 29
 Факс: +359 5143 / 23 79
 Кмет +359 5143 /24-02

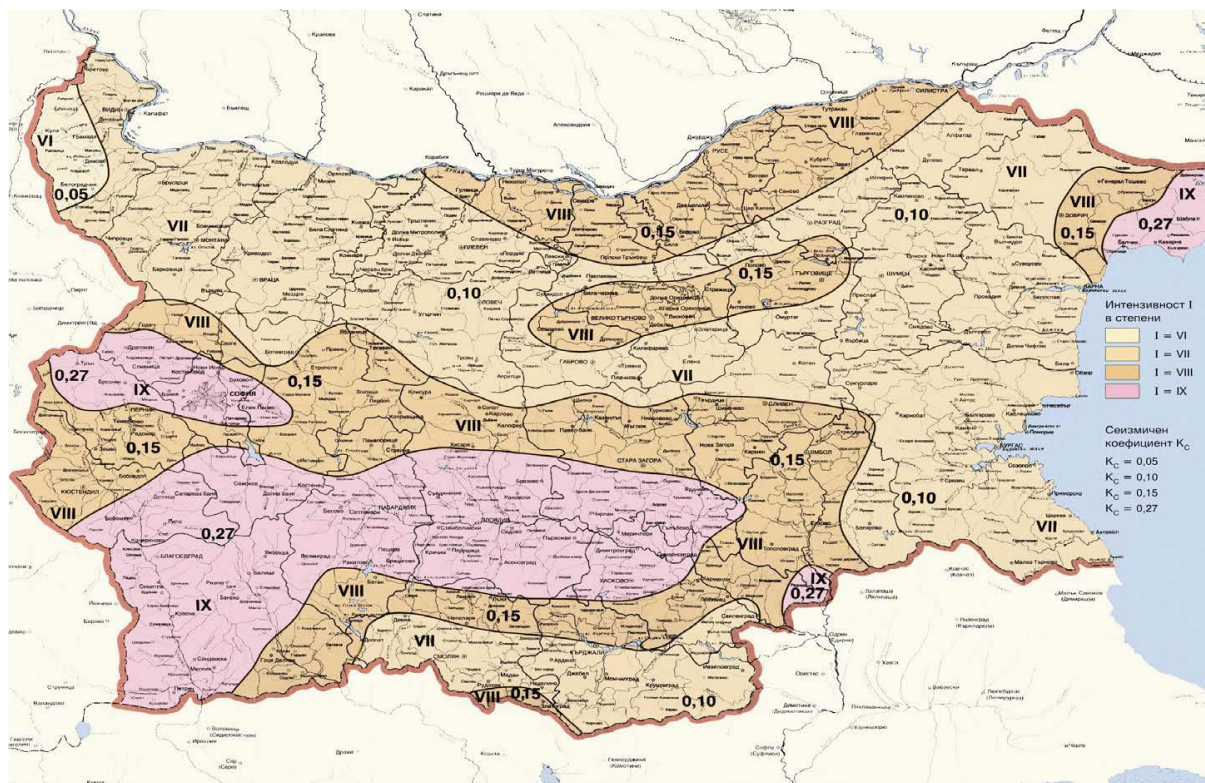

Карта райониране

Republic of BULGARIA, District of Varna
9101 Byala Municipality
29 Andrei Premyanov Str.
Fax: +359 5143 / 23-79
Mayor+359 5143 /24-02

Република БЪЛГАРИЯ, област Варна
9101 Община Бяла
ул. "Андрей Премьянов" 29
Факс: +359 5143 / 23 79
Кмет +359 5143 /24-02

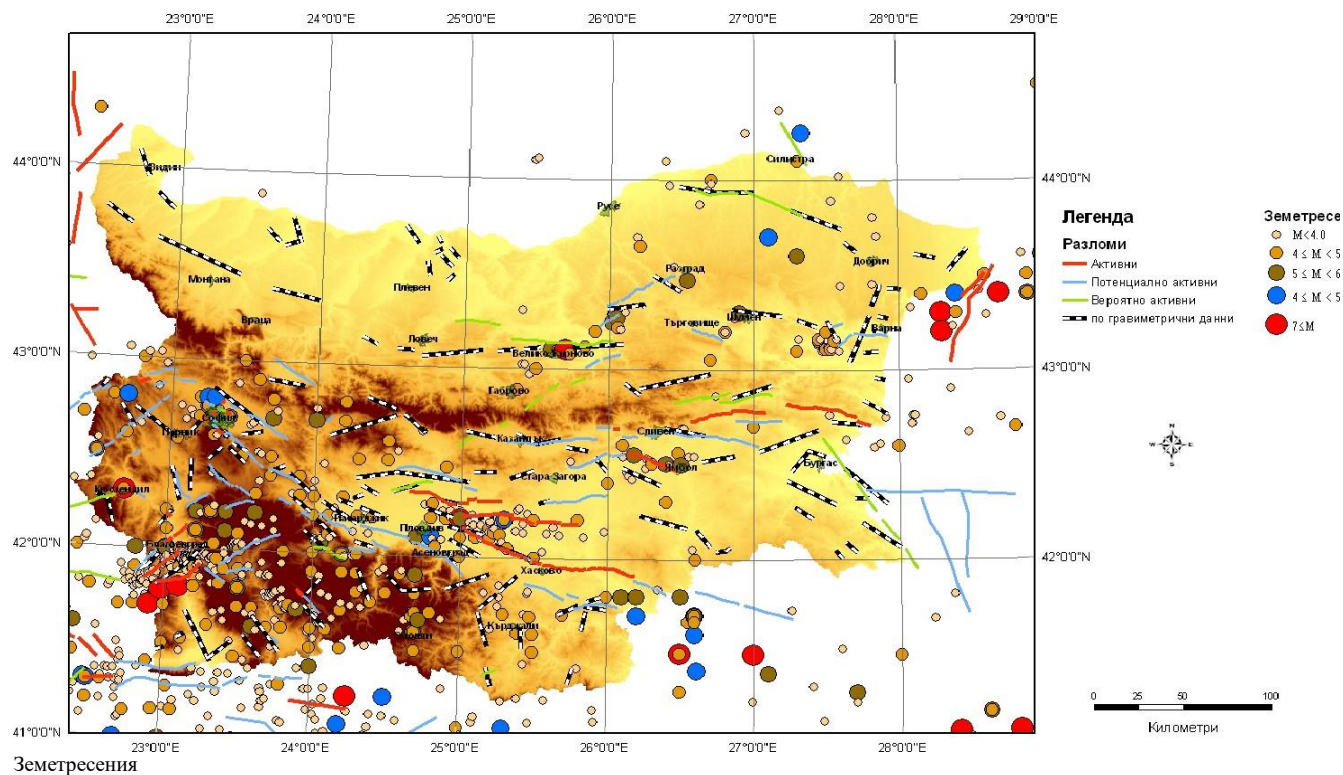

Republic of BULGARIA, District of Varna
 9101 Byala Municipality
 29 Andrei Premyanov Str.
 Fax: +359 5143 / 23-79
 Mayor+359 5143 /24-02

Република БЪЛГАРИЯ, област Варна
 9101 Община Бяла
 ул. "Андрей Премьянов" 29
 Факс: +359 5143 / 23 79
 Кмет +359 5143 /24-02

Комплексна карта (геолого-геофизични и сеизмологични данни)

Р А З Ч Е Т

за евакуация и разсредоточаване на населението, животни, културни и материални ценности на община Бяла при земетресение

Разчетът за евакуация и разсредоточаване на населението в община Бяла при земетресение е разработен на основание чл. 52, ал.2, т.1 и т.6 и ал. 3 от Закона за защита при бедствия и чл.9 и чл.10 от „Наредба за условията и реда за провеждане на евакуация и разсредоточаване“ приета с ПМС №337 от 20.12.2012 г., изм. ДВ, бр. 9 от 30 януари 2024г.

1. Начини и способите за оповестяване.

1.1 Населението се оповестява за началото на евакуацията и разсредоточаването по реда на Наредбата за условията и реда за функциониране на Националната система за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт и населението при бедствия и за оповестяване при въздушна опасност, приета с Постановление № 48 на Министерския съвет от 2012 г.

1.2 Указания и сигнали към населението на община Бяла при обявяване на евакуация и разсредоточаване на населението се дават чрез озвучителните средства, монтирани на автомобилите на IV РУ ОД на МВР - Варна, ПУ Бяла, УПБЗН - Бяла, и монтираните 3 бр. акустични сирени в град Бяла, задействани централизирано от Националния контролен възел (НКВ) – оперативен център на ГД ПБЗН или ръчно от обучените за тази цел служители на община Бяла.

1.3 Указания и сигнали към населението в кметствата на територията на община Бяла при обявяване на евакуация, се дават чрез озвучителните средства, монтирани на автомобилите на IV РУ ОД на МВР - Варна, ПУ Бяла, УПБЗН - Бяла и монтираните 4 бр. електромеханични сирени / С 40 / на местно задействане.

1.4 Чрез системата BG-ALERT

1.5 Съобщението за евакуация трябва да съдържа:

- издаващ орган;
- дата и час на издаване;
- точно описание на бедствието или опасността и район, който е или е вероятно да бъде засегнат;
- указания за евакуация съгласно разчетите – сборни евакуационни пунктове (СЕР), евакуационни центрове (ЕР) и места за настаняване (МН), както и какво евакуиращите се да вземат със себе си;

1.7 Оповестяване на състава на СЕР, ЕР и МН

- Оповестяването на длъжностните лица от състава на сборни евакуационни пунктове (СЕП), евакуационни центрове (ЕЦ) и места за настаняване (МН), се извършва от Дежурния на община Бяла съгласно приложения състав, отговорници и ръководители.

- Дежурния по община Бяла оповестява дежурния на IV РУ ОД на МВР - Варна, ПУ Бяла, РС ПБЗН –Долни чифлик, УПБЗН-Бяла и Центъра за спешна медицинска помощ- филиал Бяла; - Ръководителите на СЕП , оповестяват останалите членове от състава на СЕП и организират явяването им, поддържат постоянна връзка с дежурния на община Бяла и Началника на ПУ Бяла за оказване на съдействие при нужда.

- Време за явяване в мястото на СЕП - 30 мин.

2. Местата на СЕП, ЕЦ и МН в населените места на общ. Бяла които подлежат на евакуация при земетресение

Населено място	Място за изграждане на СЕП, ЕЦ и МН	Брой на евакуираните хора
Гр. Бяла	СЕП и ЕЦ „Бяла“ Центъра - площад „Европа“ МН – училище, ЦДГ, Професионална гимназия	2266 живущи
с. Горица	СЕП и ЕЦ „Горица“ пред и в двора на бивше основно училище понастоящем Кметство „МН – читалище	112 живущи
с. Господиново	СЕП и ЕЦ „Господиново“ пред и в двора на бившетосновно училище МН –бивше училище, ЦДГ, читалище	227 живущи
с. Дюлино	СЕП и ЕЦ „Дюлино“ пред и в двора на бивше начално училище МН – Кметствои читалище	332 живущи
с. Попович	СЕП и ЕЦ „Попович“ на площада пред кметството МН –ЦДГ, читалище	632 живущи

3. Отговорници и състав на СЕП, ЕЦ и МН и техните задължения при провеждане на евакуация и разсредоточаване

3.1 Състав и отговорници на СЕП, ЕЦ и МН в община Бяла

-гр. Бяла - разгръща се на площад „Европа“

Ръководител: Станимир Трендафилов –ССИ, ОМП,ЗН и ВО; тел:0884332301

Членове:

1. Атанас Атанасов
2. Радослав Тодоров
3. Русанка Томова
4. Живка Янчева
5. Павлина Георгиева

Охрана: *уточнява се от Началника на ПУ-Бяла;*

Медицински екип: *уточнява се от Дежурния на СМП-филиал Бяла*

- **с. Горица**- разгръща се пред и в двора на бившето училище, понасящем
Кметство

Ръководител: Галин Георгиев-кметски наместник-0893398133

Членове: -няма, при необходимост ще бъдат изпращани хора от гр. Бяла
(Доброволци от доброволното формирование)

Охрана: *уточнява се от Началника на ПУ-Бяла ;*

Медицински екип: *уточнява се от Дежурния на СМП-филиал Бяла*

- **с. Господиново** - разгръща се в двора на бившето училище училището

Ръководител: Йорданка Костадинова-кмет-0897966824;

Членове:

1. Сериха Фейзулова
2. При необходимост ще бъдат изпращани хора от гр. Бяла (Доброволци от доброволното формирование)

Охрана: *уточнява се от Началника на ПУ-Бяла;*

Медицински екип: *уточнява се от Дежурния на СМП-филиал Бяла*

- **с. Дюлино** - разгръща се пред и в двора на бившето училище

Ръководител: Георги Колев- кмет-0885176829;

Членове:

1. Върба Гочева;
2. Красимир Радев;
3. Бистра Асенова

Охрана: *уточнява се от Началника на ПУ-Бяла ;*

Медицински екип: *уточнява се от Дежурния на СМП-филиал Бяла*

- **с. Попович**- разгръща се на площада пред Кметството

Ръководител: Исмаил Мехмед-кмет-0897260649;

Членове:

1. Розалина Едрева;
2. Милена Олегова;
3. Найден Ангелов ;
4. Юлиан Иванов;

Охрана: *уточнява се от Началника на ПУ-Бяла ;*

Медицински екип: *уточнява се от Дежурния на СМП-филиал Бяла*

3.2. Задължения на личния състав на СЕП, ЕЦ и МН при провеждане на евакуация и разсредоточаване:

3.2.1 Ръководителя на СЕП, ЕЦ и МН, след получаване на сигнал от дежурния при община Бяла за начало на евакуацията и разсредоточаването:

- привежда в готовност останалите членове на пункта за приемане и настаняване на евакуираните;
- организира дейността на пункта, медицинското осигуряване и охраната на обществения ред и ръководи дейността на СЕП;
- известява населението за провежданото мероприятие;
- осъществява контрол за дейността на личния състав на СЕП;

3.2.2 Членовете на СЕП:

- дублират оповестяването с транспортно средство и мегафон с речева информация
- извършват регистрация и разпределение на евакуиращите се по транспортни средства, маршрути и осигуряване на условия за временен престой;
- създават организация за оптимално използване на превозните средства включително и личните автомобили;
- предвид наличната техника и броя на евакуираните, определят курсовете на автомобилите;
- приоритетно евакуират деца, болни и възрастни хора, инвалиди, семейства с малки деца, като следят да се полагат съответните грижи за тях;
- по необходимост се оказва необходимата медицинска и психологическа помощ, консултиране, раздаване на продукти от първа необходимост и разпределение по МН;
- при разпределението по МН не се разделят семейства и се отчитат нуждите на групи с определени социални нужди и с различни културни, етнически или религиозни идентичности;
- осигуряват условия за живот на евакуираните хора, животни и съхранение на културните и материални ценности;
- уточняват вида и броя на животните, които подлежат на евакуация, определят транспортните средства, курсовете, организацията на натоварване и МН;
- уточняват количествата на материалните средства, които подлежат на разсредоточаване и определят транспортните средства, курсовете, организацията на натоварване и МН;
- организират логистичното осигуряване, като особено внимание се отделя на снабдяване с храна, вода, дрехи, одеяла и др.;
- организират и координират получаването и раздаването на хуманитарни помощи в мястото на настаняването;
- оказват съдействие на Областната дирекция за оказване на контрол на храните

- осигуряват обществения ред на СЕП и ЕЦ и в местата за настаняване и опазване на имуществото на евакуираните;
- подготвят информация до община Бяла за проведената дейност, броя на приетите и настанени хора, животни и разсредоточените материалните средства;
- решават други възникнали въпроси.

4. Транспортните средства, необходими за провеждане на евакуация и разсредоточаване

Населено място, СЕП, ЕЦ и МН	Транспортна фирма	Вид на транспортните средства, количество и капацитет	Брой жители
гр. Бяла с. Горица с. Господиново с. Дюлино с. Попович	Община Бяла	Автобуси 7 бр. – 176 места Микробуси 1 бр. – 8 места Леки коли 3 бр. – 15 места Товарни автомобили 2 бр. ЗАБЕЛЕЖКА: Точният брой на необходимите транспортни средства и курсовете се определя от СЕП и ЕЦ съобразено с конкретната обстановка и необходимостта от провеждане на частична или пълна евакуация	2226 112 227 332 632

5. Основни и резервни маршрути за евакуация и разсредоточаване и организация на движението;

Населено място, СЕП и ЕЦ	Място за настаняване	Основен маршрут	Резервен маршрут
гр. Бяла	с. Господиново	с.Горица - с.Господиново	с.Попович - с.Дюлино - с.Господиново
с.Горица	гр. Бяла	с.Горица - гр. Бяла	с.Горица - с.Дюлино с.Попович- гр. Бяла
с.Господиново	с.Дюлино	с.Господиново – с.Дюлино	с.Господиново- с.Горица- гр. Бяла- с.Попович - с.Дюлино
с.Дюлино	с.Попович	с.Дюлино- с.Попович	с.Дюлино - с.Горица - гр. Бяла- с.Попович
с.Попович	с.Дюлино	с.Попович - с.Дюлино	с.Попович - гр. Бяла - с.Горица- с.Дюлино

Организацията на движението се осъществява чрез непосредственото участие на служителите от ПУ – Бяла и 04 РУ при ОД на МВР Варна и оказване на съдействие от страна на ръководителя и членовете на СЕП, ЕЦ и МН. Организира се отцепване на движението към местата засегнати от бедствието и допускане само на спасителните екипи на ЕСС, както и се организира охраната на населеното място /територията и обектите/ от които е извършена евакуацията и разсредоточаването.

6. Ред за настаняване и осигуряване на евакуираните лица и за съхранение на разсредоточените културни и материални ценности;

В местата за настаняване, организирането на дейностите по приемане и настаняване на евакуираните лица се извършва от страна на ръководителя и членовете на СЕП, ЕЦ и МН. Настаняването на евакуираните лица, животни и съхранението на разсредоточените културни и материални ценности по възможност се осъществява на съответната територия или на територията на най близката община.

- при разпределението по МН не се разделят семейства и се отчитат нуждите на групи с определени социални нужди и с различни културни, етнически или религиозни идентичности;
- осигуряват се условия за живот на евакуираните хора, животни и съхранение на културните и материални ценности;
- уточняват се вида и броя на животните и тяхното настаняване в МН;
- уточняват се количествата на материалните средства и тяхното съхранение в МН
- организира се медицинска помощ на нуждаещите се
- организира се логистичното осигуряване, като особено внимание се отделя на снабдяване с храна, вода, дрехи, одеяла и др.;
- организират и координират получаването и раздаването на хуманитарни помощи в мястото на настаняването;
- оказват съдействие на Областната дирекция за оказване на контрол на храните
- осигурява се спазването на обществения ред в местата за настаняване и

опазване на имуществото на евакуираните;

- изготвят заявка до община Бяла за недостигащите материални и финансови средства и фургони;
- подготвя се информация за проведената дейност, броя на приетите и настанени хора, животни и разсредоточените материалните средства;
- решават се и други възникнали въпроси и проблеми

7. Мерки за осигуряване на обществения ред и опазване на имуществото на евакуираните;

Осигуряването на обществения ред на СЕП, ЕЦ и МН и опазване на имуществото на евакуираните се организира и провежда от служителите от ПУ – Бяла и 04 РУ при ОД на МВР Варна с непосредственото участие и съдействие на общинският съвет за намаляване на риска при бедствие и аварии при община Бяла.

За осигуряване на обществения ред и опазване на имуществото на евакуираните се организират следните основни мероприятия:

- охрана на обществения ред и безопасност на СЕП, ЕЦ и МН, по маршрутите на евакуация и обекти от Националното стопанство с особена важност;
- организиране охраната на населеното място/територията и обектите/ от които е извършена евакуацията и разсредоточаването;
- отцепване движението към местата засегнати от бедствието и допускане само на спасителните екипи на ЕСС;
- регулиране на движението на транспортните средства извършващи евакуацията и разсредоточаването и екипите на ЕСС.
- Осигуряване на установените маршрути, график и реда на превозите. За целта изграждат КПП, а местата им се уточняват съобразно конкретната обстановка;
- пренасочване движението на евакуиращите транспортни средства по резервни маршрути за движение и при необходимост /разрушени пътни участъци, пожари, обгазяване и т.н./ въвеждане на допълнителна организация на движението по маршрутите ;
- осигуряват опазването на обществения ред и борба с престъпността и мародерството в населените места от общината засегнати от бедствието и обект на евакуация, по маршрутите за евакуация и в местата за настаняване;
- осигуряват опазването на обществения ред и овладяване на безредици при евакуиране на населението и/или раздаване на помощи;
- съпровождане на специализирани екипи и товари;

8. Ред за връщане на евакуираните по местата за постоянно местоживееие и на разсредоточените културни и материални ценности;

Връщането на евакуираното население по местата за постоянно местоживееие се извършва със заповед на Кмета на община Бяла. Основание за това е нормализиране на обстановката, премахване на обстоятелствата застрашаващи живота и здравето на хората и животните и възстановяване на нормалните условия за живот. Мотивите за издаване на заповедта се подготвя от общинският съвет за намаляване на риска при бедствие и аварии при община Бяла.

Организацията за връщането на евакуираните по местата за постоянно местоживеене и на разсредоточените културни и материални ценности се извършва от СЕП, ЕЦ и МН и се ръководят от ръководителя.

8.1 Ръководителя на СЕП, ЕЦ и МН след получаване на заповедта за връщането на евакуираните по местата за постоянно местоживеене извършва следното:

- оповестява и привежда в готовност състава на СЕП, ЕЦ и МН и дава указания за предстоящата дейност;
- организира медицинското осигуряване и охраната на обществения ред на СЕП;
- организира оповестяването на евакуираното население, което предстои да бъде върнато по местата за постоянно местоживеене;
- осъществява контрол на извършваните дейности;

8.2. Функционални задължения на личния състав на СЕП:

- посрещат и разпределят хората, животните и материалните и културни ценности по транспортните средства;
 - създават организация за оптимално използване на превозните средства включително и личните автомобили;
- приоритетно евакуират деца, болни и възрастни хора, социални, лечебни и здравни заведения, като следят да се полагат съответните грижи за тях;
- оказват медицинска помощ на нуждаещите се;
 - следят за спазване на обществения ред;
 - изготвят донесение за извършените дейности и броя на хората и животните, които са транспортирани и количеството и вида на културните и материални ценности;
 - решават други възникнали въпроси.

Движението на транспортните средства се осъществява по същите основни и резервни маршрути.

Охраната на обществения ред на СЕП, ЕЦ и МВ, по маршрутите на движение и регулирането на движението се осъществява от служителите от ПУ – Бяла и 04 РУ при ОД на МВР Варна, а медицинското осигуряване се извършва от екипите на СМП-филиал Бяла.

Приложение № 3

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ НАВОДНЕНИЯ

Цел на плана

Целта на плана е да се създаде оптимална организация за своевременно и точно прогнозиране за наводнения и успешно осъществяване на спасителни, неотложни, аварийни и възстановителни работи (СНАВР) в наводнените райони, за ограничаване загубите, защитата на населението и икономиката и безаварийна работа на производствените мощности.

Обхват на Плана

В обхвата на Плана влиза територията на цялата община Бяла, заедно със всички части от ЕСС разположени тук.

Описание на ситуацията

Наводнението е временно заливане с вода на значителна част от сушата, при което се нанасят тежки поражения, като разрушаване на жилища, стопански постройки, пътища и мостове. В някои случаи то е свързано и с човешки жертви. Наводненията са природни явления, които не могат да бъдат предотвратени.

В населените места на община Бяла, наводнение може да възникне вследствие на пороеен дъжд, обилно и бързо снеготопене, от преливане на реките, деретата и отводнителните канали в населените места и при скъсване на язовирна стена на „Господиново 117“ който в момента е с прокопан преливник и на практика е на кота „0“.

Според аварийния план на язовир „Господиново 117“ същия е определен в първа висока степен на потенциална опасност.

ОПИСАНИЕ НА КАСКАДАТА

Списък на всички значими язовирни стени разположени нагоре или надолу по течението:

Язовири разположени нагоре по течението: няма

Язовири разположени надолу по течението: няма

ЗАСТРАШЕНИ ЗОНИ

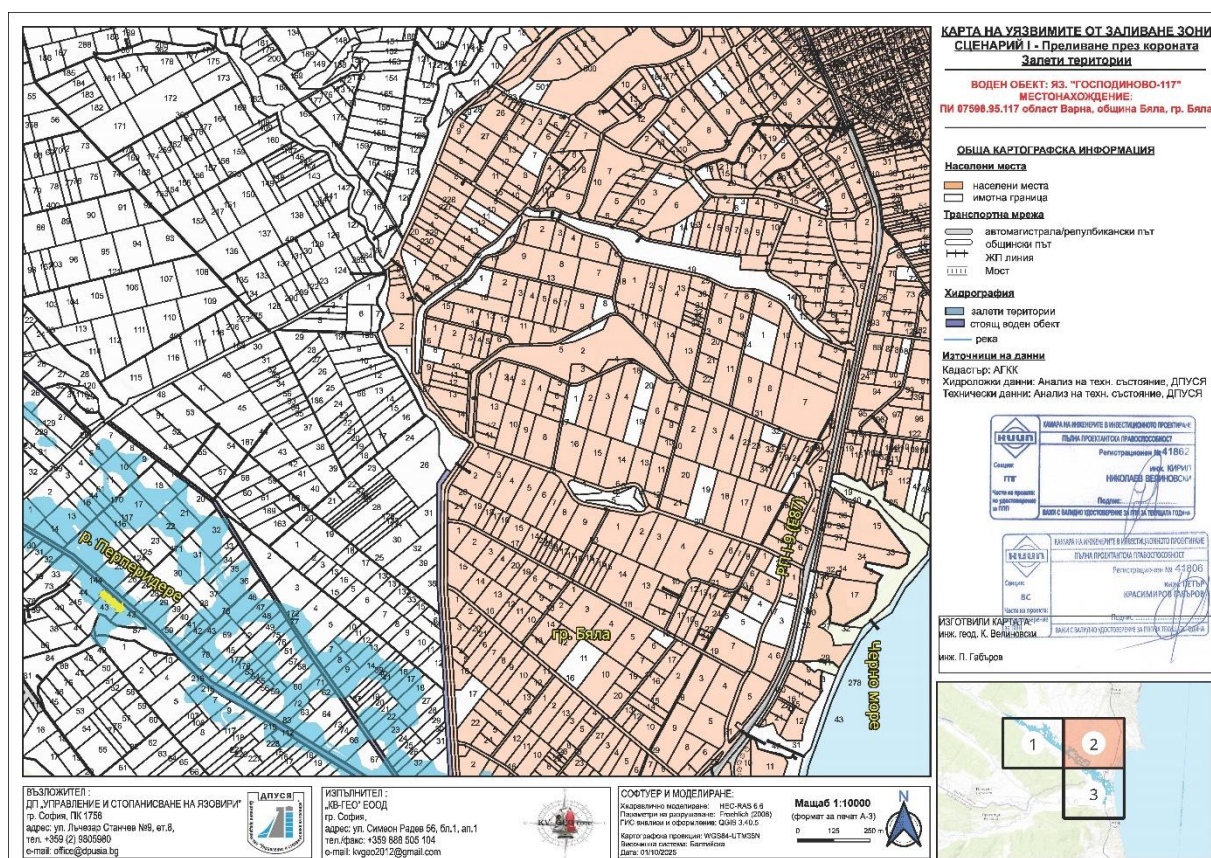
При провеждане на висока вълна през облекчителните съоръжения или при сериозна авария, свързана с изпускането на значителни водни количества, от заливане в различна степен са застрашени (Съгласно разработка: карти на уязвимите от заливане територии за язовирна стена „Господиново-117\");

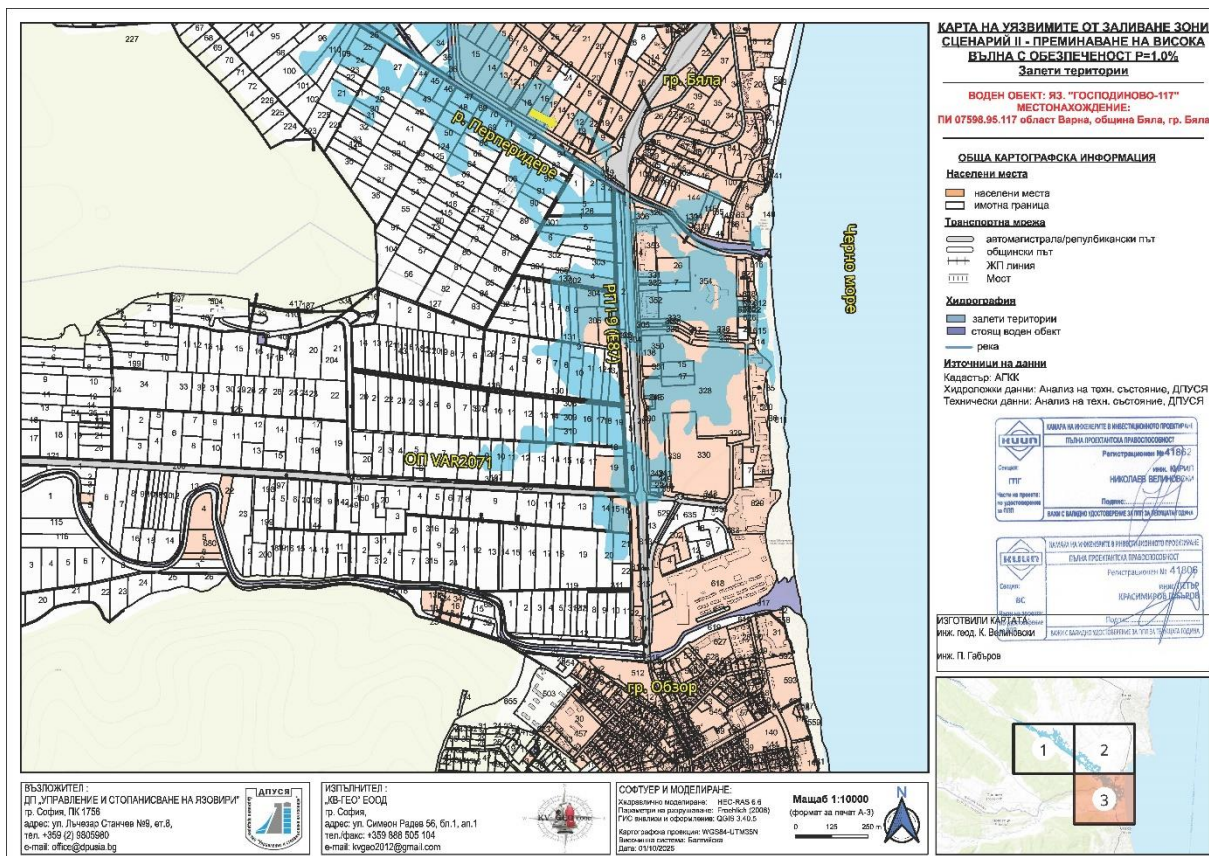
- Заплаха за човешки жертви, пряко засегнати хора в заливаемата зона — гр. Бяла, гр. Обзор (С1-522 души, С2-496 души);

Засегнати елементи от инфраструктурата, води до отрицателно въздействие и последствия за обществото и човешкото здраве и стопански такива от първа и втора категория по смисъла на чл. 2 и чл.4, ал.5 от Наредба 1 за номенклатурата на видовете

строежи — РП 1-9; - язовирът е в райони, за които съществува значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН), или в землище непосредствено над РЗПРН съгласно плана за управление на риска от наводнения (ПУРН), публикуван на интернет страницата на МОСВ — Води - Планове за управление - ПУРН - РЗПРН - Съответната БД - Таблица с РЗПРН - BG2 APSFR_BS 05 (Черно море

КАРТИ НА УЯЗВИМИТЕ ОТ ЗАЛИВАНЕ ЗОНИ

Наводненията от речни разливи са най-големите по мащаб и са с трудно възстановими последици. Речни разливи се наблюдават, когато реките излизат от коритата си и прииждащите високи води се разливат в крайречните тераси. Причина за това е драстичното нарастване на речния отток, вследствие на интензивни валежи с рядка

повторяемост и снеготопене, подприщвания от различен характер – обрасли речни корита, задръстени водостоци от отложени наноси и влачен дървен материал и др.

Предвиждането за очакваните последствия от наводненията, на този етап, може да има само приблизителен характер, с качествени определения на възможните щети. След продължителен, обилен дъжд, падналите водни маси не могат да се поемат от дъждоприемните оттоци. Съществуващите отводнителни и охранителни канали в отделните райони на общината и наличните сухи дерета са предназначени за приемане на по-умерени количества повърхностни води и ги поемат, ако същите са насочени в техните корита.

Много често пълноводните потоци от интензивни дъждове се насочват по улиците, препълват канализацията за повърхностни води и водата излиза над нивото на бордюрите. Възможно е наводняване на отделни райони от територията на общината. При такива обстоятелства се наводняват приземните етажи, мазетата, сутерените и други помещения, намиращи се под нивото на уличните платна.

Понякога буйните водни потоци разрушават пътните и тротоарните платна, повдигат и изнасят асфалтовите и тротоарните настилки, извличат земни маси с кал, тиня, инертни материали, строителни и битови отпадъци, като запушват канализационната мрежа за повърхностни води. Затлачват се кюнетата на деретата и каналите и се заприщват водостоците, при което се затруднява отвеждането на водата и тя излиза извън коритата и наводнява ниските територии на населените места. Наводнения от този характер може да се случат през пролетта и есента, когато от листопада се запущат повечето от дъждоприемните шахти и дъждовната вода не може да се поеме от канализационната система.

Поройни наводнения /вследствие на интензивни валежи с рядка повторяемост над /60 – 150 л.м2/ и повече се дължат на голямото количество вода, паднала върху земната повърхност. Когато интензивността на водобразуването надвишава есетствения отточен модул на терена или действителния отточен модул на изградените канализационни и дренажни системи, върху земната повърхност се формират големи обеми вода, които във вид на порои се стичат и запълват ниските теренни форми. Поройните наводнения не са свързани с наличието на речна мрежа и могат да възникнат след интензивен валеж, независимо от състоянието на водния режим в нея. Особено опасни са поройните наводнения за селищните райони, където водонепропускливите и гладки улични настилки създават условия за големи скорости на водата, бърза концентрация и почти никакви загуби от инфилтрация в почвата.

Факторите които усложняват тази ситуация са лошата поддръжка на речните корита, запущването на съоръженията както от твърди предмети така и поради обрастване. Това предизвиква неконтролирани наводнения от преливания на реки или от покачване на водното ниво в канализационната мрежа.

ИЗВОДИ:

1. При наводнение от интензивни валежи и обилно снеготопене ще бъдат частично или изцяло залети жилищни имоти, обществени сгради и др. в засегнатия район;
2. Ще бъдат нарушени отводнителни, канализационни съоръжения, пътна инфраструктура;
3. Ще бъдат прекъснати телефонни връзки, подземни силови кабели, водопроводни съоръжения;
4. Ще се наруши транспорта в засегнатия район и инфраструктурата;
5. Ще бъде затруднено снабдяването с хранителни продукти, горива и др.;
6. Ще бъдат залети селскостопански площи;

7. Ще бъдат затруднени действията на специализираните институции и екипите им при провеждане на спасителните и възстановителни мероприятия;

8. Ще се замърсят подземните източници на вода, рязко ще се увеличи опасността от епидемии заради трупове на умрели животни;

9. Възможни са човешки жертви.

Приети условия за планиране

1. Наводнение на територията на Общината може да доведе до ограничени човешки жертви.

2. Наводнението ще бъде с различен обхват и интензивност, в някои райони пораженията ще бъдат ограничени, предвид терена, в други ще бъдат с по-големи поражения.

Последователност на действията

Оперативна готовност

В общината се носи 24 часово дежурство от оперативни дежурни в оборудвано помещение. В Дежурната стая са изведени всички комуникации и системи за оповестяване.

Предупреждението за възникнало наводнение или за вероятност от възникване ще се получи от Дежурните в Общинския съвет по сигурност чрез:

- от оперативните дежурни на Оперативен център – РДПБЗН;
- от кметове и кметски наместници на селата;
- от средствата за масово осведомяване;
- от граждани.

Ред за активиране на плана

На базата на проведения оглед на района на бедствието и оценката на ситуацията, Кмета може да вземе решение за обявяване на бедствено положение и свикване на щаба за изпълнение на общинския план за защита при бедствия.

Кметът на общината обявява със заповед бедствено положение за цялата или за част от територията на общината. Копие от заповедта се изпраща незабавно на областния управител и на министъра на вътрешните работи.

Незабавно след получаване на разпореждането, Дежурния в Общински съвет по сигурност уведомява членовете на Щаба за заповедта на Кмета, като нарежда да се явят на определеното място (залата в сградата на Общината). По същия начин се действа и при обявяване на бедствено положение от Областния управител.

Определяне на защитни действия от Щаба за изпълнение на ПЗБ

Щабът за изпълнение на общински План за защита при бедствия извършва следните основни дейности:

- Извършва анализ и оценка на получената информация за мащабите на наводнението.
- Информацията се получава от съставните части на ЕСС, аварийните екипи на дружествата и група от Общината под ръководството на специалиста по ОМП и ССИ.

Избор на защитни действия

На базата на извършения анализ се определят незабавните действия, а именно:

- търсене и спасяване на хора;

- временно извеждане от района или евакуация;
- оказване на медицинска помощ на пострадалите;
- осигуряване на безопасни условия за работа на спасителните и аварийни екипи чрез изключване на електрозахранването, газоподаването и ВиК мрежата;
- разчистване на запушени мостове, водостоци, отводнителни канали, шахти и др.;
- осигуряване на пропускателна способност на преливници на язовири и речни корита;
- почистване на наноси по основните пътни артерии на общината;
- осигуряване чрез електроагрегати за аварийно осветление;
- настаняване на изведените хора и устройването им в битово отношение.

Предупреждения и оповестяване на населението

Имайки предвид разнообразния терен на общината, могат да се направят следните изводи, които ще определят съдържанието на информацията за населението:

1. Повечето от населените места не са застрашени от катастрофални наводнения – такива са селата разположени в планинската част на общината.

2. Разнообразния терен, наличието на застрашаващ язовир над населеното място, количествата валеж от последните часове, прогнозите за следващите часове и др., изисква информацията за населението да бъде строго определена за отделни райони (или даже за отделни населени места).

Информацията за предстоящо наводнение или за настъпило такова, ще се предава на населението чрез:

Чрез системата **BG-ALERT**

Съобщението за наводнение трябва да съдържа:

- издаващ орган;
- дата и час на издаване;
- точно описание на опасността и район, който е или е вероятно да бъде засегнат;
- указания за поведение действия ако се намират в района с потенциална опасност;
- автомобили на ПБЗН и МВР;
- лично чрез обход от служители на Общината;
- средствата за масово осведомяване;
- от кметовете и кметските наместници в селата.

Изработването на полезна и точна информация за хората от наводнените райони е първостепенна задача на общинското ръководство.

Информацията трябва да бъде подготвена, разпечатана и раздадена на служителите които ще отидат в определените райони. Отговорник Секретаря на Общината. Тя може да включва:

Как да действваме при опасност от наводнение?

▪ При необходимост от евакуация, ще бъдете уведомени по съответния ред съгласно плана. Подгответе личен багаж с най-необходимите документи, лични вещи и продукти. Предварително уточнете в семейството маршрут за евакуация и място където да се съберете.

- Организирайте извеждането на болните и възрастни хора, особено внимание да се обръща на семействата с малки деца.
 - Изключете газта и електричеството.
 - При невъзможност за напускане на сградата, ако нивото на водата продължава да расте, заемете най-горните етажи или покрива. Известете близките си или органите на Пожарна безопасност и защита на населението за местонахождението си.
 - Ако се намирате близо до корито на пълноводна река или дере, необходимо е незабавно да се отдалечите от тях и да се придвижите към най-близкото възвишение.
 - При поройни дъждове не заставайте под мостове, подлези, надлези и други съоръжения, високата вода може да ви отнесе.
 - При пътуване е препоръчително водачът на МПС да спре и изчака спирането на пороя. Незначително понижение на нивото на пътя може да предизвика голяма разлика в дълбочината на водата.
 - Не правете опити за пресичане на разливи и потоци, преминете само ако сте сигурни, че водата е по-ниска от осите на колата или от коленете ви. Пресичайте само при спокойна вода.
 - Бързотечащи разливи и потоци се пресичат само ако имате помощно въже за преминаване и обезопасително въже за тялото.
 - Ако сте на път и констатираме опасност от наводнение, обадете се на тел 112, уведомете органите на Пожарна безопасност и защита на населението и други структури на МВР. При липса на такава възможност, предупредете в кметството на най-близкото населено място или преминаващи хора.
 - При невъзможност за евакуиране на животните, отворете вратите на помещенията, където са затворени.
 - Спазвайте указанията и реда, установен от органите на МВР.
- Всяка промяна в обстановката следва да се предава като информация на хората в засегнатите райони и на работещите екипи на ЕСС и аварийните екипи.

Изпълнение на защитните действия

След оценката на пораженията, Щаба за изпълнение на ПЗБ взема следните решения:

1. Привежда в готовност за търсене и спасяване на хора екипи от общината и ЕСС заедно с наличната им техника. Спасителните дейности се провеждат под ръководството на Ръководителя на операциите или по негови указания;
2. Незабавно привежда в готовност Доброволното формирование на Общината и поставя задачи на ръководителя му;
3. Извиква Управителите (директори или техни представители и др.) на основните строителни и специализирани фирми, изисква от тях информация за наличната изправна техника, определя време за готовност и места за съсредоточаване;
4. При необходимост от евакуация или придвижване на спасители, извиква Управителя на фирмата с която общината има сключен договор за превоз и му поставя конкретните задачи.
5. Организира се непрекъснат контрол на работата на ангажираните фирми по отводняване на районите или за превантивната дейност. Контрола се извършва от Общинска администрация.
6. Заедно с органите на МВР се организира отцепване на опасните райони, в тях се допускат само лица непосредствено свързани със спасителни или аварийни дейности.
7. Организиран се местата за евакуация и настаняване. В първите часове на евакуираните се осигурява подслон и медицинска помощ.

При необходимост за усиление на дежурната смяна се извиква един от дежурните които почиват.

Изпълнение на дейности по възстановяване

Дейностите по възстановяване могат да започнат след преминаване на бедствието и извършване на оценка на щетите.

Организация и разпределение на отговорностите

Посочените в раздел "Изпълнение на защитни действия" дейности се ръководят както следва:

1. По т.1 – Директорите на дирекции на общината; Ръководители на екипи от ЕСС;
2. По т.2 – Ръководителя на Доброволното формирование и специалист по ОМП и ССИ;
3. По т.3 – Директор на дирекция "РРАБОС", Управители на определени фирми;
4. По т.4 – Зам.кмет;
5. По т.5 – Определени служители от общинска администрация;
6. По т.6 – Ръководител на операциите, служители на МВР;
7. По т.7 – Зам.кмет с определените общински служители.

Отговорно длъжностно лице от Общинската администрация за връзката на общината с хуманитарни, благотворителни и неправителствени организации е Директора на дирекция "ДСП". Дирекцията организира изхранването и настаняването на пострадалите в училища, спортни зали и др. места за настаняване. Основните задачи които следва да се изпълняват са следните:

Изготвяне на списък на съществуващите хранителни припаси, лекарствени средства, дрехи, постелъчен материал и други стоки от първа необходимост намерени в наличност към момента на бедствието;

Осигуряване на необходимите количества постелъчни материали, легла, одеяла и др. само за населението настанено във временни помещения, палаткови лагери, фургони и др.

Издирване на фондации и организации за доставка на дарения от страната и чужбина и определяне на необходимостта от инвентар и имущество.

Взаимодействието с търговските обекти и заведенията за обществено хранене се осъществява от Директора на дирекция "ДСП". Основната задача е определяне на доставчици и влизане в договорни отношения с тях за доставяне на недостигащи материали и стоки от първа необходимост.

Отговорно длъжностно лице от Общината по законосъобразното разходване на отпуснатите финансови средства е Зам. кмета и главния счетоводител.

Отговорно длъжностно лице за контрола по възстановяването и качеството на изпълнението на възложените дейности е Зам.кмета и главния архитект на Общината.

Необходимата документация за финансовото подпомагане от Междудомствената комисия за възстановяване и подпомагане се събира и оформя от Директор дирекция "РРАБОС".

Ръководство и координация

Кмета организира и ръководи защитата при бедствия на територията на Общината и със заповед определя Ръководител на операциите.

Ръководителят на операциите при провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи има право да:

1. забрани или ограничи влизането на лица в района на бедствието;
2. нареди временно извеждане на лица от района на бедствието;
3. разпорежи незабавно извършване или спиране на строителни работи, теренни преустройства или разрушаване на строежи или части от тях с цел предотвратяване или намаляване на негативните последици от бедствието;
4. поиска от юридически или физически лица предоставяне на помощ в съответствие с възможностите им;

5. създаде щаб на ръководителя на операциите с представители на участващите екипи от единната спасителна система;

6. раздели района на бедствието на сектори или на участъци, да определи техни ръководители, да им възлага задачи, както и да разпределя сили и средства за тях.

Кметът на Общината заедно с Щаба организира взаимодействието с всички структури които имат участие в спасителните и аварийно възстановителни дейности.

Координацията на дейностите в Общината се извършва от Кмета, използвайки целия капацитет на Щаба и Общинската администрация.

Събиране и обмен на информацията

Мащабите на бедствието определят и голямото количество информация необходима за справяне с последиците от наводненията.

Основната информация необходима непосредствено след наводнението е:

- има ли застрашени хора и къде се намират;
- с колко човека няма връзка;
- има ли опасност за спасителните екипи заради не изключено електрозахранване и газ;
- има ли опасност за наводняване на други населени места, като се уточняват вероятните райони на заливане;
- има ли опасност от срутване на сгради и обгазяване в района на пораженията;

Първоначално част от горната информация ще се получи от Оперативните центрове на ПБЗН. Доуточняването и разширяването на информацията ще става чрез екипите на ЕСС, групата за оценка на обстановката от Общината и личен оглед от членовете на Щаба.

В хода на издирването и спасяването, информацията ще се получава от населението и от Ръководителя на операциите.

Цялата получена информация ще се събира и обобщава в Щаба за изпълнение на ПЗБ, отговорник за дейността е Секретаря на щаба.

След първите 24 часа от началото на бедствието, Кметът определя времена за докладване на всички дейности.

Информацията, необходима за работата на екипите от ЕСС и всички други екипи работещи за отриване и спасяване се предава незабавно, информация за населението и средствата за масово осведомяване се предава след разпореждане на Кмета.

Структурата на необходимата информация ще се промени с началото на възстановителните дейности и ще се събира информация за нуждите на работещите на терен фирми по тяхно искане.

Комуникации

Комуникацията между екипите на ЕСС и Щаба за изпълнение на ПЗБ ще се осъществява чрез:

- мрежите на мобилните оператори;
- стационарни телефони;
- радиостанции;

Възможно е клетките на мобилните оператори да блокират поради очаквания голям трафик.

По-голямата част от стационарните телефони вероятно ще работят, но връзката от мобилни да стационарни телефони ще бъде затруднена поради горепосочените причини.

Финансово осигуряване

Финансовото осигуряване на изпълнението на Плана за защита при наводнения се извършва по няколко направления:

- собствени средства на Общината предвидени за тези дейности, плюс фонд Резервен на общинския бюджет;

- финансиране посредством корекция на бюджетните взаимоотношения на Общината с Централния бюджет за непредвидени и неотложни разходи за предотвратяване, овладяване и преодоляване на последиците от наводнението. Промяната се отразява по бюджета на Общината за годината във функция П."Отбрана и сигурност", група Д "Защита на населението, управление и дейности при стихийни бедствия и аварии";
- кандидатстване пред МВКВП за дейности по чл.1, ал.2 от Правилника на Комисията;
- чрез фонд "Солидарност" на ЕС или НСОРБ .

Отговорник за финансовото осигуряване е главния счетоводител. Контрола се осъществява от зам.кмета.

Материално осигуряване

Телефоните и адресите на фирмите, които могат да бъдат привлечени за спасителни и аварийни дейности с техника се вземат от офис за водене на военен отчет- Долни Чифлик или Военно окръжие-Варна. Физически и юридически лица се привличат на основание чл.65, ал.2, т.5 от ЗЗБ.

За недостигащата техника, специалисти за експертиза и оценка на щетите се прави искане до Областния управител.

Отговорни органи и връзки

Планът за защита при наводнения се разработва, преразглежда и актуализира от Общинския съвет за намаляване на риска от бедствия. Техническите дейности при актуализирането се извършват от секретаря на ОбСНРБ на общината.

УКАЗАНИЯ

за населението при опасност от наводнения

1. При необходимост от евакуация, ще бъдете уведомени, като подгответе личен багаж с най-необходимите документи, лекарства, лични вещи и продукти. Предварително уточнете в семейството маршрут за евакуация и място където да се съберете.

2. Организирайте извеждането на болните и възрастни хора, особено внимание да се обръща на малките деца.

3. Изключете газта и електричеството.

4. При невъзможност за напускане на сградата, ако нивото на водата продължава да расте, заемете най-горните етажи или покрива. Известете близките си или органите на Пожарна безопасност и защита на населението за местонахождението си.

5. Ако се намирате близо до корито на пълноводна река или дере, необходимо е незабавно да се отдалечите от тях и да се придвижите към най-близкото възвишение.

6. При поройни дъждове не заставайте под мостове, подлези, надлези и други съоръжения, високата вода може да ви отнесе.

7. При пътуване е препоръчително водачът на МПС да спре и изчака спирането на пороя. Незначително понижение на нивото на пътя може да предизвика голяма разлика в дълбочината на водата.

8. Не правете опити за пресичане на разливи и потоци, преминете само ако сте сигурни, че водата е по-ниска от осите на колата или от коленете ви. Пресичайте само при спокойна вода.

9. Бързотечащи разливи и потоци се пресичат само ако имате помощно въже за преминаване и обезопасително въже за тялото.

10. Ако сте на път и констатирайте опасност от наводнение, обадете се на тел 112, уведомете органите на Пожарна безопасност и защита на населението и други структури на МВР. При липса на такава възможност, предупредете в кметството на най-близкото населено място или преминаващи хора.

11. При невъзможност за евакуиране на животните, отворете вратите на помещенията, където са затворени.

12. Спазвайте указанията и реда, установен от органите на МВР.

Р А З Ч Е Т

за евакуация и разсредоточаване на населението, животни, културни и материални ценности на община Бяла при наводнение

Разчетът за евакуация и разсредоточаване на населението в община Бяла при наводнение е разработен на основание чл. 52, ал.2, т.1 и т.6 и ал. 3 от Закона за защита при бедствия и чл.9 и чл.10 от „Наредба за условията и реда за провеждане на евакуация и разсредоточаване“ приета с ПМС №337 от 20.12.2012 г., изм. ДВ, бр. 9 от 30 януари 2024г.

1. Начини и способите за оповестяване.

1.1 Населението се оповестява за началото на евакуацията и разсредоточаването по реда на Наредбата за условията и реда за функциониране на Националната система за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт и населението при бедствия и за оповестяване при въздушна опасност, приета с Постановление № 48 на Министерския съвет от 2012 г.

1.2 Указания и сигнали към населението на община Бяла при обявяване на евакуация и разсредоточаване на населението се дават чрез озвучителните средства, монтирани на автомобилите на IV РУ ОД на МВР - Варна, ПУ Бяла, и монтираните 3 бр. акустични сирени в гр. Бяла, задействани централизирано от Националния контролен възел (НКВ) – оперативен център на ГД ПБЗН или ръчно от обучените за тази цел служители на община Бяла.

1.3 Указания и сигнали към населението в кметствата на територията на община Бяла при обявяване на евакуация, се дават чрез озвучителните средства, монтирани на автомобилите на IV РУ ОД на МВР - Варна, ПУ Бяла, и монтираните 4 бр. електромеханични сирени / С 40 / на местно задействане, както следва:

1.4 Чрез системата BG-ALERT

1.5 Съобщението за евакуация трябва да съдържа:

- издаващ орган;
- дата и час на издаване;
- точно описание на бедствието или опасността и район, който е или е вероятно да бъде засегнат;
- указания за евакуация съгласно разчетите – сборни евакуационни пунктове (СЕП), евакуационни центрове (ЕЦ) и места за настаняване (МН), както и какво евакуиращите се да вземат със себе си;

3.2 Оповестяване на състава на СЕП, ЕЦ и МН

- Оповестяването на длъжностните лица от състава на сборни евакуационни пунктове (СЕП), евакуационни центрове (ЕЦ) и места за настаняване (МН), се извършва от Дежурния на община Бяла съгласно приложения състав, отговорници и ръководители.

- Дежурния по община Бяла оповестява дежурния на IV РУ ОД на МВР - Варна, ПУ Бяла, и Центъра за спешна медицинска помощ ;

- Ръководителите на СЕП , оповестяват останалите членове от състава на СЕП и организират явяването им, поддържат постоянна връзка с дежурния на община Бяла и дежурния на ПУ Бяла за оказване на съдействие при нужда.

- Време за явяване в мястото на СЕП - 30 мин.

2. Местата на СЕП, ЕЦ и МН в населените места на общ. Бяла които подлежат на евакуация при наводнение

Населено място	Място за изграждане на СЕП, ЕЦ и МН	Брой на евакуираните хора
гр.Бяла Заливаема зона гр. Бяла-гр. Обзор основно хотели	СЕП и ЕЦ „Бяла“ Центъра – площад „Европа“ МН – ОУ „Отец Паисий“, ЦДГ, читалище,	Сценарий -1 522 души Сценарий-2 496 души

ЗАБЕЛЕЖКА:

- Релефа на община Бяла е полупланински което обуславя и ниския риск от наводнение с потенциална опасност от заплаха за човешки жертви. Единствения потенциално опасен язовир на територията на община Бяла е язовир Господиново-117 , при висока вълна в заливаемата територия попадат хотели в гр. Бяла- гр. Обзор.

3. Отговорници и състав на СЕП, ЕЦ и МН и техните задължения при провеждане на евакуация и разсредоточаване

3.1 Състав и отговорници на СЕП, ЕЦ и МН в община Бяла

-гр. Бяла - разгръща се на площад „Европа“

Ръководител: Станимир Трендафилов –ССИ, ОМП,ЗН и ВО; тел:0884332301

Членове:

1. Атанас Атанасов
2. Радослав Тодоров
3. Русанка Томова
4. Живка Янчева
5. Павлина Георгиева

Охрана: *уточнява се от Началника на ПУ-Бяла;*

Медицински екип: *уточнява се от Дежурния на СМП-филиал Бяла*

3.2. Задължения на личния състав на СЕП, ЕЦ и МН при провеждане на евакуация и разсредоточаване:

3.2.1 Ръководителя на СЕП, ЕЦ и МН, след получаване на сигнал от дежурния при община Бяла за начало на евакуацията и разсредоточаването:

- привежда в готовност останалите членове на пункта за приемане и настаняване на евакуираните;
- организира дейността на пункта, медицинското осигуряване и охраната на обществения ред и ръководи дейността на СЕП;
- известява населението за провежданото мероприятие;
- осъществява контрол за дейността на личния състав на СЕП;

3.2.3 Членовете на СЕП:

- дублират оповестяването с транспортно средство и мегафон с речева информация
- извършват регистрация и разпределение на евакуиращите се по транспортни средства, маршрути и осигуряване на условия за временен престой;
- създават организация за оптимално използване на превозните средства включително и личните автомобили;
- предвид наличната техника и броя на евакуираните, определят курсовете на автомобилите;
- приоритетно евакуират деца, болни и възрастни хора, инвалиди, семейства с малки деца, като следят да се полагат съответните грижи за тях;
- по необходимост се оказва необходимата медицинска и психологическа помощ, консултиране, раздаване на продукти от първа необходимост и разпределение по МН;
- при разпределението по МН не се разделят семейства и се отчитат нуждите на групи с определени социални нужди и с различни културни, етнически или религиозни идентичности;
- осигуряват условия за живот на евакуираните хора, животни и съхранение на културните и материални ценности;
- уточняват вида и броя на животните, които подлежат на евакуация, определят транспортните средства, курсовете, организацията на натоварване и МН;
- уточняват количествата на материалните средства, които подлежат на разсредоточаване и определят транспортните средства, курсовете, организацията на натоварване и МН;
- организират логистичното осигуряване, като особено внимание се отделя на снабдяване с храна, вода, дрехи, одеяла и др.;
- организират и координират получаването и раздаването на хуманитарни помощи в мястото на настаняването;
- оказват съдействие на Областната дирекция за оказване на контрол на храните
- осигуряват обществения ред на СЕП и ЕЦ и в местата за настаняване и опазване на имуществото на евакуираните;
- подготвят информация до община Бяла за проведената дейност, броя на приетите и настанени хора, животни и разсредоточените материалните средства;
- решават други възникнали въпроси.

3. Транспортните средства, необходими за провеждане на евакуация и разсредоточаване.

Населено място, СЕП, ЕЦ и МН	Транспортна фирма	Вид на транспортните средства, количество и капацитет	Брой жители
гр. Бяла	Община Бяла	Автобуси 7 бр. – 176 места Микробуси 1 бр. – 8 места Леки коли 3 бр. – 15 места Товарни автомобили 2 бр. ЗАБЕЛЕЖКА: Точният брой на необходимите транспортни средства и курсовете се определя от СЕП и ЕЦ съобразено с конкретната обстановка и необходимостта от провеждане на частична или пълна евакуация	Сценарий -1 522 души Сценарий-2 496 души

5. Основни и резервни маршрути за евакуация и разсредоточаване и организация на движението;

Населено място, СЕП и ЕЦ	Място за настаняване	Основен маршрут	Резервен маршрут
Град Бяла	Град Бяла	Хотелски комплекс „Сол Луна Бей- Град Бяла	няма

Организацията на движението се осъществява чрез непосредственото участие на служителите от ПУ – Бяла, 04 РУ при ОД на МВР Варна и оказване на съдействие от страна на ръководителя и членовете на СЕП, ЕЦ и МН. Организира се отцепване на движението към местата засегнати от бедствието и допускане само на спасителните екипи на ЕСС, както и се организира охраната на населеното място /територията и обектите/ от които е извършена евакуацията и разсредоточаването.

6. Ред за настаняване и осигуряване на евакуираните лица и за съхранение на разсредоточените културни и материални ценности;

В местата за настаняване, организирането на дейностите по приемане и настаняване на евакуираните лица се извършва от страна на ръководителя и членовете на СЕП, ЕЦ и МН. Настаняването на евакуираните лица, животни и съхранението на разсредоточените културни и материални ценности по възможност се осъществява на съответната територия или на територията на най близката община.

- при разпределението по МН не се разделят семейства и се отчитат нуждите на групи с определени социални нужди и с различни културни, етнически или религиозни идентичности;

- осигуряват се условия за живот на евакуираните хора, животни и съхранение на културните и материални ценности;

- уточняват се вида и броя на животните и тяхното настаняване в МН;
- уточняват се количествата на материалните средства и тяхното съхранение в МН
- организира се медицинска помощ на нуждаещите се
- организира се логистичното осигуряване, като особено внимание се отделя на снабдяване с храна, вода, дрехи, одеяла и др.;

- организират и координират получаването и раздаването на хуманитарни помощи в мястото на настаняването;

- оказват съдействие на Областната дирекция за оказване на контрол на храните

- осигурява се спазването на обществения ред в местата за настаняване и опазване на имуществото на евакуираните;

- изготвят заявка до община Бяла за недостигащите материални и финансови средства и фургони;

- подготвя се информация за проведената дейност, броя на приетите и настанени хора, животни и разсредоточените материалните средства;

- решават се и други възникнали въпроси и проблеми

7. Мерки за осигуряване на обществения ред и опазване на имуществото на евакуираните;

Осигуряването на обществения ред на СЕП, ЕЦ и МН и опазване на имуществото на евакуираните се организира и провежда от служителите от ПУ – Бяла и 04 РУ при ОД на МВР Варна с непосредственото участие и съдействие на общинският съвет за намаляване на риска при бедствие и аварии при община Бяла.

За осигуряване на обществения ред и опазване на имуществото на евакуираните се организират следните основни мероприятия:

- охрана на обществения ред и безопасност на СЕП, ЕЦ и МН, по маршрутите на евакуация и обекти от Националното стопанство с особена важност;
- организиране охраната на населеното място/територията и обектите/ от които е извършена евакуацията и разсредоточаването;
- отцепване движението към местата засегнати от бедствието и допускане само на спасителните екипи на ЕСС;
- регулиране на движението на транспортните средства извършващи евакуацията и разсредоточаването и екипите на ЕСС.
- Осигуряване на установените маршрути, график и реда на превозите. За целта изграждат КПП, а местата им се уточняват съобразно конкретната обстановка;
- пренасочване движението на евакуиращите транспортни средства по резервни маршрути за движение и при необходимост /разрушени пътни участъци, пожари, обгазяване и т.н./ въвеждане на допълнителна организация на движението по маршрутите ;
- осигуряват опазването на обществения ред и борба с престъпността и мародерството в населените места от общината засегнати от бедствието и обект на евакуация, по маршрутите за евакуация и в местата за настаняване;
- осигуряват опазването на обществения ред и овладяване на безредици при евакуиране на населението и/или раздаване на помощи;
- съпровождане на специализирани екипи и товари;

8. Ред за връщане на евакуираните по местата за постоянно местоживееие и на разсредоточените културни и материални ценности;

Връщането на евакуираното население по местата за постоянно местоживееие се извършва със заповед на Кмета на община Бяла. Основание за това е нормализиране на обстановката, премахване на обстоятелствата застрашаващи живота и здравето на хората и животните и възстановяване на нормалните условия за живот. Мотивите за издаване на заповедта се подготвя от общинският съвет за намаляване на риска при бедствие и аварии при община Бяла.

Организацията за връщането на евакуираните по местата за постоянно местоживееие и на разсредоточените културни и материални ценности се извършва от СЕП, ЕЦ и МН и се ръководят от ръководителя.

8.1 Ръководителя на СЕП, ЕЦ и МН след получаване на заповедта за връщането на евакуираните по местата за постоянно местоживееие извършва следното:

- оповестява и привежда в готовност състава на СЕП, ЕЦ и МН и дава указания за предстоящата дейност;
- организира медицинското осигуряване и охраната на обществения ред на СЕП;
- организира оповестяването на евакуираното население, което предстои да бъде върнато по местата за постоянно местоживееие;
- осъществява контрол на извършваните дейности;

8.2. Функционални задължения на личния състав на СЕП:

- посрещат и разпределят хората, животните и материалните и културни ценности по транспортните средства;

- създават организация за оптимално използване на превозните средства включително и личните автомобили;
- приоритетно евакуират деца, болни и възрастни хора, социални, лечебни и здравни заведения, като следят да се полагат съответните грижи за тях;
- оказват медицинска помощ на нуждаещите се;
- следят за спазване на обществения ред;
- изготвят донесение за извършените дейности и броя на хората и животните, които са транспортирани и количеството и вида на културните и материални ценности;
- решават други възникнали въпроси.

Движението на транспортните средства се осъществява по същите основни и резервни маршрути.

Охраната на обществения ред на СЕП, ЕЦ и МВ, по маршрутите на движение и регулирането на движението се осъществява от служителите от ПУ – Бяла и 04 РУ при ОД на МВР Варна, а медицинското осигуряване се извършва от екипите на СМП.

Приложение № 4

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ ЯДРЕНА И РАДИАЦИОННА АВАРИЯ

Цел на плана

Целта на Плана е създаване на оптимална организация за своевременно оповестяване, прогнозиране и изясняване на характера и последствията от възможна радиационна авария в реактор на Атомна електроцентрала /АЕЦ/. Осигуряване на благоприятни условия за провеждане на локализационни, спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи на територията на община, за осигуряване на надеждна защита на населението, материалните ценности и създаване на условия за нормална стопанска дейност при повишен радиационен фон.

Обхват на Плана

В обхвата на Плана влиза територията на цялата Община, заедно със всички части от ЕСС разположени тук.

Описание на ситуацията

А) Радиационни аварии в АЕЦ

Ядрените енергийни реактори са изградени на основата на реакцията на делене на ядрата на U-235. По своята природа протичащите реакции в един ядрен реактор, построен за задоволяване на човешките потребности и управляван от самия него, не се различават от реакциите на делене на U-235 при ядрен взрив. Единствената разлика е в това, че в ядрените реактори радиоактивното разпадане на U-235 протича като управляван, контролиран процес.

Управлението на ядреното делене на U-235 в ядрените реактори се постига чрез специални регулиращи системи, които поддържат скоростта на реакцията в определени граници, следят за параметрите на реакциите, предпазват от възможност за аварийно отклонение от установения режим на работа на реактора.

Отклонението от установения режим на работа на ядрените реактори, извън контрола на регулиращите системи, е причина за възникване на аварийна ситуация в АЕЦ. Това може да се дължи на значителна грешка на обслужващия персонал или на повреда на важна част, възел или система, които осигуряват безопасната работа на реактора.

В резултат на аварията може да се получи различно по мащаби радиоактивно замърсяване, сходно с това при ядрен взрив, но с характерни и отличаващи го особености.

Възникналата ситуация при авария на реактор в АЕЦ не наподобява ядрен взрив, тъй като не се формират основните му поразяващи фактори - ударната вълна и светлинното излъчване.

Изхвърлянето на радиоактивни вещества може да продължи няколко денонощия. През различните периоди от време изхвърлените газове и аерозоли могат да попаднат при различни метеорологични условия, поради което конфигурацията на зоните на радиоактивното замърсяване ще бъде ненормална.

Процесът и височината на изхвърляната активност от реактора зависят както от типа на реактора, така и от спецификата на аварията.

В Атомната електроцентрала - Козлодуй се намират в редовна експлоатация реактори от типа **ВВЕР** /водо-воден енергиен реактор/.

При реактори от типа ВВЕР, в случай на авария, не могат да се развият високи температури. В резултат на това отделените радиоактивни вещества не се издигат на голяма височина. Очакваното радиоактивно замърсяване ще обхваща по-малки площи, но ще бъде с голяма повърхностна активност.

При аварии в Атомна електроцентрала полученото радиоактивно замърсяване има по продължително въздействие, в сравнение с това при ядрен взрив. Дължи се на натрупването на все повече дълго живущи изотопи. **При работа на номинална мощност в активната зона на ядрения реактор се получават повече от 200 радиоактивни изотопи, с период на полуразпадане от части от секундата до 380 000 години.**

В първите часове на авария в АЕЦ особено значение за радиоактивното замърсяване има **J-131**, с период на полуразпадане **8,05** денонощия. От дълго живущите изотопи от значение е натрупването на **Sr-90**, с период на полуразпадане **27,7** години, **Cs-137**, с период на полуразпадане **30** години.

За класифициране на аварията, според тежестта на последствията за самата

АЕЦ за околната среда и населението, се използва **международната скала INES**, (Приложение № 1) разработена от **Международната агенция за атомна енергия /МААЕ/**. При тази класификация са взети под внимание три основни категории:

* въздействие на аварията върху околната среда и населението * въздействие на аварията върху самата АЕЦ и персонала

* състояние на бариерите за защита в дълбочина.

В съответствие с тази класификация аварията, влизащи в петте горни нива на скалата на INES, от ниво 7, до ниво 3 включително, аварията може да се разглежда като обща радиационна авария.

Съгласно дефинициите, заложи в Наредба за планиране и готовност за действие при радиационна авария “Обща радиационна авария” е състояние, при което в резултат на настъпили събития има реално изхвърляне или риск от изхвърляне на радиоактивност извън границите на зоната за превантивни защитни мерки. Характеризира се с действително или прогнозируемо значително повреждане на активната зона или на голямо количество отработено ядрено гориво /ОЯГ/ и/или изхвърляния, извън пределите на зоната за неотложни защитни мерки, водещи до дози, които превишават нивата за намеса, определящи прилагането на неотложни защитни мерки.

При авария както в АЕЦ “Козлодуй”, така и при трансграничен пренос от Румъния на територията на Варненска област в т.ч. и в община Бяла ще се прилагат едни и същи защитни мерки. Поради факта, че като забавител и топлоносител се използва тежка вода, при ядрена авария в реактор тип “КАНДУ” е възможно да се получи допълнително изхвърляне на тритий в околната среда под формата на пари. Утежняване на радиационната обстановка и допълнителни замърсявания ще се получат при валежи. В този случай основното замърсяване ще се получи във водните басейни, подпочвените води, питейните водоизточници. Затова при мониторинга на замърсяванията с радиоактивни вещества е необходимо да се следи за замърсявания с **тритий**.

По отношение на събитията, които имат значителни радиологични последствия при авария в АЕЦ, се разграничават три фази за вземане на мерки за защита на населението и околната среда.

РАННАТА ФАЗА започва от момента на установяване на възможността за непосредствено освобождаване на значително количество радиоактивни материали от източника и завършва с прекратяване на голямата част от отделянето им. Продължителността на фазата варира от няколко часа до няколко дни.

СРЕДНАТА ФАЗА настъпва след ранната и може да продължи няколко дни или седмици. Не може да се направи рязко разграничение във времето от ранната фаза, тъй като става дума за отлагане на радиоактивни материали, измервания и решения за предприемане на необходимите мерки. В средната фаза обаче ще се разполага с резултати от по-обширни измервания на радиоактивността във въздуха, в почвата, в хранителните продукти и в питейната вода. Спектърът на отделените радионуклеиди ще бъде по-добре изяснен.

Терминът **"КЪСНА ФАЗА"** се използва, за да се установи времето, през което може да се прецени връщането към нормално състояние. Процесът на вземане на решения през тази фаза от развитието на аварията изисква не само радиационна, но и социална, икономическа и технологична информация. Контролът на хранителните продукти за населението и на състоянието на околната среда се извършва в късната фаза на аварията.

В изпълнение на мероприятията по защитата на населението от общината при такива ситуации, наред с въвеждането на настоящия План, ще се изпълняват и задачи, произтичащи от Националния план.

В късните етапи от развитието на радиационната авария ще отсъства единствено кратко живущия **йод-131**, чийто период на полуразпадане е **8 дни**. С това се обяснява провеждането на йодната профилактика сред населението веднага и непосредствено след подаден сигнал за радиационна авария. Провеждането на комплекс от противорадиационни мероприятия в по-късния етап от развитието на аварията, има за цел намаляване и свеждане до минимум влиянието на радиационните фактори върху човека и околната среда.

При най-тежка авария в АЕЦ възможността да бъдат изхвърлени всички радиоактивни вещества в околната среда, т.е. цялото количество на заложеното

радиоактивно гориво, е малка. Около 20 % от активността на ядреното съоръжение ще бъде изхвърлена в околната среда. При метеорологични условия - западен или североизточен вятър и валежи от дъжд на територията на община Бяла може да се получи различни по мащаби и степен радиоактивно замърсяване в късните етапи от развитието на аварията.

Радиоактивното замърсяване се дължи на въздействието на радиоактивния облак, от който върху земната повърхност се утаяват не реагирани части от ядреното вещество, под формата на радиоактивен прах. Последните предизвикват радиоактивно замърсяване на земната повърхност /почвите/, водата, атмосферния въздух, хранителните продукти.

Биологическото въздействие на йонизиращите лъчения се оценява чрез еквивалентната доза лъчение и мощността на еквивалентната доза.

Еквивалентната доза лъчение изразява действителната радиационна опасност при облъчване на живи организми с една и съща погълната доза лъчение от различни йонизационни лъчения. Измерва се в сиверти. Мощността на еквивалентната доза представлява нарастването на еквивалентната доза лъчение за определен интервал от време. Измерва се в сиверти за секунди.

При авария в АЕЦ очакваната мощност на еквивалентната доза ще бъде различна, в зависимост от географските дадености. В ниските /равнинните/ части се очаква мощност на еквивалентната доза 2 микросиверта за час, по високите части - до 10 микросиверта за час.

Радиационните дози, получени от населението, вследствие на авария в АЕЦ, се определят от външното и вътрешното облъчване. Външното облъчване, като проявление на проникващата радиация върху живия организъм, е резултат от въздействието на гама - лъчението и неутронния поток. Алфа и бета-частиците имат ниска проникваща способност.

Външно и вътрешно е въздействието на йонизиращата радиация, в резултат от радиоактивното заразяване с частици, попаднали в живия организъм чрез въздуха, хранителните продукти и водата.

Очакваното въздействие на различните начини на облъчване, според техния принос, една година след аварията, ще бъде:

- доза от външно гама и Бета - облъчване при преминаване на радиоактивния облак - от 1 до 10 микросиверта
- дози от вдишване на различни радионуклиди /без плутоний/ - от 10 до 160 микросиверта
- доза от вдишване на плутоний - от 5 до 50 микросиверта
- доза от вдишване на "горещи частици" - от 0 до 10 милисиверта
- доза от радиоактивен прах и радиоактивни хранителни продукти /съдържание на цезий 134 и 137/ - от 1 до 60 милисиверта.

Б) Други радиационни аварии

Авариите с радиоактивни източници обхващат широк диапазон, като включват намерени радиоактивни източници или материал, замърсени площи или предмети, загубени или липсващи източници, източници без защита, аварии в лаборатории, промишлени или изследователски обекти.

Радиоактивните материали, под формата на закрити радиоактивни източници се използват в широк диапазон в промишлеността, медицината, изследователската и преподавателската дейност, както и в известен брой потребителски продукти. Тези източници се използват в радиографията, установки за стерилизация, при радиотерапия и в нуклеарната медицина, в промишлеността при сонди, нивомери, дебеломери, плътномери и

влагомери, антистатични устройства, осветителни тръби, както и в пожароизвестителните датчици. Тези източници имат широк обхват от активности. Аварийни ситуации възникват, когато има пропуск в контрола на радиационната безопасност на мястото на използване на източника (например оставен извън защитния контейнер гама-терапевтичен източник или контейнер с източник, открит на обществено място). Най-голямата опасност за сериозни увреждания за хората при тези източници идва от незащитен източник с висока активност. Последствията може да бъдат много сериозни, в някои случаи дори смърт, ако с източника е имало контакт лице, незапознато с опасността от радиацията или което не знае, че източникът е радиоактивен. Излагането в близост на лъчение от незащитен високо активен източник или облъчването от апаратура използвана за промишлена радиография, радиотерапия в медицината и установки за стерилизация, може да доведе до летална експозиция на цялото тяло за няколко минути. Аварии с такива източници могат да предизвикат и замърсяване, ако източникът е бил повреден. Освен опасността от външно облъчване, повредените източници от всякакъв вид и големина могат да доведат и до замърсяване на населението и/или околната среда. В резултат на пожар или разпръскване от вентилацията, може да се предизвика и замърсяване на въздушни маси с аерозоли. Последствията могат да включват сериозни кожни изгаряния от бета-лъчението и вътрешно замърсяване, което потенциално да доведе до сериозни здравни последствия. Замърсяването с **алфа-лъчители**, като например **плутоний и америций** е специален случай при категоризирането на аварията. Аварии от този тип могат да възникнат например при хранаване с плутоний сърдечни стимулатори, или при незаконен трафик на радиоактивни материали. Плутоният е много опасен при инхалиране и е труден за детектиране със стандартно използваната апаратура за детектиране. При действия в аварийни ситуации, включващи наличие на източник на плутоний трябва да се вземат и допълнителни предпазни мерки.

Изгубени, откраднати или поставени на погрешно място източници са специален случай при аварията с радиоактивен материал. Опасността за населението ще зависи от общата активност на източниците. Трябва да се отчита фактът, че източникът може да бъде в притежаван от хора, които не познават неговата природа и опасността от него, и които могат боравайки с него да го разрушат и да разпръснат радиоактивно замърсяване. В някои случаи хората могат да бъдат изложени на много високи стойности на мощност на дозата или да бъдат замърсени. В такъв случай приоритет трябва да е откриването на източника с всички разумни възможни средства. Това може да включва полицейско разследване, обществени съветници, мониторинг на болници и клиники и търсене с помощта на радиометрична апаратура. Издирването на изгубени източници с апаратура за радиационен мониторинг е ефективно за високоенергетичните гама-източници, т.е. източниците използвани в промишлената радиография и медицинската радиотерапия. Ефективността на търсенето ще зависи от чувствителността на радиометричната апаратура, общата активност на източника и защитата му. Апаратурата с високообемни кристали от натриев йодид дава възможност за регистриране на лъчение от източник от няколко метра разстояние, освен ако източникът не е в своя защитен контейнер. Уредите, създаващи йонизиращо лъчение, основно **рентгенови лъчи** или **ускорителите на частици** също широко се използват в промишлеността, медицината и научните изследвания. Мощността на дозата, създавана от тях е много по-висока от тази, създавана от всички други радиоактивни източници, които се използват. От друга страна, радиационното излъчване от тези устройства се прекратява когато те са изключени от електрическо напрежение или напълно

разредени – следователно аварии могат да възникнат при погрешно включване или чрез активираните части на ускорителите или облъчваните мишени. Вниманието трябва да се отдели на факта, че някои устройства като генераторите на електронни снопове могат да излъчват радиоактивно лъчение, наречено “тъмно лъчение”, и кратко време след изключване на електрическото напрежение.

Транспортни операции, свързани с **транспорт на радиоактивни източници или радиоактивен материал**. Всички форми на транспорт, т.е. автомобилен, железопътен, въздушен и воден са използвани в различна степен. Транспортираните обекти са в широк диапазон и включват продукти на ядрената индустрия (ядрено гориво и някои радиоактивни отпадъци), радиографски източници за промишлеността, радиотерапевтични източници за медицината, технологични устройства, съдържащи радиоактивни източници, и някои потребителски продукти (пожароизвестителни датчици). Те се транспортират и съхраняват в достатъчно големи количества. Основният проблем при планирането в случай на транспортни аварии е, че те могат да възникнат навсякъде. Затова трябва да има готовност и координация за действие на национално ниво. Друга особеност на транспортните аварии е, че освен водачът на транспортното средство и съпровождащия екип, непосредствено изложено на опасност може да бъде и населението в близост до аварията.

При радиационна авария, в зависимост от обстановката и възможностите и доколкото това не застрашава националната сигурност, информацията трябва да съдържа следните данни:

- момент и място на възникване на аварията;
- данни за ядреното съоръжение, обекта с източник на йонизиращо лъчение или дейността;
- предполагаемата или установена причина за аварията и прогноза за развитието ѝ по отношение на изхвърляне на радиоактивни вещества в околната среда;
- общи характеристики на изхвърлените радиоактивни вещества, включително вероятната физична и химична форма, действителни количества, състав и други характеристики на изхвърлянето;
- информация за метеорологичните и хидрологичните условия и прогнози;
- резултатите от радиационния мониторинг и анализи на хранителни продукти, фуражи и питейна вода;
- предприетите или планирани мерки за защита и информиране на населението;
- прогнози за разпространението на изхвърлените в околната среда радиоактивни вещества и за отлаганията им.

Използване на взривно устройство за разпръскване на радиоактивни вещества (мръсна бомба).

Описание:

Взривно устройство за разпръскване на радиоактивни вещества е било използвано или е било открито преди детонирането му.

Потенциални рискове

Най-голямата заплаха идва от директните ефекти на експлозията отколкото от радиационното облъчване или замърсяване. Най-големият радиационен риск идва от неподозираното вдишване / поглъщане на материала, разпръснат чрез експлозия или

вследствие на пожар, или ръчно разпръскване на радиоактивни отломки или материал от недетониращо устройство. Инхалационният риск е основно по следата на разпространение на пушека от експлозията до 100 m от източника на изхвърляне / освобождаване. Съмнението за откриване на Pu (плутоний) може да бъде потвърдено само по земята, близо до експлозията, но ще бъде и много опасно. Външното замърсяване няма да бъде вероятно толкова опасно, отколкото поглъщането поради мръсни ръце и други причини. Ограничения престой на членовете на аварийния екип близо до ИЙЛ в неексплоадирало взривно устройство или големи парчета от отломките не би следвало да бъде опасно, но задържането и съхранението на такъв материал може да доведе до облъчвания и то за няколко минути. Спасителните екипи са основно екипирани с респираторни апарати за защита, която ги пази от риска за поглъщане на РАВ чрез вдишване. Наличната апаратура позволява да се установяват рисковете от външно облъчване, но не може да установява риска при вдишване на РАВ, характерно за такива случаи. Възможно е да се очакват враждебни действия срещу институциите и икономическите субекти, в т. ч. и негативни икономически последици при неправилно адресиране на съответните действия към съответните институции. Раковите заболявания не биха могли да бъдат наблюдавани при този вид авария, нито да се установят като последица от нея, даже и при използването на големи количества от радиоактивни вещества.

Умишлено радиоактивно замърсяване на хора и обществени места.

Описание:

Открито е облъчване и /или радиоактивно замърсяване на хора и радиоактивно замърсяване на обществени места. Това е възможно да възникне за хора, попаднали в радиоактивно замърсени територии без да знаят за това или при намирането на опасен ИЙЛ и боравенето с него. Лица от населението могат да бъдат радиоактивно замърсени и в резултата на тайно извършени саботажни или терористични актове с ИЙЛ. За съжаление, подобни аварии се откриват, като правило, след като голям брой лица са облъчени или има значително разпространение на радиоактивно замърсяване.

Потенциален риск:

Облъчените лица се очаква да получават различни симптоми, като резултат от облъчването и лъчението, преди още да се знае, че са били подложени на радиационно облъчване. Радиоактивното вещество, причинител на облъчването или на радиоактивното замърсяване, може да представлява сериозен риск, неочакван за лицата, попаднали в района на действието му. Радиоактивното вещество може да е разпръснато и да доведе до радиоактивно замърсяване на големи площи и даже на местната селскостопанска продукция. В тези случаи, е възможно да възникне значително враждебно настроение в населението и даже непредвидени обществени реакции и последващи в кратък срок икономически последици. Възможно е, кратковременния престой (до няколко минути) до ИЙЛ или в територията, замърсена с радиоактивни вещества, да не предизвика здравни ефекти, докато боравенето с ИЙЛ и дълговременен престой в близост до него - да предизвика сериозни здравни увреждания. Инхалирането на радиоактивни вещества е възможно при разпрашаване на радиоактивни вещества (прахообразни) и престой в радиоактивно замърсените територии на разстояние до около 100 m от източника, както и при пожар или експлозия, когато се образува прах и пушек. Разпиляването на радиоактивни

вещества в почвата (замърсяването на почва) не представлява голям риск, освен при радиоактивно замърсяване с плутоний (Pu). В този случай външното облъчване не е опасно, но при невнимание (например пипане с ръце на почвата) може да се получи поглъщане. При подобни случаи, не може да се очаква увеличаване на раковите заболявания за аварийните екипи, даже при използването на големи активности и количества радиоактивни вещества. Аварийния персонал е оборудван със индивидуални средства за защита (за тялото и дихателните пътища). Специфичното в тези случаи е, че апаратурата за радиационни измервания не може да отчита ниските активности във въздуха и следователно рискът от вътрешно облъчване е трудно оценим. Рискът за медицинския персонал, транспортиращ или лекуващ облъчени лица е много малък и даже отсъства. За защита, същите следва да използват индивидуални средства за защита – ръкавици, респиратори и защитни леки облекла.

Умишлено радиоактивно замърсяване на питейни водоизточници.

Описание:

Действително или потенциално замърсяване на обществени питейни водоизточници.

Потенциални опасности:

Приема се, че е невъзможно обществен питеен водоизточник с обем над 100 m³ да бъде замърсен в степен, която би предизвикала доза, непосредствено застрашаваща живота на населението или до доза, която би изисквала продължителни медицински грижи. Би било възможно водоизточниците да бъдат радиоактивно замърсени над нивата за намеса, препоръчвани за авария. Вода, замърсена до 100 и повече пъти над границите може да се консумира ограничен период от време без да доведе до сериозен риск. Въпреки това, се очаква да се създаде много неприятна и неблагоприятна обществена реакция и икономически последствия, ако интересите на обществото и финансовите институции не бъдат взети под внимание и защитени. Ограниченията в използването на водоизточниците може да се отразят на обществената сигурност и на здравеопазването. Допълнителните, радиационно индуцирани, ракови заболявания, не би трябвало да се регистрират след подобни аварии, даже и да са използвани големи количества радиоактивен материал.

Умишлено замърсяване на хранителни продукти и хранителна продукция:

Описание:

Действително или потенциално замърсяване на храна и търговски продукти.

Потенциални опасности:

Замърсяване на храна / продукти, предизвикващо сериозно облъчване на голям брой лица от населението е много малко вероятно. Въпреки това, съществува възможност за сериозно облъчване на по-малък брой лица (например, чрез замърсяване на продукти в склад) и на тези, работещи със или транспортиращи продуктите / храната. Възможно е, замърсяване, превишаващо националните и международните стандарти за търговските продукти. Допускане на замърсени (действително или потенциално) продукти в международния или вътрешния стокообмен може да има огромни икономически последствия. Допълнителни ракови заболявания не би трябвало да се наблюдават след такъв тип авария, даже ако са включени големи количества радиоактивен материал. Възможна е появата на много неприятна и неблагоприятна обществена и икономически последствия, ако интересите на обществото и финансовите институции не бъдат взети под внимание и защитени.

Откриване на повишена радиация: Описание:

Повишена радиация в околната среда или замърсяване на въздух, храни, вода или търговска продукция (по време на откриването им с неизвестен произход) създават съмнение за налична, потенциална или аварийна ситуация с възможни радиационни последици.

Потенциални рискове

Откриването на повишена радиация от неизвестен произход във въздух /храни /води/ и други продукти с вероятност от значително облъчване на населението, са изключително нежелателни събития. В случай, че ако повишената радиация във въздуха и водата са резултат на освобождаване на радиоактивен материал от обект от рискова категория I или II, е възможно замърсяване, надхвърлящо националния и международния стандарти. Допускането на разпространение в международните или национални търговски мрежи на радиоактивно замърсени вода, храна / продукти, може да има сериозни икономически последици. Детектирането на повишени стойности на радиация в храни или потребителски продукти може да бъде индикация за авария с ИЙЛ в преработващото предприятие или инцидентно попадане на безстопанствен източник в рециклиран от скрап метал. Така може да се стигне до неприятни и враждебни публични реакции и икономически загуби, ако общественото мнение и реакциите на държавните и финансови институции се забавят или са неправилни.

Падане на сателит с ядрен реактор, термо - електрически генератор или с ядрени вещества и / или ИЙЛ на борда.

Описание:

Падането на космически обект със земен произход (изкуствен спътник) може да бъде предвидено няколко седмици или месеци предварително, въпреки че някои нежелани последици може да се появят и за часове. Приблизителните данни за времето и мястото за навлизането му в атмосферата са често неточни. Типично за този случай, е това, че радиоактивните компоненти са в обем по-малък от един кубически метър и се разпиляват на голяма площ по време на падането. Отломките могат да паднат разпръснато върху зона от земната повърхност от порядъка на 100 000 km² и по-голяма, като в повечето случаи е невъзможно с достатъчна точност да се определи зоната за сблъсък със земната повърхност, което да позволи да се вземат превантивни защитни мерки.

Потенциални опасности:

Рискът е много нисък и е установен от досегашния опит с такъв вид отломки. При досегашни случаи с отломки радиоактивното замърсяване на повърхността, които са били документирани са над 5 Gy/h и могат да нанесат смъртоносни наранявания. Както и да е, при досегашните падания на изкуствени спътници, няма данни за настъпили значителни облъчвания на население или замърсяване на храни и води.

Откриване на медицински симптоми от облъчване с радиация на лица от населението.

Описание

Симптомите от излагането на радиация са диагностицирани или предполагаеми и източникът на радиация е неизвестен.

Потенциални опасности:

Пациентът може да страда от радиационни увреждания, даващи основание за специализирано лечение. Източникът на радиация или на радиационно замърсяване може да представлява сериозна опасност за района. Съществува малък или нулев риск за

здравето на медицинския персонал лекуващ или транспортиращ облъчени или радиоактивно замърсени пациенти, при положение че самите медицински служители се защитават от поглъщане на замърсяването използвайки обичайни предпазващи методи (например ръкавици) срещу инфекциозни вещества.

Информация за кражба на опасен ИЙЛ.

Описание:

Кражба на източник, съдържащ достатъчно радиоактивен материал за да може да се квалифицира като опасен.

Потенциални опасности:

Неволното манипулиране с опасни количества без защита, може да доведе до постоянни увреждания от външно облъчване или поглъщане и локализирано замърсяване, налагащо извеждане. Незабавна заплаха за живота, може да представлява, манипулиране с количества 10 - 100 пъти по високи от критериите в приложение за опасен източник.

Дейности за намаляване на риска.

Действията и мерките за ограничаване и ликвидиране на последиците от авария се планират, определят и прилагат въз основа на оценката на радиационния риск, категорията на радиоактивния източник, обекта или дейността, пораждащи риска, както и от класа на аварията:

- Радиационно наблюдение от постове за радиационно наблюдение и оповестяване (ПРНО);
- Поддържане на запас от ИСЗ за населението и създаване на организация за своевременното им раздаване при необходимост;
- Създаване на организация за извършване при необходимост на “Йодна профилактика” на населението и формиранията;
- Ремонт и поддръжка на съществуващите защитни съоръжения;
- Изграждане на нови защитни съоръжения и предвиждане на ПРУ в избените помещения на новостроящи се сгради;
- Обучение на населението за поведение и действие при повишена радиоактивност;
- Планиране на СНАВР и обезпечаването им с техника, работна сила и средства;
- Херметизация на водоизточниците и поставяне на дограма (PVC), осигуряваща добра херметичност на търговски обекти за хранителни продукти и обекти от хранително вкусова промишленост.
- Поддържане техническото състояние на съоръженията в Пункта за управление;
- Картотекиране и периодична проверка за състоянието и поддържане на изградените противорадиационни укрития (ПРУ);
- Разчет на подходящите помещения определени за приспособяване на ПРУ и укриване на населението;
- Органите за управление, силите, определени за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи се осигуряват на 100% с индивидуални средства за защита на дихателните органи и кожата. Осигуряване на населението от общината с ИСЗ и разчет за раздаването им (Разчет – график за раздаване на ИСЗ);
- Не осигуреното с противогази население при заразяване на въздуха с радиоактивни вещества ползва подръчни средства за защита – противопрахови маски и марлени превръзки;
- Актуализация на телефоните за връзка;

- Проверка на протичането на информация между кмета на общината, дежурния в общината, дежурния в областна администрация, формиранията от Единната спасителна система;
- Координация на аварийните планове на търговските дружества и фирми с плана на общината и формиранията на ПБЗН;
- Изготвяне на указания-правила за гражданите за действия при авария в АЕЦ, трансграничен пренос на радиоактивно замърсяване или от източници на йонизиращо лъчение с цел излъчването им по средствата за масово осведомяване.
- Заявка за доставка и монтиране на видно място на мониторингова станция за измерване на радиационния фон.

ИЗВОДИ:

1. Съществува реална вероятност за възникване на аварии в АЕЦ , които могат да засегнат територията на общината. Възможен е и трансграничен пренос на радиоактивни вещества.
2. Намиращите се в експлоатация или снети от експлоатация части или елементи с радиоактивни източници могат да нанесат сериозни поражения на здравето на хората.
3. При авария в ядрен реактор на АЕЦ ще се прилагат мерки за защита на населението от общината, съобразно с фазите на аварията и конкретните метеорологични условия. Критерий за предприемането на една или друга мярка за защита е стойността на очакваната доза /дозовото натоварване/, която ще получи населението в резултат на радиационното облъчване, което може да бъде външно и /или/ вътрешно. Защитата на населението и околната среда ще произтича от изискванията, които ще се налагат от развитието на радиационната обстановка на територията на общината през трите фази на аварията.
4. В ранния етап на аварията радиационният контрол ще се основава на данни от измервания, свързани със самия източник на аварията и райони, непосредствено до него.
5. В реални условия при авария в АЕЦ е необходимо да се имат предвид конкретните обстоятелства и фактори, като:
 - Характер и мащаби на аварията
 - Количество, състав и темп на радиоактивните изхвърляния
 - Метеорологични условия
 - Данни от радиационния контрол, относно аварирания реактор и относно радиационните характеристики на околната среда
 - Разполагане на населението
 - Характер на района - селскостопански или индустриален.
6. При други радиационни аварии възникнали на територията на общината ще се уведомява незабавно МВР и под ръководството на техни специалисти ще се вземат конкретните мерки.

Приети условия за планиране

1. Авария в АЕЦ или радиоактивно заразяване може да доведе до трайно увреждане на здравето на много голяма част от населението.

2. Бедствената ситуация при авария в АЕЦ, ще обхване територията на Област Варна, поради което планирането е извършено за територията на цялата Община.

3. Изградената система за контрол не позволява на местно ниво да се направи прогноза за авария или радиоактивно заразяване

Последователност на действията

Оперативна готовност

В общината се носи 24 часово дежурство от оперативни дежурни в оборудвано помещение. В Дежурната стая са изведени всички комуникации, интернет системи за оповестяване и Системата за ранно предупреждение за наводнение, както и оборудван Пост за измерване на радиационния фон.

Предупреждението за възникнала радиационна авария ще се получи от Дежурните в Общинския съвет по сигурност чрез:

- директно измерване на радиационния фон;
- от оперативните дежурни на Оперативен център – ПБЗН;
- от средствата за масово осведомяване.

Ред за активиране на плана

Планът се въвежда в действие на основание Заповед на кмета на Общината. Копие от заповедта се изпраща незабавно на областния управител и на министъра на вътрешните работи.

За начало на изпълнението на задачи по този план се счита времето на получаване на информация, доказана по технически път и /или посредством измерване, че има наличие на ИЙЛ (радиоактивен материал), чието местонахождение не съответства на нормите и правилата за радиационна защита и безопасност. Като критерии за въвеждане на плана за действия, се счита:

- показанието на дозиметричния прибор, при което мощността на дозата е десет пъти над естествения (природен) радиационен гама - фон;
- резултати от спектрометрични анализи, показващи наличие на радиоактивни вещества в проби от околната среда над допустимите норми;
- откриването на предмети, опаковки, контейнери, маркирани със знаци за радиационна опасност и / или с надписи за радиоактивност, включително и в случаите на липса на отклонения над естествения (природен) радиационен гама - фон. В случаите, когато при извършване на радиационен контрол или радиационни измервания на произволно място, са регистрирани от 3 до 9 (от три до девет) пъти повишения над естествения радиационен гама - фон, се предприемат действия от „ПБЗН“ и МОСВ за изясняване на причините за повишаването.

Прекратяване действията по плана:

За край на действията по плана за действия се счита момента, в който

Агенцията за ядрено регулиране /АЯР/ е информирана от изпълнителните структури по настоящия план, че ИЙЛ (радиоактивния материал) е прибран за безопасно съхраняване и няма изменения на естествения радиационен гама - фон, както и че е оказана помощ на всички пострадали лица.

Незабавно след получаване на разпореждане, Дежурния в Общински съвет по сигурност уведомява членовете на Щаба за заповедта на Кмета, като нарежда да се явят на определеното място (залата на Общината). По същия начин се действа и при обявяване на бедствено положение от Областния управител.

Определяне на защитни действия от Щаба за изпълнение на ПЗБ

Щабът за изпълнение на общински План за защита при бедствия извършва следните основни дейности:

Извършва анализ и оценка на получената информация за мащабите на възникналата авария. Привежда в изпълнение настоящия План, като в зависимост от моментната обстановка конкретизира дейностите си по:

- организация на защита на населението;
- защита на водоизточниците и водоснабдителните системи;
- защита на хранителните продукти;
- защита на животните и растенията.

Избор на защитни действия

Организация защитата на населението

Решението за укриване на населението, защитата на дихателните органи и кожата, за провеждане на йодна профилактика, се вземат на базата на критериите, залегнали в Наредбата за радиационна защита (ПМС от 2018 г). Практическите мерки по снижаване на облъчването на населението се постигат както чрез подготовката и приспособяването на помещения като противорадиационни укрития, ограничаване пребиваването на открито, така и чрез спазване на личната и обществената хигиена.

Организацията на защитата на населението се провежда чрез:

- Укриване на населението

Укриването на населението извън скривалищата може да се извърши в помещения от жилищния или стопанския сектор. Използването на последните като укрития се осъществява след следната предварителна подготовка:

- плътно затваряне на прозорците, вратите и другите външни отвори;
- допълнително уплътняване и херметизиране чрез облепване на рамките на прозорците и вратите с хартиени и пластмасови лепенки или чрез други изолационни материали;
- изключване на вентилационните системи и затваряне на комини. При необходимост от проветряване на помещенията /при продължителен престой/ на вентилационните отвори /вратите/ се поставят овлажнени филтриращи завеси или памучен плат.

Мерки и разчети за евакуация на населението от общината не се предвиждат.

2. Защита на дихателните органи и кожата.

Работниците и служителите от обектите и фирмите в общината се осигуряват със закупени собствени средства за индивидуална защита.

За част от неработещото население, пенсионерите от общината са осигурени индивидуални средства за защита - противогази които се съхраняват в складовете за химическо имущество. За учениците и малките деца са осигурени на 100% противогази,

има и малка част детски защитни камери. Всички тези средства за индивидуална защита са вече с изтекъл срок на годност но се предвижда същите да бъдат подменени.

За раздаването на индивидуалните средства за защита на населението от общината, след вземане на съответното решение и при подаден сигнал е изготвени Разчети за осигуряване на населението с ИСЗ.

Като допълнителни средства за защита на дихателните органи могат да се използват спомагателни средства като марли , маски и др.

3. Провеждане на йодна профилактика на населението.

Йодната профилактика се извършва след получаване на разпореждане и указания от Министерството на здравеопазването. Забранено е раздаването на таблетките калиев йодид без разрешение от МЗ.

Инструкция за употреба на препарата калиев йодид и неговата дозировка за провеждане на йодна профилактика са дадени в приложенията.

В общината има изготвени Разчети за раздаване на таблетките. В тези разчети са посочени лицата които ги получават, телефони за връзка, местата за получаване и служители от общината които ги доставят до определените места. Ежегодно в началото на учебната година се обновява информацията в разчетите.

На 100% за 7 (седем) дена са осигурени всички деца до 18 год. възраст, служителите на МВР, Общинска администрация. Освен посочените по-горе дейности се извършва и следното:

Постът за радиационно наблюдение провежда контролни измервания на гамафона през 1 час, резултатите се докладват незабавно;

Дозиметричния контрол за заразеността на въздуха, почвите, водите, хранителните и селскостопански продукти, животните и животинската продукция се извършва чрез пробовземачески групи към специализираните лаборатории, експертните заключения се правят и дават в лабораториите на РИОСВ;

Дозиметричния контрол на хората се осъществява с индивидуални дозиметри и организирано по груповия способ в болничните заведения;

“ВиК” чрез специализираните си групи създава условия за нормално или режимно водоснабдяване на населените места при провеждане на СНАВР;

ОПУ и пътно-поддържащите фирми имат готовност за извършване на ликвидационни мероприятия по цялата пътна мрежа в общината и прилежащите и сервитути;

Ведомствата и фирмите със собствени сили и средства провеждат спасителни и ликвидационни мероприятия на прилежащите им територии;

Времето и организацията за започване на СНАВР ще се определят от данните от радиационното разузнаване, скоростта за придвижване на радиационния облак, метеорологичната обстановка, засегнатостта на общината като цяло.

Първоначално в действие ще се приведат силите и средствата за извършване на общите ликвидационни мероприятия – дезактивация и обеззаразяване.

Освобождаването на колективните средства за защита от населението ще стане, след като се извършат основните ликвидационни мероприятия за намаляване на риска от радиационно зарязване и след съобщение по средствата за масово осведомяване.

Ликвидационните мероприятия включват:

- Извършване на постоянен дозиметричен контрол;
- Дезактивация на улици, тротоари, площи, детски площадки, паркинги, пазарища, водооточни съоръжения и др;

- Дезактивация на пътна мрежа, пътни съоръжения и сервитути;
- Дезактивация на сдания, техника и оборудване;
- Дезактивация на водоизточници и водоподаващи съоръжения;
- Дезактивация във фирми, складове за хранителни стоки, магазини;
- Дезактивация в болнични заведения, ведомства, учреждения;
- Заразени отпадъчни материали се загробват на специално подготвени места, определени от специализираните общински служби;
- Дезактивация на тревни площи;
- Дезактивация на ферми, обори, складове за фуражи и прилежащите територии;
- Преораване или снемане на заразени почви и депонирането им в специални депа;
- Няколкократно провеждане на някои мероприятия предизвикано от неблагоприятни атмосферни условия.
- Дезактивация и обеззаразяване се провежда и чрез използването на специални технологии за преработка на животинска и селскостопанска продукция. Целта на тези мероприятия е получаване на крайни продукти за задоволяване потребностите на населението, които да отговарят на изискванията на БДС.
- Прилагането на специални рецептурни решения в млекопреработването и месопреработването водят до редуциране степента на радиоактивно замърсяване под известни прагови норми, временни аварийни норми и минимализиране натрупването на радионуклиди в организма на хората.

Освен технологичните се правят и други радиационно-защитни мероприятия, като:

- Спазване на санитарно-хигиенните мероприятия;
- Изхранването на децата, бременните жени и майките кърмачки с наличните най-чисти храни. За целта по разчети на РЗИ ще се разкрийт районирано пунктове, които ще се снабдяват директно от складовете на фирмите, под контрола на медицинските органи и РЗИ, с херметизирани и обработени по специални технологии хранителни продукти. Като такива могат да се използват създадените райониран детски кухни;
- Снабдяване с хранителни продукти в складовете и магазините от незасегнати райони;
- Приемане в складовете и борсите на растителни продукти след дозиметричен контрол и сертификат;
- Разкриване от "ВиК" на временни водораздаващи пунктове. При необходимост се усилват с водоноски от базите на РД ПБЗН и "ВиК";
- Организиране в МБАЛ на амбулаторно изследване на групите, извършващи ликвидационни мероприятия и населението;

Извършването на мероприятия по дезактивация чрез изгаряне на радиоактивно замърсени продукти и предмети не се допуска.

Защита на водоизточниците и водоснабдителните системи

Защитата на питейните води се осъществява чрез:

1. Херметизация на:

- водовземните съоръжения на водоизточниците;
- врати, капаци и отдушници на напорните черпателни резервоари и други съоръжения на водоснабдителните мрежи

Лабораторен контрол за качеството на питейните води

За целта се създава организация за пробонабиране и лабораторен анализ на води от източници за питейни нужди. Анализите се извършват в специализираните лаборатории на "В и К", РЗИ и РИОСВ. Експертната оценка за качеството на водите се издава от РЗИ - Варна.

При извънредно тежка обстановка, по решение на Общинският щаб чрез органите на "В и К" се развърщат пунктове за снабдяване на населението с чиста питейна вода. При необходимост и доказана годност на водите се използват и изградените резервни водоизточници в общината.

Изключване от системите на замърсените съоръжения

Защита на хранителните продукти

Защитата на хранителните продукти се осъществява чрез:

- лабораторен анализ и контрол на продукти за изхранване на населението, както в процеса на производството, така и на пазара;
- спиране и забрана на консумацията на хранителни продукти и субпродукти за тяхното производство, съдържащи радиоактивни вещества над пределно допустимите стандарти;
- изготвяне на указания за приготвяне на хранителни продукти в условията на повишена радиация;
- ограничаване използването на листникови и пресни зеленчуци;
- прекратяване използването на храни от млечен произход;
- блокиране на наличните количества сухо мляко и детски храни в складовете и търговската мрежа /държавна и частна/ и създаване на система за снабдяване на детски и болнични заведения.

При необходимост от депониране на замърсени хранителни и отпадни продукти, и храни, специализираните общински органи определят подходящи места и терени.

Защита на животните и растенията

Неотложните задачи по опазването на животинската и земеделската продукция в условията на повишена радиация се свеждат до:

- въвеждане на режим на оборно хранене и отглеждане на животните, особено на млекодайните;
- осигуряване на вода за животните от закрити водоизточници;
- провеждане на непрекъснат лабораторен контрол на животинската продукция, на храните и фуражите за изхранване на животните;
- отдаване на разпореждане за прекратяване храненето на селскостопанските животни от открити пасища;
- разработване и прилагане на методи за обеззаразяване и оползотворяване на радиоактивни продукти от животински произход;
- контролиране и регулиране на селскостопанската полевъдна дейност в условията на радиоактивно замърсяване;

- преминаване към специални режими на обработка и торене на почвата, с цел намаляване съдържанието на радиоактивни елементи в почвата и преминаването им в селскостопанските култури.

Окачествяването на селскостопанската продукция от животински и растителен произход, замърсена с радиоактивни вещества, се извършва в специализирани лаборатории.

Предупреждения и оповестяване на населението

Информацията за възникнала авария или радиоактивно заразяване и начина на действие, ще се предава на населението чрез:

- системата **BG-ALERT**
- средствата за масово осведомяване;
- автомобили на ПБЗН и МВР;
- лично чрез обход от служители на Общината;
- от кметовете и кметските наместници в селата.

Оповестяването на населението трябва да гарантира че всички живеещи на територията на Общината са запознати с възникналата авария/замърсяване и знаят какви предпазни мерки да предприемат.

Информацията трябва да бъде подготвена, разпечатана и раздадена на служителите които ще отидат в определените райони, а също и на екипите на МВР, кметовете и кметските наместници в селата. Отговорник Секретаря на Общината. Тя може да включва (Приложение №):

- Измивайте ръцете си старателно, особено преди хранене, къпете се всекидневно. Дишайте през носа, а при излизане – през маска или навлажнена кърпа.
- При влизане в жилището трябва да събуете обувките и да свалите връхните дрехи.
- Съхранявайте ги отделно.
- Децата трябва да останат въщи до изясняване на обстановката. Затворете прозорците и ги уплътнете добре. Проветрявайте само при тихо време и то чрез прозорец, на който сте поставили 3-4 пласта тензух или друго парче плат. Не метете и не тупайте,почиствайте ежедневно с влажна кърпа. При ползване на прахосмукачка изходящата струя трябва да се филтрира допълнително през мокра кърпа.
- Изпирайте често дрехите и спалното бельо, не сушете на открито. Хранителните продукти съхранявайте в плътно затворени съдове, следвайте указанията за кулинарната им обработка.
- Не предприемайте излети и разходки сред природата. Ограничете пътуванията, особено по черни и прашни пътища. Необходимо е често да се мият улиците и тротоарите. Не метете двора, оросявайте със струя вода тревните площи и обливайте пътеките около къщата си. Не сядайте на тревата и другите зелени площи. Не се къпете в открити водоеми.
- Не консумирайте хранителни продукти, за които е обявена временна забрана. За предпочитане е да използвате наличните консервирани и други трайни хранителни продукти. Ако се налага пренасяне на храни, поставете ги в найлонови торби. Запазването на хранителните продукти трябва да става в мазета, затворени килери и

ниши или в херметически затварящи се съдове. Обработвайте и приготвяйте храните в затворени помещения.

- Изключете от менюто си листните зеленчуци и млякото. Сравнително побезопасни са оранжерийните плодове и зеленчуци, морковите, картофите, птичето и свинското месо, както и океанската риба. Използвайте сухо мляко за ежедневното меню на децата.
- Замърсените хранителни продукти, които не подлежат на термична обработка, консумирайте само след обилно измиване с вода и допълнително изкисване за 24 часа. При готвенето обезкостете и нарежете месото на парчета до 70 г, накиснете го за 24 часа във вода (1:4) и изхвърлете водата. Сварете месото и изхвърлете първия бульон. Вода за питейни и домакински нужди се взема само от закрити, контролирани и разрешени за ползване водоизточници. Препоръчително е децата да пият предимно минерална вода с ниско съдържание на радон.
- През първия период на високо замърсяване животните да не се извеждат от оборите. Да се преустанови пашата, а храненето да става с навлажнени концентрирани или с груби фуражи. Боксовете и другите закрити помещения да се измиват ежедневно с вода. Останалите на открито сено и други фуражи да се ползват след отстраняване на горния слой (10-15 см). Добитите през периода фуражи да се складират за около 2 месеца. Реколтата да се събира във възможните най-късни агротехнически срокове. За намаляване на степента на замърсеност на растителните суровини спазвайте конкретните указания на компетентните органи за обработването на продуктите и сроковете за използването им.

Всяка промяна в обстановката следва да се предава като информация на хората в засегнатите райони и на работещите екипи на ЕСС и аварийните екипи.

Изпълнение на защитните действия

Незабавно след получаване на информацията за авария или радиационно замърсяване Поста за радиационно наблюдение започва измервания на гама-фона през 1 час и докладва в Щаба, на дежурния по ОСС и дежурния на ОЦ на ПБЗН.

Започва изпълнението на следните мероприятия:

С Доброволното формиране:

Ръководителя на формирането провежда занятие с членовете за действие в условия на повишена радиация, раздава индивидуални средства за защита;

Провеждат тренировка за извършване на дезактивация и санитарна обработка; -
Провеждат тренировка за раздаване на таблетките калиев йодид след разпореждане от Министерство на здравеопазването.

С населението:

Секретаря на Общината провежда инструктаж на кметовете и кметските наместници за работа в условия на повишена радиация. Инструктажа може да се провежда и по места като в дадено кметство се събират кметовете от района; - С населението по местния радиовъзел, наличните високоговорители и с автомобили на МВР и ПБЗН, за поведението им и мерките за защита при повишена радиация;

Временно до второ нареждане се спират учебните занятия;

Във всяко населено място се назначава постоянно дежурство, организацията на дежурството се извършва от кмета/кметския наместник на селото. Осигурява се постоянна връзка с Дежурния в Общината;

Привеждат се в готовност за използване защитните съоръжения;

До второ нареждане се спира продажбата и консумацията на мляко, пресни плодове и зеленчуци от личните стопанства и стадата неподложени на специален режим на хранене;

По график започва получаването и раздаването на ИСЗ, съхраняващи се в складовете;

Ръководителите на фирми и обекти вземат мерки за защита дихателните пътища на работниците, работещи на открито;

В търговската мрежа:

Установяват се наличните количества лекарства и медикаменти за йодна профилактика и се спира свободната им продажба по аптеките;

Ръководителите на търговските обекти съгласувано с органите на РЗИ вземат мерки за недопускане на заразени продукти в заведенията за обществено хранене, столове и обекти от търговската мрежа;

Установява се наличността на дегазиращи и миещи препарати и се ограничава изразходването им;

Във фирмите:

С помощта на противопожарните автомобили, "В и К" периодично се извършва:

Дезактивация на алеи, улици и площади чрез ръчно или механизирано измиване със силна струя вода.

Дезактивация на почва чрез отнемане на 10 - 15 см от повърхностния слой или чрез преораване

Дезактивация на тревни площи чрез окосяване, събиране и унищожаване на тревните откоси.

Дезактивация на снежна покривка чрез отнемане на 20 - 30 см. от горния слой и събиране на определени места.

Дезактивация на сгради, работни помещения, машини и съоръжения -
Органите на ОД на МВР – отдел Пътна полиция-КАТ да определят маршрутите, по които се отклонява интензивното движение и се въвежда ограничение на скоростта .

Превозването на хранителни стоки, фуражи и пощенски пратки да се извършва в херметизирани транспортни средства;

Транспортните средства, превозващи хора се подлагат на дезактивация винаги преди излизане на път;

РЗИ определя местата за погребване на радиоактивно замърсени продукти и материали, същите се съобщават на заинтересованите фирми;

Управителя на "ВиК" организира следенето на замърсеността на подаваната питейна вода, съгласувано с органите на РЗИ. Организира доставката с водоноски на чиста вода, организира херметизацията на водоизточниците и съоръженията към тях;

- Управителите на автотранспортни фирми и собственици на автомивки ги привеждат в готовност за действие, като станции за дезактивация на транспорт;

- Управителя на МБАЛ-Варна и РЗИ да определят местата за лечение на хора със симптоми на лъчева болест и се подготвят необходимите специалисти за това;

- Специализираните радиометрични лаборатории на РЗИ провеждат контрол за степента на замърсяване на въздух, вода, почва, мляко, плодове, зеленчуци, фуражи и др. продукти, разположени на открито или в нехерметизирани складове.

На анализ се подлага и месото и месните продукти произведени от заклани след възникване на радиоактивното заразяване животни.

При необходимост се развърщат специализирани пунктове за лична дезактивация, станции за дезактивация на транспорт и облекло, както и за осигуряване на пълна санитарна обработка на личния състав от формированията и дезактивация на техниката участвала в НАВР;

В стола на Учебните заведения и местата за приготвяне на храна за социални дейности, патронаж и млечни кухни се организира храненето предимно с готови консервирани храни;

След изпълнение на задачата личния състав на Доброволното формирование и участвалите в дезактивация, преминават през пълна санитарна обработка, а техниката, средствата за защита и др. имущество през пълна дезактивация.

По защита на животните :

- РЗИ установяване наблюдение за степента на замърсеност на ферми, хранителни продукти от животински и растителен произход, околната среда и селскостопански хранителни продукти;

ОДБХ организира прехвърлянето на животни в други незасегнати райони на страната;

Собствениците на животновъдни обекти и частни стопани организират херметизация на помещенията за отглеждането на животни, складовете за фураж и водоизточници;

Въвежда се оборно гледане и забрана за паша на животните;

Осигуряване доставка на чиста вода и изхранване с незамърсени фуражи. -

Осигуряване провеждането на сортировъчно-оздравителни ветеринарни дейности на поразените животни;

Организира се преработката на замърсено месо, мляко и растителни продукти в трайни продукти.

Въвежда се забрана за консумация на продукти над пределно допустимата концентрация за замърсеност и осигуряване преработката им по утвърдени от МЗ и

МЗГ технологии;

Собствениците на животновъдни ферми и частните стопани организират отнемането на повърхностния слой и покриването на съхраняваните на открито фуражи и селскостопанска продукция.

Изпълнение на дейности по възстановяване

Дейността за възстановяване след възникнала авария в АЕЦ или при радиационно заразяване е дълготраен процес който зависи от множество фактори и може да продължи с години, поради това не е част от този план.

Възможно е етапите на възстановяване да се определят на национално ниво.

Организация и разпределение на отговорностите

Посочените в раздел "Изпълнение на защитни действия" дейности се ръководят както следва:

1. С Доброволното формирование – Ръководителя на Доброволното формирование или съвместно с РС ПБЗН;
2. С населението – Зам.кмета, Секретаря на Общината, служителя по ОМП, ЗН и ССИ в общината; Директор на дирекция "РРАБОС", определени служители на МВР и ПБЗН;
3. В търговската мрежа – Зам.кмета, Директор на дирекция "ДСПС", РЗИ;
4. Във фирмите – Директор на дирекция "РРАБОС", Управител на МБАЛ, Управител на "ВиК", РЗИ, служители на МВР;
5. По защита на животните – РЗИ, ОБДХ, Директор на дирекция "РРАБОС".

Отговорно длъжностно лице за осигуряване на необходимата техника за спасителни и възстановителни дейности е ръководител група БКС.

Отговорно длъжностно лице от общинската администрация за връзката на общината с хуманитарни, благотворителни и неправителствени организации е Зам. Кмета и Директора на дирекция "ДСП". Дирекцията организира изхранването и настаняването на пострадалите в училища, спортни зали и др. места за настаняване. Основните задачи които следва да се изпълняват са следните:

Изготвяне на списък на съществуващите хранителни припаси, лекарствени средства, дрехи, постелъчен материал и други стоки от първа необходимост намерени в наличност към момента на бедствието;

Осигуряване на необходимите количества постелъчен материал, легла, одеяла и др. само за населението настанено във временни помещения, палаткови лагери, фургони и др.

Издирване на фондации и организации за доставка на дарения от страната и чужбина и определяне на необходимостта от инвентар и имущество.

Взаимодействието с търговските обекти и заведенията за обществено хранене се осъществява от Директора на дирекция "ДСП". Основната задача е определяне на доставчици и влизане в договорни отношения с тях за доставяне на недостигащи материали и стоки от първа необходимост.

Отговорно длъжностно лице от Общината по законосъобразното разходване на отпуснатите финансови средства е главния счетоводител.

Отговорно длъжностно лице за контрола по възстановяването и качеството на изпълнението на възложените дейности е Зам.кмета и главния архитект на Общината.

Комисиите за оценка на щетите се организират и ръководят от Директора на дирекция „РРАБОС“ на Общината. Необходимата документация за финансовото подпомагане от Междуправителствена комисия за възстановяване и подпомагане се събира при Директор дирекция „РРАБОС“.

Ръководство и координация

Кметът организира и ръководи защитата при бедствия на територията на Общината и със заповед определя Ръководител на операциите.

Ръководителят на операциите при провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи има право да:

- забрани или ограничи влизането на лица в района на бедствието;
- нареди временно извеждане на лица от района на бедствието;

- разпорежи незабавно извършване или спиране на строителни работи, теренни преустройства или разрушаване на строежи или части от тях с цел предотвратяване или намаляване на негативните последици от бедствието;
- поиска от юридически или физически лица предоставяне на помощ в съответствие с възможностите им;
- създаде щаб на ръководителя на операциите с представители на участващите екипи от единната спасителна система;
- раздели района на бедствието на сектори или на участъци, да определи техни ръководители, да им възлага задачи, както и да разпределя сили и средства за тях.

Кметът на Общината заедно с Щаба организира взаимодействието с всички структури които имат участие в спасителните и аварийно възстановителни дейности.

Координацията на дейностите в Общината се извършва от Кмета, използвайки целия капацитет на Щаба и Общинската администрация.

Събиране и обмен на информацията

Мащабите на бедствието определят и голямото количество информация необходима за справяне с последиците от авария в АЕЦ.

Основната информация необходима непосредствено след аварията ще се получи от Агенцията за ядрено регулиране (АЯР). Допълнителна информация може да се получи от Министерство на здравеопазването или от МВР чрез Оперативните центрове. Тъй като метеорологичните условия ще оказват сериозно влияние на разпространението на източниците на йонизиращо лъчение, то ще бъде крайно наложително Общината да разполага с точна и навременна метеорологична справка. Такава може да се получава на национално ниво от Центъра за аерокосмическо наблюдение (ЦАН) на МВР, а на местно ниво от НИМХ Варна.

Допълнителна информация в реално време за гама – фона ще се получава след извършването на едночасовите измервания от Дежурния в ОбСС.

След първите 24 часа от началото на бедствието, Кмета определя времена за докладване на всички дейности.

Информацията, необходима за работата на екипите от ЕСС и всички други екипи се предава незабавно, информация за населението и средствата за масово осведомяване се предава след разпореждане на Кмета.

Структурата на необходимата информация може да се променя и ще се събира информация за нуждите на работещите на терен фирми по тяхно искане.

Комуникации

Комуникацията между екипите на ЕСС и Щаба за изпълнение на ПЗБ ще се осъществява чрез:

- мрежите на мобилните оператори;
- стационарни телефони;
- радиостанции;

Възможно е клетките на мобилните оператори да блокират поради очаквания голям трафик.

По-голямата част от стационарните телефони вероятно ще работят, но връзката от мобилни да стационарни телефони ще бъде затруднена поради горепосочените причини.

Ресурсно осигуряване изпълнението на плана

Финансово осигуряване

Финансовото осигуряване на изпълнението на Плана за защита при аварии в АЕЦ или радиационно замърсяване се извършва по няколко направления:

- собствени средства на Общината предвидени за тези дейности, плюс фонд Резервен на общинския бюджет;
- финансиране посредством корекция на бюджетните взаимоотношения на Общината с Централния бюджет за непредвидени и неотложни разходи за предотвратяване, овладяване и преодоляване на последиците от бедствието. Промяната се отразява по бюджета на Общината за годината във функция II."Отбрана и сигурност", група Д "Защита на населението, управление и дейности при стихийни бедствия и аварии";
- кандидатстване пред МВКВП за дейности по чл.1, ал.2 от Правилника на Комисията;
- чрез фонд "Солидарност" на ЕС и НСОРБ.

Отговорник за финансовото осигуряване е заместник кмета. Контрола се осъществява от кмета на общината.

Материално осигуряване

Фирмите, които могат да бъдат привлечени за спасителни и аварийни дейности са посочени в Приложение – "Техника". Телефоните и адресите при необходимост от друга техника се вземат от офис за водене на Военен отдел- Долни Чифлик или Военно окръжие- Варна. Физически и юридически лица се привличат на основание чл.65, ал.2, т.5 от ЗЗБ.

За недостигащата техника, оборудване и специалисти за експертиза и оценка на щетите се прави искане до Областния управител.

Отговорни органи и връзки

Планът за защита при радиационни аварии се разработва, преразглежда и актуализира от Общинския съвет за намаляване на риска от бедствия. Техническите дейности при актуализирането се извършват от секретаря на ОбСНРБ на общината.

Поведение на населението извън 30-километровата зона на АЕЦ "Козлодуй", както и на населението в зоната, в случай, че не е наложително извършването на евакуация

Спазвайте лична хигиена

Измивайте ръцете си старателно, особено преди хранене, къпете се всекидневно. Дишайте през носа, а при излизане – през маска или навлажнена кърпа. При влизане в жилището трябва да събуете обувките и да свалите връхните дрехи. Съхранявайте ги отделно.

Не допускайте замърсяване на вашето жилище

Децата трябва да останат въщи до изясняване на обстановката. Затворете прозорците и ги уплътнете добре. Проветрявайте само при тихо време и то чрез прозорец, на който сте поставили 3-4 пласта тензух или друго парче плат. Не метете и не тупайте, почиствайте ежедневно с влажна кърпа. При ползване на прахосмукачка изходящата струя трябва да се филтрира допълнително през мокра кърпа.

Изпирайте често дрехите и спалното бельо, не сушете на открито. Хранителните продукти съхранявайте в плътно затворени съдове, следвайте указанията за кулинарната им обработка.

Не предприемайте излети и разходки сред природата. Ограничете пътуванията, особено по черни и прашни пътища. Необходимо е често да се мият улиците и тротоарите. Не метете двора, оросявайте със струя вода тревните площи и обливайте пътеките около къщата си. Не сядайте на тревата и другите зелени площи. Не се къпете в открити водоеми.

Обработка на хранителни продукти и вода

Не консумирайте хранителни продукти, за които е обявена временна забрана. За предпочитане е да използвате наличните консервирани и други трайни хранителни продукти. Ако се налага пренасяне на храни, поставете ги в найлонови торби. Запазването на хранителните продукти трябва да става в мазета, затворени килери и ниши или в херметически затварящи се съдове. Обработвайте и приготвяйте храните в затворени помещения.

Изключете от менюто си листните зеленчуци и млякото. Сравнително по-безопасни са оранжерийните плодове и зеленчуци, морковите, картофите, птичето и свинското месо, както и океанската риба. Използвайте сухо мляко за ежедневното меню на децата.

Замърсените хранителни продукти, които не подлежат на термична обработка, консумирайте само след обилно измиване с вода и допълнително изкисване за 24 часа. При готвенето обезкостете и нарежете месото на парчета до 70 г, накиснете го за 24 часа във вода (1:4) и изхвърлете водата. Сварете месото и изхвърлете първия бульон.

Вода за питейни и домакински нужди се взема само от закрити, контролирани и разрешени за ползване водоизточници. Препоръчително е децата да пият предимно минерална вода с ниско съдържание на радон.

През първия период на високо замърсяване животните да не се извеждат от оборите. Да се преустанови пашата, а храненето да става с навлажнени концентрирани или с груби фуражи. Боксовете и другите закрити помещения да се измиват ежедневно с вода. Останалите на открито сено и други фуражи да се ползват след отстраняване на горния слой (10-15 см). Добитите през периода фуражи да се складират за около 2 месеца. Реколтата да се събира във възможните най-късни агротехнически срокове. За намаляване на степента на замърсеност на растителните суровини спазвайте конкретните указания на компетентните органи за обработването на продуктите и сроковете за използването им.

СКАЛА INES:

Степен	Критерии за оценка на опасността			Примерни събития
	Население и околна среда	Радиологически бариери и контрол	Защита в дълбочина	

Степен 7 <i>Крупна авария</i>	Голямо изпускане на радиоактивен материал с обширни последствия за здравето и околната среда изискващи извършването на планирани и допълнителни контрамерки.			Чернобилска авария, 1986 Авария на АЕЦ Фукушима I, 2011
Степен 6 <i>Сериозна авария</i>	Значително изпускане на радиоактивен материал което вероятно ще наложи извършването на планирани контрамерки.			Авария в ядрен комплекс Маяк, 1957
Степен 5 <i>Авария с широки последствия</i>	Ограничено изпускане на радиоактивен материал което вероятно ще наложи извършването на някои планирани контрамерки. Няколко жертви на радиация.	Тежки повреди на активната зона на реактора. Изпускане на големи количества радиоактивен материал в инсталация с голяма вероятност за значително облъчване на населението.		Авария на Тримилния остров, 1979
Степен 4 <i>Авария с местни последствия</i>	Минимално изпускане на радиоактивен материал което вероятно няма да доведе до изпълняването на планирани контрамерки	Стопяване или повреждане на гориво в резултат на което е изпуснато повече от 0,1% от инвентарното количество.		
	освен местен контрол на храните. Поне една жертва на радиация.	Изпускане на големи количества радиоактивен материал в инсталация с голяма вероятност за значително облъчване на населението.		
Степен 3 <i>Сериозен инцидент</i>	Облъчване превишаващо десет пъти допустимата годишна доза за работниците. Несмъртоносен детерминиран ефект на радиацията върху здравето. (напр. изгаряне)	Скорост на облъчване по-голяма от 1Sv/h в оперативната зона. Сериозно радиационно замърсяване в зона където това не е предвидено по дизайн, с малка вероятност за значително облъчване на населението.	Близко до авария събитие при което са изчерпани мерките за безопасност. Изгубен или откраднат силно радиоактивен запечатан източник. Неправилно доставен силно радиоактивен запечатан източник при липса на адекватни процедури за боравене с него.	

Степен 2 Инцидент	Облъчване на човек от населението превишаващо 1mSv. Облъчване на работник превишаващо допустимата годишна доза.	Радиационни нива в оперативната зона по-големи от 50 mSv/h. Значително радиационно замърсяване в зона където това не е предвидено по дизайн.	Значителни откази на мерките за безопасност, но без реални последиствия. Намерен силно радиоактивен запечатан изоставен източник, устройство или транспортен пакет с непокътнато обезпечение на сигурността. Неправилно пакетирани силно радиоактивен запечатан източник	Множество събития.
Степен 1 Аномалия			Облъчване на човек от населението превишаващо допустимата годишна доза. Минимални проблеми с част от защитата, при оставащи значителни мерки за сигурност. Изгубен или откраднат източник, устройство или транспортен пакет с ниска радиационна активност.	Множество събития.
Степен 0 Събитие с отклонение под скалата	Без отношение към безопасността.			

УКАЗАНИЯ за населението след възникване на радиационна авария

- Измивайте ръцете си старателно, особено преди хранене, къпете се всекидневно. Дишайте през носа, а при излизане – през маска или навлажнена кърпа.
- При влизане в жилището трябва да събуете обувките и да свалите връхните дрехи.
- Съхранявайте ги отделно.
- Децата трябва да останат въщи до изясняване на обстановката. Затворете прозорците и ги уплътнете добре. Проветрявайте само при тихо време и то чрез прозорец, на който сте поставили 3-4 пласта тензух или друго парче плат. Не метете и не тупайте, почиствайте ежедневно с влажна кърпа. При ползване на прахосмукачка изходящата струя трябва да се филтрира допълнително през мокра кърпа.
- Изпирайте често дрехите и спалното бельо, не сушете на открито.
- Хранителните продукти съхранявайте в плътно затворени съдове, следвайте указанията за кулинарната им обработка.

- Не предприемайте излети и разходки сред природата. Ограничете пътуванията, особено по черни и прашни пътища. Не метете двора, оросявайте със струя вода тревните площи и обливайте пътеките около къщата си. Не сядайте на тревата и другите зелени площи. Не се къпете в открити водоеми.
- Не консумирайте хранителни продукти, за които е обявена временна забрана. За предпочитане е да използвате наличните консервирани и други трайни хранителни продукти. Ако се налага пренасяне на храни, поставете ги в найлонови торби. Запазването на хранителните продукти трябва да става в мазета, затворени килери и ниши или в херметически затварящи се съдове. Обработвайте и пригответе храните в затворени помещения.
- Изключете от менюто си листните зеленчуци и млякото. Сравнително по безопасни са оранжерийните плодове и зеленчуци, морковите, картофите, птичето и свинското месо, както и океанската риба. Използвайте сухо мляко за ежедневното меню на децата.
- Замърсените хранителни продукти, които не подлежат на термична обработка, консумирайте само след обилно измиване с вода и допълнително изкисване за 24 часа. При готвенето обезкостете и нарежете месото на парчета до 70 г, накиснете го за 24 часа във вода (1:4) и изхвърлете водата. Сварете месото и изхвърлете първия бульон.
- Вода за питейни и домакински нужди се взема само от закрити, контролирани и разрешени за ползване водоизточници. Препоръчително е децата да пият предимно минерална вода с ниско съдържание на радон.
- През първия период на високо замърсяване, животните да не се извеждат от оборите. Да се преустанови пашата, а храненето да става с навлажнени концентрирани или с груби фуражи. Боксовете и другите закрити помещения да се измиват ежедневно с вода. Останалите на открито сено и други фуражи да се ползват след отстраняване на горния слой (10-15 см). Добитите през периода фуражи да се складират за около 2 (два) месеца. Реколтата да се събира във възможните най-късни агротехнически срокове. За намаляване на степента на замърсеност на растителните суровини спазвайте конкретните указания на компетентните органи за обработването на продуктите и сроковете за използването им.

Р А З Ч Е Т

за евакуация и разсредоточаване на населението, животни, културни и материални ценности на община Бяла при ядрена и радиационна авария

Разчетът за евакуация и разсредоточаване на населението в община Бяла при ядрена и радиационна авария е разработен на основание чл. 52, ал.2, т.1 и т.6 и ал. 3 от Закона за защита при бедствия и чл.9 и чл.10 от „Наредба за условията и реда за провеждане на евакуация и разсредоточаване“ приета с ПМС №337 от 20.12.2012 г., изм. ДВ, бр. 9 от 30 януари 2024г.

1. Начини и способите за оповестяване.

1.1 Населението се оповестява за началото на евакуацията и разсредоточаването по реда на Наредбата за условията и реда за функциониране на Националната система за

ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт и населението при бедствия и за оповестяване при въздушна опасност, приета с Постановление № 48 на Министерския съвет от 2012 г.

1.2 Указания и сигнали към населението на община Бяла при обявяване на евакуация и разсредоточаване на населението се дават чрез озвучителните средства, монтирани на автомобилите на IV РУ ОД на МВР - Варна, ПУ Бяла, и монтираните 3 бр. акустични сирени в гр. Бяла, задействани централизирано от Националния контролен възел (НКВ) – оперативен център на ГД ПБЗН, както следва:

1.3 Указания и сигнали към населението в кметствата на територията на община Бяла при обявяване на евакуация, се дават чрез озвучителните средства, монтирани на автомобилите на IV РУ ОД на МВР - Варна, ПУ Бяла, и монтираните 4 бр. електромеханични сирени / С 40 / на местно задействане.

1.4 Чрез системата BG-ALERT

1.5 Съобщението за евакуация трябва да съдържа:

- издаващ орган;
- дата и час на издаване;
- точно описание на бедствието или опасността и район, който е или е вероятно да бъде засегнат;
- указания за евакуация съгласно разчетите – сборни евакуационни пунктове (СЕП), евакуационни центрове (ЕЦ) и места за настаняване (МН), както и какво евакуиращите се да вземат със себе си;

3.3 Оповестяване на състава на СЕП, ЕЦ и МН

- Оповестяването на длъжностните лица от състава на сборни евакуационни пунктове (СЕП), евакуационни центрове (ЕЦ) и места за настаняване (МН), се извършва от Дежурния на община Бяла съгласно приложения състав, отговорници и ръководители.

- Дежурния по община Бяла оповестява дежурния на IV РУ ОД на МВР - Варна, ПУ Бяла, РСРБЗН долни Чифлик и Центъра за спешна медицинска помощ ;

- Ръководителите на СЕП , оповестяват останалите членове от състава на СЕП и организират явяването им, поддържат постоянна връзка с дежурния на община Бяла и дежурния на ПУ Бяла за оказване на съдействие при нужда.

- Време за явяване в мястото на СЕП - 30 мин.

2. Местата на СЕП, ЕЦ и МН в населените места на общ. Бяла които подлежат на евакуация при ядрена и радиационна авария

Населено място	Място за изграждане на СЕП, ЕЦ и МН	Брой на евакуираните хора
Гр. Бяла	СЕП и ЕЦ „Бяла“ Центъра - площад „Европа“ МН – училище, ЦДГ, Професионална гимназия	2266 живущи
с. Горица	СЕП и ЕЦ „Горица“ пред и в двора на бивше основно училище понастоящем Кметство „МН – читалище	112 живущи
с. Господиново	СЕП и ЕЦ „Господиново“ пред и в двора на бившетосновно училище МН –бивше училище, ЦДГ,	227 живущи

	читалище	
с. Дюлино	СЕП и ЕЦ „Дюлино“ пред и в двора на бивше начално училище МН – Кметство и читалище	332 живущи
с. Попович	СЕП и ЕЦ „Попович“ на площада пред кметството МН – ЦДГ, читалище	632 живущи

3. Отговорници и състав на СЕП, ЕЦ и МН и техните задължения при провеждане на евакуация и разсредоточаване

3.4 Състав и отговорници на СЕП, ЕЦ и МН в община Бяла

-гр. Бяла - разгръща се на площад „Европа“

Ръководител: Станимир Трендафилов –ССИ, ОМП,ЗН и ВО; тел:0884332301

Членове:

- 1..Атанас Атанасов
- 2.Радослав Тодоров
- 3.Русанка Томова
- 4.Живка Янчева
- 5.Павлина Георгиева

Охрана: *уточнява се от Началника на ПУ-Бяла;*

Медицински екип: *уточнява се от Дежурния на СМП-филиал Бяла*

- с. Горица- разгръща се пред и в двора на бившето училище, понасящем Кметство

Ръководител: Галин Георгиев-кметски наместник-0893398133

Членове: -няма, при необходимост ще бъдат изпращани хора от гр. Бяла (Доброволци от доброволното формирание)

Охрана: *уточнява се от Началника на ПУ-Бяла ;*

Медицински екип: *уточнява се от Дежурния на СМП-филиал Бяла*

- с. Господиново - разгръща се в двора на бившето училище училището

Ръководител: Йорданка Костадинова-кмет-0897966824;

Членове:

1. Сериха Фейзулова
2. При необходимост ще бъдат изпращани хора от гр. Бяла (Доброволци от доброволното формирание)

Охрана: *уточнява се от Началника на ПУ-Бяла;*

Медицински екип: *уточнява се от Дежурния на СМП-филиал Бяла*

- с. Дюлино - разгръща се пред и в двора на бившето училище

Ръководител: Георги Колев- кмет-0885176829;

Членове:

1. Върба Гочева;
2. Красимир Радев;

3. Бистра Асенова

Охрана: *уточнява се от Началника на ПУ-Бяла ;*

Медицински екип: *уточнява се от Дежурния на СМП-филиал Бяла*

- **с. Попович**- *разгръща се на площада пред Кметството*

Ръководител: Исмаил Мехмед-кмет-0897260649;

Членове:

1. Розалина Едрева;

2. Милена Олегова;

3. Найден Ангелов ;

4. Юлиан Иванов;

Охрана: *уточнява се от Началника на ПУ-Бяла ;*

Медицински екип: *уточнява се от Дежурния на СМП-филиал Бяла*

3.2. Задължения на личния състав на СЕП, ЕЦ и МН при провеждане на евакуация и разсредоточаване:

3.2.1 Ръководителя на СЕП, ЕЦ и МН, след получаване на сигнал от дежурния при община Бяла за начало на евакуацията и разсредоточаването:

- привежда в готовност останалите членове на пункта за приемане и настаняване на евакуираните;
- организира дейността на пункта, медицинското осигуряване и охраната на обществения ред и ръководи дейността на СЕП;
- известява населението за провежданото мероприятие;
- осъществява контрол за дейността на личния състав на СЕП;

3.2.4 Членовете на СЕП:

- дублират оповестяването с транспортно средство и мегафон с речева информация
- извършват регистрация и разпределение на евакуиращите се по транспортни средства, маршрути и осигуряване на условия за временен престой;
- създават организация за оптимално използване на превозните средства включително и личните автомобили;
- предвид наличната техника и броя на евакуираните, определят курсовете на автомобилите;
- приоритетно евакуират деца, болни и възрастни хора, инвалиди, семейства с малки деца, като следят да се полагат съответните грижи за тях;
- по необходимост се оказва необходимата медицинска и психологическа помощ, консултиране, раздаване на продукти от първа необходимост и разпределение по МН;
- при разпределението по МН не се разделят семейства и се отчитат нуждите на групи с определени социални нужди и с различни културни, етнически или религиозни идентичности;
- осигуряват условия за живот на евакуираните хора, животни и съхранение на културните и материални ценности;
- уточняват вида и броя на животните, които подлежат на евакуация, определят транспортните средства, курсовете, организацията на натоварване и МН;

- уточняват количествата на материалните средства, които подлежат на разсредоточаване и определят транспортните средства, курсовете, организацията на натоварване и МН;
- организират логистичното осигуряване, като особено внимание се отделя на снабдяване с храна, вода, дрехи, одеяла и др.;
- организират и координират получаването и раздаването на хуманитарни помощи в мястото на настаняването;
- оказват съдействие на Областната дирекция за оказване на контрол на храните
- осигуряват обществения ред на СЕП и ЕЦ и в местата за настаняване и опазване на имуществото на евакуираните;
- подготвят информация до община Бяла за проведената дейност, броя на приетите и настанени хора, животни и разсредоточените материалните средства;
- решават други възникнали въпроси.

4. Транспортните средства, необходими за провеждане на евакуация и разсредоточаване

Населено място, СЕП, ЕЦ и МН	Транспортна фирма	Вид на транспортните средства, количество и капацитет	Брой жители
гр. Бяла с. Горица с. Господиново с. Дюлино с. Попович	Община Бяла	Автобуси 7 бр. – 176 места Микробуси 1 бр. – 8 места Леки коли 3 бр. – 15 места Товарни автомобили 2 бр. ЗАБЕЛЕЖКА: Точният брой на необходимите транспортни средства и курсовете се определя от СЕП и ЕЦ съобразено с конкретната обстановка и необходимостта от провеждане на частична или пълна евакуация	2226 112 227 332 632

5. Основни и резервни маршрути за евакуация и разсредоточаване и организация на движението;

Населено място, СЕП и ЕЦ	Място за настаняване	Основен маршрут	Резервен маршрут
гр. Бяла	с. Господиново	с.Горица - с.Господиново	с.Попович - с.Дюлино - с.Господиново
с.Горица	гр. Бяла	с.Горица - гр. Бяла	с.Горица - с.Дюлино с.Попович- гр. Бяла
с.Господиново	с.Дюлино	с.Господиново – с.Дюлино	с.Господиново- с.Горица- гр. Бяла- с.Попович - с.Дюлино
с.Дюлино	с.Попович	с.Дюлино- с.Попович	с.Дюлино - с.Горица - гр. Бяла- с.Попович
с.Попович	с.Дюлино	с.Попович - с.Дюлино	с.Попович - гр. Бяла - с.Горица- с.Дюлино

Организацията на движението се осъществява чрез непосредственото участие на служителите от ПУ – Бяла и 04 РУ при ОД на МВР Варна и оказване на съдействие от страна на ръководителя и членовете на СЕП, ЕЦ и МН. Организира се отцепване на движението към местата засегнати от бедствието и допускане само на спасителните екипи на ЕСС, както и се организира охраната на населеното място /територията и обектите/ от които е извършена евакуацията и разсредоточаването.

6. Ред за настаняване и осигуряване на евакуираните лица и за съхранение на разсредоточените културни и материални ценности;

В местата за настаняване, организирането на дейностите по приемане и настаняване на евакуираните лица се извършва от страна на ръководителя и членовете на СЕП, ЕЦ и МН. Настаняването на евакуираните лица, животни и съхранението на разсредоточените културни и материални ценности по възможност се осъществява на съответната територия или на територията на най близката община.

- при разпределението по МН не се разделят семейства и се отчитат нуждите на групи с определени социални нужди и с различни културни, етнически или религиозни идентичности;
- осигуряват се условия за живот на евакуираните хора, животни и съхранение на културните и материални ценности;
- уточняват се вида и броя на животните и тяхното настаняване в МН;
- уточняват се количествата на материалните средства и тяхното съхранение в МН

- организира се медицинска помощ на нуждаещите се
- организира се логистичното осигуряване, като особено внимание се отделя на снабдяване с храна, вода, дрехи, одеяла и др.;
- организират и координират получаването и раздаването на хуманитарни помощи в мястото на настаняването;
 - оказват съдействие на Областната дирекция за оказване на контрол на храните
 - осигурява се спазването на обществения ред в местата за настаняване и опазване на имуществото на евакуираните;
 - изготвят заявка до община Бяла за недостигащите материални и финансови средства и фургони;
 - подготвя се информация за проведената дейност, броя на приетите и настанени хора, животни и разсрещените материалните средства;
 - решават се и други възникнали въпроси и проблеми

7. Мерки за осигуряване на обществения ред и опазване на имуществото на евакуираните;

Осигуряването на обществения ред на СЕП, ЕЦ и МН и опазване на имуществото на евакуираните се организира и провежда от служителите от ПУ – Бяла и 04 РУ при ОД на МВР Варна с непосредственото участие и съдействие на общинският съвет за намаляване на риска при бедствие и аварии при община Бяла.

За осигуряване на обществения ред и опазване на имуществото на евакуираните се организират следните основни мероприятия:

- охрана на обществения ред и безопасност на СЕП, ЕЦ и МН, по маршрутите на евакуация и обекти от Националното стопанство с особена важност;
- организиране охраната на населеното място/територията и обектите/ от които е извършена евакуацията и разсрещочаването;
- отцепване движението към местата засегнати от бедствието и допускане само на спасителните екипи на ЕСС;
- регулиране на движението на транспортните средства извършващи евакуацията и разсрещочаването и екипите на ЕСС.
- Осигуряване на установените маршрути, график и реда на превозите. За целта изграждат КПП, а местата им се уточняват съобразно конкретната обстановка;
- пренасочване движението на евакуиращите транспортни средства по резервни маршрути за движение и при необходимост /разрушени пътни участъци, пожари, обгазяване и т.н./ въвеждане на допълнителна организация на движението по маршрутите ;

- осигуряват опазването на обществения ред и борба с престъпността и мародерството в населените места от общината засегнати от бедствието и обект на евакуация, по маршрутите за евакуация и в местата за настаняване;
- осигуряват опазването на обществения ред и овладяване на безредици при евакуиране на населението и/или раздаване на помощи;
- съпровождане на специализирани екипи и товари;

8. Ред за връщане на евакуираните по местата за постоянно местоживее и на разсредоточените културни и материални ценности;

Връщането на евакуираното население по местата за постоянно местоживее се извършва със заповед на Кмета на община Бяла. Основание за това е нормализиране на обстановката, премахване на обстоятелствата застрашаващи живота и здравето на хората и животните и възстановяване на нормалните условия за живот. Мотивите за издаване на заповедта се подготвя от общинският съвет за намаляване на риска при бедствие и аварии при община Бяла.

Организацията за връщането на евакуираните по местата за постоянно местоживее и на разсредоточените културни и материални ценности се извършва от СЕП, ЕЦ и МН и се ръководят от ръководителя.

8.1 Ръководителя на СЕП, ЕЦ и МН след получаване на заповедта за връщането на евакуираните по местата за постоянно местоживее извършва следното:

- оповестява и привежда в готовност състава на СЕП, ЕЦ и МН и дава указания за предстоящата дейност;
- организира медицинското осигуряване и охраната на обществения ред на СЕП;
- организира оповестяването на евакуираното население, което предстои да бъде върнато по местата за постоянно местоживее;
- осъществява контрол на извършваните дейности;

8.2. Функционални задължения на личния състав на СЕП:

- посрещат и разпределят хората, животните и материалните и културни ценности по транспортните средства;
- създават организация за оптимално използване на превозните средства включително и личните автомобили;
- приоритетно евакуират деца, болни и възрастни хора, социални, лечебни и здравни заведения, като следят да се полагат съответните грижи за тях;
- оказват медицинска помощ на нуждаещите се;

- следят за спазване на обществения ред;
- изготвят донесение за извършените дейности и броя на хората и животните, които са транспортирани и количеството и вида на културните и материални ценности;
- решават други възникнали въпроси.

Движението на транспортните средства се осъществява по същите основни и резервни маршрути.

Охраната на обществения ред на СЕП, ЕЦ и МВ, по маршрутите на движение и регулирането на движението се осъществява от служителите от ПУ – Бяла и 04 РУ при ОД на МВР Варна, а медицинското осигуряване се извършва от екипите на СМП-филиал-Бяла

ЙОДНИ ТАБЛЕТКИ

ИНСТРУКЦИЯ ЗА УПОТРЕБА

Моля, прочетете внимателно инструкцията за съхранение и консумация на йодни таблетки и стриктно спазвайте описаните в нея положения. Ако имате въпроси се обръщайте към здравните заведения и към органите на РД ПБЗН.

В никакъв случай не употребявайте йодните таблетки произволно.

Общи сведения за йодните таблетки

Съдържание:

1 таблетка съдържа: 65 mg калиев йодид, съответстващ по съдържание на 50 mg йод.

Приложение на йодните таблетки

Йодните таблетки се пият с цел профилактика за защита на щитовидната жлеза от поемането и натрупването в нея на радиоактивен йод след авария в атомна електроцентрала. Поемането на йодните таблетки намалява и даже елиминира риска от рак на щитовидната жлеза вследствие на натрупване на радиоактивен йод в нея.

Внимание! Йодните таблетки се вземат само в дозировката, описана в таблицата след решение за вземането им от оторизираните органи:

- за населението – Министерство на здравеопазването и РД ПБЗН;
- за персонала на АЕЦ – от Ръководителя на аварийните работи.

Същите определят времето на започване на профилактиката и нейната продължителност.

Кой трябва да взема йодни таблетки:

- децата и подрастващите (до 16 години);

- бременните жени и кърмачките;
- населението от 17 до 45 годишна възраст.

Забранява се вземането на йодни таблетки от:

- хора, страдащи от алергия към йода;
- херпетиформен дерматит;
- пемфигус вулгарис;
- миотония конгенита;
- алергичен васкулит.

Йодните таблетки се вземат по лекарско предписание при следните заболявания:

- нарушение на функциите на щитовидната жлеза;
- бронхиална астма;
- бъбречна недостатъчност;
- имунна недостатъчност.

Деца под 1 годишна възраст, бременните жени, кърмачките и хората, страдащи от нарушение на функциите на щитовидната жлеза трябва да вземат йодните таблетки под лекарски контрол.

Начин на употреба

За да се избегне или намали нежеланото дразнене на стомашния тракт йодните таблетки се вземат след ядене, като се натрошават и се поемат с много течности.

Дозировка – дневна доза, която не бива да се надвишава:

Възраст	Йоден еквивалент [mg]	Калиев йодид [mg]	Брой таблетки
Новородени до 1 месец	12,5	16,3	1/4*
От 1 до 2 месеца	12,5 –25	15 – 30	1/4 - 1/2
От 2 месеца до 3 години	25	32,5	1/2
От 3 до 12 години	50	65	1
От 12 до 45 години	100	130	2
Бременни и кърмачки **	100	130	2

* - дава се само една доза

** - дават се само две дози

Внимание! Максималната доза да не е повече от 1 грам, йодните таблетки да не се вземат в продължение на повече от 10 дни.

Странични ефекти

Страничните ефекти се проявяват слабо. Някои от тях са:

- метален вкус;
- гадене и повръщане;
- стомашно неразположение;
- диария;
- зачервяване на кожата;
- сърцебиене.

Моля не забравяйте, че йодните таблетки предпазват само щитовидната жлеза от попадане на радиоактивен йод в нея, но не защитават от другите радиоактивни вещества, които се отделят при авария в АЕЦ. Допълнителни защитни мерки, като укриване, използване на индивидуални средства за защита и евакуация ще Ви бъдат разпоредени от:

За населението – РД ПБЗН

За персонала на АЕЦ – от Ръководителя на аварийните работи.

Внимание! Да се пазят от деца!

Условия за съхранение: Да се съхраняват на тъмно както са пакетирани от 0оС до 30оС при влажност 40% до 90%. Слабото покафеняване на таблетките не променя техните качества.

ЛОГИСТИЧНА СХЕМА ЗА РАЗДАВАНЕ НА СРЕДСТВАТА ЗА ЙОДНА ПРОФИЛАКТИКА

Средствата за йодна профилактика се съхраняват в помещението на РКИ в отделен шкаф, отговорно лице за получаване и съхранение е ССИ,ОМП,ГЗ и ВО-Станимир Трендафилов

След получаване на нареждане за раздаване на таблетките Калиев йодит, ръководителя на звено ОЗСД (образование, здравеопазване и социални дейности)- Русанка Томова,

получава с приемно предавателен протокол необходимия брой таблетки от Станимир Трендафилов необходими за съставните села и под нейно ръководство таблетките се доставят и предават с приемно предавателен протокол до кмета на село Попович и кметските наместници на село Дюлино, село Господиново и село Горица които от своя страна организират раздаването на таблетките срещу подпис на лицата получили медикамента. За всеки един пункт за раздаване на Калиев йодит ще бъде осигурено присъствието на медицинско лице (медицинска сестра или фелдшер) като за целта ще бъдат включени и тези които вече са пенсионирани.

За село Попович и село Дюлино таблетките ще се доставят с автомобил Тойота Ярис В2693НТ с водач Мария Георгиева - тел. 088 524 2869.

За село Горица и село Господиново таблетките ще се доставят с автомобил Дачия Докер В 2707ТХ с водач Ненко Нейков – тел. 088 589 0666.

За град Бяла таблетките калиев йодит ще се раздават в сградата на културен център Бяла от Станимир Трендафилов и Павлина Николова- Георгиева срещу подпис от лицата получили медикамента.

666666666666

Приложение № 5

ПЛАН
ЗА ЗАЩИТА ПРИ ПОЖАРИ
/ГОРСКИ, ПОЛСКИ И БИТОВИ/

2026 г.

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ.

1. Цел на плана.

Целта на плана е създаване на оптимална организация за координиране на действията при организиране и провеждане на спасителните и неотложни аварийно-възстановителни работи за намаляване до възможния минимум на загубите при пожари. Организиране и провеждане на мероприятия за оказване на медицинска помощ, осигуряване на населението с вода, храна, облекло и завивки и по-бързо възстановяване условията за живот и работа на територията на общината.

2. Пожарът като бедствие.

Пожарът като бедствие е съпроводен с нанасянето на големи материални щети и често пъти с отнемане на човешки живот. Често явление след трайни засушавания, нарушаване на противопожарните превантивни мероприятия и вследствие нехайството на човека са горските пожари. При подходящи за разпространение на огъня метеорологични условия /вятър, високи температури/ разпространението му става много бързо, пламъците обхващат големи площи и райони, което затруднява противодействието. В такива случаи е възможно огънят да обхване и обработваеми площи и да унищожи реколтата, както и жилищни и стопански сгради в селища разположени в близост до залесени райони.

II. ПРОГНОЗНА ОЦЕНКА ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ОБЩИНА БЯЛА ОБЛАСТ ВАРНА.

Възможни райони за възникване на пожари, особено през пролетно-летния сезон са горските масиви и селскостопанските посеви по време на жътва.

Възможни са и битови пожари особено през есенно-зимния сезон.

При пожар избухнал на територията на даден обект ще бъдат засегнати главно част от работещите в съответния сектор на производство в обекта на пожара.

III. СИГНАЛИ ЗА ОПОВЕСТЯВАНЕ.

- Оповестяване членовете на Общински щаб за СНАВР.
- Сиренно оповестяване.

IV. ОРГАНИ И СИЛИ, С КОИТО ЩЕ СЕ ВЗАИМОДЕЙСТВА:

1. КМЕТСТВА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНАТА
2. ОКИЦ – В А Р Н А.
3. РЕГИОНАЛНА ДИРЕКЦИЯ „ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО” - ВАРНА.
4. РСПБЗН ДОЛНИ ЧИФЛИК
5. РСПБЗН БЯЛА
6. П У - БЯЛА.
7. Районен център 112-Варна, ДНС 112-МВР.

V. РЕД ЗА ДЕЙСТВИЕ:

При възникване на пожари, основните усилия се насочват към извършване на локализационни, гасителни и спасителни действия от дежурните обектови и общински сили.

1. При възникване на пожар.

Общинският щаб за СНАВР, след като бъде уведомен за възникването му:

1.1. Организира дежурство и осигурява връзка с ОКИЦ.

1.2. Осигурява изпълнението на всички решения на Щаба, като определя конкретни отговорници за набелязаните мероприятия.

1.3. Организира изнасянето на ценно имущество и документи от застрашените сгради и помещения.

1.4. Организира временно прекратяване на дейности в застрашените от пожар райони.

1.5. Доуточняват се маршрутите за евакуация на застрашените граждани и служители и местата за установяване до преминаване на опасността.

2. Действия след пожара:

2.1. Организира разузнаване за резултатите от пожара и степента на причинените щети.

2.2. Изготвя план за ликвидиране на последствията от пожара, в това число финансовото осигуряване и ръководи дейността на екипите.

2.3. Издирва и уведомява близките на хора от Общината, пострадали от пожара.

2.4. Изготвя и изпраща информация до ОКИЦ на област Варна за обстановката на територията на Общината, за хода на работите по ликвидиране на последствията от пожара и при необходимост иска конкретна помощ.

VI. РАЗЧЕТ ЗА ЕВАКУАЦИЯ И РАЗСРЕДОТОЧАВАНЕ/ ВРЕМЕННО ИЗВЕЖДАНЕ/ НА НАСЕЛЕНИЕТО, ЖИВОТНИ, КУЛТУРНИ И МАТЕРИАЛНИ ЦЕННОСТИ И ОБЕКТИ ОТ НАЦИОНАЛНОТО СТОПАНСТВО ПРИ ПОЖАРИ.

1. Оповестяване на населението

Населението се оповестява за началото на евакуацията и разсредоточаването със задействане на сирените и излъчване на гласови съобщения от дежурния в община Бяла.

Оповестяването се дублира с транспортни средства по мегафон с речева информация. Съобщението се изготвя от общинския ЩАБ на община Бяла и включва:

- издаващ орган;
- дата и час на издаване;
- точно описание на бедствието или опасността и район, който е или е вероятно да бъде засегнат;
- указания за евакуация - евакуационни маршрути, както и какво евакуиращите се да вземат със себе си;
- време на следващото съобщение.

2. Оповестяване на състава на Общинския щаб за СНАВР.

Оповестяването на длъжностните лица от състава на Общинския щаб се извършва от Дежурния на община Бяла.

3. Организацията на движение по маршрутите за евакуация и разсредоточаване се извършва от органите на МВР.

4. Отговорници и състав и техните задължения при провеждане на евакуация и разсредоточаване.

а/ Състав и отговорници в община Бяла

гр. Бяла

Развръща се пред общината

Ръководител: ССИ, ОМП и ЗН

Членове: уточнява се от Ръководителя;

Охрана: уточнява се от Началника на ПУ- Бяла;

Медицински екип: уточнява се от Началника на СМЦ- Бяла

с. Горица

Развръща се пред кметството

Ръководител: кметски наместник;

Членове: уточнява се от Ръководителя;

с. Господиново

Развръща се пред кметството

Ръководител: кметски наместник

Членове: уточнява се от Ръководителя;

с. Дюлино

Развръща се пред кметството

Ръководител: кметски наместник

Членове: уточнява се от Ръководителя;

с. Попович

Ръководител: кметски наместник

Членове: уточнява се от Ръководителя;

б/ Задължения на личния състав при провеждане на евакуация и разсредоточаване:

- дублират оповестяването с транспортно средство и мегафон с речева информация – съобщението на общинския ЩАБ;

- извършват регистрация и разпределение на евакуиращите се по транспортни средства и маршрути и осигуряване на условия за временен престой;

- създават организация за оптимално използване на превозните средства включително и личните автомобили;

- предвид наличната техника и броя на евакуираните определят курсовете на автомобилите;

- приоритетно евакуират деца, болни и възрастни хора, социални, лечебни и здравни заведения, като следят да се полагат съответните грижи за тях;

- при необходимост се оказва необходимата психологическа помощ, консултиране и раздаване на продукти от първа необходимост;

- при разпределението не се разделят семейства и се отчитат нуждите на групи с определени социални нужди и с различни културни, етнически или религиозни идентичности;

- уточняват вида и броя на животните, които подлежат на евакуация, определят транспортните средства, курсовете и организацията на натоварване;

- уточняват количествата на материалните средства, които подлежат на разсредоточаване и определят транспортните средства, курсовете и организацията на натоварване;

- подготвят информация до ЩАБА на община Бяла за проведената дейност, броя на евакуираните хора и количеството на материалните средства.

5. Транспортните средства, необходими за провеждането на евакуацията и разсредоточаването.

Точния брой на автобусите и количеството на курсовете се уточнява съобразно с конкретната обстановка и необходимостта от провеждане на частична или пълна евакуация.

6. Ред за настаняване и осигуряване на евакуираните лица и за съхранение на разсредоточените културни и материални ценности;

В местата за настаняване организирането на дейностите по приемане и настаняване на евакуираните се извършва от сборни евакуационни пунктове за приемане и настаняване / СЕП в МН /.

Функционални задължения на СЕП в МН:

а/ Ръководителя на СЕП в МН, след получаване на сигнал от ЩАБА на община Бяла за начало на евакуацията и разсредоточаването:

- привежда в готовност останалите членове на пункта за приемане и настаняване на евакуираните;

- организира дейността на пункта, медицинското осигуряване и охраната на обществения ред и ръководи дейността на СЕП;

- известява населението за провежданото мероприятие;

- осъществява контрол за дейността на личния състав на СЕП.

б/ Членовете на СЕП:

- извършват регистрация и разпределение на евакуиращите се по обектите за настаняване;

- приоритетно се настаняват инвалиди, болни и семейства с малки деца, като им се осигуряват необходимите условия и решават възникналите проблеми;

- осигуряват условия за живот на евакуираните хора, животни и съхранение на културните и материални ценности;

- организират логистичното осигуряване, като особено внимание се отделя на снабдяване с храна, вода, дрехи, одеяла и др.;

- организират и координират получаването и раздаването на хуманитарни помощи в мястото на настаняването;

- при необходимост оказват медицинска и психологическа помощ на нуждаещите се;

- оказват съдействие на Областната дирекция за оказване на контрол на храните;
- изготвят заявка до ЩАБА на община Бяла за недостигащите материални и финансови средства и фургони;
- осигуряват обществения ред на СЕП и в местата за настаняване и опазване на имуществото на евакуираните;
- подготвят информация до ЩАБА на община Бяла за проведената дейност, броя на приетите и настанени хора и разсредоточените материалните средства;
- решават други възникнали въпроси.

7. Мерки за осигуряване на обществения ред и опазване на имуществото на евакуираните.

Осигуряването на обществения ред и опазване на имуществото на евакуираните се организира и провежда от ЩАБА на община Бяла с непосредственото участие и съдействие на ПУ – Бяла.

За осигуряване на обществения ред и опазване на имуществото на евакуираните се организират следните основни мероприятия:

- охрана на обществения ред и безопасност по маршрутите на евакуация и обекти от Националното стопанство с особена важност;
- организиране охраната на населеното място /територията и обектите/ от които е извършена евакуацията и разсредоточаването;
- отцепване движението към местата засегнати от бедствието и допускане само на спасителните екипи на ЕСС;
- регулиране на движението на транспортните средства извършващи евакуацията и разсредоточаването и екипите на ЕСС. Осигуряване на установените маршрути, график и реда на превозите. За целта изграждат КПП, а местата им се уточняват съобразно конкретната обстановка ;
- пренасочване движението на евакуиращите транспортни средства по резервни маршрути за движение и при необходимост /разрушени пътни участъци, пожари, обгазяване и т.н./ въвеждане на допълнителна организация на движението по маршрутите ;
- борба с престъпността и мародерството в населените места от общината засегнати от бедствието и обект на евакуация, по маршрутите за евакуация и в местата за настаняване;
- осигуряване опазването на обществения ред и овладяване на безредици при евакуиране на населението и/или раздаване на помощи;
- съпровождане на специализирани екипи и товари.

8. Ред за връщане на евакуираните по местата за постоянно местоживеее и на разсредоточените културни и материални ценности.

Връщането на евакуираното население по местата за постоянно местоживеее се извършва със заповед на Кмета на община Бяла. Основание за това е нормализиране на обстановката, премахване на обстоятелствата застрашаващи живота и здравето на хората и животните и възстановяване на нормалните условия за живот. Мотивите за издаване на заповедта се подготвя от ЩАБА на община Бяла.

Организацията за връщането на евакуираните по местата за постоянно местоживеее и на разсредоточените културни и материални ценности се извършва от Кмета на

Общината. След получаване на заповедта за връщането на евакуираните по местата за постоянно местоживееие същия извършна следното:

- оповестява и привежда в готовност състава на СЕП на МН и дава указания за предстоящата дейност;

- организира медицинското осигуряване и охраната на обществения ред на СЕП;
- организира оповестяването на евакуираното население, което предстои да бъде върнато по местата за постоянно местоживееие;

- осъществява контрол на извършваните дейности.

Функционални задължения на личния състав на СЕП:

- посрещат и разпределят хората, животните и материалните и културни ценности по транспортните средства;

- създават организация за оптимално използване на превозните средства включително и личните автомобили;

- приоритетно евакуират деца, болни и възрастни хора, социални, лечебни и здравни заведения, като следят да им се полагат съответните грижи;

- оказват медицинска помощ на нуждаещите се;

- следят за спазване на обществения ред;

- изготвят донесение за извършените дейности и броя на хората и животните, които са транспортирани и количеството и вида на културните и материални ценности;

- решават други възникнали въпроси.

Движението на транспортните средства се осъществява по същите основни и резервни маршрути.

Охраната на обществения ред по маршрутите на движение и регулирането на движението се осъществява от ПУ – Бяла.

Медицинското осигуряване се извършва от екипите на СМП.

Приложение № 6

ПЛАН

ЗА ЗАЩИТА ПРИ СНЕГОНАВЯВАНЕ И ОБЛЕДЯВАНЕ

2026 г.

I. ХАРАКТЕРИСТИКА И ПРОГНОЗИ.

За територията на Общината са характерни :

1. Силен вятър и бури
2. Снежни и градоносни бури и обледявания

На територията на Общината се появяват градоносни облаци през месеците Юни, Юли и Август и снежни бури – Януари и Февруари.

Непроходим в резултат на обилен снеговалеж и навявания при зимни условия става пътя Бяла-Горица и Бяла- Попович труднопроходими Горица - Господиново – Дюлино- Попович. Обледяванията по далекопроводите не са характерни за Белославската община, но образуването им е възможно при трайно задържане на минусови температури и обилни валежи.

3. Свлачища

На територията на общината няма действащи такива.

II. ЗАМИСЪЛ НА ДЕЙСТВИЕ.

Щаба на община Бяла, създава предварително групировка от сили и средства и организация за съвременното им привеждане в готовност в кратки срокове за извършване на СНАВР в зоната на бедствия и да осигурят защита на населението, материалните и културни ценности, създавайки условия за пълното ликвидиране на последствията. В случай на снегонавявания и обледявания, усилията да се насочат в най - критичните райони за провеждане на СНАВР и създаване на условия за пълно ликвидиране на последствията и възстановяване на нормалния живот. Спасителните работи започват със сили на Общината.

III. ГРУПИРОВКА НА СИЛИТЕ И СРЕДСТВАТА.

За изпълнение и замисъла за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи при бедствия, аварии и катастрофи се създава групировка от териториални сили в състав:

1. <u>Полицейски участък</u>	- 1 бр.
2. <u>Доброволчески отряд</u>	- 1 бр.
3. РСПБЗН- Бяла	- 1 бр.

Групировката на силите и средствата за провеждане на СНАВР се построява ешелонирано с определен резерв от сили и средства по решение на председателя на Щаба на Община Бяла.

IV. ОПОВЕСТЯВАНЕ И ПРИВЕЖДАНЕ В ГОТОВНОСТ.

1. Оповестяване.

Оповестяването на органите за управление и силите се извършва със сигнал "БЕДСТВИЕ" . При възникване на снегонавявания, обледявания и бури дежурния по ОбСС посредством телефон или

радиотелефон оповестява дежурния по ОСС и дежурните на съседните общини(ако са застрашени). Освен това оповестява:

- председателя на Кризисния щаб;
- зам. Председателя;
- секретаря;
- останалия състав.

Завършвайки оповестяването дежурния по ОбСС докладва на дежурния по ОСС за обстановката и взетите мерки.

2. Привеждане в готовност.

Органите за управление и формиранията на ПБЗН се привеждат в готовност по решение на Председателя на Щаба на общината. Щабът се привеждат в готовност (до 1 час) от подаване на сигнала "БЕДСТВИЕ". Формиранията на ПБЗН определени за изпълнение на задачи и оказване на помощ се привеждат в готовност за действие до 4 часа, по решение на председателя на Кризисния щаб.

При проблеми с електрозахранването се привеждат силите на „ЕНЕРГО ПРО” Варна.

Лице за връзка с дружеството – Пешо Цеков – тел.0884774112.

При проблеми с водозахранването се привеждат силите на „ВиК” Бяла. Лице за връзка с дружеството – Симеон Здравков – тел.0882116238.

Командирите на формирания проверяват явяването на личния състав, окомплектоването, поставят задачи и се изнасят към района на бедствието за извършване на СНАВР.

V. ОРГАНИЗАЦИЯ И ПРОВЕЖДАНЕ НА ЗАЩИТНИ И СПАСИТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ.

Щабът е длъжен:

- да организира незабавно информиране на Кризисен щаб област Варна(дежурен ОСС) за възникване на снегонавявания, обледявания и силен вятър на територията на общината;
- да организира незабавно информиране на силите на дружествата и фирмите отговарящи за зимното поддържане на пътищата на общината;
- да организира незабавно информиране на при необходимост на силите на фирмите „ЕНЕРГО ПРО” Варна и „В и К” Бяла за отстраняване на технически проблеми по електрозахранването и водозахранването;
- да организира и проведе защитни и спасителни работи със собствени сили и средства и при необходимост да иска съдействие от Кризисен щаб област Варна(дежурен ОСС).

VI. УПРАВЛЕНИЕ.

Непосредствената организация и ръководство на аварийно-възстановителните и спасителни работи се осъществява от Председателя на Щаба, който в случая се явява орган за управление и координация.

VII. ОСИГУРЯВАНЕ НА МЕРОПРИЯТИЯТА.

1. Разузнаване.

За осигуряване на данни за фактическата обстановка се организира разузнаване. На територията на общината и по-големите обекти от националното стопанство разузнаването се осъществява от собствените органи, сили и средства, като за целта се формират разузнавателни отряди с точно определени маршрути (обекти) за разузнаване.

2. Метеорологично осигуряване.

Данните за метеорологичната обстановка (посока и скорост на приземния и за високите атмосферни слоеве вятър, температура на почвата и въздуха, влажност на въздуха) се взимат от НИХМ – филиал Варна – отдел "Прогнози" – т.30-22-56.

3. Медицинско осигуряване.

За оказване на специализирана медицинска помощ се привежда в готовност Спешен Център в гр. Бяла.

Лекарствени средства и кислород се получават от Аптечно управление – Варна.

Непосредствено до района на бедствието се разкриват временни пунктове за събиране на пострадали.

4. Ред и сигурност.

За отцепване района на бедствието, организацията на движение по маршрутите за евакуация и разседоточаване се извършва от органите на МВР.

5. Транспортно осигуряване.

За осигуряване на необходимия транспорт се привличат автобуси и други транспортни средства от общински и други фирми на територията на общината и частните собственици. То включва :

- извозване на поразените от района на бедствието до болничните заведения;
- бързо евакуиране на населението от застрашените райони;
- придвижване на формированията към района на бедствието за извършване на спасителни, локализационни и ликвидационни мероприятия;
- пренос на материали и техника за ликвидиране последствията от бедствието.

6. Инженерно осигуряване.

Организира се откриване на пострадали от бедствието хора. Отстраняване на аварии по комунално-енергийната и пътна мрежа. Подаване на енергозахранване в интерес на спасителните и други дейности.

Мероприятията се осигуряват и ръководят от Председателя на Щаба.

7. Информационно осигуряване на населението.

Осигурява се чрез:

- поддържане в постоянна изправност сиренната система в общината, кметствата и обектите;
- разясняване на населението чрез сайта на община Бяла за особеностите на бедствието, за фактическата обстановка и предприетите мерки.

VIII. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ.

При необходимост чрез Кризисния щаб в района на бедствието се насочват не военизирани формирования от общината и фирмите за извършване на неотложни аварийни-възстановителни работи.

Приложение № 7

**ОТГОВОРНОСТИ И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ОРГАНИТЕ И СТРУКТУРИТЕ НА
МИНИСТЕРСТВАТА И ВЕДОМСТВАТА ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА
ПРЕВАНТИВНИ РАБОТИ И ПРОВЕЖДАНЕ НА СПАСИТЕЛНИ И
НЕОТЛОЖНИ АВАРИЙНОВЪЗСТАНОВИТЕЛНИ РАБОТИ ПРИ
ВЪЗНИКВАНЕ НА БЕДСТВИЯ, АВАРИИ И КАТАСТРОФИ НА ТЕРИТОРИЯТА
НА ОБЩИНА БЯЛА, ОБЛАСТ ВАРНА**

**1. „СЛУЖИТЕЛ ПО СИГУРНОСТТА НА ИНФОРМАЦИЯТА, ЗАЩИТА НА
НАСЕЛЕНИЕТО И ОТБРАНИТЕЛНО – МОБИЛИЗАЦИОННА ПОДГОТОВКА"**

1. При бедствия и аварии изпълнява функциите на секретар на общинския щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия.
2. Организира, съвместно с органите на ведомствата, разработването, поддържането и усвояването на планове, провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи при възникване на бедствия, аварии и катастрофи;
3. Организира и провежда превантивни мероприятия за повишаване готовността за защита на населението и националното стопанство в случай на бедствия и аварии на територията на общината;
4. Организира изграждането и поддържането на единна система за контрол на радиационната обстановка в общината;
5. Организира и поддържа устойчива система за оповестяване на органи, организации и населението при бедствия и аварии;
6. Разработва въпросите за организационно изграждане, комплектуване, обучение и използването на силите и средствата за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи;
7. Събира, обработва и анализира, заедно със щаба всички данни, които характеризират фактическата обстановка в страната при нормални и аварийни условия и предоставя същите в съответния вид, форма и съдържание на органите на Единната спасителна система.
8. Организира оперативната дейност при възникване на бедствия и аварии;
9. Събира, обобщава и предлага за утвърждаване заявките, молбите за помощ, организира тяхното доставяне и контролира тяхното използване.

2. ОРГАНИТЕ НА ОД на М В Р.

При бедствия, аварии и катастрофи, наред с правомощията и задълженията си по Закона за МВР и Устава за патрулно-постовата служба, изпълняват следните задачи:

А. СЛУЖБА" ПОЛИЦИЯ":

1. Отцепват огнищата на поражения или обекта, в който е станала аварията.
2. Осигуряват ред и безопасност при евакуация на населението и материалните ценности от огнището на поражение.
3. Осигуряват условия за въвеждане силите на ПБЗН за провеждане на СНАВР.
4. Съдействат на здравните органи за оказване на първа помощ на пострадалите и установяване самоличността на загиналите.
5. Организируют охрана на собствеността.
6. Водят борба с разпространителите на слухове, опитите за създаване на безредици, извършването на мародерство и други престъпления.
7. Осигуряват административен надзор за изпълнение на режимните мероприятия свързани с прехраната на населението, разпределението на лекарствата и други медикаменти и опазването на реда.
8. Провеждат дози метричен контрол за заразяването на личния състав на МВР, участващ в СНАВР.
9. Организируют адресната регистрация на евакуираното население.
10. Поддържат връзка със силите на ПБЗН и решават допълнително възникналите задачи.

Б. СЛУЖБИТЕ НА ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО:

1. Организируют и ръководят пожарогасенето в района на бедствието или аварията.
2. Оказват помощ на инженерно-техническия персонал на обекта за отстраняване на аварията в комунално-енергийната мрежа и технологичните линии, които заплашват живота и здравето на хората.
3. Организируют аварийното изпомпване на вода от застрашените участъци.
4. Осигуряват в противопожарно отношение евакуацията на населението и материалните ценности.
5. Участват в устройването на проходи в горещи райони за осигуряване достъпа на силите и средствата на ПБЗН, министерства и ведомства към местата за извършване на СНАВР.
6. Превозват вода за населението за питейни и битови нужди.

7. Осигуряват пожар профилактично обслужване на обектите за недопускане на вторични пожари и аварии.

В. ПОДЕЛЕНИЯТА НА МИНИСТЕРСТВО НА ОТБРАНАТА:

Поделенията на Въоръжените сили се привличат за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи съгласно разработени планове за взаимодействие, а при липса на такива - след разрешение на ГЩ - БА.

При възникване на бедствия, аварии и катастрофи поделенията на Въоръжените сили:

1. Участват в провеждането на локализационни, спасителни и ликвидационни мероприятия в огнищата на поражение.
2. Оказват съдействие за организиране и водене на разузнаване в районите на бедствия и аварии.
3. Предоставят /при възможност/ собствен транспорт /автомобилен и др./ за ускоряване провеждането на разсредоточаване, евакуация и временно извеждане на населението при възникнали бедствия.
4. Участват с добре подготвени специалисти /офицери, сержанти и войници/ за обезвреждане и унищожаване на снаряди и не взривени боеприпаси /авиобомби, артилерийски и инженерни боеприпаси, и ръчни гранати/, за унищожаване на бойните припаси.
5. При съвместното изпълнение на задачите, формированията на Въоръжените сили и РД „ПБЗН” гр. Варна си оказват взаимна помощ при осигуряването с продоволствие, вещеве имущество и ГСМ, и при обслужването и ремонта на повредената техника, и апаратура, при строго спазване на изискванията на съответните регламентиращи документи.
6. Организируют приемането и лечението на поразени хора във военните, болнични заведения.

Поделенията на Въоръжените сили получават задачи от длъжностното лице, по чието искане са привлечени за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи, и други задачи по плана за взаимодействието, а управлението им се осъществява от непосредствените командири.

Г. ОРГАНИТЕ И СТРУКТУРИТЕ НА МИНИСТЕРСТВО НА ТРАНСПОРТА, ИНФОРМАЦИОННИТЕ ТЕХНОЛОГИИ И СЪОБЩЕНИЯТА:

1. Осигуряват с транспорт евакуационните превози на населението и материалните ценности.
2. На базата на част от елементите на Националната съобщителна система осигуряват оповестяването, управлението и взаимодействието на органите и силите, извършващи СНАВР.

3. Отговарят за:

- готовността и техническата изправност на ОАСО в частта която обслужва;
- изграждане на съобщителни връзки от абонат до абонат за нуждите на правителствената, областните и общински щабове, и на органите, и силите, извършващи СНАВР.

Дежурните телефонисти и теле писти се осигуряват от съответните териториални подразделения на далекосъобщенията, технологичните райони на далекосъобщенията и пощенските и телефонно-телеграфни станции;

- поддържането на местната радиотранслационна мрежа в техническа изправност за оповестяване на населението;
- участието на не военизираните формирования от отрасъла при възстановяване на съобщителни обекти;
- провеждането на периодични тренировки за действие при бедствия, аварии и катастрофи.

4. Предоставените съобщителни услуги при бедствия, аварии и катастрофи до завършване на СНАВР не се заплащат.

Д. ОРГАНИТЕ И СТРУКТУРИТЕ НА МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО:

1. Разработват и поддържат планове за действие при бедствия, аварии и катастрофи.
2. Натрупват резерв от средства за индивидуална защита на личния състав на формированията.
3. Изграждат и поддържат система за оповестяване, привеждане в готовност и управление на министерството и подчинените му сили и средства.
4. Организируют и провеждат непрекъснат контрол на околната среда за токсични и радиоактивни вещества и биологично замърсяване.
5. Изграждат и обучават формирования за действие при бедствени ситуации.
6. Създават и поддържат резерв от медико санитарно имущество и медикаменти за работа при бедствия.
7. Събират информация и правят оценка на медико-санитарна обстановка за района на бедствие.
8. Осигуряват екип за спешна, неотложна, квалифицирана и специализирана помощ и специален транспорт за пострадалите.
9. Осигуряват стационарно лечение на пострадалите.
10. Провеждат противоепидемични мероприятия.

11. Провеждат здравна просвета на населението.

Е. ОРГАНИТЕ И СТРУКТУРИТЕ МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ:

1. Изграждат и поддържат система за управление, оповестяване и привеждане в готовност на Министерството на земеделието и подчинените му организации и обекти.
2. Организируют и провеждат превантивни мероприятия по защита на животните, растенията и хранителните продукти.
3. Съвместно с органите на Министерството на транспорта, организират евакуация на животните и ценен посадъчен материал от засегнатите райони.
4. Осъществяват наблюдение и контрол за химично, биологично и радиационно заразяване на животните, растенията и селскостопанската продукция в страната и на КПП на държавната граница.
5. Определят технологии за обработка на химично, биологично и радиоактивно замърсени почви, храни, фуражи и друга селскостопанска продукция.
6. Координират, насочват и провеждат локализационни, спасителни и ликвидационни мероприятия в селскостопанските огнища на поражение.
7. Събират, обработват и оценяват данните от биологичния, химическия и радиоактивния контрол на обектите от селското стопанство, като представят резултатите в общинския щаб.
8. Поддържат връзка със силите на ПБЗН като разрешават и изпълняват възникналите задачи и дейности по защита от бедствия, аварии и катастрофи.
9. Участват пряко в дейността на щаба при възникване на бедствия, свеждат изискванията им за действие при ситуации до всички нива и подпомагат дейностите при извършване на СНАВР.

Ж. ОРГАНИТЕ И СТРУКТУРИТЕ НА МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ:

1. Извършват контролни измервания за радиоактивно замърсяване на вода от открити водоизточници /реки, язовири, водохранилища и др./ въздуха, почвата и други обекти от околната среда.
2. Събират, обработват и оценяват данните от измерванията и предоставят резултатите в кризисния щаб при общината.
3. Дават предложения на компетентните органи за работата и начина по ликвидиране на последствията от замърсяване на обекти от околната среда.
4. Участват в провеждането на превантивната дейност в потенциално опасните обекти на националното стопанство.

3. ОРГАНИТЕ И СТРУКТУРИТЕ НА МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА:

1. Планират, организират и провеждат превантивни мероприятия по защитата на хранителните продукти от растителен и животински произход в застрашените от химическо и радиоактивно замърсяване райони.

2. Планират и организират осигуряването на населението от засегнатите райони с необходимия фонд от облекло и обувки.

3. Създават организация за херметизация на магазини и складове в застрашените райони и унищожаване на доведените до негодност храни.

4. Организират изхранването на евакуиращото се население и силите, определени да провеждат СНАВР:

- по маршрутите за евакуация, чрез създаване на подкрепителни пунктове;

- в районите за настаняване, чрез разкриване на допълнителни търговски обекти и хлебопекарни;

- продоволственото осигуряване на личния състав на силите, извършващи на СНАВР.

5. Организират осигуряването и доставянето на дегазиращите и дезактивиращите препарати.

6. Създават организация за преработване заразени хранителни продукти в фирми и предприятията на засегнатия район.

7. Организират и ръководят техническото осигуряване на участващите в провеждането на СНАВР- аварийна, инженерна и друга специална техника и тази, участваща в евакуацията на населението.

8. Осигуряват необходимите МПС за извършване на евакуационните превози и провеждането на СНАВР.

И. ОРГАНИТЕ НА И СТРУКТУРИТЕ НА МИНИСТЕРСТВО НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ И БЛАГОУСТРОЙСТВО:

1. Контролират питейните източници и съвместно с органите на местната администрация имат готовност за въвеждане на режимно водоснабдяване.

2. Координират дейността на строителните фирми и други предприятия на строителната индустрия за извършване на строително-монтажни работи, и други дейности по искане на областния /общинския щаб.

3. Съвместно с органите на ПБЗН организират и провеждат настаняването и приютяването на пострадалото население при земетресение във временни постройки и палатки.

Й. ОРГАНИТЕ И СТРУКТУРИТЕ НА МИНИСТЕРСТВОТО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА:

1. Предвиждат часове в годишните си планове за подготовка на учениците за защита при бедствия и аварии.
2. Оказват съвместно с ПБЗН методически контрол на специализираните катедри във ВУЗ за дейността им по подготовката на студентите като бъдещи ръководители на ликвидационни мероприятия при бедствия, аварии и катастрофи, съобразно съответната специалност.

К. ОРГАНИТЕ И СТРУКТУРИТЕ НА НАЦИОНАЛНИЯ ИНСТИТУТ ПО МЕТЕОРОЛОГИЯ И ХИДРОЛОГИЯ ПРИ БАН:

1. Извършват оперативни дейности в областта на:

- прогнозиране на възникването и развитието на бедствия, хидрометеорологичното естество на територията на страната и аварийно оповестяване за тяхното настъпване;
- диагнози и прогнози на хидрометеорологичната, радиационна и химическа обстановка след настъпване на производствени аварии;
- оперативно и режимно хидрометеорологично осигуряване районите с рискови обекти;
- осигуряване наблюденията и информацията за хидрометеорологичните величини и радиоактивното замърсяване на територията на областта, както и за трансграничния пренос;
- експертно обслужване на Общинския щаб за защита населението при бедствия, аварии и катастрофи и работните и органи по упоменатите по-горе дейности.

2. Изготвят предложения за основните направления на научните изследвания в областта на хидрометеорологичното осигуряване при промишлени и радиационни аварии.

Л. БЪЛГАРСКА НАЦИОНАЛНА ТЕЛЕВИЗИЯ И БЪЛГАРСКО НАЦИОНАЛНО РАДИО И МЕСТНИТЕ ИМ СТРУКТУРИ:

1. Своевременно и вярно да информират населението за възникнали стихийни бедствия, аварии и катастрофи.
2. По искане на кризисния щаб да излъчват извънредни съобщения и указания за правилно поведение и действие на населението при бедствия, аварии и катастрофи.
3. Да осигуряват програмно време и мощности и ежемесечно да подготвят, и излъчват информационно-публицистични и учебно-образователни предавания.

М. ОРГАНИТЕ И СТРУКТУРИТЕ НА НАЦИОНАЛНИЯ СТАТИСТИЧЕСКИ ИНСТИТУТ:

1. Продължават дейността си по събиране, обработка, анализ, прогнозиране и публикация на социално-икономическата, демографската и друга статистическа информация.

2. Организируют цялостната дейност по събирането, обработката, анализа и представянето на статистическата информация на загубите на населението, работната сила, основните средства, суровини, материали и готова продукция, предизвикани от бедствия и аварии в съответствие с утвърдените срокове и методология.

Органите и структурите на другите министерства, ведомства и организации провеждат превантивни, защитни и спасителни мероприятия в рамките на своята компетентност.

ПРИЛОЖЕНИЕ № 8

ПЛАН

ЗА ПРИВЕЖДАНЕ В ГОТОВНОСТ НА ОБЩИНСКИЯ ЩАБ ЗА

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Общинският щаб ръководи неотложните и аварийно-възстановителни работи на територията на общината при събития, както следва:

- пожар;
- инцидент с промишлено отровно вещество;
- земетресение;
- катастрофа;
- бурни силни ветрове и дъждове;
- инцидент с радиоактивен източник;
- инцидент с живак;
- снегонавяване и обледявания;
- свлачища;
- промишлена авария;

- инцидент с бомби и снаряди;
- наводнение;
- градушка;
- огнище на заразна болест.

Общинският щаб подпомага дейността на кмета на общината в цялостната му дейност за изпълнение на функциите и задачите по защита на населението и обектите от националното стопанство в общината при бедствия, аварии и катастрофи.

Общинският щаб се привежда в готовност за координиране действията за провеждане на СНАВР при бедствия, аварии и катастрофи на територията на Община Бяла както и за провеждане на превантивни мероприятия за предотвратяване или намаляване на последствията от тях.

2. Съставът на общинския щаб се определя със заповед на кмета на общината.

3. Право да привеждат в готовност общинския щаб имат:

- Кметът на общината
- зам.председателят на щаба, при отсъствие на председателя;

4. След привеждане в готовност общинският щаб осъществяват своята дейност от постоянното работно място конферентна зала на общината.

II. ОРГАНИ ЗА РЪКОВОДСТВО И ОСНОВНИ ЗАДАЧИ

1. Общинският щаб се ръководи от председател - кмета на общината, инж. Пеньо Ненов който организира дейността й.

Заместник председател е: Милена Катрева -Панайотова – Зам.кмет на община.

Секретар Станимир Трендафилов-ССИ,ОМП,ЗН и ВО.

2. Общинският щаб има следните основни задачи:

- ☐ прогнозира възможностите за възникване на бедствия, аварии и катастрофи на територията на Община Бяла;
- ☐ организира и провежда превантивни мероприятия по подготовката на населението за защита при бедствия и аварии;
- ☐ определя органите, към които се създават постоянни комисии;
- ☐ оказва помощ и контрол по оценка състоянието на рисковите обекти, превантивна дейност за недопускане на бедствия, аварии и катастрофи или за намаляване на вредните последици от тях;

- ☐ определя размерите на застрашените райони, в които следва рисковите обекти да осигурят защитата на населението;
- ☐ организира, ръководи и контролира провеждането на спасителни и аварийни дейности при възникване на бедствия и аварии;
- ☐ решава въпросите за размера на компенсациите при бедствия, аварии и катастрофи;
- ☐ изпраща оперативна група за непосредствено ръководство на спасителни неотложни аварийно-възстановителни работи при крупни аварии и бедствия;
- ☐ разработва план за провеждане на СНАВР при възникване на БАК;
- ☐ отчита изпълнението на задачите, периодично прави анализи на възникнали крупни производствени аварии и катастрофи на територията на общината;
- ☐ организира непрекъснато събиране на информация за възникнали стихийни бедствия, аварии и катастрофи в общината;
- ☐ изготвя информация до областния щаб и органите на единната спасителна система;
- ☐ изготвя предложение за решение на щаба при възникване на бедствие или авария.

III. ПОДДЪРЖАНЕ НА ОБЩИНСКИЯ ЩАБ В ПОСТОЯННА ГОТОВНОСТ.

Постоянната готовност е такова състояние на общинския щаб, при което длъжностните лица от нея, занимавайки се с ежедневните си задължения имат готовност в кратки срокове да преминат към изпълнение на задачите по организиране и ръководство на СНАВР при възникване на бедствия, аварии и катастрофи на територията на общината.

За поддържане на постоянна готовност длъжностните лица от състава на щаба са длъжни:

- да познават задълженията си и имат готовност за бързо привеждане в готовност за работа;
- да могат да ползват справочни и работни документи;
- да осигурят своевременното си оповестяване при привеждане на щаба в готовност за работа;
- да знаят начина за оповестяване, как взаимно да се оповестяват и с какво да се явят на работното място на общинския щаб;
- да поддържат винаги в изправност домашните или мобилните си телефони, да информират секретаря на щаба за всяка промяна в телефонните си номера;
- да имат готовност за изпълнение и на други задачи, поставени от председателя на щаба.

IV. ПРИВЕЖДАНЕ НА ОБЩИНСКИЯ ЩАБ В ГОТОВНОСТ ЗА РАБОТА.

1. Решение за привеждане в готовност на общинския щаб се взема от Председателя в следните случаи:

1.1. С решение на Министерския съвет е обявено бедствено положение на територията на цялата страна или на част от нея.

1.2. Обявено е бедствено положение на част от територията на страната:

1.2.1. От председателя на областния щаб за бедствено положение, което обхваща повече от една община от областта.

1.2.2. От председателя на общинския щаб, когато зоната на бедствено положение обхваща цялата или част от територията на общината.

Оповестяването на членовете на общинския щаб за привеждане в готовност се извършва от дежурния при ОбСС по техническите средства за оповестяване по сигнал "БЕДСТВИЕ", по указания на Председателя /Зам.председателят/ на щаба.

Времето за оповестяване на членовете на щаба е до Ч+10 минути.

Щабът определя група за бързо и организирано непосредствено разузнаване, прогнозиране и ръководство на спасителни и аварийни дейности при бедствия и аварии. Времето за явяване на определените работни места, след оповестяване на работното място за членовете на щаба е до Ч+30 минути. В извънработно време, щабът се събира до Ч+45 минути.

Организацията на свръзката за управление от работните места на щаба се извършва до Ч+40 минути.

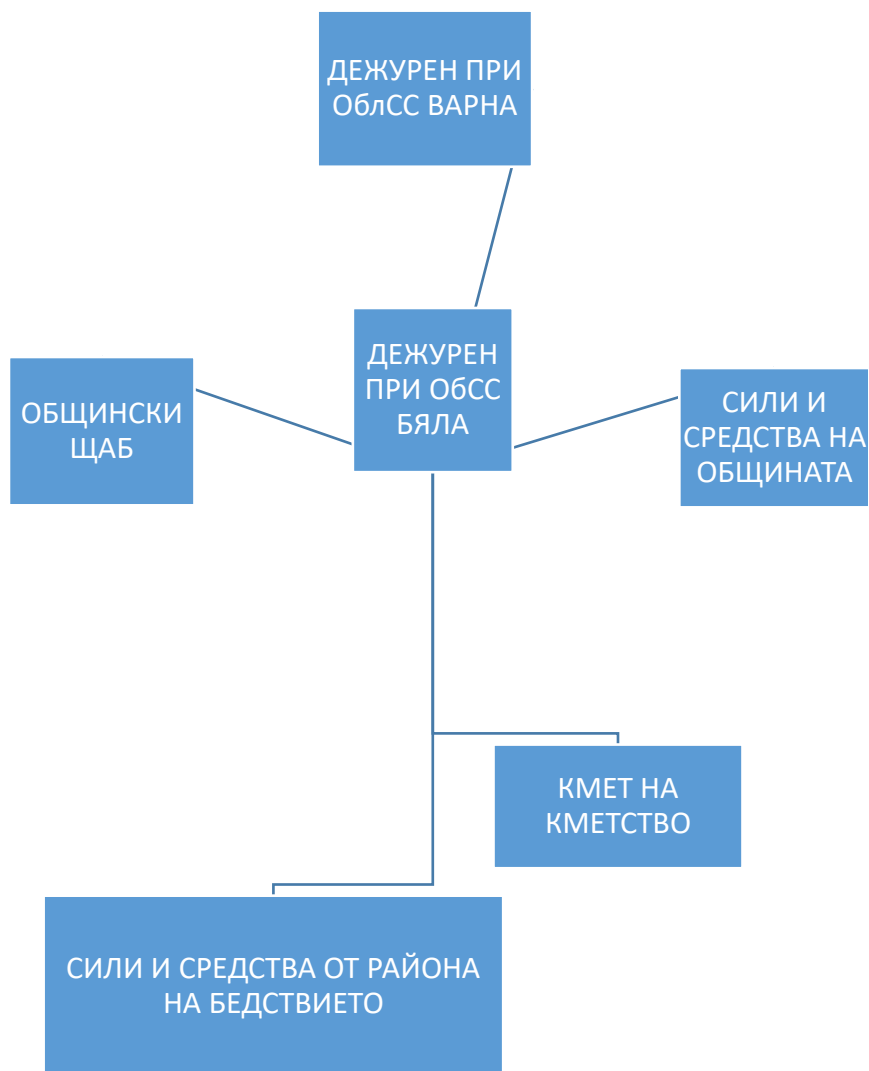
За работата на общинския щаб са осигурени телефонни свръзки.

Дейността по организацията на свръзките за нуждите на общинския щаб се осъществява от БТК въз основа на оперативните изисквания на щаба..

2. С цел проверка готовността на общинския щаб, същите могат да бъдат приведени в готовност, съгласно плана, от лицата, имащи право на това

ПРИЛОЖЕНИЕ № 9

СХЕМА НА СВРЪЗКАТА ЗА ОПОВЕСТЯВАНЕ НА СИЛИТЕ И СРЕДСТВАТА

Приложение № 10

**ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ЧЛЕНОВЕТЕ НА ОБЩИНСКИ ЩАБ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ
НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ ПРИ ПРИВЕЖДАНЕ В
ГОТОВНОСТ**

1. Явява се в общинска администрация, получава документите си и заема определеното работно място.
2. Запознава се с обстановката и изяснява произтичащите от нея задачи.
3. Проверява състоянието на проводната свръзка и организира връзката с подчинените му органи и сили.
4. Уточнява метода на работа и реда за обмен на информация с подчинените органи и звена.
5. Събира и обобщава специфичните данни за обстановката и ги предоставя за ползване от щаба.
6. Нанася обстановката на общата работна карта на щаба.
7. Подготвя доклади, разпореждания и указания и прави предложения за решения по въпросите, за които функционално отговаря.
8. Отдава своевременни разпореждания до подчинените органи, сили и средства, в съответствие с взетото решение или получените указания.
9. Организира и контролира воденето на спасителните и аварийни работи на подчинените сили и средства.
10. Участва в изготвянето на общ доклад (оперативна сводка) за щаба като предоставя необходимата информация.
11. Подготвя обобщени бележки за дейността на подчинените органи и прави предложения за отстраняване на констатираните слабости в работата.
12. Носи дежурство в работната зала на общинския щаб, съгласно утвърдени график и води дневник за получените и отдадените разпореждания.
13. Изпълнява и други поставени задачи от ръководството на щаба.
14. След завършване работата на общинския щаб, подготвя документите от проведените мероприятия в щаба на комисията за оформяне на дело с всички документи.

Приложение № 11

ТАБЛИЦА

Допустими временни норми за заразяване и

Граници на съдържание на радионуклиди в храните 1, Вq/kg

Радионуклиди	Детски храни	Мляко и млечни продукти	Други храни, с изключение на несъществени	Несъществени храни	Течни храни ²
Изотопи на стронций, специално Sr	75	125	750	7500	125
Изотопи на йод, специално ¹³¹ I	150	500	2000	20 000	500
Алфа-лъчители – изотопи на плутоний и транс плутониеви елементи, специално ²³⁹ Pu и ²⁴¹ Am	1	20	80	800	20
Други радионуклиди с период на полуразпада над 10 дена, специално ¹³⁴ Cs и ¹³⁷ Cs (без тритий, ¹⁴ C и ⁴⁰ K)	400	1000	1250	12 500	1000

Забележки:

1. Границата на съдържанието на радионуклиди се отнася към краен продукт, предназначен за консумация. За концентрирани и/или сухи продукти съответната специфична активност трябва да бъде преизчислена въз основа на рецептурните указания за приготвяне.

2. Същите стойности се прилагат и към питейната вода.

Приложение №12

ЙОДНИ ТАБЛЕТКИ ИНСТРУКЦИЯ ЗА УПОТРЕБА

Моля, прочетете внимателно инструкцията за съхранение и консумация на йодни таблетки и стриктно спазвайте описаните в нея положения. Ако имате въпроси се обръщайте към здравните заведения и към органите на РД ПБЗН.

В никакъв случай не употребявайте йодните таблетки произволно.

Общи сведения за йодните таблетки

Съдържание:

1 таблетка съдържа: 65 mg калиев йодид, съответстващ по съдържание на 50 mg йод.

Приложение на йодните таблетки

Йодните таблетки се пият с цел профилактика за защита на щитовидната жлеза от поемането и натрупването в нея на радиоактивен йод след авария в атомна електроцентрала. Поемането на йодните таблетки намалява и даже елиминира риска от рак на щитовидната жлеза вследствие на натрупване на радиоактивен йод в нея.

Внимание! Йодните таблетки се вземат само в дозировката, описана в таблицата след решение за вземането им от оторизираните органи:

- за населението – Министерство на здравеопазването и РД ПБЗН;
- за персонала на АЕЦ – от Ръководителя на аварийните работи.

Същите определят времето на започване на профилактиката и нейната продължителност.

Кой трябва да взима йодни таблетки:

- децата и подрастващите (до 16 години);
- бременните жени и кърмачките;
- населението от 17 до 45 годишна възраст.

Забранява се вземането на йодни таблетки от:

- хора, страдащи от алергия към йода;
- херпетичен дерматит;
- пемфигус вулгарис;
- миотония конгенита;

- алергичен васкулит.

Йодните таблетки се вземат по лекарско предписание при следните заболявания:

- нарушение на функциите на щитовидната жлеза;
- бронхиална астма;
- бъбречна недостатъчност;
- имунна недостатъчност.

Деца под 1 годишна възраст, бременните жени, кърмачките и хората, страдащи от нарушение на функциите на щитовидната жлеза трябва да вземат йодните таблетки под лекарски контрол.

Начин на употреба

За да се избегне или намали нежеланото дразнене на стомашния тракт йодните таблетки се вземат след ядене, като се натрошават и се поемат с много течности.

Дозировка – дневна доза, която не бива да се надвишава:

Възраст	Йоден еквивалент [mg]	Калиев йодид [mg]	Брой таблетки
Новородени до 1 месец	12,5	16,3	1/4*
От 1 до 2 месеца	12,5 – 25	15 – 30	1/4 - 1/2
От 2 месеца до 3 години	25	32,5	1/2
От 3 до 12 години	50	65	1
От 12 до 45 години	100	130	2
Бременни и кърмачки **	100	130	2

* - дава се само една доза

** - дават се само две дози

Внимание! Максималната доза да не е повече от 1 грам, йодните таблетки да не се вземат в продължение на повече от 10 дни.

Странични ефекти

Страничните ефекти се проявяват слабо. Някои от тях са:

- метален вкус;
- гадене и повръщане;
- стомашно неразположение;

- диария;
- зачервяване на кожата;
- сърцебиене.

Моля не забравяйте, че йодните таблетки предпазват само щитовидната жлеза от попадане на радиоактивен йод в нея, но не защитават от другите радиоактивни вещества, които се отделят при авария в АЕЦ. Допълнителни защитни мерки, като укриване, използване на индивидуални средства за защита и евакуация ще Ви бъдат разпоредени от:

За населението – РД ПБЗН

За персонала на АЕЦ – от Ръководителя на аварийните работи.

Внимание! Да се пазят от деца!

Условия за съхранение: Да се съхраняват на тъмно както са пакетирани от 0оС до 30оС при влажност 40% до 90%. Слабото покафеняване на таблетките не променя техните качества.

Приложение № 13

ЛОГИСТИЧНА СХЕМА ЗА РАЗДАВАНЕ НА СРЕДСТВАТА ЗА ЙОДНА ПРОФИЛАКТИКА

Средствата за йодна профилактика се съхраняват в помещението на РКИ в отделен шкаф, отговорно лице за получаване и съхранение е ССИ,ОМП,ГЗ и ВО-Станислав Трендафилов

След получаване на нареждане за раздаване на таблетките Калиев йодит, ръководителя на звено ОЗСД (образование, здравеопазване и социални дейности)- Русанка Томова, получава с приемно предавателен протокол необходимия брой таблетки от Станислав Трендафилов необходими за съставните села и под нейно ръководство таблетките се доставят и предават с приемно предавателен протокол до кмета на село Попович и кметските наместници на село Дюлино, село Господиново и село Горица които от своя страна организират раздаването на таблетките срещу подпис на лицата получили медикамента. За всеки един пункт за раздаване на Калиев йодит ще бъде осигурено присъствието на медицинско лице (медицинска сестра или фелдшер) като за целта ще бъдат включени и тези които вече са пенсионирани.

За село Попович и село Дюлино таблетките ще се доставят с автомобил Тойота Ярис В2693НТ с водач Мария Георгиева - тел. 088 524 2869.

За село Горица и село Господиново таблетките ще се доставят с автомобил Дачия Докер В 2707ТХ с водач Ненко Нейков – тел. 088 589 0666.

За град Бяла таблетките калиев йодит ще се раздават в сградата на културен център Бяла от Станимир Трендафилов и Павлина Николова- Георгиева срещу подпис от лицата получили медикамента.

Приложение № 14

РАЗЧЕТ

за необходимите продукти от първа необходимост за пострадало население при
бедствие
към 30.10.2025г.

Хранителни продукти и вода	Количество	Лекарствени средства	Количество	Медицински изделия	Количество
Хляб	3 бр.	Антидепресанти	10 табл.	Превързочни м-ли	10 бр.
Консервирани месни	6 бр.	Антибиотик	10 табл.	Шини	3 бр.
Млечни продукти	600 гр.	Аналгетични	10 табл.	Дезинфектанти	100 гр
Колбаси	600 гр.	Спазмолитик	10 табл.	Спринцовки едн.упот.	1
Захарни изделия	6 бр.	Нитрати	10 табл.		

Консерви- зеленчуци	200 гр.				
Минерална вода	6 л.				

ПРИЛОЖЕНИЕ № 15

Образец за „ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ“

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ			
Вид на бедствието Местоположение Дата Час Данни за контакт		Кратко описание на ситуацията	
		Цели	
План за действия/стратегия	Дейности и задачи от критично значение <i>(отбележете какво трябва да се случи, кога и кой е отговорен)</i>	Необходими ресурси <i>(отбележете кой, какво и кога трябва да осигури)</i>	% на изпълнение

Republic of BULGARIA, District of Varna
9101 Byala Municipality
29 Andrei Premyanov Str.
Fax: +359 5143 / 23-79
Mayor+359 5143 /24-02

Република БЪЛГАРИЯ, област Варна
9101 Община Бяла
ул. "Андрей Премьянов" 29
Факс: +359 5143 / 23 79
Кмет +359 5143 /24-02

Обмен на информация (кой трябва да знае и кой разполага с необходимата информация)	Комуникационен план (например радиочестоти, телефонни номера и др.)	Следваща актуализация: Час: Изготвил: Одобрил: Ръководител:
---	--	--

ПРИЛОЖЕНИЕ № 16

ОРГАНИЗАЦИОННА СТРУКТУРА ЗА УПРАВЛЕНИЕ ПРИ БЕДСТВИЕ

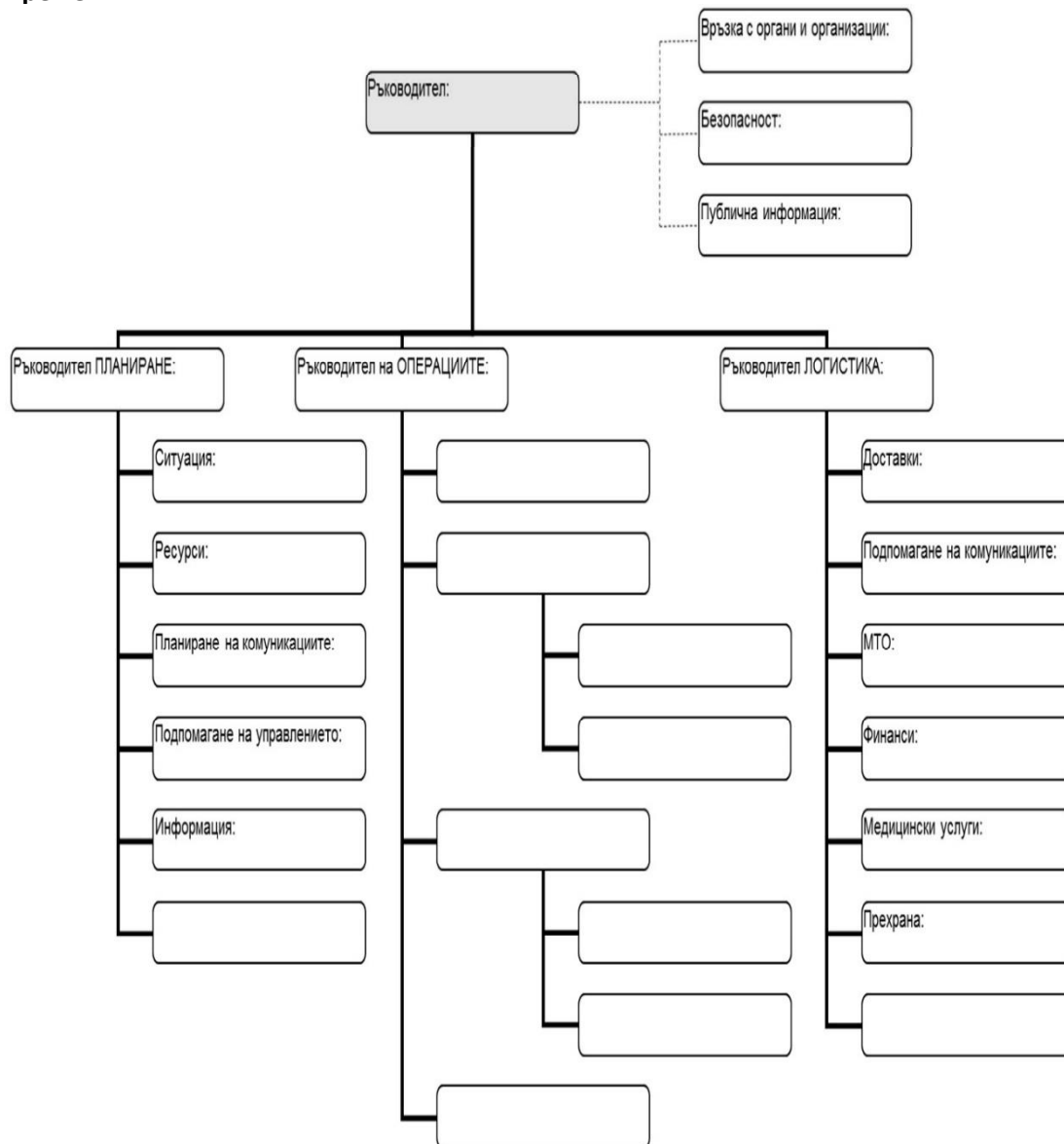
Показаната по-долу форма се попълва при свикване на щаба за изпълнение на ПЗБ при провеждане на тренировки или при възникване на бедствие. Във формата се попълват имената на определените отговорни лица (включително техните телефонни номера или др. за осъществяване на контакт). Попълнената форма е неразделна част от плана за действие.

Инцидент:.....

Дата:.....

Време:.....

ПРИЛОЖЕНИЕ № 17

**ТЕЛЕФОНЕН УКАЗАТЕЛ
НА ОБЩИНСКИЯ ЩАБ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА
ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ В ОБЩИНА БЯЛА**

№	ИМЕ	ДЛЪЖНОСТ	АДРЕС	ТЕЛЕФОН
1.	Инж. Пеньо Ненов	Кмет на община Бяла	гр. Бяла ул. „А. Премьянов“ № 28	0898394992
2.	Милена Катрева-Панайотова	зам. кмет на община Бяла	гр. Бяла ул. „Йордан Ноев“ №10	0878319800
3.	Станимир Трендафилов	ССИ,ОМП,ГЗ и ВО	гр. Бяла ул.“Д. Панчев“№14	0844332301
4.	Йордан Чернев	секретар на община Бяла	гр. Бяла ул.“Михаил Дойчев“№31	0885776606
5.	Арх. Кристиан Саралиев	Главен архитект на община Бяла	гр. Бяла ул.“Рибарска хижа Чайка“№1	0898595729
6.	Инж. Даниела Лазарова	Директор на дирекция РАБОС	гр. Бяла ул. „Хан Омуртаг“№19	0884332316
7.	Атанас Атанасов	Ръководител звено БКС	гр. Бяла ул.“Михаил Иванов“№16	08899200101
8.	Анастас Трендафилов	Председател на общинския съвет	Гр. Бяла ул. „Георги Григоров“№18	0888201837
9.	Ст. инспектор Димитър Иванов	Началник на ПУ гр. Бяла	гр. Бяла ул „Черни нос“ № 23	0883565052
10.	Д-р Ростислав Минчев	Представител на лечебно заведение	гр. Бяла ул.“Трифон Милушев“№13	0887719868
11.	Д-р Георги Иванов	Представител на лечебно заведение	гр. Бяла ул.“Цар Симеон Велики“№8	0876777589
14.	Инж. Симеон Златев	н-к „ВиК“-Бяла	гр. Бяла ул.“Андрей Премьянов“№20	0895826424 0885775022
15.	Пешо Цеков	техн. лице ЕНЕРГО ПРО Варна	гр. Бяла ул.“Хан Крум“№11	0884774112
18.	Дежурен по ОБСС		гр. Бяла ул. „А. Премьянов“№29	0886222803

ПРИЛОЖЕНИЕ № 18

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ НЕФТЕНИ РАЗЛИВИ В ЧЕРНО МОРЕ И ПО БРЕГОВАТА ИВИЦА НА БЯЛА

СЪДЪРЖАНИЕ

1. СЪКРАЩЕНИЯ, ОПРЕДЕЛЕНИЯ И ХАРАКТЕРИСТИКИ
2. ВЪВЕДЕНИЕ
3. МЕРКИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ ИЛИ НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ НЕФТЕНИ РАЗЛИВИ
4. МЕРКИ ЗА ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО И ОКОЛНАТА СРЕДА
5. ПРАВОМОЩИЯ ЗА ПРИЛОЖЕНИЕ НА ПЛАНА
6. РАЙОН НА ПРИЛОЖЕНИЕ
7. ОРГАНИЗАЦИЯ И ОТГОВОРНОСТИ НА ИНСТИТУЦИИТЕ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПЛАНА ЗА ЛИКВИДИРАНЕ НА НЕФТЕНИ РАЗЛИВИ
8. ТРАНСПОРТИРАНЕ И СЪХРАНЯВАНЕ НА СЪБРАНИЯ НЕФТ И НЕФТОПРОДУКТИ
9. АКТИВИРАНЕ НА ЩАБА И НАЧИН НА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ
10. ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ОПЕРАЦИИТЕ ПО ЛИКВИДИРАНЕ НА НЕФТЕНИ РАЗЛИВИ
11. СРЕДСТВА И РЕСУРСИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ, РАЗПЛАЩАНЕ, ПОДПОМАГАНЕ, ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ ПРИ ВЪЗНИКВАНЕ НА НЕФТЕНИ РАЗЛИВИ
12. ДОКУМЕНТИРАНЕ И ОКОНЧАТЕЛЕН ДОКЛАД
13. АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ПЛАНА
14. УЧЕНИЯ И ТРЕНИРОВКИ
15. СПИСЪК НА ПРИЛОЖЕНИЯТА

1. ОСНОВНИ СЪКРАЩЕНИЯ

БДЧР	- Басейнова дирекция „Черноморски район“
БСЕСС	- Брегови сили на единната спасителна система
БЧК	- Българско черноморско крайбрежие
ВМС	- Военноморски сили
ГДПБЗН	- Главна Дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“
ДМА	- Дирекция “Морска администрация”
ЕСС	- Единна спасителна система
ЗЗБ	- Закон за защита при бедствия
ИА	- Изпълнителна агенция
АМА	- Агенция “Морска администрация”
ГДАСД	- Главна дирекция „Аварийно спасителна дейност“ към ИА „МА“
„К РИОСВ“	- Контрол на регионалните инспекции по околна среда и води
МАСО	- Морска аварийно-спасителна операция
ЛПС	- Лични предпазни средства
МО	- Министерство на отбраната
МОСВ	- Министерство на околната среда и водите
МС	- Министерски съвет
МТС	- Министерство на транспорта и съобщенията
Национална система тел. 112 - Единен европейски номер за спешни повиквания, изнесен терминал от национална система към Дирекция 112 на МВР.	
НС	- Нефтосъбирач
ОА	- Областна администрация
ОбА	- Общинска администрация
ОАПЗНР	- Областен аварийен план за противодействието при нефтени разливи
ОБАПЗНР	- Общински аварийен план за противодействието при нефтени разливи
ОЦ	- Оперативен център
ПЧМВ	- Поддържане чистотата на морските води
РБ	- Република България

РДПБЗН населението“	- Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“
РДГП	- Регионална дирекция „Гранична полиция“
РИОСВ	- Регионална инспекция по околна среда и води
РЗИ	- Регионална здравна инспекция“.
РТН	- Радиотехническо наблюдение
СНАВР	- Спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи
СПБ	- Сили за противодействие на брега
СУТ	- Система за управление на трафика
Ткр	- Критично време за достигане на нефтеното петно до брега
ЧГКИЦ	-Черноморски граничен контролен информационен център
ЩИОПЗБ	- Щаб за изпълнение на областния план за защита при бедствия
ЩИОБПЗБ	- Щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия
CESIS	- Обща система за комуникация и информация при извънредни ситуации;
EMSA	- Европейска агенция за морска безопасност
MIC	- Център за мониторинг и информация
R	- Посока на дрейфа на нефтеното петно

1.2 ОСНОВНИ ОПРЕДЕЛЕНИЯ И ХАРАКТЕРИСТИКИ

„Вътрешни морски води на Република България“:

1. водите между бреговата линия и изходните линии, от които се измерва ширината на териториалното море;
2. водите на пристанищата, ограничени откъм морето с линията, съединяваща най-отдалечените точки в морето на котвените места, хидротехническите и другите постоянни пристанищни съоръжения;
3. водите на Варненския залив между бреговата линия и правата линия, съединяваща нос Св. Константин с нос Иланджик;

„Териториално море на Република България“ – включва прилежащата към брега и вътрешните морски води морска ивица с широчина 12 морски мили, измервана от изходните линии. Вътрешните морски води и териториалното море, както и въздушното пространство над тях, тяхното дъно и неговите недра са част от територията на Република България, върху които тя осъществява своя суверенитет.

"Морска злополука" - сблъскване на кораби, фонтаниране от платформа, или всякакъв морски инцидент, или инцидент на борда на плавателен съд, който може да доведе материални щети, непосредствена опасност за кораба, неговия товар или възникне опасност от замърсяване на морската среда.

"Нефт" - нефт от всякакъв вид, включително суров нефт, течни горива, смазочни масла, нефтени утайки и отпадъци, пречистени нефтопродукти, които не са вредни съгласно Приложение II на МК MARPOL-73/78 и, без да се ограничава общия характер на това определение, се включват веществата, изброени в Допълнение I на Приложение II на тази МК.

"Нефтен разлив" (НР)- всяко изхвърляне на нефт във водата, опасно за здравето на хората или околната среда, независимо от причините и обстоятелствата, предизвикали това изхвърляне.

„Ликвидиране на нефтен разлив" (ЛНР) е комплекс от действия, насочени към ликвидиране на нефтения разлив и намаляване на неговото вредно въздействие върху околната среда и човешкото здраве.

"Нефтен петно" - повърхностно разпределен нефт в морската вода.

„Нефтен инцидент" - произшествие или поредица от произшествия от еднакъв произход, който води или би могъл да доведе до изхвърляне на нефт и който представлява или би могъл да се превърне в заплаха за морската среда, крайбрежната ивица или свързаните с нея интереси на една или повече държави, и който налага спешни действия или друга незабавна мярка.

"Морски инцидент" е събитие или последователност от събития, които не се класифицират като произшествие, които са причинени директно във връзка с експлоатацията на кораба и които застрашават или ако не бъдат отстранени, биха застрашили безопасността на кораба, екипажа, други лица или околната среда.

"Морско произшествие" е събитие или последователност от събития, които имат като резултат някое от следните последствия, директно свързани с експлоатацията на кораба:

- 1) смърт или сериозно нараняване на човек;
- 2) изчезване на човек от кораба;
- 3) загуба, предполагаема загуба или абандон на кораба;
- 4) материални щети, нанесени на кораба;
- 5) засядане или неспособност за самостоятелно придвижване на кораб или участието на кораба в сблъсък;
- 6) материални щети на морската инфраструктура извън кораба, които могат сериозно да застрашат безопасността на кораба, друг кораб или човек;
- 7) тежки вреди на околната среда или възможни тежки вреди на околната среда, причинени от повредата на кораб или кораби.

Независимо от горното, произшествието не е умишлено действие или бездействие, което има за цел да причини вреда на безопасността на кораба, човек или околната среда.

"Ликвидиране на нефтен разлив" - комплекс от действия, насочени към ликвидиране на нефтения разлив и намаляване на неговото вредно въздействие върху околната среда и човешкото здраве.

"Посока на дрейфа на нефтеното петно" (R)- посока на движение на нефтено петно под влияние на течението и вятъра.

"Мониторинг на нефтени петна"- периодично наблюдение на придвижването и дистанцията на нефтено петно, посредством радиолокационни или визуални методи на наблюдение

"Критично време" (Ткр.)- времето, измерено в часове, за достигане на нефтено петно до 10 метровата изобата в крайбрежните води, където действията на силите и средствата за ликвидиране на нефтени разливи са невъзможни. Нефтеното петно залива бреговата ивица и пристанищните съоръжения.

"Радиотехническо наблюдение" - обследване на морската повърхност с брегови, корабни или самолетни радиолокационни станции от сантиметровия и милиметровия честотен диапазон на обхвата на станцията.

"Класификация на нефтените разливи в зависимост от количеството на нефта": Противодайстващите операции за ликвидиране на нефтени разливи зависят от размера на нефтеното петно. В този смисъл, нефтените разливи са класифицирани както следва:

- **Малък разлив** - от 1 до 25 тона, образува нефтено петно с приблизително овална форма с размери 855 X 1600 м, 7 - 8 часа след началото на разлива дебелината на слоя е около 1 мм.
- **Среден разлив** - от 25 до 1000 тона, образува петно с приблизително правоъгълна форма с разкъсани на ивици краища от подветрената страна с размери 1600 X 2200 м, 7 - 8 часа след началото на разлива дебелината на слоя е около 5 мм.
- **Голям разлив** - повече от 1000 тона, образува петно с приблизително правоъгълна форма с размери 2600 X 3600 м, на ивици, като 10 - 14 часа след началото на разлива дебелината на слоя е около 10 мм.

"Кораб"- морски плавателен съд от всякакъв тип. Това определение включва кораби на подводни криле, кораби на въздушна възглавница, подводни кораби, стационарни и плаващи платформи, както и други направени от човек плаващи на море конструкции.

„Морска платформа“ означава всяка неподвижна или плаваща инсталация или конструкция, заета с изследователска, експлоатационна или производствена дейност свързана с газ или нефт, или с товарене и разтоварване на нефт..

„Морски пристанища и съоръжения за обработка на нефт“ означават онези съоръжения, които представляват риск за нефтен инцидент и включват, *inter alia*, морски пристанища, нефтени терминали, тръбопроводи и други съоръжения за обработка на нефт.

"Замърсяване на морската среда" означава привнасянето от човека, пряко или косвено, на вещества или енергия в морската среда, включително и в устията на реките, което води или би могло да доведе до такива пагубни последици, като увреждане на живите ресурси и живота в морето, опасност за здравето на човека, препятствия за морските дейности, включително за риболова и за всяко друго правомерно използване на морето, неблагоприятна промяна в качеството на морската вода с оглед на нейното използване и влошаване на условията за отдих;

2. ВЪВЕДЕНИЕ

2.1 Основание за разработване на плана

Настоящият план за защита при възникване на нефтени разливи в Черно море и по бреговата ивица на община Бяла се изготвя на основание чл.6, т 6, чл.9 ал.1, ал.2 и ал.10 във връзка с чл. 65 ал.1 т.3 от Закона за защита при бедствия. При планиране на защитата при бедствия са използвани „Указания за разработването и готовността за изпълнението на планове за защита при бедствия “. Настоящите указания се дават от Съвета за намаляване на риска от бедствия към Министерския съвет на Република България, на основание чл. 9, ал. 15 от Закона за защита при бедствия. Те са в подкрепа на органите на централната изпълнителна власт, областните и общинските Съвети за намаляване на риска от бедствия, и съставните части на единната спасителна система, при разработването на планове.

2.2 Цел и основни задачи на плана

Основната цел на плана за защита при бедствия в част „План за защита при възникване на нефтени разливи в Черно море и по бреговата ивица на община Бяла“ е защитата на живота и здравето на населението, опазване на околната среда и имуществото на територията на общината, повишаване капацитета на органите за управление и администрацията за организиране и координиране на превантивната дейност за предотвратяването или намаляване на неблагоприятните последици в резултат от нефтените разливи. Организиране и координиране на дейностите по защитата при възникването им - оказване помощ на пострадалите, ресурсно осигуряване, подпомагане и възстановяване на засегнатите райони, ограничаване мащабите на възможните последици, ликвидиране на последиците за населението и околната среда. Да осигури структуриран начин за координиране на действията на институциите за противодействие на замърсяване на бреговата ивица с нефтопродукти на територията на община Бяла и минимизиране на екологичните и икономически последици от тях.

Основните приоритети са предотвратяването, намаляването и контролирането на замърсяването и на другите опасности за морската среда, в това число на крайбрежието, както и на нарушаването на екологичното равновесие в морската среда, като особено внимание се отделя на необходимостта морската среда да бъде защитена от вредните последици на такива видове дейност, като: сондиране, драгиране, изкопаване, изхвърляне на отпадъци, строителство и техническо обслужване или поддържане на съоръжения, тръбопроводи и други устройства, свързани с такава дейност; защитата и съхраняването на природните ресурси на района и предотвратяването на увреждането на флората и фауната на морската среда.

На възложените чрез плана правомощия институциите и организациите вземат, индивидуално или съвместно, в зависимост от обстоятелствата, всички мерки, съвместими с този план, необходими за предотвратяване, намаляване и контролиране на замърсяването на морската среда от всякакви източници, използвайки за тази цел най-

добрите практически приложими средства, с които разполагат, и се стремят да съгласуват своята политика в това отношение.

При разработването на плана са взети под внимание изискванията на държавните институции, отговорни за противодействието на нефтени разливи, като целта е противодействие на аварийни разливи и минимизиране на екологичните и икономически последици от тях..

Системата за противодействие включва наличните ресурси за ефективни действия при възникване на извънредни обстоятелства, които могат да доведат до значителни щети и поражения върху морската среда и икономиката на българското крайбрежие. Задачите на плана са да осигури навременно и ефективно противодействие при разлив или опасност от нефтен разлив чрез:

- оценка на риска;
- информация за наличните средства за комуникация и за начините за осъществяване на информационен обмен и взаимодействие при провеждане на действия по ликвидирането на възникнали нефтени разливи;
- установяване на приоритетните райони за защита и почистване;
- предвиждане и поддържане на минимално необходимо оборудване за противодействие при замърсяване;
- поддържане на необходим персонал и оперативна организация за действието му;
- провеждане на тренировки за оценка и подобряване на подготовката;
- препоръчителни действия в случай на нефтен разлив.

3. МЕРКИ ЗА ПРЕДОТВРЯВАНЕ ИЛИ НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ НЕФТЕНИ РАЗЛИВИ

От направения анализ са изведени следните основни задачи:

- Организиране наблюдение на крайбрежната зона и водите на Черно море на територията на община Бяла.
- Анализ и оценка на риска при възникване на инцидента и последиците от него.
- Извършване на експертна оценка с която се оценява мащаба на инцидента, дали той би довел до бедствие има ли нужда да бъде задействана Единната спасителна система.

3.1. Организационни превантивни мерки.

- Поддържане в постоянна оперативна готовност на дежурните длъжностни лица, екипите, силите и средствата, предвидени за действие в настоящия план;
- Периодично и своевременно актуализиране на настоящия план съобразно настъпилите промени на нормативната база и обстоятелствата залегнали в него;
- Планиране и провеждане на тренировки и учения съгласно плана;
- Осигуряване и периодично осъвременяване на техническите средства за наблюдение, за локализиране и ликвидиране на разливи от нефтопродукти;

- Изучаване и внедряване на собствения и международен опит при анализиране и ликвидиране на последствията от нефтени разливи. Внедряване на нови методи и средства за справяне с възникналите ситуации

3.2. Обучение на органите за управление и силите за реагиране

Една от основните превантивни мерки за предотвратяване и намаляване на последиците от нефтените разливи е обучение на органите за управление и силите за реагиране.

Цялостната организация по подготовката на органите за управление и силите за реагиране се извършва под ръководството на кмета на общината и членовете на щаба за изпълнение на Общинския план за защита при бедствия. Обучението на органите за управление се извършва чрез организиране и провеждане на шабни тренировки и учения на общинско ниво. Проиграване на вътрешните аварийни планове.

4. МЕРКИ ЗА ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО И ОКОЛНАТА СРЕДА

4.1. Организационни мерки

- Организиране на наблюдение и информиране на компетентните органи и институции, сили и средства при възникване на нефтени разливи или инциденти с плавателни съдове;
- Организиране на разузнаване
- Оценка на обстановката и предприемане на действия;
- Създаване на групи от сили и средства за провеждане на локализационни и ликвидационни мероприятия;
- Осигуряване на мероприятията по локализиране и ликвидиране на последствията от нефтеното замърсяване;
- Локализиране и ликвидиране на нефтеното замърсяване.
- време и място на разлива;
- параметри (дължина, ширина, плътност);
- евентуални причини, видими последствия върху околната среда и други.

4.2. Организиране на наблюдението, локализирането и ликвидирането на разливи на нефтопродукти.

- Организиране на наблюдението и разузнаване

Наблюдението за откриването на нефтените разливи се извършва от органите на Регионална дирекция „Гранична полиция” и оперативна група на общинския щаб.

- Задачите на наблюдението са следните:

Наблюдението и разузнаването на разливите се извършва от стационарни постове (наблюдатели) и плавателни средства (кораби, катери, лодки и др.), снабдени с технически средства и апаратура за наблюдение.

След получаване на информацията от наблюдението и разузнаването, комисията за оценка и ръководство на мероприятията за локализиране и ликвидиране на разливи от нефтопродукти, взема решение за необходимите сили и средства, които да бъдат приведени в готовност с цел локализиране и ликвидиране на нефтения разлив.

Оценката на мащабите на разлива (замърсяването), проследяване на движението му, набиране на допълнителна информация, идентифициране на източника на разлива е на два етапа.

Първият етап (в рамките на два до три часа) се осъществява от органите на Регионална дирекция „Гранична полиция” и оперативна група на общинския щаб, които потвърждават или не мащабите на замърсяването (размерите и вида на петното, местоположението му и при възможност определя източника на замърсяване какъв е – брегови или от плавателно средство или други.

Втори етап - се извършват следните действия:

- проследяване (разузнаване) разлива на нефтопродукти от сили на Регионална дирекция „Гранична полиция” и оперативна група на общинския щаб ;
- вземане на проби за анализ от органите на РИОСВ Варна и други участващи институции.;
- Оперативния център на РД“ПБЗН“, след установяване източника на замърсяване, оповестява всички заинтересовани институции;
- Осигурява се метеорологична и хидрологична информация и прогнози в района на замърсяването.

4.3. Мероприятия по локализиране на разлива.

Целта на локализационните мероприятия е да се ограничат нефтените разливи на минимални площи и да не се допусне проникване на нефтопродукти в особено важни обекти – защитени зони, пристанищни терминали и други.

4.4. Провеждане на ликвидационни мероприятия.

Целта на ликвидационните мероприятия е да се съберат разлетите нефтопродукти и организира надеждното им съхранение до решаване на въпроса с използването или унищожаването им, а така също почистване на замърсената брегова ивица, плавателни съдове и други.

4.5. Видове осигурявания:

С оглед ефективно изпълнение на мероприятията по локализиране и ликвидиране на нефтените разливи се извършват следните осигурявания:

- Хидрометеорологично осигуряване

- Национален институт по метеорология и хидрология осигуряват хидрометеорологична информация, поддържат оперативна база от хидрологични и метеорологични данни за Черно море и бреговата ивица.

- Наблюдение, разузнаване и лабораторен контрол.

- Наблюдението и разузнаването се осъществяват от органите на РД “Гранична полиция” , Дирекция „ Морска администрация“ – Варна, Главна дирекция „Аварийно-спасителна дейност“ към ИА „Морска администрация“, Регионална инспекция по околна

среда и води, Басейнова дирекция „Черноморски район“ и оперативна група на Общинския щаб.

- Лабораторният анализ за установяване на вида и съдържанието на нефтопродукти се осъществява от РИОСВ - Варна.

- Противопожарно осигуряване.

Противопожарното осигуряване на локализационните и ликвидационни мероприятия се осъществява от силите на УПБЗН-Бяла, РСПБЗН- Долни чифлик и РД „ПБЗН“- Варна

- Осигуряване на реда и сигурността.

- Редът и сигурността при провеждане на локализационни и ликвидационни мероприятия се осъществява със силите на Областна дирекция на МВР; Четвърто РУ-ОД на МВР Варна и ПУ –Бяла; Регионална дирекция „гранична полиция“

- Медицинско осигуряване.

- Долекарската и първа медицинска помощ се осъществяват от екипите на Центъра за спешна медицинска помощ Варна и спешен медицински център Бяла.

5. ПРАВОМОЩИЯ ЗА ПРИЛОЖЕНИЕ НА ПЛАНА

Аварийният план се активира при разлив на нефт, застрашаващ или засягащ територията на община Бяла.

По своята същност "Нефтен разлив" означава - всяко изхвърляне на нефтопродукт във водата, което е опасно за здравето на хората или околната среда, независимо от причините и обстоятелствата, предизвикали това изхвърляне. Нефтопродуктите представляват нефт във всякакъв вид, включително суров нефт, мазут, утайка, нефтени отпадъци и пречистени продукти. При нефтените разливи над повърхността на водата се образуват нефтени петна - повърхностно разпределен нефт във водата. Изхвърляне и/или изтичане, означава всяко изхвърляне и/или изтичане на нефтопродукти, оттоци и отпадъци от кораби, предизвикано от различни причини.

Планът обезпечава ръководството и координацията на действията на различните институции и организации в случай на инциденти, свързани с разлив на нефт и нефтопродукти в морската среда, на базата на съществуващото национално законодателство.

Правомощията по плана за противодействие на нефтени разливи на брега се предоставят на ръководителя на операциите, определен със заповед на кмета на община Бяла, съгласно чл.65, ал.1, т.8 от Закона за защита при бедствия съвместно със структурите на Силите за противодействие на брега – СПБ.

Правомощия по плана за противодействие на малки нефтени разливи на сушата се предоставят на кметовете на морските общини на територията на област Варна.

При големи разливи засягащи бреговата ивица всички действия по защита на населението са съгласно областния план.

Ръководителят на операцията по противодействие на нефтени разливи на база посочените в този план приоритети, взема решение за последователност и съсредоточаване/дислоциране на силите и средствата, с оглед конкретния риск за приоритетните зони за защита.

6. РАЙОН НА ПРИЛОЖЕНИЕ

Районът на приложение на Плана за защита при нефтени разливи на община Бяла се определя на основание на действащото законодателство и нормативната база:

- УКАЗ № 1 от 5.01.1999 г. за утвърждаване границите, административните центрове на области и общини, включени в тях и издаден от Президента на РБ, обн., ДВ, бр. 2 от 8.01.1999 г., в съответствие с който Област с административен център град Варна, се включват общините:

Аксаково, Белослав, Бяла, Варна, Девня, Долни чифлик.

Бреговата ивица на община Бяла е разположена на запад от сепарационната схема, която се използва за корабоплаване и е с дължина около 15км.

7. ОРГАНИЗАЦИЯ И ОТГОВОРНОСТИ НА ИНСТИТУЦИИТЕ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПЛАНА ЗА ЛИКВИДИРАНЕ НА НЕФТЕНИ РАЗЛИВИ

Плана за защита при нефтени разливи е предназначен за:

- Членовете на Общинския съвет за намаляване на риска от бедствия;
- РДПБЗН Варна;
- Областна дирекция на МВР; Четвърто РУ-ОД на МВР Варна и ПУ Бяла; Регионална дирекция „гранична полиция“
- Общинска администрация; Областна администрация Варна;
- Спешен център Бяла; БЧК-Варна;
- Дирекция „Морска администрация“ – Варна
- Главна дирекция „Аварийно-спасителна дейност“ към ИА „Морска администрация“
- Регионална инспекция по околна среда и води
- Басейнова дирекция „Черноморски район“
- Национален институт по метеорология и хидрология
- ЦСМП Варна .
- Членовете на Доброволно формирование –община Бяла;
- търговски дружества и еднолични търговци, юридически лица;

7.1 Щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия

Във всички случаи, при възникване на непредвидени обстоятелства, свързани с нефтен разлив, общинският щаб за изпълнение на плана за защита при бедствия е отговорен за противодействието и борбата с разлива и последствията от него. Той извършва управлението на защитните, локализационни и ликвидационни мероприятия на територията на общината. При необходимост щаба изпраща оперативни групи в районите за провеждане на защитните и ликвидационни мероприятия. При по големи разливи, които засягат територии и на съседни общини и/или области управлението се поема от областния щаб за изпълнение на плана за защита при бедствия, а при засягане териториите на няколко области от националния щаб. При големи разливи и трансгранични замърсявания управлението се осъществява от Националния щаб към Министерския съвет на Р. България.

Привеждането в готовност на общинския щаб се осъществява от дежурният по община след приемане на сигнала от дежурния по „Общински съвет за сигурност“ на Община Варна и/или от дежурните в Оперативния център на РД“ПБЗН“ – Варна, чрез системата за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт. Оповестяването се извършва по стационарните, мобилни, служебни и/или лични телефони.

7.2. Кметът на община

- организира и ръководи мероприятията при нефтено замърсяване на територията на общината;
- организира, координира и провежда превантивни мерки за недопускането или намаляването на последиците от нефтеното замърсяване;
- организира разработването на общинския план за защита при бедствия, част ”Възникване на нефтени разливи в Черно море и по бреговата ивица на община Бяла”.
- осъществява своевременното оповестяване и информиране на населението при заплахата от възникване или за възникнали нефтени разливи.
- осигурява способностите за реагиране на общината;

7.3 При възникване на нефтени разливи на територията на общината кметът:

- съгласно чл.48, ал.2 от ЗЗБ с обявяване на „бедствено положение“ се въвежда съответния план за защита при бедствия – „общински план за защита при бедствия”
- при необходимост може да обяви бедствено положение на територията на общината;
- извършва обмен на информация с оперативния център на РД“ПБЗН“ Варна;
- привлича юридически и физически лица за предоставяне на лична или материална помощ в съответствие с възможностите им;
- включва в дейностите по защитата и група от доброволно формиране към Община Бяла;
- Определя места (площадките) за насочване, локализиране и овладяване на разлива

Институциите следва да вземат, индивидуално или съвместно, в зависимост от обстоятелствата, всички мерки, съвместими с този план, необходими за предотвратяване, ограничаване и отстраняване на опасността, използвайки за тази цел най-добрите практически приложими средства, с които разполагат, и се стремят да съгласуват своята политика в това отношение. Мерките, които се вземат в съответствие с този план, се отнасят за всички източници, които създават опасност от замърсяване.

Институциите включени в настоящия план, чрез сътрудничество при изпълнението на своите функции, правомощия, компетенции, осигуряват експертна и оперативна подкрепа при аварии или друго произшествие на територията на община Бяла, което създава опасност от замърсяване на морската среда и/или крайбрежието.

Кмета на общината със съдействието на отговорните и заинтересовани ведомства и организации предприема в съответствие с общинския аварийен план за защита при нефтени разливи необходимите мерки за предотвратяване, ограничаване и отстраняване на опасността.

7.4 Части на ЕСС и други ведомства и организации участващи в ликвидирането на нефтени разливи.

Отговорностите и компетенциите на органите и организациите, участващи в защитните, локализационните и ликвидационни мероприятия при разливи на нефтопродукти по Черно море и по бреговата ивица на община Бяла се определят от съответните нормативни документи на съответните министерства и ведомства и конкретните задачи, регламентирани в настоящия план.

Община Бяла, ОД на МВР, РД „Гранична полиция“ и РД „ПБЗН“ Варна, работят в тясно взаимодействие и координация, особено в случаите когато нефтено петно достигне, или съществува риск, да засегне бреговата ивица на територията на Община Бяла.

7.5 Ред за искане на допълнителни сили и средства при провеждане на спасителни и неотложно аварийно-възстановителни работи.

На основание чл. 65 и чл. 29 от ЗЗБ кмета на общината извършва обмен на информация с Оперативния център на РД „ПБЗН“ - Варна и чрез него привлича допълнителни сили и средства от ЕСС заложиени в този план.

Извън съставните части на ЕСС, при необходимост, чрез Областния управител могат да бъдат привлечени и допълнителни сили и средства от съседни общини и/или области и от Въоръжените сили на Република България.

7.6 Специализирани фирми

В случай на нефтен разлив в операциите по почистването и другите съпътстващи дейности могат да се ангажират държавни органи и предприятия, както и частни лица, съгласно ЗЗБ.

8. ТРАНСПОРТИРАНЕ И СЪХРАНЯВАНЕ НА СЪБРАНИЯ НЕФТ И НЕФТОПРОДУКТИ

В операцията по почистване важно място заема транспортирането и съхранението на събрания нефт, нефтени отпадъци и замърсени материали.

Определени са временните площадки за съхранение на нефт и нефтени отпадъци, съгласно съществуващата нормативна уредба. Функцията на такива площадки е да обезпечат буфер между събирането и окончателното съхранение и да осигурят време за избиране на подходящ начин за съхранение. Събраният нефт трябва да се съхранява отделно от нефтените отпадъци, тъй като последващото им третиране е по различен начин.

В много случаи е необходимо да се отстрани нефта и нефтените отпадъци от плажовете, повърхностните води от вътрешността на заливи, лагуни и др. В зависимост от възприетите начини за отстраняване на омасления плажов материал, трябва да се има предвид възможността от бъдеща ерозия в бреговите зони.

Не трябва да се допуска обратно замърсяване на морето, брега и подпочвените води при временното, и окончателно съхраняване на събраните материали.

9. АКТИВИРАНЕ НА ЩАБА И НАЧИН НА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ .

Активирането на щаб и взаимодействието и обмяна на информацията между щаб, органите и организациите се организира на общинско, областно и национално ниво .

При откриване разливи на нефтопродукти, дежурният в ОЦ при РД „ПБЗН“ - Варна информира:

- Оперативния дежурен на ГД „ПБЗН“;
- Председателите на областния и общински щабове;
- Дежурните по Общини на засегнатите общини;
- Регионалните структури на министерствата и ведомствата, участващи в защитните и ликвидационни мероприятия;

В зависимост от големината на разлива председателите на областния и общинския щаб вземат решение за привеждане в готовност силите и средствата от ЕСС предвидени в областния и/или общинския план за участие в защитните и ликвидационни мероприятия.

Дежурният по Община след като получи сигнал за разлив на нефт или нефтени продукти от дежурният в ОЦ на РД „ПБЗН“ - Варна, оповестява и информира общинския щаб, личния състав на комисията за оценка и ръководството на мероприятията по локализиране и ликвидиране на разливи от нефтопродукти..

В зависимост от обстановката, комисията заема работното си място и поема координацията и ръководството на защитните, локализационни и ликвидационни мероприятия.

Редът за вътрешноведомствения обмен на информация се осъществява по регламентирания начин от съответните ръководители.

Допуска се устно предаване на информация само на местно (общинско) ниво. Във всички останали случаи информацията се предава на носител - в писмена форма или по електронна поща.

Взаимодействието и координирането на дейността на силите и средствата се извършва както следва:

- От Общинския щаб, когато защитните и ликвидационни мероприятия се провеждат на територията на общината;
- От Областния щаб, когато защитните и ликвидационни мероприятия обхващат територията на две и повече общини;
- От Комисията за оценка и ръководство на мероприятията по локализиране и ликвидиране на разливи на нефтопродукти в Черно море - при извършване на локализационни и ликвидационни мероприятия при големи разливи и трансгранични замърсявания;

10. ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ОПЕРАЦИИТЕ ПО ЛИКВИДИРАНЕ НА НЕФТЕНИ РАЗЛИВИ

Решението за прекратяване на операции по ликвидиране на нефтени разливи на ОАПЗНР се взема от Областния управител.

Решението за прекратяване на операциите по ликвидиране на нефтени разливи в изпълнение общинския план за защита при бедствия част „Възникване на нефтени разливи в Черно море и по бреговата ивица на община Бяла ” се взема от Кмета на община Бяла.

Моментът за прекратяване на операцията е когато тя става неефективна, или е постигнала желаното ниво на почистване, подходящо за всеки район. Решението за прекратяване на действията се взема след консултация с всички заинтересовани страни.

11. СРЕДСТВА И РЕСУРСИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ, РАЗПЛАЩАНЕ, ПОДПОМАГАНЕ, ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ ПРИ ВЪЗНИКВАНЕ НА НЕФТЕНИ РАЗЛИВИ

Всяка операция за ликвидиране на нефтено замърсяване е много скъпа. Специализираната екипировка също е скъпа и дори при малки операции се налага ангажиране на персонал от административно и изпълнителско ниво. От момента на активиране на аварийния план е необходима пълна яснота за достъпните средства по специализираните фондове които могат да бъдат ползвани за ликвидиране на нефтени разливи.

11.1 Основните разходи във връзка с дейностите по ЛНР включват:

- разходи за специализирано оборудване за ЛНР;
- заплащане на хората, които подпомагат операциите по почистване;
- разходите, направени за мониторинг (проучване на нанесените щети на околната среда);
- разходи за възстановяване на околната среда, дори и години по-късно след нефтения разлив.

Оценки на първоначалните нужди и щетите се извършват на база събраната информация в процеса на реагирането от щаба за изпълнение на общинския план за защита при бедствия, проверени сигнали от населението на ЕЕНСП 112, общински комисии за оценка на щетите и др. източници.

От резерва за непредвидени и/или неотложни разходи в частта за предотвратяване, овладяване и преодоляване на последиците от бедствия, по решения на Междуетоводствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерския съвет, след одобрение на Министерския съвет, се предоставят средства за:

- възстановяване на извършени непредвидени разходи за спасителни и неотложни аварийни работи при бедствия на включените сили и средства на единната спасителна система;
- обезщетяване на физически и юридически лица в размер на реално причинените им при или по повод извършване на нормативно установени действия за защита при бедствия имуществени вреди.

Средствата се предоставят по реда, при условията и в съответствие с критериите, определени в ЗЗБ.

Исканията за финансиране се подават от:

- кмета на община за:
- за възстановяване на извършени непредвидени разходи за спасителни и неотложни аварийни работи при бедствия на включените сили и средства на единната спасителна

- система (доброволни формироваия, търговски дружества, еднолични търговци, юридически лица с нестопанска цел, лечебни заведения извън структурите на Министерството на здравеопазването и др.);
- неотложни възстановителни работи за трайно възстановяване на имоти - общинска собственост, читалища и молитвени домове на религиозни институции;
 - обезщетяване на физически и юридически лица за реално причинените им вреди при или по повод извършването на нормативно установени действия за защита при бедствия;

Финансирането на дейностите по подпомагане и възстановяване се осъществява от:

- бюджетите на министерствата и ведомствата;
- общинските бюджети;
- търговските дружества и едноличните търговци - за обектите им;
- структурните фондове на Европейския съюз.

Разходи, свързани с дейности по събирането, изясняването и анализирането на причините за възникнали аварии и инциденти, при допълнително привличане на специалисти (експерти, водолази и др.), се извършват за сметка на съответния причинител (корабопритежател).

При неизпълнение на този план, разпореждане на областния управител или друго констатирано нарушение във връзка с изпълнението на настоящия план, извършителят следва да бъде санкциониран по реда на ЗЗБ

11.2 Материално-техническо осигуряване.

Осигуряването на необходимата техника и транспорт - кораби, катери, лодки, автотранспорт, средства за наблюдения, локализиране и ликвидиране на нефтени разливи се осъществява от взаимодействащите организации и общинска администрация, съгласно разчета на силите и средствата.

Зареждането с гориво-смазочни материали и ремонта на авариралата техника и транспорт, както и осигуряването на консумативи за лабораторния контрол се извършват от съответните институции.

Допълнителни финансови средства за ликвидиране на последиците от нефтени разливи би могло да се осигурят от резерва за предотвратяване, овладяване и преодоляване на последиците от бедствия, съгласно Закона за държавния бюджет на Република България за съответната година. Резервът се усвоява по решения на Междуправителствена комисия за възстановяване и подпомагане към Министерския съвет. Средствата се предоставят от централния бюджет и се разходват по бюджетите ведомствата и общините чрез корекция на бюджетните взаимоотношения между централния бюджет и съответните първостепенни разпоредители с бюджетни кредити.

12. ДОКУМЕНТИРАНЕ И ОКОНЧАТЕЛЕН ДОКЛАД

Документацията, която се води при ликвидиране на нефтени разливи включва следните основни документи:

- ежедневен отчет по формата

За всеки нефтен разлив се води отделен дневник за проведените операции по ликвидиране на нефтени разливи.

Всички събития и факти, които се отнасят до операциите за ликвидиране на нефтени разливи от момента на получаване на сигнал за разлив до завършване на последната операция по ликвидирането трябва да се записват в ежедневните отчети.

В ежедневните отчети за операциите по ликвидиране на нефтени разливи се правят записи за:

- кога и кой е сигнализирал за откриване на разлив;
- кои сили и средства са извършили проверка на сигнала;
- дата и време на началото на операциите по ликвидиране на нефтени разливи;
- данни за хидрометеорологичните условия по време на операциите по ликвидиране на нефтени разливи;
- данни относно силите и средствата използвани при ликвидиране на нефтени разливи и вида на извършените операции;
- други характерни данни и събития по време на ликвидиране на нефтени разливи.
- протоколи за необходимостта от предприемане на определени действия за ликвидиране на нефтени разливи;
- протоколи и други документи за застрахователни компании;
- протоколи за идентификация на произхода на нефтеното замърсяване, необходими за последващи иски за компенсация за нанесени щети;
- експертни заключения, относно документиране на отделни моменти от ликвидиране на нефтени разливи;
- други документи по преценка на щаба или поискани от местни или държавни организации.

След прекратяване на операциите по ликвидиране на нефтени разливи се изготвя подробен окончателен доклад въз основа на всички налични документи по случая.

Този доклад трябва да се използва за изготвяне на:

- иски за компенсация за нанесени щети;
- за възстановяване на разходи по ликвидиране на нефтени разливи;
- последващи действия за окончателно възстановяване и мониторинг на засегнатата околна среда;
- за актуализиране на аварийен план;
- планиране на тренировки и др.

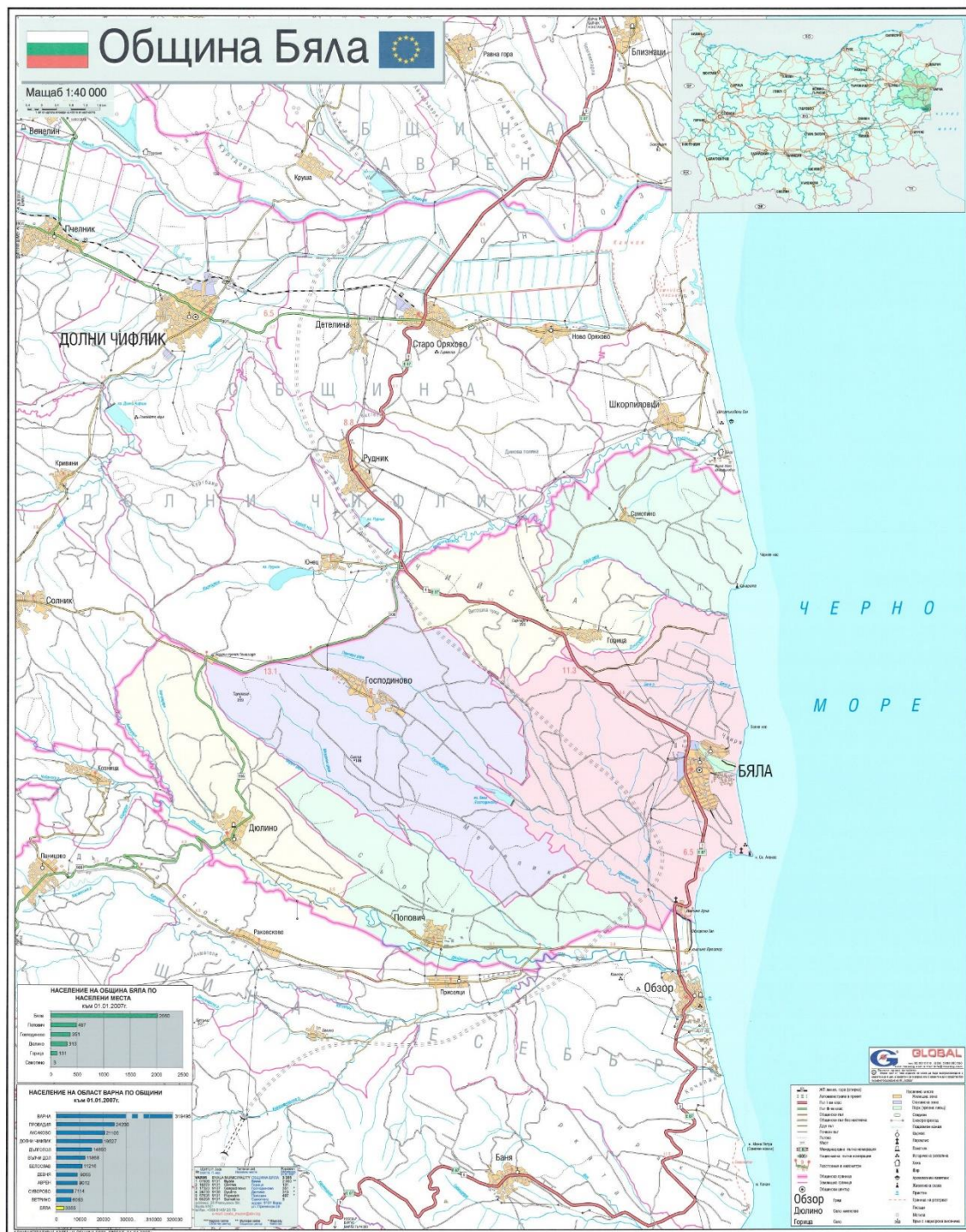
Приложение №1

Географска карта на община Бяла

Republic of BULGARIA, District of Varna
 9101 Byala Municipality
 29 Andrei Premyanov Str.
 Fax: +359 5143 / 23-79
 Mayor+359 5143 /24-02

Република БЪЛГАРИЯ, област Варна
 9101 Община Бяла
 ул. "Андрей Премьянов" 29
 Факс: +359 5143 / 23 79
 Кмет +359 5143 /24-02

Republic of BULGARIA, District of Varna
9101 Byala Municipality
29 Andrei Premyanov Str.
Fax: +359 5143 / 23-79
Mayor+359 5143 /24-02

Република БЪЛГАРИЯ, област Варна
9101 Община Бяла
ул. "Андрей Премьянов" 29
Факс: +359 5143 / 23 79
Кмет +359 5143 /24-02

ПРИЛОЖЕНИЕ № 2

ТЕЛЕФОНЕН УКАЗАТЕЛ НА ОБЩИНСКИЯ ЩАБ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ В ОБЩИНА БЯЛА

№	ИМЕ	ДЛЪЖНОСТ	АДРЕС	ТЕЛЕФОН
1.	Инж. Пеньо Ненов	Кмет на община Бяла	гр. Бяла ул. „А. Премьянов“ № 28	0898394992
2.	Милена Катрева-Панайотова	зам. кмет на община Бяла	гр. Бяла ул. „Йордан Ноев“ №10	0878319800
3.	Станимир Трендафилов	ССИ,ОМП,ГЗ и ВО	гр. Бяла ул.“Д. Панчев“№14	0844332301
4.	Йордан Чернев	секретар на община Бяла	гр. Бяла ул.“Михаил Дойчев“№31	0885776606
5.	Арх. Кристиан Саралиев	Главен архитект на община Бяла	гр. Бяла ул.“Рибарска хижа Чайка“№1	0898595729
6.	Инж. Даниела Лазарова	Директор на дирекция РАБОС	гр. Бяла ул. „Хан Омуртаг“№19	0884332316
7.	Атанас Атанасов	Ръководител звено БКС	гр. Бяла ул.“Михаил Иванов“№16	08899200101
8.	Анастас Трендафилов	Председател на общинския съвет	Гр. Бяла ул. „Георги Григоров“№18	0888201837
9.	Ст. инспектор	Началник на ПУ гр.	гр. Бяла ул. „Черни	0883565052

	Димитър Иванов	Бяла	нос" № 23	
10.	Д-р Ростислав Минчев	Представител на лечебно заведение	гр. Бяла ул."Трифон Милушев"№13	0887719868
11.	Д-р Георги Иванов	Представител на лечебно заведение	гр. Бяла ул."Цар Симеон Велики"№8	0876777589
14.	Инж. Симеон Златев	н-к „ВиК”-Бяла	гр. Бяла ул."Андрей Премьянов"№20	0895826424 0885775022
15.	Пешо Цеков	техн. лице ЕНЕРГО ПРО Варна	гр. Бяла ул."Хан Крум"№11	0884774112
18.	Дежурен по ОБСС		гр. Бяла ул. „А. Премьянов"№29	0886222803

ПРИЛОЖЕНИЕ № 3

Ниво на
конфиденциалност "Ниво 1"
(TLP-GREEN)

ЗАПОВЕД № _____

На основание чл. 44 ал. 2 от Закона за местното самоуправление и местната администрацията и чл. 28, ал. 4 от Закона за защита при бедствия и във връзка с възникнал инцидент с в териториалното море

ЗАПОВЯДВАМ:

1. Да се приведат в готовност силите на ОБАПЗНР за провеждане на спешни и неотложни действия в района на
2. Начало на работа на Щаба на ОБАПЗНР - от часа на20.. г. ; команден пункт - залата в сградата на Общинска администрация Бяла.
3. Да се оповестят експерти от ГДПБЗН.
4. Да се засили наблюдението на бреговата ивица и преминаващите съдове в района с повишена готовност за активиране на средствата им за участие в операция по

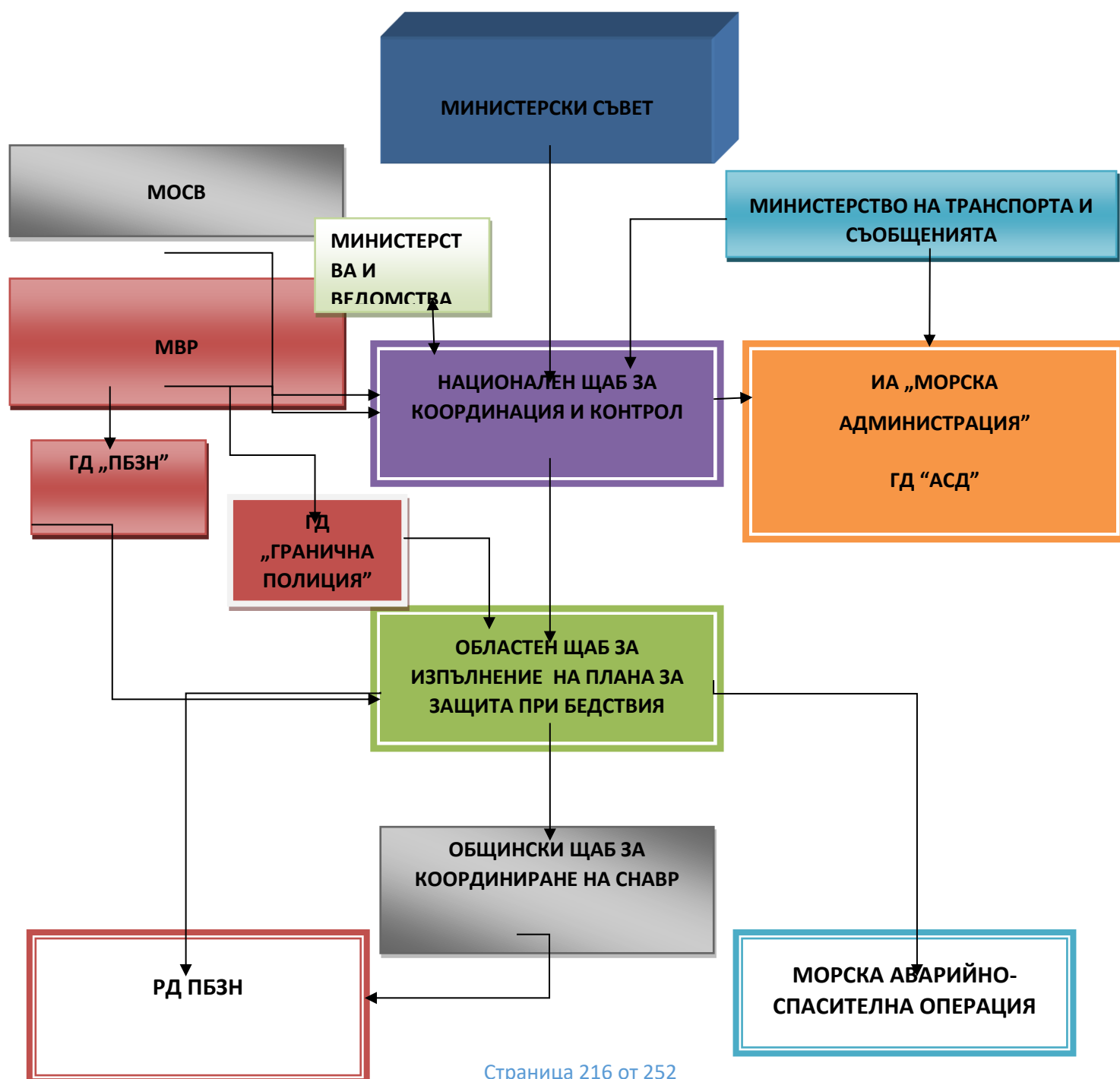
Контрола по изпълнението на настоящата заповед ще контролирам лично.

Кмет на община Бяла

ПРИЛОЖЕНИЕ № 4

СХЕМА НА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

ПРИЛОЖЕНИЕ № 5

ОЦЕНКА НА РИСКА И ВЪЗМОЖНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ЗАМЪРСЯВАНЕ

Системата за оценка на риска и управление на превантивните мерки е система за управление на превенцията, планиране и следене доколко са ефективни предприетите превантивни мерки и доколко ще са ефективни нови предложени превантивни мерки. Оценката на риска е комплексна дейност и е цялостен процес по идентификация на риска, анализ на риска и остойностяване на риска.

Оценката на риска означава е да се открие какво в работата може да причини вреда на хората и да се реши дали е направено достатъчно, или е необходимо да се извърши още нещо, за да се избегне тази вреда.

Целта на оценката на риска е да се постигне сигурност, че са взети всички необходими мерки за това да бъде предпазена околната среда и здравето на човека и никой няма да бъде наранен или да получи увреждане на здравето в резултат на работата си.

Процесите за определяне на риска могат да се класифицират, както следва:

Идентификация на риска – първата стъпка в управлението на риска. Рисковете трябва да бъдат идентифицирани преди те да могат да бъдат управлявани.. Идентификацията на риска осигурява възможностите, знаците и информацията, която позволява да се определят основните рискове преди те да са се случили.

Анализ на риска

Анализът на риска е превръщането на данните за риска в информация за вземане на последващи решения в случай на риск. Рисковите фактори са:

- Идентификация на риска
- Източник на риска
- Състояние на риска
- Последствия от риска
- Вероятност на риска
- Класификация на въздействието на риска
- Въздействие на риска
- Излагане на риск (подлагане)
- Контекст на риска (да се изясни ситуацията на риска)
- Свързани рискове

Действия за планиране на риска

Третата стъпка в процеса на управление на риска, която превръща информацията в решения и действия.

- Идентификация на риска
- Предупреждение за риска
- Стратегия за управление на риска
- Стратегия за управление на риска (показатели)
- Елементи на действие
- Планирано време

- Задачи за персонала
- Стратегия на риска при извънредни ситуации
- Стратегия за извънредни ситуации

Проследяване на риска – следи се за състоянието на рисковите действия, които се предприемат за да се намали вредното въздействие, като по този начин се контролира плана за действие на риска

Контрол на риска

След като са избрани рисковите показатели и отключващите събития, няма нищо уникално за управлението на риска. По скоро управлението на риска се слива в процесите на управлението, за да контролира плановете на рискови действия, различните варианти на действия, да реагира на започналите събития и да подобри процеса на управление на риска.

Преди да започне извършването на оценката, би било добре да преразгледа цялостната дейност при възникване на нефтен разлив. Това ще ни даде идея за обема на предстоящата задача, за да можем добре да планираме подходите за нейното решение. Важно е да се въвлечат всички отговорни институции в процеса на оценка на риска още в най-ранните етапи.

При откриване на опасностите е важно е да се знае, че ще можем да игнорираме обичайното и да се концентрираме върху значимите опасности, които могат да доведат до сериозно увреждане на здравето на населението и околната среда.

Важно е да се определят опасностите с най-голяма вероятност и най-голяма тежест, така че да се изяснят приоритетите за установяване на контрол над риска.

В случай, че идентифицираните опасности са много и приоритетите не са така очевидни, в такъв случай е необходимо да оценим всеки отделен риск и да се концентрираме върху най-високо оценените.

При тази оценка трябва да вземе в предвид едновременно тежестта на възможното увреждане, както и вероятността такова да бъде получено.

Основните първи причините за разлив на замърсители в морската среда са:

- Разлив на замърсители от корабоплаването;
- Разлив на замърсители от точкови източници на сушата;
- Разлив на замърсители донесени от реки;
- Разлив на замърсители от точкови източници в морето.

От корабоплаване:

Разлив от кораб в открито море при сблъсък, повреда и /или катастрофа

Разлив от кораб на рейд/в пристанище от произшествие или експлоатация (това включва и бункерование, санинни води, претоварни операции, отпадъци)

Разрешено и нерегламентирано изпускане на санинни води и замърсители от кораб на път в открито море

От суша:

Разлив от аварии в индустриални предприятия и на отпадни води от тях

Разлив/изхвърляне на канализационни битово фекални води поради липса на пречиствателни съоръжения или повреда в тях и при наводнение

От реки:

Разлив от индустриално замърсяване от горно течение на реката

Разлив от битово фекални води от горно течение на реката

От точкови източници в морето:

Разлив от подводни нефтопроводи

Разлив от нефтени сондажни кули или нефтени платформи

Рисковете от тези дейности са за:

Околна среда по крайбрежието, с трайни увреждания на сушата

Околна среда в морето, с трайни увреждания в морето

Рибарство и аквакултури

Здраве на населението

Туризм/плажове/индустрия (включва и селско стопанство и пристанищна индустрия)

Провеждането на оценка на риска е първата стъпка в процеса на изготвяне на планове за реагиране при извънредни ситуации, като целта е да се идентифицират мерки за намаляване на риска от разливи и управление на тези рискове, а също и за намаляване на последствията в случай на разлив.

Оценката на риска на национално ниво дава ясна представа за това къде точно по крайбрежието да бъдат концентрирани ресурсите за противодействие, докато оценката на риска на местно ниво за това, конкретните действия, които трябва да бъдат взети в рамките на определен район или област.

При оценката на рисковете свързани с нефтен разлив е необходимо да се разгледат следните два въпроса

1. Каква е вероятността от нефтен разлив?
2. Какви са възможните последствия?

Един от подходите за отговор на първия въпрос е да се изследва вида и честотата на инцидентите които са възникнали в миналото, както и в анализа на вида и обем ана нефта разлят при тези инциденти. Разливи се случват сравнително рядко, така че данните за инциденти в дадените райони или области, необходими за извършване на количествена оценка на риска често са недостатъчни. Въпреки това историческите данни дават индикация за най-честите причини за разливи, като използването на тези статистически данни дава възможност за идентифициране на рисковете пред които е поставен даден район. Голяма част от разливите са малки и техните причини са свързани с изпълнението на ежедневните пристанищни операции - товарене, разтоварване, бункероване с гориво и сдаване на нефтени остатъци (bilge&sludge).

В тази връзка голямо значение при оценка на риска има броя на танкерите и другите кораби влезли в нефтените терминали и пристанищата, както и вида на превозвания нефт и типа на използваното от плавателните съдове гориво. Информацията за вида нефт ще позволи да се предвиди неговото поведение и устойчивост в случай на разлив.

След определяне на районите предразположени към по-висок риск от нефтен разлив, може да се изчислят възможните последици от разлива- дали петното ще се разпространи към природните и икономически ресурси, зоните за отдих, зони за риболов, водовземни съоръжения, морски ферми, както и местообитания на птици и бозайници.

Посоката на движение на нефтените петна може да се прогнозира въз основа на наличната информация за скоростта и посоката на преобладаващите ветрове, приливи, течения, като се вземат предвид и сезонните колебания и изменения.

Последната част от процеса на оценка на риска е да се определи степента за необходимост от аварийни планове, а също и в анализа на съществуващите механизми за реагиране при извънредни ситуации, както и за тяхното подобрене или редакция. Важно е да се отговори на въпроса дали предложените мерки помагат за смекчаване на последиците от нефтен разлив

Глобално проблемите, свързани със замърсяването на морето са обект на дискусии в научните среди и между контролните национални органи на морските държави от десетилетия. В резултат понастоящем съществува утвърдена международна нормативна база, която регламентира различните екологични аспекти на корабоплаването (конвенции MARPOL 73/78, OPRC '90, CLC & FUND, BWM Conv.'2004, AFS Conv.'2001 и др.). Благодарение на дългогодишните усилия на Международната морска организация (IMO), по-късно и на Европейската агенция по морска безопасност (EMSA) и не на последно място на всяка една морска държава по отделно и в рамките на регионалното сътрудничество, е наложен сравнително строг режим за безопасно и „чисто“ корабоплаване и през последните години се отчита тенденция към намаляване на морското замърсяване.

Дейностите по ЛНР Черно море е твърде сложна и изисква усилията на всички държави, които ползват неговата акватория. Черно море е затворен басейн с ограничен водообмен само през Босфора. Според изследвания пълното обновление на неговите води е 2250 години, а преместването им от дъното към повърхността става за около 200 години. Такова „застояване“ на водите сериозно затормозява процесите на самопречистване и благоприятства възможността за замърсявания както на целия район, така и на отделни негови райони. Нефтеното замърсяване и нефтените разливи се признават за един от най-големите проблеми за морската среда в Черно море. Наличието на риск предвид натоварения трафик изисква координиране на ресурсите за ЛНР при аварийни ситуации на национално и регионално ниво.

Опитът от практика по ЛНР показва, че най-добри резултати се получават при локализиране на нефтеното петно върху морската повърхност. В случай, че нефта достигне бреговата ивица, неблагоприятните екологически последствия нарастват значително, а разходите по отстраняване на замърсяването са многократно по-големи.

Противодействащите операции за ликвидиране на нефтени разливи зависят от размера на нефтеното петно и изисква внимателно, предварително планиране за минимизиране на екологичните и икономически последствия от разлива. Поради тези причини, от голямо значение е създаването на такава организация за ЛНР, която да осигурява своевременно провеждане на операциите по локализиране и ликвидация на замърсителя преди достигането му до брега. Един от важните фактори, които определят ефективността на прилаганите мерки за ЛНР, е времето за откриване на разлива и своевременното доставяне на пълна и сравнително точна информация за местоположението, посоката и скоростта на дрейфа на нефтеното петно.

Ефективните мерки по ликвидиране нефтения разлив в голяма степен зависи от готовността на организациите и отделните лица участващи в ликвидацията на

последствията. Повишаване нивото на готовността може да бъде постигнато, чрез разработване и поддържане на актуални планове за действия, които отчитат всички възможни непредвидени случаи. Бързата реакция при сериозен разлив на нефт засяга широк кръг от хора и организации, които трябва да вземат своевременни решения и действия. Това е възможно само, ако всички участници са достатъчно подготвени, за да бъде в състояние да се направи оценка на ситуацията, способността да се вземат критични решения, и да се мобилизират необходимите ресурси, без колебание и минимално забавяне. Подробно разработените планове за ликвидиране на последиците от нефтен разлив способстват за постигането на тези цели. Планът не е само писмен документ, той включва всички практически изисквания, необходими за незабавна и ефективна реакция в случай на реален инцидент с разлив. Трябва да се вземе под внимание не само на практическите аспекти на плана, но и възможното въздействие върху околната среда, промишлени зони и зони за отдих, местата за риболов, както и въздействието върху здравето и безопасността на населението. Независимо от своя географски или организационен обхват, плановете трябва да бъдат самостоятелни с минимален брой препратки към други публикувани материали, които могат да забавят процеса на вземане на решения. Най-ефективно прилагане на тези изисквания може да бъде предоставена от електронно web-базирани системи. Наличието на план само по себе си не е показател за достатъчно обучение за реакция при нефтени разливи. Важен е самият процес на планиране, който допринася за повишаване на информираността за проблемите, които могат да възникнат при ликвидирането на последиците от нефтен разлив. В тази връзка разработването на плановете трябва да се извършва от лица, които ще се ръководят от неговата окончателна версия в случай на реален инцидент. Плановете са обект на активно управление, регулярно внесени допълнения и редакция, на база на опита от действителни инциденти и по врем на учения, както и при промени на нормативната база.

Плановете следва да съдържат 4 основни компонента

- Оценка на риска – определяне на риска от разлива и очаквано въздействие
- Стратегическа политика – определяне на функционалните задължения и отговорности
- Оперативни процедури – установяване на процедури, когато възникне разлив
- Информационна директория – информация за карти, за оценка на мащаба на аварията, участъци за съхранени на отпадъците и др.

Преди началото на мащабна операция по ЛНР трябва да се установи типът на разлетия нефт, големината на нефтеното петно и отстоянието му от брега. В зависимост от наличната екипировка, типа и количеството на разлетия нефт, местоположението на разлива и годишния сезон се избира подходящ начин за противодействие.

Основната концепция за противодействието на нефтени разливи и действията за ликвидиране на нефтения разлив (ЛНР) може да се раздели на следните елементи:

- оповестяване за нефтен разлив;
- оценка на разлива;
- определяне на приоритетите;

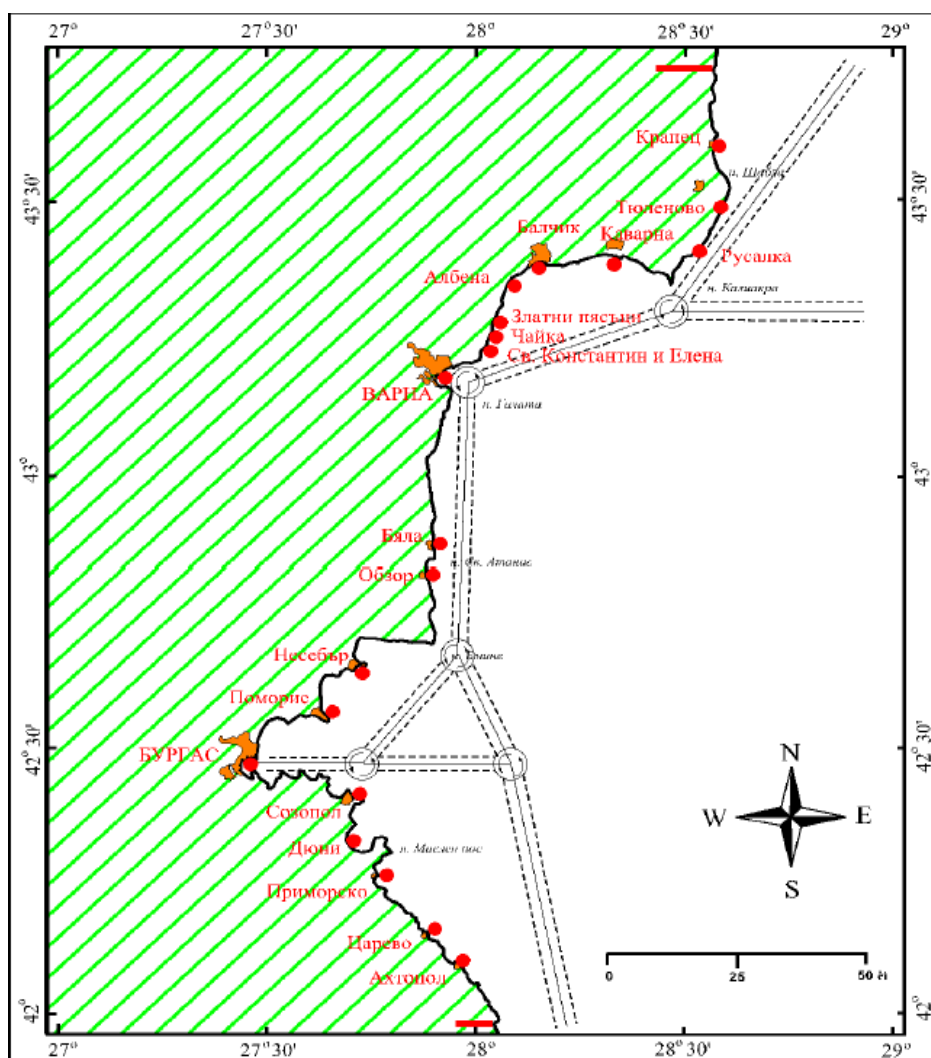

- наблюдение и прогнозиране на разпространението (движението) на нефтения разлив;
- оценка на вероятността за излизане на брега;
- конкретни действия за ЛНР на море;
- конкретни действия за ЛНР на брега;
- действия за локализиране и събиране, както и ликвидиране на последствията от разлива.
- съхранение и депониране на нефтопродукти и отпадъци;
- прекратяване на операциите по ЛНР.

Вероятност	Последствия				
	1 Незначителни	2 Малки	3 Умерени	4 Големи	5 Катастрофални
А - Много вероятно	Умерено	Умерено	Високо	Екстремно	Екстремно
В - Вероятно	Ниско	Умерено	Високо	Високо	Екстремно
С - Възможно	Ниско	Умерено	Умерено	Високо	Високо
Д - Малко вероятно	Ниско	Ниско	Умерено	Умерено	Умерено
Е - Много рядко	Ниско	Ниско	Ниско	Умерено	Умерено

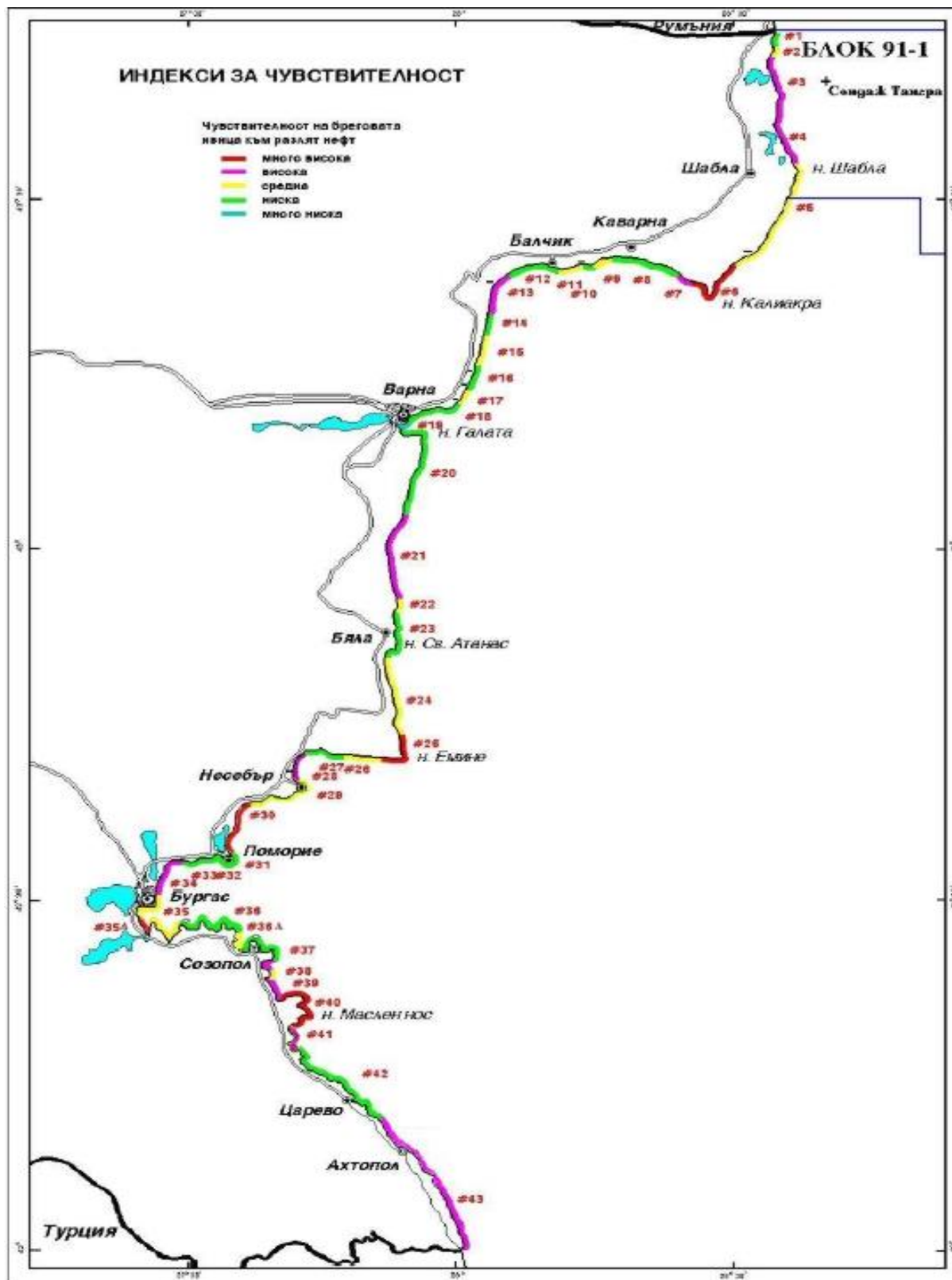
Показано е местоположението на зоните по Българското черноморско крайбрежие с вероятност за нефтен разлив.

Republic of BULGARIA, District of Varna
 9101 Byala Municipality
 29 Andrei Premyanov Str.
 Fax: +359 5143 / 23-79
 Mayor+359 5143 /24-02

Република БЪЛГАРИЯ, област Варна
 9101 Община Бяла
 ул. "Андрей Премьянов" 29
 Факс: +359 5143 / 23 79
 Кмет +359 5143 /24-02

ФИЗИКО-ХИМИЧНИ ХАРАКТЕРСТИКИ НА НЯКОИ ВИДОВЕ НЕФТ И НЕФТОПРОДУКТИ.

Поради различните си качества, нефтът и нефтопродуктите показват различно поведение върху морската повърхност след разлив. Основно върху устойчивостта им влияят физически качества, като гравитация, вискозитет и температура на втечняване, и дестилационни характеристики.

Неустойчивите нефтопродукти (кондензат, бензин, дизелово гориво, керосин) имат способността бързо да се разсейват (изпаряват) от морската повърхност.

Устойчивите въглеводороди включват повечето видове суров нефт.

В таблица 1 по-долу са представени някои основни физикохимични характеристики на петролни продукти

Таблица 1 Физикохимични характеристики на петролни
продукти

Вид Нефто- продукт	Плът-ност При 20 °C [T/m ³]	Условен вискозитет (градуса Енглера)	Пламна темпе- ратура [°C]	Темпера- тура на застиване [°C]	Темперна граница на застиване [°C]	
					Долна	горна
Бензин	0,75	При 20 °C 1,5	- 25	-	- 39	- 4
Керосин	0,75	1,5	2,7-53	-	27	75
Дизелово гориво:						
ДЛ	0,85	3,5-6,0	65	-10	76	115
ДЗ	0,83	3,5-6,0	63	- 45	69	119
Моторно гориво:		при 80 °C				
ДТ	0,93	36	65	-5	-	-
ДМ	0,97	150	85	+10	-	-
Мазут:						
Флотски	0,97	36	80	-5	91	155
Ф 5						
Топочний	до 1,05	59	90	+10	91	155
40						

Суров нефт	0,86	при 20 °C 2,2	-	-35 / -10	-	-
------------	------	------------------	---	-----------	---	---

Нефтът и нефтопродуктите попаднали на морската повърхност, се изменят под влияние на следните фактори: изпарение, разтваряне и фотохимично окисление.

Ориентировъчни данни за изменението на количеството разлят нефт под влияние на външни фактори за различни нефтопродукти в проценти към първоначалния обем са дадени в таблица 2.

Таблица 2 Изменение количеството на разлят нефтопродукт под влияние на външни фактори.

Вид нефтопродукт	Изменение на първоначалния обем за сметка на:			Остатък %
	изпаряване %	Разтваряне %	фотохим. окис.%	
Суров нефт	30	10	5	55
Бензин	95	5	-	-
Дизелово гориво	45	10	5	40
Моторно гориво	13	10	5	72
Мазут	10	10	5	75

Забележка: Под "остатък" се разбира частта от разлетия нефт, която може да се събере в процеса на ЛНР.

Под влияние на външните фактори с течение на времето на морската повърхност остават основно вискозните нефтени фракции с по-висока пламна температура и температура на застиване.

Под влияние на вълнението се образува емулсия от типа "вода в нефт" (обратна емулсия), която при разлив на тъмни нефтопродукти, придобива неколкостранно по-висок вискозитет и затруднява работата на скимърите. Според някои източници обемът на емулсията от тъмни нефтопродукти превишава 1.5 пъти обема на разлетия нефт.

За решаването на различни въпроси, свързани с технологията на ликвидиране на нефтен разлив, плаващият нефт може да се раздели на три категории, изложени в таблица

3. Тяхното определяне се извършва по визуален път чрез таблица 4.

Таблица 3 Класификация на разлят нефт.

Категория на плаващия нефт	Вид на разлятия нефт	Ориентировъчна плътност при 20 ° C [T/m ³]
Течен нефт	бензин, керосин, дизелово гориво, лек суров нефт	0,83 - 0,88
Вискозен нефт	моторно гориво, мазут, суров нефт със средна плътност	0,90 - 0,95
Полутвърд смолист нефт	тежък суров нефт	0,97 и повече

Таблица 4 Категоризация на плаващ нефт по външен вид.

Характеристика на плаващия нефт	Категория на плаващия нефт		
	течен нефт	вискоз.нефт	полутв.нефт
Прозрачен	+	-	-
Течен (леко се отмива с вода)	+	-	-
Течен сгъстен (отмива се със струя вода)	-	+	-
Лепкав	-	+	-
Смолисти бучки	-	-	+
С рязка нефтена миризма	+	-	-
С незначителна нефтена миризма	-	+	-
Почти без нефтена миризма	-	-	+

Категорията "течен нефт" съдържа висок процент летливи фракции, които бързо се изпаряват. В зависимост от концентрацията парите може да са взривоопасни. Лесно се разлива по водната повърхност. Външният му вид е прозрачен или леко мътен.

Категорията "вискозен нефт" съдържа малък процент летливи фракции. Вероятността от възникване на пожар е малка. Отмива се със струя вода с ниско налягане.

Категорията "полутвърд смолист нефт" е нефт, който слабо се разтича по водната повърхност и образува нефтени бучки. На пипане е лепкав. Не е прозрачен. След полепване трудно се отстранява с водна струя.

ОБЕМ

1 барел (САЩ)	= 42 галона (САЩ)	= 159 литра
1 барел (Imp)	= 45,1 галона (Imp)	= 205 литра
1 галон (Imp)	= 1,2 галона (САЩ)	= 4,546 литра
1 кубичен метър	= 1000 литра	= 6,29 барела (САЩ)
1 литър	= 0,22 галона (Imp)	= 0,03531 кубически фута
1 кубичен ярд	= 0,765 кубични метра	
1 кубичен фут	= 0,0283 кубически метра	
1 кубичен дециметър	= 0,001 кубични метра	= 1 литър
1 тон (метричен)	= припл. 7,5 барела (САЩ)	262 галона (Imp)

ПЛОЩ

1 акър	= 0,405 хектара	= 4050 квадратни метра
1 хектар	= 10 квадратни метра	= 2,471 акра
1 квадратен километър	= 100 хектара	= 247 акра
1 квадратен метър	= 1,196 квадратни ярда	
1 квадратен двор	= 0,836 квадратни метра	= 9 квадратни фута
1 квадратен фут	= 0,093 квадратни метра	
1 квадратна миля	= 2,59 квадратни километра	= 640 акра

ДЪЛЖИНА / РАЗСТОЯНИЕ

1 километър	= 0,54 морски мили	= 0,622 мили
1 морска миля	= 1,852 километра	= 1,151 мили
1 миля	= 1,609 километра	= 1760 ярда
1 метър	= 1,094 ярда	= 3,282 фута
1 ярд	= 0,914 метра	
1 крак	= 0,305 метра	
1 инч	= 25,4 милиметра	

СКОРОСТ

1 възел	= 1,85 км/час	= 0,51 метра/секунда
1 метър/секунда	= 3,6 км/час	= 1,94 възела

МАСА

1 тон (метричен)	= 1000 килограма	= 0,984 тона (Imp)
1 тон (Imp)	= 20 стотинки	= 1016,05 тона (метрични)
1 стотник	= 50,8 килограма	= 112 паунда

1 килограм	= 2,205 паунда	= 1 литър вода
1 грам	= 0,035 унции	

ПОТОК (Забележка: Галоните в тази таблица са имперски, освен ако не е отбелязано друго.)

1 кубичен метър / час	= 16,7 литра / минута	= 3,671 галона / минута
1 литър / секунда	= 2,119 кубически фута / минута	= 13,21 галона / минута
1 кубичен фут / минута	= 0,1039 галона / секунда	= 0,472 литра / секунда
1 галон / минута	= 0,0631 литра / секунда	
1 барел / час	= 2,65 литра / минута	= 0,5825 галона / минута
1 галон (САЩ) / акър	= 11,224 литра / хектар	

НАЛЯГАНЕ

1 psi	= 0,069 бара	= 6,901 Паскал
1 бар	= 100 паскала	= 14,49 psi
1 бар	= 30 фута вода	

ПРИЛОЖЕНИЕ № 6

СЪСТАВ И ОБОРУДВАНЕ НА СИЛИТЕ ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА БРЕГА

Сили и средства	Местоназначение	Брой	Време за привеждане в готовност	Район на действие	Време за въвеждане
1	2	3	4	5	6
ОБЩИНА Бяла					
Доброволно формирование от 15 човека оборудвани с 15 бр. лопати и 50 бр. чували за събиране на нефтопродукти и отпадъци изхвърлени на брега. Товарени автомобили до 5т. - 2 бр. Багер - 1 бр.	Община Бяла	1	ч + 6	брегова ивица	ч + 8

--	--	--	--	--	--

ПРИЛОЖЕНИЕ № 7

ВЪЗМОЖНИ ПРИЧИНИ И ИЗТОЧНИЦИ НА ЗАМЪРСЯВАНЕ С НЕФТ И НЕФТОПРОДУКТИ

Нефтените разливи често са причинени от лошото време (урагани, бури, земетресения), преднамерени действия като войни, вандалски постъпки или дъмпинг, а също и в резултат на човешка грешка. Възможните причини на замърсяване и вероятния тип замърсител са описани накратко по-долу.

Причини на замърсяване обикновено са:

- танкери (плавателни съдове, които превозват нефтопродукти) в резултат на сблъсък, разцепване;
- тръбопроводи в резултат на повреди и изтичане на нефтопродукти (напр. тръбопроводът в Аляска);
- баржи в резултат на сблъсък;
- експлозии в нефтени кладенци;
- съдове за съхранение на нефтопродукти, разположени на нивото на или под земята;
- камиони, които превозват нефтопродукти в резултат на аварийно произшествие;
- производствени съоръжения (компания, която извлича чист (суров) нефт и го подлага на преработка за получаване на други продукти като смола, асфалт и др.);
- мистериозни разливи с неизвестно разположение (някои хора нарочно изхвърлят нефтопродукти и други химикали);
- нефтени платформи (съоръжения, разположени навътре в морето, които изпомпват нефт от морското дъно);
- извличане на природен газ (когато природният газ, открит в земните недра изтича във водата);
- лимбовка (прехвърляне на нефт от един плавателен съд на друг);
- кораби, съоръжения (пирсове), принадлежащи и експлоатирани от държавата (военни кораби например).

С оглед оценка на риска се определят очакваните размери и повтораемост на разливите, както и типа на нефтопродукта. За база на оценка на риска се взема най-неблагоприятният случай (сценарий) на вероятния разлив. Наличието на описание на предишни разливи може да бъде полезно при определяне на параметрите на разлива и препоръчителните методи за ликвидирането му.

На фигура 1 е показано местоположението на рисковите зони по Българското черноморско крайбрежие.

ВЪЗМОЖНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ЗАМЪРСЯВАНЕ С НЕФТ СА:

1. Пристанища и съоръжения

Пристанища и съоръжения за обработка на нефт, които представляват риск от нефтен инцидент и включват морски пристанища, нефтени терминали, тръбопроводи и други съоръжения за обработка на нефт:

1.1. Нефтобаза на фирма "Петрол" – Варна

Оценка на риска се прави на базата на вместимостта на 1 танк на разчетния танкер за пристанището.

Вероятен тип на нефтопродукта: газьол, леко корабно гориво, суров петрол.

1.2. Нефтенo пристанище Бургас

Оценка на риска се прави на базата на вместимостта на 1 танк на разчетния танкер за пристанището.

Вероятен тип на нефтопродукта: суров петрол.

1.3. Кейово място "Леспорт – Варна"

Оценка на риска се прави на базата на вместимостта на 1 танк на разчетния танкер за пристанището.

Вероятен тип на нефтопродукта: мазут, газьол.

1.4. Кейово място 20а, "Пристанище Бургас"

Оценка на риска се прави на базата на вместимостта на 1 танк на разчетния танкер за пристанището.

Вероятен тип на нефтопродукта: газьол, леко корабно гориво.

2. Рейдове

2.1 Летен и зимен рейд – Варна

Оценка на риска за танкери се прави на базата на вместимостта на 2 танка на разчетния танкер за нефтобазата на фирма "Петрол" – Варна.

Вероятен тип на нефтопродукта: газьол, суров петрол.

2.2 Летен и зимен рейд – Бургас

Оценка на риска се прави на базата на вместимостта на 2 танка на разчетния танкер за нефтено пристанище Бургас.

Вероятен тип на нефтопродукта: суров петрол.

3. Фарватери, подходи към пристанищата и плавателни канали

Оценка на риска за танкери се прави на база на вместимостта на 2 танка на разчетния танкер за съответното пристанище или съоръжение за обработка на нефт .

Вероятен тип на нефтопродукта: суров петрол.

4. Райони за лимбоване

Оценка на риска се прави на база на вместимостта на 2 танка на разчетния танкер.

Вероятен тип на нефтопродукта: суров петрол, газьол.

5. Трансгранично замърсяване

Определен риск за замърсяване на отговорния морски район на страната представлява превозът на нефт, нефтопродукти и други вредни субстанции в региона на Черно море.

ПРИЛОЖЕНИЕ № 8

СИЛИ ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА БРЕГА

СПБ и РД ПБЗН извършват своите действия в случаите когато нефтът е достигнал, или има вероятност да достигне до брега. В такива случаи, след анализ и оценка на конкретната обстановка, се предприемат всички действия по ликвидиране на нефтеното замърсяване и последиците от него.

Препоръчителните действия са:

- организиране на мониторинг за замърсяването на бреговата ивица;
- осъществяване на операциите по събиране на изхвърлен на брега нефт, нефтопродукти и нефтени остатъци;
- извършване на подводна техническа и водолазна дейност;
- събиране, временно съхраняване, превозване и депониране на събраните нефтопродукти и замърсени материали;
- участие в гасенето на пожари;

- участие в организиране на отцепването и охраната на замърсените райони;
- организиране и осъществяване на подходящ достъп на превозни средства и специализирани технически средства до замърсените участъци от брега;
- осъществяване на операциите по почистване на брега;
- оказване на първа медицинска помощ на пострадалите и транспортирането им до болнични заведения;
- извършване на търсене и евакуация на хора.

Силите и средствата за ликвидиране на нефтени разливи и последствията от тях, с които разполага СПБ – Варна са представени в ПРИЛОЖЕНИЕ XXX.

КООРДИНАТОР НА СИЛИТЕ ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА БРЕГА

Координатор на СПБ (бреговите сили на ЕСС) е ръководителя на операциите, определен със заповед на кмета на община Бяла, съгласно чл.65, ал.1, т.8 от ЗЗБ. При необходимост той определя ръководител(и) на мястото(местата) за овладяване и ликвидиране на екологични инциденти. Ръководителя на операциите, следва да има необходимата експертиза и опит, съгласно чл.31, ал.2 от ЗЗБ.

Координаторът на СПБ е подчинен на Областния управител. Координаторът на СПБ трябва да е завършил моделните курсове на IMO OPRC - средно и висше управленско ниво.

Ролята на координатора на СПБ се състои в организиране и координиране дейността на подчинените и придадените му сили и средства за изпълнение на решенията на ЩИОПЗБ, както и въвеждане на разработените от Общините, вариантни оперативно-технологични планове за действията на силите, съобразени с анализа и оценката на риска по реда на чл.9, ал.3, т.1 от Закона за защита при бедствия, по осъществяване на бързи и ефективни действия за ликвидиране на нефтени разливи, достигнали до брега.

Координаторът на СПБ докладва на председателя на ЩИОПЗБ към Областна администрация.

При обявено бедствено положение ръководителя на операциите осъществява функции по взаимодействие и координация между частите на единната спасителна система по изпълнение на дейностите по издирване и спасяване на неотложно аварийно възстановителни работи при нефтени разливи, съгласно чл.31, ал.1 от ЗЗБ. Изразходваните средства за провеждане на СНАВР при бедствие се възстановяват по реда на чл.56/1/т.2 от ЗЗБ, съгласно Правилника за дейността на междуправителната комисия за възстановяване и подпомагане към МС.

Координаторът на СПБ е длъжен:

- в качеството си на ръководител на място, да изпълнява задълженията си по реда на Глава III от Закона за защита при бедствия в рамките на неговата компетентност;
- да предприеме необходими действия като:
 - по време на операциите в бреговия координационен център обмена информация с осигурените му достатъчно подходящи специалисти;

➤ привежда в съответна степен на готовност на всички основни сили и средства на отряда;

➤ осигурява актуална и прогнозна хидрометеорологична информация;

• да координира осигуряването на необходимите технически средства, сорбенти, дисперсанти и др. материали на участващите в операциите по ликвидиране на нефтени разливи;

• да координира получаването на информация от взаимодействащите си организации и отделените от тях сили и средства, по отношение на готовността, дислокацията и действията им;

• да използва и съхранява набраната информация по ликвидиране на нефтени разливи;

• да информира председателя на ЩИОПЗБ към Областна администрация за площта на замърсените територии, обработените количества и възможността за вторично замърсяване на брега с цел предприемане на превантивни мерки от съседните райони и за други действия;

• да информира за предприетите действия ГД ПБЗН;

. ПРИВЛИЧАНЕ НА СПЕЦИАЛИСТИ

В своите действия щабвете на СПМ и СПБ могат да привличат специалисти, сили и средства от различни институции, организации, ведомства и фирми в зависимост от характера на аварийната ситуация.

Задължение на ръководителите на СПМ и СПБ е да подготвят списъци на експерти от различни области, като:

- опазване и възпроизводство на морската среда;
- международно и морско право;
- икономика и организация на труда;
- организация и технология на операциите по ликвидиране на нефтени разливи на море;
- използване на химически или биологични средства;
- навигация и корабни машини и механизми;
- застраховане;
- използване на нефтосъбираща техника и бонови заграждения;
- радиотехническо наблюдение и свръзка;
- хидрометеорология;
- екология;
- строителство;
- утилизирание на нефтени остатъци, и др.

ДЕЙСТВИЯ ЗА ЛИКВИДИРАНЕ НЕФТЕНИ РАЗЛИВИ НА БРЕГА: Замърсяване на бреговата ивица

Установяването на наличието на нефт на брега може да е първия признак за нефтено замърсяване. В зависимост от размера и вида на постъпилия на брега нефт може да се наложи да се организират дейности по събира и предотвратяване на повторното му преместване в морската среда и/или да причини вреда на чувствителните екологични райони на брега. Достоверните съобщения и информация в началото предвид степента на замърсяване може да бъдат безценни за определяне обхвата на дейностите необходими, за да се почисти и да се привлекат подходящи за справяне със ситуацията сили и средства.

Точното количество на излезлия на брега нефт трудно може да се определи, даже и при определянето на типа нефтопродукт, особено в случаите на интензивно обветрения на нефта. В случай на големи разливи източника може да е очевиден, но при малки разливи при които има искове за компенсации за причинени щети често се повдига въпроса за идентифициране на източника. Не е практично да се изброяват всички видове нефт, които могат да замърсят бреговата линия, отчасти защото изхвърления на брега нефт в повечето случаи е смесица от различни нефтопродукти тази връзка е по-полезно да се опишат най-често срещаните нефтопродукти, както и предполагаемите източници на замърсяване.

При аварийни ситуации с танкери могат да се появи изтичане на суров нефт и на отработени нефтопродукти (товар примесен с корабно гориво). Различаването на двата типа нефтопродукти е прекалено трудно, особено когато са примесени с пясък, водорасли и др. Нефтът внесен в пясъчните плажове, може под действието на приливите и вятъра бързо да се скрие под пластове пясък. Изкопни дейности и копаене могат да разкрият един или повече слоеве които са погребани под слоеве незамърсен пясък. Течния нефт с нисък вискозитет може да се абсорбира в пясъка, като степента на абсорбция зависи от съдържанието и състава на влага в почвата и размера на песъчинките. Например мокрия фин кварцов пясък ще абсорбира по-малко нефт от сухия едър пясък. Постъпването на нефт в крайбрежни слоеве състоящи се от малки камъчета, чакъл или ракушки може да достигне до значителна дълбочина. Мазутните топчета (tar balls) са силно устойчиви на атмосферните условия, но при продължителна експозиция на силна слънчева светлина се разめкват и по лесно се разграждат. От друга страна тънки слоеве нефт върху твърди повърхности(скали, пристанищни стени) са по устойчиви, защото при силна слънчева светлина се разстилат по повърхността.

Приблизителната оценка на размера на нефт на определен участък от бреговата линия е необходимо за предприемане на мерки за почистване и проследяване на предприетите действия. Разпределението на нефта по бреговата линия може да бъде неравномерно и проблемът за изчисляване на размера на нефт може да доведе до грешки при оценката, ако тя не бъде направена с нужната внимателност и последователност. Оценяването до голяма степен е визуално. Ако нефтът е покрит с пластове от пясък или покрит със сняг, то оценката се явява още по трудна или невъзможна. Аналогично без допълнително изследване/разследване е трудно да се направи прецизен количествен анализ на нефта на бреговата линия покрит с водорасли, различни видове отломки и отпадъци, тръстикови образувания, естествени и/или изкуствени брегови укрепления. Необходимо е да се изчислява общото количество на нефтосъдържащия материал, а не количеството разлят нефт, тъй като отпадъците, прах, пясък и вода е необходимо също

да се отстранят. Въпреки това следва да се отбележи, че на пясъчните плажове може да е необходимо да се премахне нефтения пясък, който по обем може да надвиши количеството нефт от 10 до 30 пъти. Това може да доведе до ерозия на плажната ивица, временното съхранение и окончателното обработка на събраните материали.

Информацията при количествената оценка и описание на нефта, може да бъде използвана в различни стадии при реагирането при нефтен разлив, включително при вземането на решения, планиране на мероприятията до ликвидация на последствията от нефтения разлив, мониторинг, прекратяване на операциите по ЛНР и оценка на щетите. Пълното и точно разбиране на характера и степента на замърсяване на бреговата линия с нефт е важно за сравнение и идентификация на приоритетните зони и области по степен на замърсяване. Оценката също така помага в планирането на ресурсите, работната сила и времето необходими за почистването на бреговата линия.

За решаване на проблема с противодействието на нефтени разливи, е необходимо може би да бъдат възприети следните подходи:

- Собствениците/операторите/концесионерите на пристанищни терминали се задължават да разработят локални аварийни планове на база на оценка на риска като се вземат предвид типа, водоизместването и размерите на корабите, обработвани в съответните пристанища;
- Същите се задължават да осигурят за своя сметка (на основата на съответни инвестиционни програми) подходящи специализирани кораби и технически средства за дейностите по ЛНР. За целта те могат да получат съдействие, помощ и някои преференции от държавата;
- Техническите средства и обучен персонал от тези оператори се ползва и включва от държавата в съответните регионални и национални аварийни планове при определени условия. Това включва договорено заплащане за поддържане на готовност, заплащане при ползване за дейностите по ЛНР извън отговорната акватория на оператора, по предварително утвърдени тарифи и разценки и т.н.

Това е в съответствие със световната практика, според която нефтените терминали осигуряват основна част от средствата, необходими за дейностите по ЛНР.

А. ПОЧИСТВАНЕ НА БРЕГА

За районите от бряг с нисък приоритет действията по ликвидиране на нефтени разливи обикновено се състоят в това да се остави петното да достигне брега и след това да се почисти механично или да се остави на естественото обветряне.

Решението да се почиства бреговата линия или не ще зависи от фактори като:

- влияние на изхвърления нефт върху околната среда;
- влияние на изхвърления нефт върху местата за отдих;
- възможността изхвърления нефт да замърси друга част от брега;
- осъществимост на операциите по почистване;

Ако е взето решение за почистване, следните фактори ще влияят върху избора на необходимите методи и оборудване:

- произход, количество и разпределение на изхвърления на брега нефт;
- физиография на бреговата линия (клиф или плаж);
- метеорологични условия;
- сезон;
- достъпност на замърсените райони за тежко оборудване;
- наличие на персонал, транспорт, оборудване за съхраняване и третиране;
- дебит и ефективност на събиращите устройства;
- влияние на операциите по почистване върху околната среда.

Операциите по почистване обикновено се разделят на следните два етапа:

- предварителен етап на отстраняване на плаващия нефт и значителното замърсяване;
- окончателно почистване за отстраняване на следите от нефт.

Събирането обикновено включва изпомпване, механично или ръчно отстраняване на нефта или използването на специализирано оборудване за тази цел.

Б. ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА РАЙОНА

За да се възстанови морската среда след нефтен разлив всичко зависи от следните фактори:

- разлятото количество нефтопродукт (колкото по-голямо е разлятото количество, толкова повече време отнемат операциите по почистване и възстановяване);
- вида на разлетия нефтопродукт (по-лесно се почистват леките видове нефтопродукти, отколкото тежките; голяма част от нефтопродукта ще се изпари);
- местоположението (локализацията на разлива (по-лесно се почиства и събира нефтопродукт, разлят навътре в океана, и не нанася много щети, отколкото разлив на нефтопродукти в езера, блатисти места, които са с малка площ и се уврежда флора, фауна);
- хидро-метеорологичната обстановка (операциите по почистване много по-лесно се осъществяват при хубаво време, отколкото при наличие на буря, гръмотевици, силно вълнение).

Нефтопродуктите показват различно поведение върху морската повърхност след разлив. Леките видове нефт, като газьол, се изпаряват много бързо, и в случай, че е разлят само лек вид нефтопродукт, той ще изчезне (ще се изпари) изцяло. Някои видове нефт се смесват с водата и образуват емулсия, която е подложена на действието на вълните (например, както при разбъркване на олио и оцет в стъклен съд). Някои видове нефт, образувачи емулсия (смес нефт/вода), потъват и се залепят за скали, пясък на дъното на океани, езера. Някои типове нефт се разтварят (слънчевото греене върху нефта предизвиква окисляване). Някои компоненти на нефта се подлагат на биологично разтваряне (изяждане от микроорганизми). Разбира се, понякога нефтеното петно излиза на брега и нефтът се смесва с пясък, скални отломъци, дървесни частици, блатни тревни.

След пълното отстраняване на нефта районът трябва да се възстанови във вида, в който е бил преди замърсяването. Ако са били използвани тежки машини може да е нарушен профилът на брега, което може да доведе до ерозия. Отстраненият пясък може да доведе до дефицит на такъв на плажовете. За намаляване на дългосрочни вреди може да се замени отстраненият материал с чист такъв със същата структура. Ако е целесъобразно, отстраненият пясък може да се промие и отново да се върне на плажа.

Моретата и океаните оказват голямо въздействие върху околната среда на цялата планета и са неразделна част от природното ѝ богатство. Ежедневно излизат нови научни открития за взаимодействието между атмосферата и океаните. Влиянието на океаните върху климата и метеорологичното време засягат цялото човечество.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНИ ДЕЙСТВИЯ

Зони на почистване

Местоположението за почистване се разпределя на три работни зони с различно ниво на достъп, като за улеснение при провеждане на различните дейности се обозначават и с цветове, на принципа на светофара за лесно разпознаване и контрол.

Гореща зона (червена зона)

Това е „мръсната зона“, където се върши цялата работа. Целия персонал, посетители, медия и граждани трябва да стоят настрана от тази зона, ако нямат необходимите лични предпазни средства или разрешение от ръководителя на операциите. Всички които са в тази не трябва да я напускат ако не минат през зоната за обеззаразяване. Отпадъците трябва да бъдат сепарирани-течен нефт, емулсия, отделяне на нефта от водата за намаляване обема на отпадъците. Твърдите отпадъци - омазнени материали, омазнен пясък и водорасли, омазнено оборудване и лични предпазни средства. Необходимо е да се свежда до минимум количеството отпадъци. Временното съхранение на събрания нефт и нефтени отпадъци трябва да се извършва в тази зона.

Топла зона

Основната цел на тази зона е да се спре замърсяването с нефт извън червената зона. Това е зоната, където става влизането и излизането на персонала в червената зона и почистването на оборудването им. Нефтените отпадъци подготвени за последващо депониране могат да бъдат прехвърлени от червената зона в транспортни средства разположени в тази зона.

Студена зона

Това е зона където не се извършват операции по почистване. Тук са разположени пункт за спешна помощ, складирано е оборудване, комуникации, санитарни възли, зони за почивки и т.н.

Управление и организация при операции по почистване на бреговата зона

Ефективното управление на ресурсите, привлечени за почистване на бреговата линия е от съществено значение за успеха на събитието. Отговорността за управлението на противодействието на извънредната ситуация може да се дължи на една група, съставена от няколко различни организации и/или институции или държавен орган. Тяхната функция се състои в контролирането на дейностите на персонала на брега и в решение на ежедневни оперативни въпроси, логистични

проблеми, бъдещо планиране, комуникация с медии и финансови операции. При определяне на използваните методи трябва да се вземат предвид интересите на всички страни (туризъм, риболов, индустрия, проблеми на околната среда), като тези методи са различни в зависимост от програмата за аварийно реагиране.

Различни видове техники трябва да бъдат използвани за различните крайбрежни образувания, които да определят и диктуват изискванията за нужната работна сила. Необходимо е правилно да се определят действията за това, какво трябва да се прави и какво не. Техниките, които се използват за почистване на брега в повечето случаи са сравнително елементарни и обикновено това не изисква специализирано оборудване, но въпреки това, неподходящи техники и неадекватна организация могат да влошат ситуацията и да увеличат щетите причинени от самия разлив.

В много случаи на действие "оставете-сам" може да бъде екологично най-желателно почистване на района, особено в биологично чувствителните зони (например блата), където допълнително човешка намеса може да не бъде от голяма екологична полза или да доведе до допълнително увреждане на района. От друга страна в районите за отдих, плажовете, яхтени пристанища, промишлени инсталации и т.н. са по-лесни за почистване и екологичното въздействие на грешките, направени по време на почистване на тези райони е ограничен.

Поради това е от съществено значение да се отчита само почистващия потенциал на бреговата ивица в решението за стартиране или спиране на операциите по почистване.

Когато се използват механични методи за почистване на плажове, от съществено значение е, че всичко, което е останало на брега на морето се намира доста над прилива особено ако се очаква лошо време, в противен случай ще се промива обратно в морето.

Операциите по почистване се разглеждат в три етапа:

Етап 1-Аварийна фаза: Събиране на нефт плаващ близо до бреговата ивица и където се свързва с брега. Складиране на събрания нефт на брега.

Етап 2-Проектна фаза : Отстраняване на полегналия нефт и нефтения материал (омазнени остатъци) от брега

Етап 3-Полиращ фаза: Финално почистване на слаби (леки) замърсявания и отстраняване на мазни петна при необходимост.

Опитът от многобройните инциденти показва, че най-скъпите и отнемачи време аспекти по ликвидирането на нефтен разлив е обработката и утилизацията на събраните отпадъци. В тази връзка, трябва да бъдат избрани като методи за почистване тези, които водят до минимално количество събрани отпадъци. Допълнителното предимство на този подход е да се намали количеството материал за последващо съхранение, извозване, обработка, и окончателно отстраняване и унищожение, както и минимизиране на ерозията на бреговата линия.

Различават се седем типа брегове:

1. Пристанища, гавани и други съоръжения
2. Морски брегозащитни съоръжения
3. Скали и камъни
4. Калдъръмени, чакъл и трошен камък

5. Пясъчни плажове
6. Блатисти
7. Коралови

За различните типове брегова линия премахването на следите от нефта е трудно постижимо или нецелесъобразно. В тази връзка не винаги е ясно, на какъв етап бреговата линия или конкретната работна зона са достатъчно почистени и може да се преустанови почистването. Важен фактор се явява „ползата“ от засегнатия район/област по отношение на екологичното, социално и икономическо значение.

С намаляване на количеството нефт останало по брега, факторът разходи се явява все по-важен, доколкото усилията и разходите за допълнително почистване несъразмерно се увеличават в сравнение с количеството отстранен нефт. Поради тази причина последния стадий за доочистване, при която се отстраняват всички следи от нефт и мазни петна, обикновено се извършват само на места за отдих и рекреация по време на туристическия сезон или точно преди неговото начало.

- **Механично отстраняване**

Нефтът с голям вискозитет, тежките емулсии и примесения нефт с твърди отпадъци, могат да се отстранят директно от морската повърхност с помощта на различни видове земекопни машини, като грейдери, булдозери и др., като се отчетат местните условия. При работа на оборудването на вода и липса на информация за приливно-отливните явления и характера на морското дъно трябва да се вземат предпазни мерки. На заблатени крайбрежни ивици трябва да се намери баланса между необходимостта от събиране на разлетия нефт, за да се предотврати разпространението му в други области и възможните допълнителни увреждания на почвата от използването на тежкото оборудване, което изисква по дълъг период на естествено възстановяване. На лесно достъпни открити крайбрежия, особено на пясъчни плажове за събиране и отстраняване на нефта може да се използва разнообразна не специализирана техника-багери, челни товарачи и др. подобни. Тежките машини могат да събират около 400-800 м³ отпадъци на ден. За сравнение работник събира на ден до 1-2 м³ нефтосъдържащ пясък с минимално количество незамърсен пясък

Въпреки това само 25% от това количество се пада на нефта и нефтосъдържащите отпадъци, а останалите 75% ще представляват незамърсени отпадъци. След събирането се получава огромно общо количество нефтосъдържащи отпадъци. Обикновено със събирането на нефтосъдържащите отпадъци от плажовете за предпочитане е използването на ръчното и механичното събиране. Нефтосъдържащия пясък, водораслите и другите отпадъци събрани на ръка, могат да бъдат подредени в купчини, поставени в чували или контейнери, разположени на определени разстояния един от друг по протежението на плажната ивица. Събраните отпадъци се отстраняват посредством машини за временно съхранение преди извозването им от района. За да се предотврати разпространението на нефта по плажната ивица, то тя трябва да бъде разделена на чисти и замърсени участъци и да се следи къде се движи тежката техника.

- **Ръчно събиране**

Използването на ръчен труд за събиране на нефт и силно омаслени материали/отпадъци е възможно на всички видове брегови ивици, но е особено полезно в екологично чувствителните райони и участъци недостижими за транспортни средства. Работниците, които използват ръчни инструменти, могат да бъдат по селективни от машините, тъй като при ръчното събиране количеството на събраните незамърсени с нефт отпадъци може да бъде сведен до минимум. Ръчното почистване е доста трудоемък и продължителен процес, но ръчно почистените брегове се възстановяват по бързо, благодарение на по малкото увреждане на почвата. Тежкия нефт и емулсия, плаващи в прибойа могат да бъдат събрани посредством лопати с отвори (сита), за да се отцеди излишната вода и събраното да се складира в подходящи контейнери и/или в полиетиленови торби за последващо отстраняване от района. Последващото претоварване ще бъде лесно, ако торбите не превишават 10-15 кг, като могат да се използват и двуслойни торби, които да се изнесат от почиствания район да се избегне разсипване и допълнително замърсяване. Течните фракции могат да бъдат събирани директно на пясъчните брегове в окопи за последващо събиране или в 200 литрови контейнери, но далеч от прибойната зона.

Ръчното преместване на контейнерите е трудно и рисковано и е необходимо използването на подемна техника или изпомпване за прехвърляне в по големи вместимости. Алтернативно може да се използва жива верига за прехвърляне на нефта с кофи до мястото за временно съхранение. В изключителни случаи течния нефтопродукт може да се смеси със сорбенти или други материали за да се улесни тяхното преместване под форма на твърди вещества. Получената смес е невъзможна за изпомпване и се използват вили и гребла. При този подход значително се увеличава обема на отпадъците и потенциално се създават допълнителни разходи за закупуване на сорбенти и други материали. Синтетичните сорбенти са доста по скъпи от местните природни продукти, като слама, сухи влакна от тръстика, коноп, палмови листа и др., които могат да се използват като алтернатива.

- **Промиване**

При промиването се използва голямо количество вода с ниско налягане за измиване на замърсения пясък с нефт или неговото отстраняване от брега. Двата най-често прилагани метода е да се отстранени нефта попаднал в почвата и премахването му от екологично чувствителните брегови райони. Тази техника може да се използва за почистване на леко замърсени валуни, камъни или чакъл. Тя е особено подходяща преди или по време на сезони, когато се очакват щормове или висока вълна. Замърсеният материал се изхвърля в зоната на прибоа, където вълните и абразията ще отстранят нефтеното замърсяване.

- **Отстраняване на нефта попаднал в почвата**

Нефтът се смесва с почвата (чакъл, пясък, камъчета и т.н.) в резултат на естествени процеси на прецеждане, просмукване под незамърсената почва причинени от приливи или последователни бури или в резултат на действия по почистване. В много случай промиването се явява по-предпочитан алтернативен метод за отстраняване на нефта от замърсената почва, поради заниженото количество образувани отпадъци.

Отстраняване на нефт от екологично чувствителни или труднодостъпни участъци:

Водата от наводнените участъци от брега може да се използва за промиване на течните нефтени фракции и мазни петна на екологично чувствителните райони, като заблатени низини, мангрови дървета и др. Измиването с ниско налягане намалява риска

от механична повреда на бреговата линия и свързаните с това рискове за флората и фауната в сравнение с други методи. Обикновено този тип брегови линии са разположени в спокойни води и разлетия нефт се събира от повърхността на водата в близост до брега посредством сорбиращи бонове и скимъри.

Промиване може да се използва за събиране/отстраняване на нефта на трудно достъпни райони и площадки, като естествени и изкуствени морски укрепления, тетраподи, кейови стени, пространства под кейови стени и докове, колони и др. Водата може да се подава чрез шлангове от брега или по вода от пожарни маркучи инсталирани на плавателни средства. За създаване на течение в затворените райони може да използват винтовете на плавателните средства.

- **Промиване в прибойната зона**

Прибойното измиване използва естествените процеси на почистване и обикновено се използва в открити плажове от пясък, от дребни и по-едри камъчета (чакъл). Енергията на вълните в заливната зона премахва нефта от замърсения материал на плажа и го разсейва във водния стълб, като се постига по-голям ефект на измиване използвайки повече вода от методите с подаване чрез помпи. Съпътстващите процеси на триене на пясъчните частици една в друга спомага за освобождаването на нефта и разбиването му на малки капчици, които са свързани вече с доста по-малките частици пясък и тиня. Така образуваната нефтена маса има плаващи свойства близка до неутралната и се разпространява на големи разстояния по морската повърхност. Настъпващия прилив или вълнение, преразпределя нефтосъдържащите пясъци и паралелно освобождава нефт като се образува второстепенно замърсяване и може да се наложи процесът на промиване да се повтори. Част от освободения нефт може да плава по повърхността и да бъде събран ръчно, използвайки сорбенти, синтетични мрежи от строителната индустрия за задържане на прах и отломки. Мрежата е най-ефективна ако единия и край е завързан за брега, а другата и част свободно се движи по водата. Промиването в прибойната зона е полезно за решаване на проблема със замърсената с нефт почва, поради това че не е необходимо да се изнасят огромни количества нефтени отпадъци от района.

- **Промиване с високо налягане**

Измиването под високо налягане може да се използва за плътни почви или повърхности замърсени с нефт, но обикновено се прилага, ако естественото почистване не е достатъчно или е доста бавен процеса в зоните за рекреация или естетически зони, които са лесно различими от бреговата линия.

Този метод се прилага за премахване на нефта от кейовите стени на пристанищата и зоните с търговско значение. За измиване в зависимост от наличното оборудване и вида на нефта може да се използва както гореща, така и студена вода, като за отстраняване на по вискозен нефт или вече обветрен и необходимо по-висока температура на водата.

Този метод е доста агресивен и промивката с топла вода може да доведе до големи поражения от използването на студена, но и в двата случая е неизбежно унищожаването на морската флора и фауна обитаваща твърдите повърхности (охлюви

и лишеи). Може да се получи и повреждане на стари бетонни повърхности, тухли или нееднородни скали използвайки високо налягане. При използването на вода с високо налягане е препоръчително температурата да е в диапазона 70-95° С. По-високи температури не са за препоръчване, тъй като парата не е толкова ефективна както подаваната под налягане вода. Препоръчителното налягане е 50-150 бара, скорост на водата 10-20 л/мин. В зависимост от вида на нефта, степента на обветряне, метеорологичните условия и дебелината на нефтения слой един работник с водоструйка може да почисти гладка плоска повърхност (бетонна стена) със среден капацитет от 1 до 3 м³. За неравни повърхности и такива с затруднен достъп времето за почистване е значително по-дълго. От логистична гледна точка е по-лесно използването на солена вода, а не прясна, но от друга страна солената вода може да причини повреди по гумените уплътнения на използваната машина и вътрешните части и ще е необходимо и време за поправка и допълнителни части. Освен това подаването на вода до необходимото оборудване трябва да става с потопяема помпа, за която ще е необходим филтър или цедка против запушване на системата с морски отпадъци и др.

Нефтът освободен при промиването с високо налягане може да бъде събран посредством сорбентни кърпи, които се поставят с цел не попадане на нефтени пръски на вече почистената повърхност.

- **Промиване с използване на химикали**

В някои случаи ефективността на почистване с високо налягане може да се повиши чрез предварително третиране на нефта със специализирани химикали. При веществата разработени специално за отстраняване на нефта от замърсена повърхност е необходимо да се съблюдават препоръките на производителя за разходите за прилагане на химикали, като получената смес е добре да бъде измита със студена вода при умерено налягане. Необходимата доза за нанасяне може да бъде разчетена на база дебелината на слоя нефт и концентрацията на химикала до 1:20. При дебелина на нефтения слой 1 мм е равна на 1 литър нефт на квадратен метър, за което се изисква 1 литър химикал на 20 м² замърсена повърхност. В някои случаи химикалът служи само за отмиване от повърхността, но не се създава дисперсия и е необходимо да се предприемат действия по неговото събиране с цел да не се получи вторично замърсяване.

- **Промиване със струя от пясък или друг материал.**

Този метод може да бъде много ефективен за плоски твърди райони, като изкуствени повърхности като осигурява много добро почистване. Отстраненият нефт, използвания пясък или друг материал трябва да бъде събиран. На скалист бряг събирането на замърсения материал е много трудно.

Този метод следва да се използва само в ограничени случаи и ясно определени области, които изискват отстраняването на всички следи от нефт. За да се намали абразивността на този метод, вместо въздух може да се използва вода, но този метод довежда до тежка повреда на повърхностите.

- **Промиване на чакъл и камъни**

Чакъла и камъните могат да бъдат успешно промивани във въртящи се барабани или миксери в специални инсталации. Могат да се използват и бетоновози с капацитет на резервоарите от 7-10 м³, като може да се постигне пакетна обработка на 5-6 т/час. Чакълестата маса се зарежда в инсталацията/бъркалката заедно с разтворителя, който няма мирис на керосин или реагент за измиване на повърхностния слой и се разбъркват преди подаването на водата. Като съотношение може да се ползва съотношението разтворител и замърсен материал 1:50, но точната пропорция се определя от степента на замърсяване. След енергично разбъркване в продължение на 5 минути въртене барабана за разбъркване се забавя и се запълва целия с вода. След кратко разбъркване при бавно въртене, като освободения нефт се изхвърля от миксера в мобилни резервоари и след утаяване се отстранява. При необходимост количеството вода може да се използва за следващата партида камениста маса. Измиване в продължение на 30-60 минути е достатъчно за освобождаването на почти всички нефт от специфичната партида материал.

- **Машини за почистване на плажове.**

Машините за почистване на плажове са конструирани специално за почистване на възстановяващи се плажове, замърсени със смет и други твърди отпадъци. Те са подходящи също така за събиране на полутвърди нефтени остатъци.

В някои случаи могат да се използват импровизирани сита с различна големина на откото за събирането на омазен пясък или tarballs, но този процес е доста трудоемък и с дълга продължителност. Този подход може да намери приложение само за плажове с висока стойност, когато няма недостиг на работна сила и където минималния обем на събрани отпадъци има първостепенно значение, но това е малко вероятно да бъде икономически изгодно.

- **Ръчно почистване/бърсане**

В ситуации, в които е затруднен достъпът до скалисти брегови линии и или брегът не позволява използването на средствата за промиване или други съоръжения, единствената възможност за активно премахване на натрупания нефт може да бъде ръчното му отстраняване. Използването на парцали обикновено е по-скъпо от използването на синтетични сорбенти. След използването си омаслените текстилни материали трябва да се събират в отделни полиетиленови торби и да се извозват за последваща утилизация. Синтетичните сорбенти могат да се използват наново след третирането им с химикали, но това може да доведе до понижение на тяхната ефективност. Този метод е по-разпространен в страните с излишък на труда, но трябва да има строг контрол за да се осигури системното придвижване по протежение на бреговата линия за да се намали вероятността от вторично замърсяване.

- **Биологично почистване**

Био почистването е термин използван за описание на редица процеси, които могат да се използват за ускоряване на естественото био разграждане на нефта в прости елементи: въглероден диоксид, вода и биомаса, като се прави разлика между био стимулация (вносяне на хранителни вещества) и био колонизация (вносяне на микроорганизми, специално подбрани за разлагането на нефта). Естественото био

разграждане може да бъде ефективно ускорено при провеждане на био стимулация на почвата в площадки за обработка. В този случай физичните, химичните и биологичните фактори влияещи на био очистването, могат да бъдат наблюдавани за да се постигнат оптимални условия за биологично разграждане.

- **Естествено очистване**

С течение на времето под въздействието на изветряването и разлагането на нефта, повечето брегови ивици се почистват по естествен начин. Основните процеси на естественото премахване са абразивното въздействие, флокулацията глина-нефт, фотоокисление и биоразграждане. В откритите крайбрежни линии с високи енергийни вълни основното количество нефт се отстранява в рамките на един сезонен цикъл. Нефтените петна разположени над приливната линия и въздействието на вълните изчезват за около 2-3 години. Въпреки това в случаите когато нефтът е проникнал в почвата или слабо дисперсен анаеробен слой, процеса е много бавен и нефтения остатък може да се съхранява с години, образувайки нефтена настилка. Периодичния мониторинг на бреговата линия е необходимо да се извършва след приключване на зимния сезон и след продължителни бури, за да се оценят резултатите от естественото пречистване и решенията относно необходимостта от последващо пречистване.

- **Основните разходи във връзка с борбата с нефтени разливи:**

- Разходи за специализирано оборудване за борба с нефтени разливи;
- Заплащане на хората, които подпомагат операциите по почистване;
- Разходите, направени за мониторинг (проучване на нанесените щети на околната среда);
- Разходи за възстановяване на околната среда, дори и години по-късно след нефтения разлив (почистване на растения и животни, които са били засегнати от разлива или въвеждане на нови видове с цел възстановяване на унищожени такива).

ПРИЛОЖЕНИЕ № 9

ЕЖЕДНЕВЕН ОТЧЕТ ЗА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СИЛИ И СРЕДСТВА (ПРИМЕРНА ФОРМА)

ВИД	БРОЙ	ЧАСОВЕ/ ПРОБЕГ(км)	ЗАБЕЛЕЖКА
ПЕРСОНАЛ			
Команден състав			
Плавсъстав			
Експерти			

Republic of BULGARIA, District of Varna
 9101 Byala Municipality
 29 Andrei Premyanov Str.
 Fax: +359 5143 / 23-79
 Mayor+359 5143 /24-02

Република БЪЛГАРИЯ, област Варна
 9101 Община Бяла
 ул. "Андрей Премьянов" 29
 Факс: +359 5143 / 23 79
 Кмет +359 5143 /24-02

Водолази			
Работници			
Други			
ОБОРУДВАНЕ			
Бонове (лек тип)			
Бонове (огнеупорен тип)			
Скимър			
Генератор (тип)			
Помпа (тип)			
Пеногенератор (тип)			
Друго			
ПЛАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА			
Спасителен кораб			
Бонозаградител			
Противопожарен кораб			
Влекач			
Катер			
Нефтосъбирач			
Танкер			
Плаващ кран			
Други			
КОНСУМАТИВИ			
Сорбенти			
Дисперсанти			
Други			

ПОДПИС:

ДАТА:

ДНЕВЕН РАБОТЕН ГРАФИК
(ПРИМЕРНА ФОРМА 2)

НАИМЕНОВАНИЕ НА ИНЦИДЕНТА:

Почистване на бреговата линия: дневен работен график

Дата на работата:

ПОЗИЦИИ	ИЗПЪЛНИТЕЛ	ЗАБЕЛЕЖКИ
ПЕРСОНАЛ	бр.	
Ръководител на проекта	1	
Инженер на обекта	1	
Лекар	1	
Ръководител логистика	1	
Администратор	-	
Бригадир	2	
Ръководител екип	4	
50% извънреден труд в събота	-	
Работници (общо 52)	45	
50% извънреден труд в събота	-	
Работници във водата	1	
50% извънреден труд в събота	-	
Пазач	1	
Шофьор	7	
50% извънреден труд в събота	-	
Електротехник	1	
Монтьор	1	

ОБОРУДВАНЕ		
Водоструйка високо налягане	3	
Цистерна прясна вода	3	
Генератор	4	
Предавателна помпа	7	

Моторна помпа	1	
Шлангове	-	
Складови цистерни	15	

ТРАНСПОРТ		
Камион	3	
Автобус	2	
Фадрома	1	
Багер	-	
Пикап	4	
Микробус	1	
Автомобил	2	
Други (лодка)	1	

РАЗНИ		
Бонови заграждения (м)	1143	от началото
Други		

Подпис на изпълнителния орган:

Дата:

ПРИЛОЖЕНИЕ № 10

ТРЕНИРОВКИ И УЧЕНИЯ

Обучението и тренировките на персонала, ангажиран в операциите по ликвидиране на нефтени разливи се извършва по програми за интензивно теоретично и практически обучение.

Програмите се основават на Моделите за модулни курсове на обучение на ММО, разработени от МЕРС - работна група на Комитета за защита на морската среда.

Модел за последователността на курсовете за тренировка:

- първо ниво за противодействие (или оперативен персонал (щаб));
- средно управленско ниво (супервайзър или On-Scene Commanders);
- висше управленско ниво (отговорен служител на висше ниво);

За да се запази висока степен на готовност на организацията за противодействие, периодичното трениране на самото работно място се осъществява по отделна програма. По последната се осигурява контрол на целия персонал и тестване на всички видове екипировка, необходими при операция.

За проверка степента на готовност на аварийния план се разработват симулативни и практични тренировки за вдигане по тревога, проверка на екипировката и упражнения по експлоатация.

Дейностите по съставяне и финансиране на програмите и тренировките за аварийните планове на национално и областно ниво се реализират от отговорните държавни институции по установения ред.

Аналогичните програми за общинските и локални аварийни планове се реализират от съответните общини и оператори.

ТРЕНИРОВКИ И УЧЕНИЯ ПО АВАРИЙНИЯ ПЛАН ЗА ЗАЩИТА С НЕФТЕНИ РАЗЛИВИ

Успоредно с тренировките и обучението на персонала, задължително се организира приваждането в готовност на щабове и формированията с цел проверка.

Периодични тренировки и учения по ОАПЗНР трябва да се провеждат както следва:

- **ежегодно:** проиграване на отделни елементи от плана (проверка на свръзките и оповестяването, проиграване на вземането на ръководни решения, активиране на плана за една отделна крайморска община и др.);

- **на всеки 2 години:** цялостна тренировка по плана (проверка на готовността за действие по всички елементи на плана, но само за едно специализирано формирование – дейности на море или на брега);
- **на всеки 4 години:** обща тренировка по плана (проверка на цялостната организация по ОАПЗНР с активиране на всички институции и функционални единици по плана).

Предвижда се провеждането на следните тренировки и учения във връзка с подготовката на участниците в Областния аварийен план за действие при ситуация, свързана с нефтен разлив:

ВИДОВЕ УЧЕНИЯ И ПЕРИОДИЧНОСТ НА ПРОВЕЖДАНЕ: **ИЗВЕСТЯВАЩИ ТРЕНИРОВКИ**

Известяващите тренировки се извършват за проверка на комуникационната система, алармирането и докладването до външни агенции, вътрешни мобилизационни сили и екипи и тези подобни контакти са за осъвременяване(обновяване) на контактите. Наличният персонал също може да бъде отбелязан. Тренировката може да се състои по всяко време на денонощието и също така за него може да бъде съобщавано предварително или да не се съобщава.

Времетраене: 1 – 2 часа.

Препоръчителна повтораемост: 1 – 4 месеца

СИМУЛАТИВНИ ТРЕНИРОВКИ

Симулативните тренировки са с цел да се въвлекат представители на отговорните институции, организации за да се дискутират симулиращи сценарии без да се въвличат или активизират наличните сили, средства и екипи. Представителите (участниците) в тренировката се разделят на групи в различни стаи където всички комуникационни устройства се изключват (стационарни телефони, мобилни устройства, интернет).

Този вид действия са един отличен начин за подобряване на действията, методите и организацията на работа по създадените аварийни планове.

Времетраене: 2 – 8 часа.

Препоръчителна повтораемост: 2 – 4 месеца

ТРЕНИРОВКА НА НАЛИЧНОТО ОБОРУДВАНЕ (разгръщане)

Тази тренировка тества способността на отговорния щаб за противодействие при нефтен разлив за разгръщане на силите и средства за ЛНР. В тренировката трябва да бъдат въвличени и голям брой морски лица (екипажи на катери) да се запознаят с трудностите свързани с разгръщането на оборудването в морска среда. Този вид тренировка е отличен метод за тестване и преработване на съществуващите споразумения и планове за противодействие.

Republic of BULGARIA, District of Varna
9101 Byala Municipality
29 Andrei Premyanov Str.
Fax: +359 5143 / 23-79
Mayor+359 5143 /24-02

Република БЪЛГАРИЯ, област Варна
9101 Община Бяла
ул. "Андрей Премьянов" 29
Факс: +359 5143 / 23 79
Кмет +359 5143 /24-02

Времетраене: 4 – 8 часа.	Препоръчителна повторяемост: 2 – 4 месеца
---------------------------------	--

ТРЕНИРОВКА ЗА РЪКОВОДСТВО НА ИНЦИДЕНТ
(симулация на реален инцидент)

В този вид тренировка трябва да бъдат привлечени всички налични сили и средства (пълна мобилизация) и всички отговорни институции и организации. Необходимо е да се определят екипи от хора („отговорни играчи“) които да се използват за симулиране на роли- да се явяват като представители на външни организации, външни агенции или преставители на медиите. Необходимо е всичко това да е изпълнено за да се постигне максимално реална тренировка (под напрежение).

Времетраене: 8 – 48 часа.	Препоръчителна повторяемост: 6 – 12 месеца
----------------------------------	---

Пълномащабно национално учение по настоящия план, ако не е постъпила инициатива за неговото проиграване по линия на международното сътрудничество, се планира най-малко веднъж на четири години.

Проведеното учение е основа за актуализиране на плана.

Изготвил:

Станимир Трендафилов
ССИ, ОМП, ЗН и ВО